

T.C.
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İKTİSAT ANABİLİM DALI

GÜMRÜK BİRLİĞİ'NİN TÜRKİYE TEKSTİL VE KONFEKSİYON
SEKTÖRLERİNE ETKİLERİ

97465

ÜNAL ARSLAN

DANIŞMAN: PROF. DR. NEJAT ERK

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ADANA, 2000

TC. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANİSYON MERKEZİ

Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü'ne,
Bu çalışma, jürimiz tarafından İktisat Anabilim Dalı'nda YÜKSEK LİSANS TEZİ
olarak kabul edilmiştir.

Başkan: Prof. Dr. Nejat ERK (Danışman)



Üye: Prof. Dr. H. Altan ÇABUK



Üye: Prof. Dr. Mahir FİSUNOĞLU



ONAY

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim elemanlarına ait olduğunu onaylıyorum.

05.../10/2000


Prof. Dr. Mahir FİSUNOĞLU
Enstitü Müdürü



ÖZET**GÜMRÜK BİRLİĞİ'NİN TÜRKİYE'NİN TEKSTİL VE KONFEKSİYON
SEKTÖRLERİNE ETKİLERİ****Ünal ARLAN****Yüksek Lisans Tezi, İktisat Anabilim Dalı****Danışman: Prof. Dr. Nejat ERK****Ekim 2000, 224 sayfa**

Uluslararası rekabet; ülkelerin mal ve hizmetlerde fiyat/maliyet ve fiyat dışı unsurları birbirlerine karşı kullanma üstünlüğü elde etme çabasıdır. Bu amaçla ülkeler rekabet üstünlüklerini küresel anlamda kullanmaya çaba gösterirken bazı ülkeler bölgesel birlikler kurarak rekabet güçlerini koruma veya artırma çabası içindedirler.

Bu anlamda Gümrük Birliği ekonomik birlik kurma ve bu ekonomik birlikle rekabet üstünlüğü sağlama amacının bir aşamasıdır. Böylelikle ülkeler bölgeselleşme yoluyla toplum refahını artırma gayreti içine girmektedirler.

Bu çalışmanın amacı Avrupa Birliği ülkeleri ve Türkiye'nin araştırma konusu olan Tekstil ve Konfeksiyon Sektörü'nde fiyat rekabet güçlerini ölçmeye çalışılmıştır. Bu amaçla literatürde bulunan OECD'nin rekabet ölçüm modeli kullanılmıştır. Bu model çerçevesinde 1992-97 yılları Avrupa Birliği ülkelerinin ve Türkiye'nin ithalat, ihracat ve toplam rekabet güçleri verileri ışığında hesaplanarak yorumlanmıştır.

Çalışma ile sadece fiyat/maliyet rekabeti değil aynı zamanda fiyat dışı rekabetinin de önemli olduğu ortaya çıkmıştır. Türkiye'nin Tekstil ve Konfeksiyon Sektörü'nde rekabet avantajının fiyat/maliyet avantajından değil fiyat dışı avantajlardan kaynaklandığı tespit edilmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: Rekabet Gücü, Uluslararası Rekabet, Fiyat Rekabeti, İthalat Fiyat Rekabeti, İhracat Fiyat Rekabeti, Tekstil ve Konfeksiyon Sektörü.

JEL:F13, F14, L67

ABSTRACT
THE EFFECTS OF CUSTOM UNION
ON TURKISH TEXTILE AND CLOTHING INDUSTRIES
Ünal ARSLAN

MA Thesis, Department of Economics,

Supervisor: Prof. Dr. Nejat ERK

October 2000, 224 pages

International competitiveness is an effort in which countries gain domain power over other countries by using price/cost and non-price factors for goods and services. Towards that end, while countries manage their competitive advantage with respect to globalisation, some countries try to establish their competitive advantage by establishing regional alliances.

Among other stages of integration Customs Union could be counted as a preliminary stage to increase the international competitiveness.

This dissertation aims to measure price competitive advantage of European Unions and Turkey in the trade of Textile and Clothing Industries. The study is based on the competitiveness model used by the OECD. Within this model framework, import, export and total price competitiveness of European Union countries has been tested with respect to Turkey.

This study shows us not only the importance of price/cost competitiveness but also possible policy recommendations. Another striking result has been that, competitive advantage of Turkish textile and clothing industry shows nonprice but price/cost advantages.

KEYWORDS: Competitiveness, National Competitiveness, Price Competitiveness, Import Price Competitiveness, Export Price Competitiveness, Textile and Clothing Industry.

JEL:F13, F14, L67

ÖNSÖZ

Küreselleşme, bölgeselleşme ve bu iki hareketin doğal sonucunda dış ticareti engelleyen unsurların ortadan kalkması, ülkelerin uluslararası rekabet gücünü önemli ölçüde değiştirmiştir. Ticareti engelleyen unsurların ortadan kalkması daha büyük pazarlarda rekabet etme olgusunu da beraberinde getirmiştir.

Avrupa Birliği ülkelerinin ve Türkiye'nin Tekstil ve Konfeksiyon Sektöründe rekabet gücünün belirlenmeye çalışıldığı bu çalışmada, öncelikle konunun teorik boyutu irdelenmiş; uygulama bölümünde ise Avrupa Birliği ülkeleri ve Türkiye'nin "OECD'nin Rekabet Ölçüm Modeli" çerçevesinde rekabet güçleri hesaplanmıştır.

Bu çalışmanın, her aşamasında yardım ve katkılarını esirgemeyen değerli danışmanım Prof. Dr Nejat ERK, hocalarım Prof. Dr. Cemal YÜKSELEN ve Prof. Dr. Mahir FİSUNOĞLU, Yrd. Doç. Dr. Neşe ALGAN arkadaşlarım Arş. Gör. İsmail TUNCER ve Arş. Gör. Metin REYHANOĞLU, kaynakların sağlanmasındaki katkılarından dolayı Nurten GÜRGÖZ, Arş. Gör. Zeynep ÖKTEN, Ruken KORMAZ'a, ve ayrıca çalışmam boyunca bir an olsun benden ilgi ve desteklerini esirgemeyen anne ve babama teşekkürü bir borç bilirim.

İÇİNDEKİLER

| | |
|--|----------|
| ÖZET VE ANAHTAR KELİMELER..... | II |
| ABSTRACT AND KEYWORDS..... | III |
| ÖNSÖZ..... | IV |
| İÇİNDEKİLER..... | V |
| KISALTMALAR LİSTESİ..... | VIII |
| TABLolar LİSTESİ..... | IX |
| ŞEKİLLER LİSTESİ..... | X |
| EKLER LİSTESİ..... | XI |
| 1. GİRİŞ..... | 1 |
| 1.1. Çalışmanın Amacı ve Kapsamı..... | 3 |
| 1.1.1. Amacı..... | 3 |
| 1.1.2. Kapsamı..... | 3 |
| 1.2. Çalışmanın Yöntemi ve Varsayımları..... | 4 |
| 1.2.1. Çalışmanın Yöntemi..... | 4 |
| 1.2.2. Çalışmanın Varsayımları..... | 5 |
| 1.3. Çalışmanın Kısıtları..... | 6 |
| 1.4. Çalışmada Kullanılan Temel Kavramlar ve Tanımlar..... | 6 |
| 1.4.1. Rekabet..... | 6 |
| 1.4.2. İthalat Fiyat Rekabeti..... | 7 |
| 1.4.3. İhracat Fiyat Rekabeti..... | 7 |
| 1.4.4. Toplam Rekabet..... | 7 |
| 2. GENEL OLARAK REKABET..... | 8 |
| 2.1. Rekabet Kavramı..... | 8 |
| 2.2. Rekabet Yaklaşımları..... | 8 |
| 2.2.1. Geleneksel Yaklaşımlar..... | 8 |
| 2.2.2. Modern Yaklaşımlar..... | 10 |
| 2.3. Rekabet Türleri..... | 12 |

| | |
|--|----|
| 2.3.1. Piyasa Türlerine Göre Rekabet | 12 |
| 2.3.1.1. Uluslararası Rekabet..... | 13 |
| 2.3.1.2. Yurt İçi Rekabet | 13 |
| 2.3.2. Unsurlarına Göre Rekabet | 13 |
| 2.3.2.1. Fiyat/Maliyet Rekabeti | 14 |
| 2.3.2.2. Fiyat Dışı Rekabet | 14 |
| 2.3.2.2.1. Esnek Üretim Sistemleri..... | 14 |
| 2.3.2.2.2. Ürün Kalitesi..... | 16 |
| 2.4. Rekabet Gücü ve Teknoloji Düzeyi..... | 17 |
| 2.5. Rekabet Gücü ve Ölçek Ekonomileri | 21 |
| 2.6. Rekabet Gücü, Toplam Faktör Verimliliği ve Maliyet Etkinliği..... | 22 |

3. REKABETİ BELİRLEYEN ETKENLER VE REKABETİN ÖLÇÜMÜ:

| | |
|---|-----------|
| ÜLKE DÜZEYİNDE VE FİRMA DÜZEYİNDE REKABET GÜCÜ..... | 25 |
| 3.1. Rekabeti Belirleyen Etkenler | 26 |
| 3.1.1. Ülke Düzeyinde Rekabeti Belirleyen Etkenler..... | 27 |
| 3.1.2. Firma ve Sektör Düzeyinde Rekabeti Belirleyen Etkenler | 28 |
| 3.2. Rekabetin Ölçümü | 29 |
| 3.2.1. Ülke Düzeyinde Rekabetin Ölçülmesi..... | 30 |
| 3.2.2. Birim İşgücü Maliyetindeki Göreli Büyüme Modeli | 30 |
| 3.2.3. Firma ve Sektör Düzeyde Rekabetin Ölçülmesi..... | 31 |
| 3.2.3.1. Sanayi Rekabet Gücü Modeli..... | 31 |
| 3.2.3.2. OECD Tarafından Hesaplanan Rekabet Ölçüleri..... | 35 |
| 3.2.3.2.1. İthalat Rekabeti..... | 35 |
| 3.2.3.2.2. İhracat Rekabeti..... | 36 |
| 3.2.3.2.3. Toplam Rekabet..... | 38 |
| 3.2.3.2.4. Interlink Modeli..... | 39 |
| 3.2.3.3. OCRA Modeli..... | 41 |
| 3.3. Gümrük Birliği'nde Rekabet..... | 43 |
| 3.3.1. Ekonomik Bütünleşme Aşaması Olarak Gümrük Birliği | 44 |
| 3.3.2. Gümrük Birliğini Değerlendirmede İki Kriter: "Ticaret Yaratma ve Ticaret Saptırma"..... | 45 |

4. GÜMRÜK BİRLİĞİ'NE ÜYE ÜLKELERİN 1992-1997 DÖNEMİNDE

TEKSTİL VE KONFEKSİYON SEKTÖRÜNDEKİ REKABET GÜÇLERİ 49

| | |
|---|-----|
| 4.1. İthalat Rekabeti Gücü | 49 |
| 4.2. İhracat Rekabeti | 53 |
| 4.2.1. Almanya'nın İhracat Rekabeti | 53 |
| 4.2.2. Türkiye'nin İhracat Rekabeti | 58 |
| 4.2.3. İtalya'nın İhracat Rekabeti | 61 |
| 4.2.4. Avusturya'nın İhracat Rekabeti | 65 |
| 4.2.5. Belçika-Lüksemburg'un İhracat Rekabeti | 70 |
| 4.2.6. Danimarka'nın İhracat Rekabeti | 73 |
| 4.2.7. Portekiz'in İhracat Rekabeti | 77 |
| 4.2.8. Yunanistan'ın İhracat Rekabeti | 81 |
| 4.2.9. Hollanda'nın İhracat Rekabeti | 86 |
| 4.2.10. İngiltere'nin İhracat Rekabeti | 90 |
| 4.2.11. İrlanda'nın İhracat Rekabeti | 95 |
| 4.2.12. İspanya'nın İhracat Rekabeti | 99 |
| 4.2.13. Finlandiya'nın İhracat Rekabeti | 104 |
| 4.2.14. Fransa'nın İhracat Rekabeti | 108 |
| 4.2.15. İsveç'in İhracat Rekabeti | 112 |
| 4.3. Toplam Rekabet | 117 |

5. SONUÇ..... 119

KAYNAKÇA 123

EKLER..... 131

ÖZGEÇMİŞ..... 132

KISALTMALAR LİSTESİ

| | |
|--------|---|
| AB | Avrupa Birliği |
| AR-GE | Araştırma ve Geliştirme |
| BELLUX | Belçika–Lüksemburg |
| IMD | İnternational Manegement Development |
| OCRA | Operasyonel Rekabet Sınıflama Analizi |
| OECD | Organization for Economic Cooperation and Development |
| WCR | World Competitiveness Report |
| WEF | World Economic Forum |



TABLOLAR LİSTESİ

| | |
|--|-----|
| Tablo 1: Interlink Modelinde İhracat Rekabeti Göstergeleri | 40 |
| Tablo 2: Ülkelerin İthalat Rekabet Güçleri..... | 50 |
| Tablo 3: Almanya'nın 1992-97 Yılları Arası Tekstil ve Konfeksiyon Sektöründe Avrupa Ülkeleri ve Türkiye'ye Karşı İhracat Rekabet Üstünlüğü..... | 54 |
| Tablo 4: İtalya'nın 1992-97 Yılları Arası Tekstil ve Konfeksiyon Sektöründe Avrupa Ülkeleri ve Türkiye'ye Karşı İhracat Rekabet Üstünlüğü | 62 |
| Tablo 5: Avusturya'nın 1992-97 Yılları Arası Tekstil ve Konfeksiyon Sektöründe Avrupa Ülkeleri ve Türkiye'ye Karşı İhracat Rekabet Üstünlüğü..... | 66 |
| Tablo 6: Belçika-Lüksemburg'un 1992-97 Yılları Arası Tekstil ve Konfeksiyon Sektöründe Avrupa Ülkeleri ve Türkiye'ye Karşı İhracat Rekabet Üstünlüğü | 70 |
| Tablo 7: Danimarka'nın 1992-97 Yılları Arası Tekstil ve Konfeksiyon Sektöründe Avrupa Ülkeleri ve Türkiye'ye Karşı İhracat Rekabet Üstünlüğü..... | 74 |
| Tablo 8: Portekiz'in 1992-97 Yılları Arası Tekstil ve Konfeksiyon Sektöründe Avrupa Ülkeleri ve Türkiye'ye Karşı İhracat Rekabet Üstünlüğü..... | 78 |
| Tablo 9: Yunanistan'ın 1992-97 Yılları Arası Tekstil ve Konfeksiyon Sektöründe Avrupa Ülkeleri ve Türkiye'ye Karşı İhracat Rekabet Üstünlüğü..... | 82 |
| Tablo 10: Hollanda'nın 1992-97 Yılları Arası Tekstil ve Konfeksiyon Sektöründe Avrupa Ülkeleri ve Türkiye'ye Karşı İhracat Rekabet Üstünlüğü..... | 87 |
| Tablo 11: İngiltere'nin 1992-97 Yılları Arası Tekstil ve Konfeksiyon Sektöründe Avrupa Ülkeleri ve Türkiye'ye Karşı İhracat Rekabet Üstünlüğü..... | 91 |
| Tablo 12: İrlanda'nın 1992-97 Yılları Arası Tekstil ve Konfeksiyon Sektöründe Avrupa Ülkeleri ve Türkiye'ye Karşı İhracat Rekabet Üstünlüğü..... | 96 |
| Tablo 13: İspanya'nın 1992-97 Yılları Arası Tekstil ve Konfeksiyon Sektöründe Avrupa Ülkeleri ve Türkiye'ye Karşı İhracat Rekabet Üstünlüğü..... | 100 |
| Tablo 14: Finlandiya'nın 1992-97 Yılları Arası Tekstil ve Konfeksiyon Sektöründe Avrupa Ülkeleri ve Türkiye'ye Karşı İhracat Rekabet Üstünlüğü..... | 105 |
| Tablo 15: Fransa'nın 1992-97 Yılları Arası Tekstil ve Konfeksiyon Sektöründe Avrupa Ülkeleri ve Türkiye'ye Karşı İhracat Rekabeti Üstünlüğü | 109 |
| Tablo 16: İsveç'in 1992-97 Yılları Arası Tekstil ve Konfeksiyon Sektöründe Avrupa Ülkeleri ve Türkiye'ye Karşı İhracat Rekabeti Üstünlüğü | 113 |

ŞEKİLLER LİSTESİ

| | |
|---|----|
| Şekil 1: Rekabet ve Rekabet Üstü..... | 11 |
| Şekil 2: Gümrük Birliğinin Ticaret Sapıtrıcı Etkisi | 47 |
| Şekil 3: Gümrük Birliğinin Ticaret Yaratıcı Etkisi | 48 |



EKLER LİSTESİ

| | |
|--|-----|
| Ek 1. Ülkelerin İhracat ve İthalat Rekabeti Verileri..... | 132 |
| Ek2. Ülkelerin İhracat ve İthalat Rekabeti Grafikleri..... | 162 |



1. GİRİŞ

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra, Avrupa Kıtası'nın ekonomik ve siyasi alanda önemi azalmış ve uluslararası güç iki kutuba kaymıştır. Savaş sonrası iki kutuplu uluslararası sistemde Avrupa'nın eski siyasi ve ekonomik gücüne kavuşması, bir anlamda bölgesel bütünleşmelerin, ekonomik ve siyasi işbirliğinin başarısına bağlıydı. Özellikle II. Dünya Savaşı'ndan sonra Avrupa'da başlayan bölgesel bütünleşme hareketleri ve Birleşik Avrupa'nın yaratılması fikri, Avrupa Kıtasının eski ekonomik ve siyasi gücüne ulaştırılması amacını taşımaktaydı. Bu yönü ile Avrupa Birliği düşüncesi, önce siyasi alanda ortaya çıkmış ama bunun ekonomik temeli olmadan uzun süreli olamayacağı düşüncesi Avrupa ülkelerini ekonomik entegrasyona yöneltmiştir. Gümrük Birliği bu anlamda Birleşik Avrupa'nın kurulması ve ekonomik entegrasyon için önemli bir aşama olarak ortaya çıkmıştır.

Bölgesel bütünleşmeler, globalleşen dünyada ekonomik, sosyal, siyasal ve ekolojik sorunların çözümünde, ulus-devlet temelindeki örgütlenmelerin yetersiz olması, bölgesel işbirliğinin önem kazanmasını ve belli amaçlar doğrultusunda bir araya gelmiş ülkelerin üreteceği çözümleri kaçınılmaz bir hale getirmiştir.

II. Dünya Savaşı'ndan sonra Avrupa'da başlayan ekonomik bütünleşme hareketleri Avrupa Birliği çerçevesinde somutlaşmıştır. Bu süreç içinde Avrupa'da ekonomik entegrasyonun oluşturulmasında Gümrük Birliği'nin ekonomik alanda sağlayacağı katkı büyük önem arz etmektedir.

Bölgesel bütünleşme hareketlerinin temel amaçlarından biri olarak, içeride refahı artırmak ve dışarıya karşı güçlü bir ekonomik blok yaratmak şeklinde ortaya konduğu zaman, birliğe üye olan ülkelerin ekonomik alanda rekabet güçlerinin önemi ortaya çıkmaktadır. Ekonomik birleşmelerin, dünya ticaretinin serbestleşmesi sürecinde

birlik dışında kalan ülkelere karşı korumacı bir özelliğe sahip olmaları yanında, birlik üyesi ülkeler arasındaki ticari engelleri ortadan kaldırması yönü ile ticaretin serbestleşmesine katkıda bulunduğu da kuşku götürmez bir gerçektir. Bu açıdan, birlik içindeki rekabetin artması, bu sürecin doğal bir sonucu olarak ortaya çıkmaktadır. Ekonomik bütünleşme hareketleri ile birlikte küreselleşme olgusu birlik dışında kalan ülkelerle de rekabeti gündeme getirmiştir.

Gümrük Birliği Türkiye açısından düşünüldüğünde de önemi büyüktür. Türkiye Avrupa'da başlayan ekonomik entegrasyon hareketine kayıtsız kalmamış ve 1995 yılında imzalanan Gümrük Birliği Anlaşması ile birliğe tam üye olmadan gümrük birliği üyesi olmuştur. Böylece Türkiye-Avrupa Birliği ilişkilerinde diğer üye ülkelerden farklı ve önemli bir süreç başlamıştır. Türkiye ekonomisinin bu süreçten nasıl etkileneceği ve Avrupa Birliği ülkelerinin ekonomik durumları ile karşılaştırılmasını amaçlayan çalışmaların ön plana çıktığı varolan bir gerçektir.

Bütünleşme ile sağlanacak rekabet avantajları gümrük birliği içinde yer alan ülkelerin birlik dışındaki ülkelere karşısında daha avantajlı duruma gelmelerine yol açmaktadır. Gerek fiyat/maliyet gerekse de kalite, dizayn gibi diğer avantajlar ülkelerin bu yolla bütünleşmesi ile kendi içlerinde bunları daha etkin bir kullanıma sahip olacaklardır. Birlik içinde yaratılan büyük bir pazar içinde elde edilen pazar dinamikleri sayesinde şirketler birlik dışındaki ülkelere karşı daha güçlü bir konuma geçebilmektedirler. Bu süreç içinde ülkeler birlik içinde de rekabet etmekte, fakat özel yardımlar haricinde gümrük birliği çerçevesinde olmaktadır.

Oluşturulan bu büyük pazar içinde ülkeler birlik dışındaki ülkelere karşı daha avantajlı ama üye ülkeler içinde aynı koşullarda rekabet etme durumundadırlar. Bu rekabette ülkeler çeşitli rekabet avantajlarını birbirlerine karşı kullanacaklardır. Burada en bariz gözükten rekabet avantajları fiyat/maliyet rekabeti ile fiyat dışı rekabet avantajlarıdır. Birlik ülkeleri birlik dışındaki ülkelere karşı birlik pazarında oluşan pazar dinamiği (pazarın büyüklüğü ve buna bağlı olarak pazarın gelişmesi) ile üstünlük sağlarken birlik içinde aynı koşullarda birbirlerine karşı rekabet avantajı elde etmeye çalışacaklardır.

1.1. Çalışmanın Amacı ve Kapsamı

1.1.1. Amacı

Dünya ekonomisini 21. yüzyılda belirleyecek temel olgulardan birisi hatta en önemlisi küreselleşmedir. Günümüz toplumunda, küreselleşme, bölgesel bütünleşme, klasik anlamdaki rekabet anlayışının önemini yitirmesine yol açmıştır. Bununla birlikte, ülkelerin, küreselleşen dünyada, rekabet güçlerinin belirleyen temel rekabet türlerinden biri de fiyat/ maliyet rekabetidir. Ülke ve şirketlerin ekonomik alanda global rekabete girdiği günümüz toplumunda, ayakta kalabilmenin temel koşullarından biri fiyat/maliyet üstünlüğünü elde etmektir. Dolayısıyla, fiyat/maliyet avantajı gerek sektör bazında gerekse ülke bazında önemli bir rekabet türü olarak karşımıza çıkmaktadır.

Araştırmanın en temel amacı, ekonomik bütünleşme hareketinin başarılı bir örneğini vermiş olan Avrupa Birliği ülkeleri ve Türkiye'nin Tekstil ve Konfeksiyon Sektöründeki fiyat rekabet güçlerinin araştırılmasıdır.

1.1.2 Kapsam

Çalışmanın ilk bölümünde, rekabet kavramı, rekabet türleri ve rekabet gücü ile çeşitli iktisadi değişkenler arasındaki ilişkilere değinilmiştir. Bu anlamda, rekabet kavramının tanımı yapılmış ve çeşitli kriterler çerçevesinde rekabet türlerine yer verilmiştir. Çalışmanın ikinci bölümünde, rekabeti belirleyen etmenler ile rekabetin ölçülmesinde kullanılan çeşitli modeller tanıtılmıştır. Buna ek olarak, ekonomik birleşme hareketlerinin önemli bir aşamasını oluşturan gümrük birliği ile rekabet gücü arasındaki ilişkiye değinilmiştir.

Çalışmanın uygulama bölümünde, 1987 yılında yayınlanan OECD ülkelerinin imalat sanayiinde rekabet güçlerinin hesaplanmasında kullanılan model, çalışmamızda Avrupa Birliği ülkeleri ve Türkiye'nin tekstil ve konfeksiyon sektöründeki rekabet güçlerini ölçmek amacı ile kullanılmıştır.

Çalışmada fiyat rekabetine dayalı, OECD modelindeki üç rekabet türüne göre, ülkelerin rekabet güçleri hesaplanmıştır. Modelde öncelikle ithalat rekabetine dayalı fiyat rekabet gücü hesaplanmıştır. İthalat rekabeti, rekabet gücü hesaplanan ülkenin

üretici piyasa fiyatları ile bu pazara ihracat yapan ülkelerin model çerçevesinde hesaplanan fiyatları arasındaki farktır.

Öte yandan ihracat rekabeti ise, bir ülkenin ihracat rekabet gücü, belli ihracat hacminde, ülkenin ihracat fiyatı ile ortak pazardaki rakiplerin arasındaki farktan oluşmaktadır. Son olarak, hesaplanan toplam rekabet göstergeleri, ülkelerin hem ithalat hem de ihracat rekabet güçlerinin ortalamasını veren göstergeler olarak karşımıza çıkmaktadır.

1.2. Çalışmanın Yöntemi ve Varsayımları

1.2.1. Çalışmanın Yöntemi

Çalışmanın teorik kısmında, literatür taramasına dayalı çalışma yapılmıştır. Bu bölümde yerli ve yabancı kaynaklardan yararlanılmıştır. Çalışmanın uygulama bölümünde ise, Martine Durand ve Claude Giorno'nun 1987 yılında yayınladıkları "Uluslararası Rekabet Göstergeleri" adlı makaledeki model çerçevesinde, Avrupa Birliği ülkeleri ve Türkiye'nin 1992-1997 yılları arası tekstil ve konfeksiyon sektörü rekabet gücü hesaplanmaya çalışılmıştır. Çalışmanın bu yılları kapsamının nedeni Gümrük Birliği'ne üye olan ülkelerin en yüksek sayıya sahip olan ve en güncel verilerin bulunduğu yıllar olmasıdır. Çalışmada, öncelikle ithalat rekabeti hesaplanmaya çalışılmıştır. Bu çerçevede ithalat rekabet gücü hesaplanan ülkenin üretici fiyatları ile bu pazara ihracat yapan ülkelerin hesaplanan fiyatları karşılaştırılmıştır. İhracat rekabetinde ise, ihracatçı ülkenin her bir pazardaki rakiplerinin ortalama ihracat fiyatları hesaplanmış ve elde edilen fiyatlar ile ihracatçı ülkenin ihracat fiyatları karşılaştırılmıştır. Bu yolla ihracatçı ülkenin her bir pazardaki rakipleri karşısındaki fiyat rekabet gücü bulunmuştur. Bununla birlikte, ihracat rekabeti hesaplanan ülkenin, ihracat fiyatları ile söz konusu pazarlardaki yerli üreticilerin fiyatları da karşılaştırılmıştır. Sonuçta ihracatçı ülkenin her pazardaki rakipleri olan yerli üreticiler ile diğer ihracatçı ülkeler karşısında ihracat rekabet gücü belirlenmeye çalışılmıştır. İhracat rekabetinde, ihracatçı ülkenin bütün pazarlardaki rakiplerinin hesaplanan ortalama fiyatları ile ihracat fiyatı karşılaştırılmış ve genel olarak pazardaki ihracat rekabet gücü açısından durumu belirlenmiştir. Modelin son aşamasında, Avrupa Birliği ülkeleri ve Türkiye'nin ithalat ve ihracat rekabetinin ortalaması olan toplam rekabet

gücü hesaplanmıştır. Sonuç olarak, toplam rekabet gücü açısından Avrupa Birliği ülkeleri ve Türkiye'nin sahip oldukları avantaj sırasına göre bir sıralama yapılmıştır.

1.2.2. Çalışmanın Varsayımları

Çalışma aşağıdaki varsayımlar ışığında yapılmıştır:

1. Çalışmada, fiyat rekabeti hesaplanan ülkelerin bütün piyasalarda tek bir fiyat uyguladıkları varsayılmıştır. Başka bir ifadeyle ülkelerin fiyat farklılaştırması uygulamasına gitmedikleri kabul edilmiştir. Bu varsayım çalışmanın iskeletini oluşturan "OECD'nin Rekabetin Ölçüm Modeli"nin varsayımlarından biridir (Durand 1987).
2. Yurt içi üretim fiyatları aynı zamanda ihracat fiyatı olarak kabul edilmiştir. Bunun nedeni ihracat fiyatları verilerinin bulunamayışdır.
3. Toplam fiyat rekabet gücü hesaplanan ülkelere herbir ülkeden yönelen talep miktarları ve toplam talep miktarının verileri bulunamadığından ülkelerin yurt içi talep miktarları yerine tüketim miktarları alınmıştır.
4. Avrupa Birliği ülkelerinin tekstil ve konfeksiyon sektöründeki tüketim değerleri, söz konusu ülkelerin üretim değerlerinden türetilmiştir.
5. Belçika ve Lüksemburg bir tek ülke olarak alınmış ve burada kullanılan ihracat fiyatları iki ülkenin ihracat fiyatlarının aritmetik ortalaması olarak alınmıştır.
6. Çalışma sektörel düzeyde olup ülkelerin fiyat rekabetini ölçmeye yöneliktir. Dolayısıyla bulgular fiyat rekabeti olmayan ülkelerin fiyat dışı rekabetinin de olmadığı anlamı taşımamaktadır. Yüksek fiyatlara sahip ülkelerin fiyat rekabeti yerine katma değeri yüksek malları ihraç etmesi ve kalite rekabetinde etkin olabileceği varsayılmıştır.

1.3. Çalışmanın Kısıtları

Çalışmada Durand'ın OECD'nin 1987 yılında yayınlanan "Uluslararası Rekabet Göstergeleri" adlı makalesindeki model çerçevesinde Avrupa Birliği ülkeleri ve Türkiye'nin 1992-1997 yılları arası Tekstil ve Konfeksiyon Sektöründeki fiyat rekabet güçleri hesaplanmaya çalışılmıştır. Kısaca çalışmada varolan kısıtları sıralayacak olursak;

1. Araştırmanın önemli kısıtlarından biri zaman kısıtıdır. Çalışmada 1992-1997 yılları arası dönem ele alınmıştır.
2. Araştırmanın uygulama alanı, Avrupa Birliği ülkeleri ve Türkiye'dir.
3. Araştırmada Ülkelerin sadece Tekstil ve Konfeksiyon Sektöründeki fiyat rekabet güçleri hesaplanmağa çalışılmıştır.
4. Araştırmada hesaplanan rekabet gücü bütün tekstil ve konfeksiyon sektörü için geçerlidir.

1.4. Çalışmada Kullanılan Temel Kavramlar ve Tanımlar

Çalışmada kullanılan temel kavramların farklı anlamlara yer vermeyecek bir biçimde tanımlanması, çalışmanın daha kolay anlaşılması açısından önem arz etmektedir. Araştırmada, kullanılan temel kavramlar, rekabet, ithalat fiyat rekabeti, ihracat fiyat rekabeti, toplam rekabettir.

1.4.1. Rekabet

Çalışmada rekabet kavramının iki önemli yönü ile ele alınmaya çalışılmıştır; fiyat/maliyet rekabeti ve fiyat dışı rekabet. Fiyat/maliyet rekabeti, daha çok ticarete konu olan malın değişim değerini ifade etmektedir. Zira, fiyat/maliyet rekabeti bol ve ucuz kaynaklara dayanılarak mallar üreten ülke veya firmaların rekabet gücünün yüksek olması sonucunu doğurmaktadır. Bununla birlikte, fiyat dışı rekabet kavramı da, malın kalitesi ve piyasadan gelen farklı talepleri karşılama yeteneği ön plana çıkarmaktadır.

1.4.2. İthalat Fiyat Rekabeti

Çalışmada, ithalat fiyat rekabeti, bir ülkenin yurt içi üretici fiyatları ile o ülkeye ihracat yapan ülkelerin hesaplanan ortalama fiyatları arasındaki farkı ifade etmektedir.

1.4.3. İhracat Fiyat Rekabeti

İhracat Fiyat Rekabeti, bir ülkenin belli bir pazarda, yerli üreticiler ile söz konusu pazara ihracat yapan diğer ülkelerin karşısındaki fiyat rekabet durumunu tanımlamakta kullanılmaktadır.

1.4.4 Toplam Rekabet

İthalat ve İhracat Fiyat Rekabeti genel bir ortalamasını veren ve o ülkenin söz konusu sektör veya malda toplam fiyat rekabetini tanımlamak amacı ile kullanılan bir kavramdır.

2. GENEL OLARAK REKABET

2.1. Rekabet Kavramı

Avrupa Yönetim Forumu, endüstriyel rekabet gücünü, “girişimcilerin dış yada iç pazardaki rakiplerine kıyasla, fiyat ve fiyat dışı nitelikleri daha cazip bir paket oluşturan mallarını, tasarımılamak, üretmek ve pazarlayabilmek için, bugünkü ve gelecekteki yetenek ve fırsatları” olarak tanımlamaktadır (Prokopenko,1992, 21).

Tanımdan da anlaşılacağı gibi, rekabet kavramı iki önemli unsuru içinde barındırmaktadır. Bunlardan ilki, fiyat/maliyet rekabetidir, ikinci unsur ise, fiyat dışı rekabet kavramıdır.

2.1. Rekabet Yaklaşımları

Rekabet gücü kavramına iki tür yaklaşımdan söz edilebilir. Bu yaklaşımların ilki, rekabeti maliyete dayalı bir kavram olarak açıklayan geleneksel yaklaşımdır. İkincisi ise, rekabet kavramını daha çok teknolojik gelişme düzeyi kapsamında ele alan modern yaklaşımdır.

2.2.1. Geleneksel Yaklaşımlar

Bu yaklaşıma göre, bir ülkenin yüksek rekabet gücüne sahip olabilmesi için, en çok sahip olduğu faktörün kullanıldığı malları üretmesi gerekmektedir. Dolayısıyla, ülke bu malda uzmanlaşmalı ve bu malı ihraç etmeli; diğer malları da ithal etmelidir.

Bu anlamda, Adam Smith'in "Mutlak Üstünlük Teorisi"; bir ülkenin yüksek rekabet gücüne sahip olabilmesi, düşük maliyetli mallarda uzmanlaşmasına ve bu malların ihraç edilmesine, öte yandan yüksek maliyetle üretilen malların da dışardan ithal edilmesine dayanmaktadır. Emeğe dayalı maliyetin temel alındığı bu yaklaşımda rekabeti belirleyen temel olgu bol ve ucuz emektir. Rekabet olgusuna bir diğer yaklaşım 'Karşılaştırmalı Üstünlükler Teorisi'ne dayanan David Ricardo'nun yaklaşımıdır. Ricardo'ya göre, bir ülkenin rekabet gücünün belirlenmesinde önemli olan o ülkenin mutlak üstünlüğe sahip olması değildir. Asıl olan bu üstünlüğün derecesidir. Bu yaklaşımda, bir ülkenin rekabetini belirleyen temel unsur, söz konusu ülkenin hangi malın üretiminde yüksek bir avantaja sahip olduğudur. Dolayısıyla ülke diğer ülkelere göre daha yüksek üstünlüğe sahip olduğu malları üretmeli diğer malları ise ithal etmelidir (Seyidoğlu, 1996, 16-17). Burada malın değeri, Ricardo'nun emek-değer teorisi çerçevesinde açıklanmağa çalışılmıştır. Bu anlamda dış ticareti belirleyen unsurun ülkelerarası emek verimliliğindeki farklılıklardan kaynaklandığı ileri sürülmüştür.

Geleneksel yaklaşımlar, ülkelerarası ticareti belirleyen temel etmeni, ülkelerin sahip olduğu üretim faktörlerine dayanarak açıklamaya çalışmışlardır. Ülkelerin farklı faktör donanımlarına sahip olmaları ve bu faktörlere dayanarak ürettikleri mallarla karşılaştırmalı üstünlüğe sahip olacaklarını iddia etmişlerdir. Bir anlamda, ülkelerarası ticareti belirleyen temel unsur olarak, ülkelerin farklı faktör donanımına sahip olmaları olarak gösterilmiştir (Reynolds, 1982, 347). Faktör yoğunluğu veya Heckscher-Ohlin Teorisi olarak bilinen teoriye göre, ülkelerarası ticaretin temel nedeni ülkelerarasındaki nispi faktör zenginlikleridir (Karluk, 1996, 30).

Uluslararası rekabetin yenilik-temelli gelişimi karşılaştırmalı üstünlük temelindeki teorileri sorgulanır hale getirmiştir. Uluslararası rekabet daha çok bilgi birikimi, teknolojik yeteneklerin geliştirilmesi, öğrenme süreçlerine önem verilmesi ve değişimi yaratan faaliyetlerin gerçekleştirilmesi gibi dinamik karşılaştırmalı üstünlük temelinde gelişmeğe başlamıştır (Bell ve Pavitt, 1993'den aktaran: Efendioğlu, 1996, 239).

2.2.2. Modern Yaklaşımlar

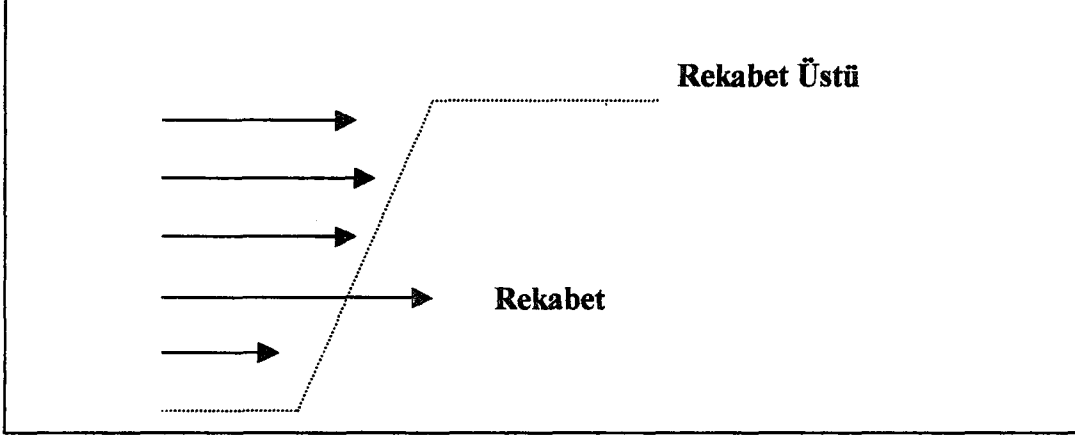
Rekabet gücüne geleneksel yaklaşımlar, sorunu maliyet temelinde ele almaktadır. Maliyet temelindeki yaklaşımlar ise işgücü maliyetini ön plana çıkaran ve diğer maliyetleri göz ardı eden yaklaşımlardır. Modern yaklaşımlar ise, rekabeti belirleyen temel unsur olarak teknolojik gelişme düzeyini ele almaktadır. Özellikle son dönemler içerisinde bilgi, bilgiyi kullanma rekabeti belirleyen temel unsurlardan biri olmuştur.

Modern yaklaşımlar içerisinde Michael Porter geleneksel rekabet anlayışından farklı bir rekabet anlayışı geliştirmiştir. Geleneksel rekabet kuramı, bir ülkenin rekabet gücünü bol ve ucuz üretim faktörlerinin yoğun olarak kullanıldığı ürünlerin üretilmesinde görürken; Porter, sahip olunan kaynaklardan çok bu kaynakları yaratmanın rekabet gücünü belirlediğini iddia etmektedir. Bu anlamda teknolojik yenilikler yaratmayı ülkelerin rekabet gücünü belirleyen temel unsurlardan biri olarak görmüştür.

Porter'a göre rekabeti belirleyen temel unsurlardan biri iç talep baskısıdır. Bu talep baskısı, firmaları teknolojik düzeyi yüksek mallar üretmeğe ve rakipleri karşısında avantajlı bir duruma geçmelerini sağlayacaktır. Rekabeti belirleyen bir diğer unsur, bağlantılı ve destek endüstrilerin durumudur. Bu anlamda tedarikçilerin bol ve rekabet halinde bulunması söz konusu firmanın rekabet gücünü artıracaktır. Faktör koşulları rekabet düzeyini belirleyen diğer bir unsurdur. Öte yandan, firmanın stratejisi, yapısı ve rekabeti, rekabet düzeyini belirleyen son unsurdur (Porter, 1990, 77). Örneğin firmanın küreselleşmek için üretim zincirinde birbirinden bağımsız farklı ülkelerdeki firmaların küresel rekabet için birlikte hareket ettiği esnek şebeke örgüt yapısını kullanmaları gibi (Reyhanoğlu, 1999, 118).

Son dönemlerde rekabet, kavramına karşı ileri sürülen bir kavram da rekabet üstü kavramıdır. Rekabet üstü, herhangi bir malı üreten bir firmanın o malın "bütünleşmiş değerini" de üreterek sadece ayakta kalmak için değil fakat; aynı zamanda başarıya ulaşması anlamında kullanılan bir kavramdır. Bu anlamda bütünleşmiş değerler, üretilen mal ve ya hizmeti tamamlayan mal ve hizmetlerin yine aynı firma tarafından üretilmesi anlamını taşımaktadır. Örneğin araba üretilen bir firmanın aynı zamanda arabanın sigorta işlemlerini yapması, arabanın bütünleşmiş değerini yaratması anlamı taşımaktadır (De Bono, 1996, 11).

De Bono'ya göre rekabet üstü kavramında rakip yoktur. Dolayısıyla, karşılıklı rekabet söz konusu değildir. Burada firmanın kendi kendisi ile rekabeti söz konusudur. Temel amaç kendini aşmaktır. De Bono'nun (1996, 86) deyimiyile “ayakta kalabilmek için rekabete ihtiyacınız vardır, ama başarı kazanmak için rekabet üstü olmanız ve değer tekelleri yaratmanız gerekir”.



Şekil 1: Rekabet ve rekabet üstü

Kaynak: De Bono, 1996, 12.

Öte yandan D'Aveni'nin ileri sürdüğü yüksek rekabet kavramı (hypercompetition) göre, normal rekabet ortamından farklı olarak denge durumunun olmadığı, rakiplerin birbirlerine karşı avantaj sağlayamadığı ve devamlı olarak yeni rekabet avantajları üreten durumu anlatmaktadır (D'Aveni, 1994'den aktaran Hanssen-Bauer ve Snow, 1996, 414). Başka bir deyişle, yüksek rekabet, tam rekabet ortamını yok eden, karşılıklı rekabet avantajı elde etmiş olan rakiplerin bu avantajlarını etkisiz kılan, pazardaki paylarını dağıtan bir yapısı bulunmaktadır. Hiper rekabet ortamlarında kalite ve hız üstünlüğünü ön plana geçirmektedir. Ayrıca sürekli yenilik yapma üstünlüğünü gerektirmektedir (Akat, 1996'den aktaran Ay, 1997, 103).

Rekabet gücü kavramına bir diğer yaklaşım, rekabet avantajını belirleyen faktörler yaklaşımıdır. Yuan Li, rekabeti belirleyen yedi temel unsurdan bahsetmektedir. Bunlar, teknolojik gelişme, fiyat/maliyet kontrolü, pazarlama, organizasyon ve yönetim, endüstri pozisyonu, etkin politika ve çevre avantajıdır (Li, 1999, 260).

Küreselleşme ile birlikte rekabet boyut değiştirmiştir. Rekabet, gerek ülkesel bazda, gerekse firma bazında olsun dünya düzeyinde tanımlanır hale gelmiştir. Bununla birlikte global rekabet içinde bulunan firmaların global firma olması, başka bir ifadeyle dünya çapında firma olması gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Global firma kavramı, söz konusu firmanın ürettiği ürünlerin global düzeyde olması, rekabet gücünün o firmanın global performansına bağlı olması ve kaynakları eşit koşullarda kullanma, devlet kaynaklı herhangi bir desteğin olmaması durumunu ifade etmektedir (Hatzichronoglou, 1996, 8).

2.2. Rekabet Türleri

Rekabeti, çeşitli sınıflandırmalara tabi tutmak mümkündür. Burada önemli, olan sınıflandırma yapılırken rekabetin hangi yönünün ön plana çıkarılacağıdır. Ülkelerarasında hala ticareti engelleyen unsurların bulunması ve kesin çizgilerle olmasa da iç ve dış piyasa ayrımının olması bizi iç ve dış rekabet kavramına götürmektedir. Rekabetin unsurlarına göre tabi tutulacağı bir diğer ayrım da fiyat/maliyet ve fiyat dışı rekabettir.

2.3.1. Piyasa Türlerine Göre Rekabet

Küreselleşme ve küreselleşme ile birlikte dış ticareti engelleyen unsurların ortadan kalkması, bölgesel entegrasyonların yaygınlaşması iç ve dış pazar ayrımını önemsizleştirmiştir. Buna rağmen ülkelerarası ticari engeller bulunmaktadır. Dolayısıyla, pazar ayrımı rekabet türlerini belirleyen bir faktör olarak önümüze çıkmaktadır. Ticari engellerin bulunmadığı, dışa açık ticari politika izleyen ülkelerde, yerel firmaların kendi pazarlarında rekabet güçlerini korumaları önem kazanmaktadır. Ayrıca pazar yerine göre endüstri pazarı ve nihai tüketici pazarında rekabette vardır. Çalışmayla alakalı bu başlık altında iki rekabet türüne değinilmiştir.

2.3.1.1. Uluslararası Rekabet

Firma düzeyinde uluslararası rekabetin bir tanımını verilecek olursa, bir firmanın iç ve dış piyasada, rakibi olan yerli ve yabancı firmalarla karşılaştırıldığında, ürettiği ürünün fiyatı, kalitesi, zamanında teslim ve satış sonrası hizmetler açısından şu an ve gelecekte rakipleriyle aynı durumunda veya daha üstün olması anlamı taşımaktadır (Kibritçioğlu, 1996, 111).

2.3.1.2. Yurt İçi Rekabet

Yurt içi rekabet daha çok ulusal sınırların yüksek olduğu ve ticareti engelleyen unsurların hala geçerliliğini sürdürdüğü ülke veya ülke firmaları açısından önem taşıyan bir kavramdır. Ticareti engelleyen unsurların kaldırılması ve küreselleşme ile birlikte giderek önemini kaybetmektedir. Günümüz toplumunda iç piyasadan çok uluslararası alanda faaliyette bulunan ve dış piyasalardan gelen farklı talepleri karşılayabilen firmaların rekabet gücünün arttığı ve bu firmaların geniş piyasa paylarını ellerinde tuttuğu görülmektedir.

Bununla birlikte, ticaret engellerinin ortadan kalkması, ülkelerin kendi pazarlarındaki pazar paylarını korumak için rekabet güçlerini artırmanın önemini ortaya çıkarmıştır. Çünkü ticareti engelleyen unsurların ortadan kalkması, ülkenin kendi pazarında rekabet gücünü yitirmesine yol açabilir. Dolayısıyla, yurt içi rekabet kavramı, önemini sürdüren bir kavramdır.

2.3.2. Unsurlarına Göre Rekabet

Rekabet kavramını belli bir ayrıma tabi tutarken belli ölçütler kullanılmaktadır. Rekabeti, unsurlarına göre bir ayrıma tabi tuttuğumuz zaman, fiyat veya maliyet rekabetinden ve fiyat veya maliyet dışı rekabetten söz edilebilir.

2.3.2.1. Fiyat/Maliyet Rekabeti

Fiyat rekabeti, farklı üretici ve ihracatçılar arasında fiyat farklılıklarının (üretim, ihracat ve ithalat fiyatları) ölçümü ile değerlendirilebilir. İhracat fiyatı, gümrüklerde kaydedilen ihracat birim değerleri endeksidir.

Üretim girdi maliyetleri, rakip firmaya oranla yüksek olan firma pazar payını giderek kaybedecektir. Firmalar, rakiplerine oranla girdi maliyetleri açısından avantajlı oldukları üretim girdilerini daha çok; dezavantajlı durumda oldukları üretim girdilerini ise daha az kullanarak ve buna uygun bir teknoloji seçerek rekabet üstünlüğü elde etmekte ve bunun sonucu olarak rekabet gücü olumlu şekilde etkilenmektedir (Oral, 1983, 14).

Rekabet içinde bulunan firmalar arasındaki maliyet farklılığı, bir firmanın değer zinciri, daha büyük üretim veya piyasa deneyimindeki yapısal faktörler nedeniyle rakiplerine oranla daha düşük maliyetlerle üretimde bulunmasından kaynaklanmaktadır. Bu durum firmaya fiyat liderliğini elinde tutması imkanını sağlaması açısından önemlidir (Day,1990'dan aktaran: Ramaswamy, Gatignon ve Reibstein, 1994, 48).

2.3.2.2. Fiyat Dışı Rekabet

Rekabet gücünü belirleyen temel unsurlardan biri üretilen ürün veya hizmetin fiyatı olmasına rağmen, son dönemlerde rekabet, fiyat dışı unsurların bir fonksiyonu olarak önem kazanmaktadır. Geleneksel rekabet anlayışı içerisinde yer alan fiyat rekabeti giderek yerini fiyat dışı unsurlara bırakmaktadır. Fiyat dışı rekabeti belirleyen önemli iki unsur: esnek üretim sistemleri ve ürün kalitesi olarak önümüze çıkmaktadır.

2.3.2.2.1. Esnek Üretim Sistemleri

Günümüz toplumunda, geleneksel üretim sistemlerinden farklı olarak rekabeti belirleyen temel unsurlardan biri, piyasada değişen talep koşullarına uygun üretim yapabilme yeteneğidir. Geleneksel üretim sistemleri (Fordist Üretim Sistemleri), kitlesel üretimin yapıldığı ve esnek üretim sistemlerine göre üretimde vasıfsız işçilerin kullanıldığı ve son olarak piyasada değişen koşullara kendini uyarlayamayan bir üretim

sistemiydi. Dolayısıyla 1980'li yıllarla birlikte piyasa yönelimli, piyasadaki değişen talepleri ön planda tutan esnek üretim sistemleri yoğun olarak kullanılmaya başlanmıştır.

Fordist (kitlesel üretim sistemleri), niteliksiz işgücü ve özel amaçlı makineler kullanılarak standardize edilmiş ürünlerin büyük ölçekli üretimi olarak tanımlanabilir. Öte yandan, esnek üretim sistemleri ise vasıflı işgücü, genel amaçlı makinelerin kullanıldığı ve küçük ölçekli fakat piyasada değişen talep koşullarının ön plana çıkarıldığı üretim sistemlerini tanımlamaktadır (Özkan, 1997, 138).

Esnek üretim sistemlerinin kullanılmasında iki temel amaç bulunmaktadır. Bu amaçlardan ilki, piyasadaki gelen farklı talepleri karşılamaktır. İkincisi ise, stokları ortadan kaldırmak (JIT felsefesi), bir ürünün üretiminden diğer bir ürünün üretimine geçerken dönüşüm zamanını kısaltmaktır (Karakaya, 1997, 390).

Esnekleşme, rekabet açısından düşünüldüğünde, üretimde küçük bir kesime yönelik uzmanlaşma büyük ölçüde fiyat dışı rekabete dayanacaktır. Dolayısıyla geleneksel rekabet anlayışının fiyat mekanizmasına yüklediği düzenleyicilik rolü büyük ölçüde önemini kaybedecektir (Özkan, 1997, 139).

Esnek üretim sistemlerinin önem kazanmasının nedenleri (Gözlü 1994'den aktaran: Kum, 1998, 173-174);

- Uluslararası rekabet koşullarındaki değişimin, teknolojik yenilik ve verimlilik artışını zorunlu kılması
- Dış pazarlardan gelen farklı talepleri karşılama ve bu talepler doğrultusunda üretim sistemini kısa sürede değiştirebilme
- Standart mal üretiminden kompleks mal üretimine geçiş yapabilme
- Bilgisayar teknolojisi ile yapılan üretimlerde ortaya çıkan sorunları gidermedir.

Esnek, başka bir deyişle Post-Fordist üretim sistemleri, bir yandan küçük pazarlara ve değişen tüketici tercihlerine cevap verebilecek, öte yandan sermaye verimliliğini azaltan unsurları ortadan kaldırabilecek verimlilik ve karlılık artırma arayışının bir sonucu olarak ortaya çıkmaktadır (Tentürk 1993'den aktaran: Türkmen, 1997, 123).

Esnek üretim sistemlerinin avantajlarının yanı sıra bazı dezavantajları da bulunmaktadır. Özellikle, sistemini koruma maliyeti, sistemde çalışabilecek personelin bulunması ve eğitimi, otomasyon sonucu işsizliğin artması, teknolojik değişmeler sonucunda firmanın yenilenmesi, yeterli sermayeye sahip olamayan firmaların rekabet gücünü yitirmeleri ve bunun sonucunda piyasayı terk etmek zorunda kalmaları ve benzeri sonuçlar esnek üretim sistemlerinin sakıncalarını göstermektedir (Tekin, 1997, 245).

2.3.2.2.2. Ürün Kalitesi

Ürün kalitesinin genel bir tanımını vermek oldukça güçtür. Bunun nedeni, her tanımlamada ürün kalitesinin farklı yönlerine vurgu yapılmasıdır. Ürün kalitesinin ürüne dayalı bir tanımında, “ürünün fiyatlandırılan özelliklerinin her birimi tarafından içerilen fiyatlandırılmamış özelliklerin bütünüdür”. Ürün kalitesinin tüketiciye dayalı tanımında ise, kalite “ürünlerin tüketicilerin çoğunun gereksinimlerini karşılayabilme kapasitesidir”. Öte yandan, kalitenin imalatçıya dayalı tanımında ise, “kalite imal edilen ürünün tasarımının, önceden saptanan tasarımına uygunluk derecesidir” ve son olarak değere dayalı tanımında, “ürünün kabul edilebilir bir fiyattaki ‘performans yüksekliği’ (kapasitesi) veya kabul edilebilir maliyetlerdeki ‘uygunluk derecesidir’ olarak tanımlanmaktadır (Garvin, 1984’den aktaran: Kibritçioğlu, 1994, 7).

Garvin’e göre ürettiği ürünün kalitesini arttırmak isteyen bir firmanın yukarıdaki tanımları uygun bir şekilde bir araya getirmesi gerekmektedir. Firmanın ürüne dayalı kalite artışını sağlayabilmesi için öncelikle piyasa araştırması yapmasını ve bu yolla ürünün kalitesini belirleyecek özellikleri saptaması gerektiğini vurgulamaktadır. İkinci aşamada piyasa araştırması yoluyla saptanan özellikler hissedilebilir ürün özelliklerine dönüştürülmesi gerekmektedir. Son aşamada ise, imalat süreci, üretilecek ürünün tam bu talimatlara göre üretilmesini sağlayacak bir biçimde örgütlendirilmesidir. Sonuç olarak, bu aşamalardan herhangi birinin stratejik açıdan ön planda tutulması mümkün olsa bile, ihmal edilmesi piyasada rekabet gücü kazandırabilecek herhangi bir ürünün üretilmesini olanaksızlaştırır ve böylece firmanın rekabet şansını düşürür (Garvin 1984’den aktaran: Kibritçioğlu, 1994, 8).

Küreselleşme ve küreselleşme ile birlikte ortaya çıkan sert yıkıcı rekabet ortamı toplam kalite kavramının da önemini artırmıştır. Dolayısıyla böyle bir rekabet içerisinde bulunan firmaların ürettiği ürünlerin kalitesi, firma performansını etkileyen önemli bir özellik olarak ortaya çıkmaktadır.

2.4. Rekabet Gücü ve Teknolojik Düzeyi

Rekabet gücünü etkileyen diğer önemli bir unsur, teknolojik gelişme düzeyidir. Teknolojik gelişme düzeyi ile ilgili olarak farklı yaklaşımlar bulunmaktadır. Neoklasik iktisat teknolojiyi üretim tekniği ile bir olgu olarak ele alır. Üretim tekniği, üretimde bulunmak için gerekli olan işgücü ve sermaye bileşimleri olarak tanımlandığında, teknoloji, “üretim teknikleri dizini olarak tanımlanır. Burada teknoloji sadece girdileri çıktılara dönüştüren fiziksel süreç olarak ele alınmaktadır” (Soyak, 1996, 21). Neoklasik iktisatta teknolojik gelişme, herhangi bir girdi olarak ele alınmaktadır. Neoklasik iktisatta teknolojik değişim, özdeş firmalara dayalı denge yaklaşımı içerisinde açıklanmaktadır (Bulutay, 1996, 17).

Neoklasik iktisat firmalar arası ve ülkeler arası teknolojik gelişme farklılıklarını açıklamada yetersiz kalmaktadır. Öte yandan tek bir dengenin bulunduğu şeklindeki neoklasik görüş gerçeği ifade etmekten uzaktır. Gerçek hayatta denge durumundan çok, bir dengesizlikten bahsetmek daha doğru olacaktır.

Metcalf “Yeni teknolojilerin yaratıldığı, iyileştirildiği, iktisadi yapıyla uzlaştırıldığı dengesizlik süreçlerinin denge ekonomisinin alışılmış araçları pek uymaz” demektedir (Metcalf, 1987’den aktaran: Bulutay, 1996, 16).

Öte yandan Evrimci Kuram teknolojiyi, girdileri çıktılara dönüştüren fiziksel bir süreç olması yanında, teknolojik bilginin niteliği örgütsel ve işlemsel düzenlemeler de teknoloji tanımı içine sokulmaktadır. Bu anlamda, Kalirajan, “teknolojiyi, fiziksel varlıklar-ticari marka ve patentlerin yanı sıra makineler, teknik ve ticari anlamda bilgi, yüksek düzeyde nitelikli emek unsurlarını içeren bir süreçtir” olarak tanımlamaktadır (Kalirajan 1987’den aktaran: Soyak, 1996, 29).

Modern teknolojik gelişmeler sayesinde karşılaştırmalı üstünlüğe sahip olunan faktör yerine başka unsurların ikame edilmesi rekabet gücünün değişmesine neden

olmuştur (Porter, 1990, 41). Günümüz toplumunda, rekabet gücü teknolojik yenilikler yapabilme ve teknolojik gelişimde liderliği elinde tutabilme gücü ile özdeş tutulur bir duruma gelmiştir. Teknolojide liderlik, maliyetlerde avantaj ve dışa karşı koruma sağlayabilmektedir.

Porter teknolojik değişimin endüstrinin yapısını değiştirmesi nedeniyle, rekabet gücü üzerinde önemli bir etkisinin bulunduğunu iddia etmektedir. Endüstri yapısı, firmanın en iyi pozisyonu aradığı rekabet stratejisindeki oyun kurallarını ve ortamını belirlemektedir. Dolayısıyla, teknoloji rekabet oyununun kurallarını değiştiren bir güç olarak değerlendirilebilecek stratejik bir değişken olarak ortaya çıkmaktadır.

Teknolojik değişim, firmaya endüstriye girebilecek olası rakipleri karşısında giriş engelleri yaratarak avantaj sağlar. Aynı zamanda, firmanın teknolojik değişim sayesinde endüstri içindeki rakiplerinin daha iyi pozisyon almalarını engeller. Teknolojik değişim öğrenme eğrisini etkileyerek, öğrenme ile elde edilen şeylerin sahiplenilmesi durumunda endüstriye giriş engelleri yaratabilmektedir. Teknolojik mülkiyet birçok yolla mutlak maliyet üstünlüğü sağlayabilmektedir. Teknolojik değişim, endüstri ile satın alıcılar arasındaki pazarlık ilişkilerini değiştirebilmektedir. Teknolojik değişim satın alıcıların gücünü belirleyen sabit maliyetleri veya ürün farklılaştırmasını değiştirebilmektedir. Teknolojik değişimin endüstri yapısını dolayısıyla rekabeti değiştirmesinin üçüncü yolu, endüstri ile tedarikçiler arasındaki pazarlığı değiştirmesi ile mümkün olabilmektedir. Teknolojik değişim ile, firmaların, üretimde kullandıkları girdilerin ikamesine olanak tanımakla, firmalara tedarikçiler karşısında pazarlık gücünü artırma imkanı sağlamaktadır. Endüstri içerisinde mevcut rakipler arasındaki rekabet temellerini ve doğasını değiştirebilmektedir. Teknolojinin endüstri yapısını değiştirmesi üzerine yapılan tartışmaların en önemlisi teknolojinin ürün ikamesine olan etkisidir. İkame, rekabet halindeki unsurların görelî fiyatının ve değişken maliyetlerinin bir fonksiyonudur. Teknolojik değişim, ürün veya ürünlerin ikamesi için kullanılan yeni ürünleri ortaya çıkarır. Ayrıca teknolojik değişim varolan ürünler arasında hem görelî fiyatı hem de değişken maliyetleri değiştirebilir (Porter, 1983, 4-6). Sonuç olarak teknolojik değişim ülke düzeyinde rekabetin gelişimi, firma düzeyinde ise, firmaların büyümesi ve ayakta kalabilmesi açısından önemli bir role sahiptir (Bessant ve Francis, 1999, 373).

Teknoloji düzeyi, üretim süreci, ürünün kendisi, yönetim organizasyonu, pazarlama ve satış sonrası servis ile ilgili bilgi ve deneyimlerin toplamı veya stoku olarak tanımlanmaktadır (Kibritçioğlu, 1998, 67). Bir firmada teknoloji düzeyinin yüksek olması durumunda hem ürünlerin üretim sürecinde hem de kalite artışı sağlanabilmektedir. Böylelikle fiyat avantajı elde edilebilmektedir.

Teknolojik değişim ise, bilim ve teknoloji alanında ortaya çıkan yeni fikirlerin (bilginin) uygulanması sonucunda üretim sürecindeki değişimleri gösterir (Dönek, 1994, 23).

Schumpeter'e göre, teknolojik değişim süreci, üç önemli aşamadan oluşmaktadır. Bu aşamalar icat, yenilik ve yayılmadır. İcat, birçok farklı alanda kolayca uygulanabilirliği olan birleşik bir yeni düşünce setidir. Yenilik ise uygulanabilir fikir ve düşüncelerin üretim sürecine transformasyonunu sağlayan bir aşamadır. Son olarak yayılma, ucuz ve daha karlı olan yeni üretim yöntemini kendi üretim süreçlerinde kullanmaları sonucu ortaya çıkar (Schumpeter'den aktaran: Dönek 1994, 23-24).

Küreselleşme ile genişleyen pazar teknolojik ilerleme hızında bir artış yaratmaktadır. 1980'lere kadar büyük şirketlerle birlikte ölçek ekonomisinin savunulması, standart ürün üretilmesini en az maliyetle üretilmesine imkan vermektedir. Küreselleşme ile birlikte gerek rekabet eden şirket sayısındaki artış gerekse de farklı talepler doğrultusunda ürün üretilmesini zorunlu kılmaktadır. Bu da işletmelerin çok çeşitli ürün üretmeğe zorlamaktadır. Buna karşın büyük şirketlerin katı yapıları gereği kolaylıkla ürünlerini müşteri istek ve ihtiyaçlarına uyarlayamamaktadır. 1980'lerden sonra büyük şirketlerin kendi yapılarını küçültmeleri ve ayrıştırmaları sonucu belli bir uzmanlık dalında faaliyetlerini sınırlandırmaları olgusu ortaya çıkmıştır. Belli bir alanda uzmanlaşan şirket bütün kaynaklarını yalnız bu alanda sınırlandırarak piyasadaki fırsatları anında cevaplamaya yönelik teknolojik gelişmelere AR-GE çalışmalarına daha fazla kaynak tahsis ederek veya teknolojiyi transfer ederek yönelmektedir.

Teknolojik gelişmenin kaynaklarını ikiye ayırarak incelememiz mümkündür: İçsel kaynaklar, dışsal kaynaklar. Teknolojik gelişmenin en önemli içsel kaynağı AR-GE faaliyetleridir. Diğer bir içsel kaynak ise Yaparak Öğrenme (learning by doing)'dir. Dışsal kaynaklar arasında teknoloji transferi önemli bir yer tutar (Kibritçioğlu, 1998, 4).

AR-GE harcamaları ile rekabet gücü arasında doğrusal bir ilişki bulunmaktadır. Yeni ürün ve teknolojiler içinde AR-GE harcamaları, firmanın rekabet avantajını koruması ve geliştirmesi, piyasa payını arttırması ve yeni piyasalara giriş yapabilmelerine olanaklar tanımaktadır (Lee ve diğerleri, 1994, 81).

Yaparak Öğrenme, bilgi birikiminin belirleyicisi olarak farklı bir özellik göstermektedir. Bilgi birikimi sadece önceden düşünülmüş çabalarla oluşturulmaz, aynı zamanda geleneksel ekonomik davranışlar da bilgi birikimi üzerinde etkili olmaktadır. Bu şekildeki bilgi birikimi yaparak öğrenme olarak bilinmektedir. Eğer yaparak öğrenme teknolojik gelişmenin kaynağı olarak düşünülüyorsa bilgi birikimi oranı sadece ekonomi de AR-GE'ye ayrılan kaynaklarla değil, aynı zamanda geleneksel ekonomik aktivitelerle ne kadar yeni bilgi yaratıldığına da bağlıdır (Romer, 1996, 116).

Son yıllarda iletişim teknolojilerinin artışıyla birlikte firmalar bu teknolojinin kendi ürün ve hizmetlerinde kullanmalarıyla rekabet avantajı elde etmeye çalışmaktadırlar. Chan ve Heide (1992, 4) makalelerinde iletişim teknolojisinin ürün ve hizmetlerin müşteriye sunumu ve ürün ve hizmetlerin ek özellikleri ve servis hizmetlerinin uygulanmasında firmalara rekabet avantajı sağlamaktadırlar. Özellikle iletişim teknolojisi sayesinde müşteri ile direkt ilişki kurulması sağlanabilmekte, müşteri istek ve ihtiyaçlarına göre hızlı bir şekilde geri bildirim yoluyla esnek üretim yapılabilmektedir.

Esnek üretim teknolojileri, üretim maliyetlerini düşürürken, kalitenin artırılmasına olanak tanımaktadır (Suiçmez, 1997, 590). Esnekleşmenin getireceği yalın üretim tarzı, üretimin piyasanın belli bir bölümüne yönelik uzmanlaşmasına ve büyük ölçüde fiyat dışı rekabete dayanmasına yol açacaktır (Özkan-Belet, 1997, 139).

Teknolojinin ve esnekleşmenin getirdiği uluslararası rekabet gücü unsurları;

- ilgili piyasadaki rekabet yoğunluğu,
- firmanın kar marjı ve saptama gücü,
- sektördeki ortalama firma büyüklüğü,
- firmanın kapasite kullanım oranı,
- girdi fiyatlarındaki gelişmeler,
- sermaye piyasasındaki finansal oranlar,
- girdi temininde bulunan yurtiçi ver dışı firmaların uluslar arası rekabet gücü,

- ilgili sektördeki yerli ve yabancı yatırımlar,
- üretim faktörlerinin üretkenliği ve verimliliği,
- zaman ve tecrübe ekonomileri,
- üretim süreci, ürün ve pazarlama-servis ağıyla ilgili yenilikler,
- kuruluş yeri avantajlarıdır.

2.5. Rekabet Gücü ve Ölçek Ekonomileri

Ölçek ekonomileri, çıktının üretim faktörleri veya girdi kullanımındaki artıştan oransal olarak daha büyük olma durumunu ifade eder (Salvatore 1990, 57). Başka bir ifadeyle, Ölçek ekonomisi, üretimdeki ölçek artışından kaynaklanan birim maliyetlerdeki azalmayı ifade etmek amacı ile kullanılmaktadır. Ölçek ekonomisini üçe ayırabiliriz. Üretim artışı ürün bazında ise, maliyetteki azalmaya ürün ölçek ekonomisi, üretim artışı fabrika bazında ise fabrika ölçek ekonomisi ve son olarak, üretim artışı firmaya ait olan bütün fabrikalarda ise firma ölçek ekonomisi denmektedir (Kaplinsky 1990'dan aktaran Çetindamar, 1998, 381).

Erzan ve Filiztekin (1997) "Türk Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerin Gümrük Birliği'nde Rekabeti" adlı çalışmada 1980 ve 1990 yılları arasında Türkiye İmalat Sanayiindeki firmaların performansının açıklanmasında firma büyüklüğünün önemli olup olmadığı ve firmaların büyüklüğünün yararları araştırılmıştır. Panel data tekniğinin kullanıldığı çalışmada katma değer ve verimlilikteki büyümeye bakılmıştır. Sonuç olarak katma değer ve verimlilik artışı firma büyüklüğü açısından önemli iken; endüstrinin özellikleri ise daha az önem arz etmektedir.

Öte yandan, küçük ve büyük işletmelerin performansı üzerine çevre faktörlerinin etkisinin araştırılmıştır (Erzan ve Filiztekin 1997, 888-889). Burada çevre faktöründen kasıt, sektörel koruma oranları, ithalat girişi, işgücü ücretleri, enflasyon ve döviz kurundaki değişimler, iç ve dış talep kredi bulabilme olanakları küçük ve büyük ölçekli işletmeleri farklı derecelerde etkileyen unsurlardır. Çevre faktörleri küçük işletmelerde katma değerdeki büyümeyi önemli derecede etkilerken büyük işletmelerde önemli bir etkiye sahip değildir.

2.6. Rekabet Gücü, Toplam Faktör Verimliliği ve Maliyet Etkinliği

Verimlilik bir ülke veya firmanın rekabet gücünü belirleyen önemli faktörlerden biridir.

Makro ekonomik açıdan verimlilik üretim hacmi ile üretim faktörleri arasındaki oranı ifade etmektedir. Başka bir ifade ile verimlilik girdinin çıktıya oranı olarak ifade edilebilir (Erarı, 1997 290). Bir diğer tanımlama ise, verimliliği, sonuçlarla bu sonucu elde etmek için harcanan zaman arasındaki ilişki olarak ele almaktadır (Prokopenko, 1992, 3).

Verimlilik bir ülkenin mallarını dış pazarlarda rekabet gücünü belirlemesi açısından önemlidir. Örneğin ülkenin emek verimliliğinde bir düşüş, üretim maliyetlerindeki artış fiyatlara yansıtılması durumunda tüketiciler daha ucuza mal üreten, başka firma veya ülke mallarına yöneleceklerdir. Dolayısıyla söz konusu ülke mallarının satışlarında bir düşüş yaşanacaktır. Öte yandan, yüksek maliyetlerin fiyatlara yansıtılmadığı durumda kar oranında bir düşüş yaşanacaktır. (Prokopenko, 1992, 8).

Firma bazında endüstriyel rekabet ve verimlilik arasında ilişki kuran çalışmalardan biri göreceli üretim etkinliği ve maliyet etkinliği gibi iki kavramı ön plana çıkarmaktadır. Göreceli üretim etkinliği, bir firmanın toplam faktör verimliliğindeki büyümenin rakibine oranla ne ölçüde olduğunu gösteren bir kavramdır. Öte yandan maliyet etkinliği ise, firmanın rakibine oranla girdi fiyatlarındaki değişimin ne durumda olduğunu gösteren bir kavramdır. Dolayısıyla bir firmanın rakibine göre rekabet avantajı kazanması, ancak toplam faktör verimliliğini arttırması veya maliyet etkinliğini sağlaması veya her ikisini birden yapması ile mümkün olabilecektir (Oral ve diğerleri, 1999, 276).

Sanayi Rekabet Gücü modeli çerçevesinde, firma düzeyinde, verimlilik ve endüstriyel rekabet arasında kurulan ilişkinin matematiksel formülasyonu şöyledir.

Fiili Rekabet Gücü (L_{FR}), işletme becerisi ile maliyet üstünlüğünü göz önünde bulunduran bir rekabet gücü ölçüsüdür. Matematiksel olarak,

$$L_{FR} = \left(\frac{Q_F}{Q_R} \right) \left(\frac{\sum_k p_{kR} q_{kR}}{\sum_k p_{kF} q_{kF}} \right) \text{ şeklinde ifade edilebilir. Burada } Q_F \text{ rekabet gücünü}$$

ölçtüğümüz firmanın planlanan optimal çıktı değerini, Q_R eğer firmamız rakip firmanın teknolojik ve yönetsel düzeyine sahip olsaydı üretebileceği çıktı miktarını, p_{kR} rakip firmanın bir birim çıktıyı üretip piyasaya sürmesi için kullandığı fiili girdi (k) miktarını, q_{kR} ise rekabet gücünü ölçtüğümüz firmanın, bir birim çıktıyı üretip piyasaya sürmek için kullandığı fiili girdi miktarını ifade etmektedir. Eşitliğin sağ tarafındaki birinci terim firmanın, rakibine kıyasla beceri üstünlüğünü ifade ederken, ikinci terim yine firmanın rakibine kıyasla maliyet üstünlüğünü ifade etmektedir. Fiili rekabet gücü ölçütünden hareket ederek, rekabet gücü ile toplam faktör verimliliği arasındaki ilişkiyi göstermek amacıyla, yukarıdaki denklemin doğal logaritmasını alalım:

$$\ln L_{FR} = \ln Q_F - \ln Q_R + \left[\ln \sum_k p_{kR} q_{kR} - \ln \sum_k p_{kF} q_{kF} \right] \text{ Rekabet gücünün zaman}$$

içinde nasıl bir değişim gösterdiğini görmek için, denklemin zamana göre türevini alalım:

$$d \ln L_{FR} = \left[\frac{dQ_F}{Q_F} - \frac{dQ_R}{Q_R} \right] + \left[\sum_k \frac{\lambda_{kR} dp_{kR}}{p_{kR}} + \sum_k \frac{\lambda_{kR} dq_{kR}}{q_{kR}} \right] - \left[\sum_k \frac{\lambda_{kF} dp_{kF}}{p_{kF}} + \sum_k \frac{\lambda_{kF} dq_{kF}}{q_{kF}} \right]$$

Elde ettiğimiz denklemleri biraz düzenleyecek olursak aşağıdaki eşitliği elde ederiz.

$$d \ln L_{FR} = \left[\frac{dQ_F}{Q_F} - \sum_k \frac{\lambda_{kF} dq_{kF}}{q_{kF}} \right] - \left[\frac{dQ_R}{Q_R} - \sum_k \frac{\lambda_{kF} dq_{kR}}{q_{kR}} \right] + \left[\sum_k \frac{\lambda_{kR} dp_{kR}}{p_{kR}} - \sum_k \frac{\lambda_{kF} dp_{kF}}{p_{kF}} \right],$$

Bu eşitliğin sağ tarafındaki birinci eşitlik, rekabet gücü ölçülen firmanın çıktı büyüme hızı ile girdi büyüme hızı arasındaki farkı vermektedir. İkinci terim ise rakip firmanın toplam faktör verimliliğidir. Başka bir ifade ile, artık olarak hesaplanan ve ‘‘Solow artışı’’ adı da verilen toplam faktör verimliliğidir. Üçüncü terim rekabet gücü ölçülen firma ile rakip firmanın girdi maliyetleri arasındaki farkı (maliyet üstünlüğünü) ifade etmektedir¹. Rekabet gücünü ölçtüğümüz firmanın toplam faktör verimliliğini

¹ Solow artışı yada toplam faktör verimliliği basit olarak aşağıdaki şekilde hesaplanmaktadır: Elimizde basit bir Cobb-Douglas tipi üretim fonksiyonu ($Y = AK^\alpha L^\beta$) olsun. Bu fonksiyonun doğal logaritmasını alalım: $\ln Y = \ln A + \alpha \ln K + \beta \ln L$. Bu ifadenin zamana göre türevini alırsak:

$\frac{dp_F}{p_F} = \left[\frac{dQ_F}{Q_F} - \sum \frac{\lambda_{kF} dq_{kF}}{q_{kF}} \right]$ şeklinde tanımlayıp, Rakip firmanın toplam faktör

verimliliğini de $\frac{dp_R}{p_R} = \left[\frac{dQ_R}{Q_R} - \sum \frac{\lambda_{kR} dq_{kR}}{q_{kR}} \right]$ şeklinde tanımlayarak denklemi daha

sade bir biçimde şu şekilde ifade edebiliriz.

$$d \ln L_{FR} = \left[\frac{dp_F}{p_F} - \frac{dp_R}{p_R} \right] + \left[\sum \frac{\lambda_{kR} dP_{kR}}{P_{kR}} - \sum \frac{\lambda_{kF} dP_{kF}}{P_{kF}} \right] \text{ Burada } \lambda_{kF} = \frac{P_{kF} q_{kF}}{\sum P_{kF} q_{kF}}$$

$$\lambda_{kF} = \frac{P_{kR} q_{kR}}{\sum P_{kR} q_{kR}} \text{ sırasıyla rekabet gücünü ölçtüğümüz firma ile rakip firmanın}$$

kullandığı k girdisinin, toplam girdiler içindeki payını ifade etmektedir.

En son hali ile denklemdaki birinci parantez içindeki ifade rekabet gücünü ölçtüğümüz firma (F) ile rakip firmanın (R) toplam faktör verimliliklerinin büyüme farklılıklarını göstermektedir. Öte yandan ikinci parantez içindeki ifade ise, iki firmanın girdi fiyatlarındaki değişimi (maliyet üstünlüğünü) göstermektedir (Oral ve diğerleri, 1999, 274-76).

Yukarıda Sanayi rekabet gücü ölçüm modeli çerçevesinde, fiili rekabet gücü ölçüsünden hareketle, rekabet gücü ile toplam faktör verimliliği arasındaki ilişkiyi ortaya koymuş olduk. Buna göre firma rakibine kıyasla ne kadar verimli ise ve girdileri görece olarak ne kadar ucuza alabiliyorsa, firmanın rekabet gücü o ölçüde yüksek olacaktır. Bu modeldeki fiili rekabet gücü ölçüsü hem kaynakların etkin kullanımını hem de girdilerin ne kadar ucuza tedarik edildiğini hesaba katmaktadır.

$\frac{dY/dt}{Y} = \frac{dA/dt}{A} + \alpha \frac{dK/dt}{K} + \beta \frac{dL/dt}{L}$ şu ifadeyi elde ederiz. Bu son ifadede toplam faktör verimliliğini direk olarak gözlemleyemediğimiz için artık olarak hesaplanmaktadır (Dornbusch ve Fischer, 1993, 263).

3. REKABETİ BELİRLEYEN ETKENLER VE REKABETİN ÖLÇÜMÜ: ÜLKE DÜZEYİNDE VE FİRMA DÜZEYİNDE REKABET GÜCÜ

Rekabet gücünün ülke düzeyinde mi yoksa firma düzeyinde mi tanımlanması gerektiği önemli bir tartışma konusudur. Rekabet gücü kavramı firmalar için kullanılmakla birlikte, uluslararası alanda ticareti engelleyen ulusal düzenlemelerin (sınırların) varlığı rekabetin ülke düzeyinde tanımlanmasına yol açmıştır.

Bununla birlikte ulusal düzeydeki rekabet ile firma düzeyinde rekabet birbirinden kopuk kavramlar değildir. Ülkelerin rekabet gücü firmaları etkilemekle birlikte; firmaların uluslararası alanda rekabet pozisyonları da ülkelerin rekabet gücünü belirleyen önemli bir unsurdur.

Bu anlamda, Paul Krugman, rekabetin ülke düzeyinde tanımlanmasının yanlış olduğunu, rekabet halinde bulunan birimlerin ülkeler olmadığını; ancak firmaların rekabet halinde bulunabileceğini belirtmektedir. Ülkesel düzeyde rekabeti tanımlayamamanın temel nedeni olarak, firmaların çalışanlarına, tedarikçilerine ve hissedarlarına ödemedi bulunmadığı zaman, faaliyette bulunduğu sektörden ayrılmak zorunda kalacağını; fakat ülkelerin ekonomik performansları ne olursa olsun, sektör dışına itilmelerinin veya batmalarının söz konusu olamayacağını ileri sürmektedir. Dolayısıyla, Krugman rekabetin firma veya kuruluş düzeyinde söz konusu olabileceğini, ülkeler açısından ise söz konusu olamayacağını ileri sürmektedir (Krugman, 1994, 31).

Bu görüş, ticareti engelleyen unsurların ortadan kalktığı ve bölgesel entegrasyonların yaygınlaşmağa başladığı günümüz toplumunda önem kazanmaktadır. Zira rekabet halinde bulunan firmaların tabi olduğu uyrukluktan çok, faaliyette

bulunduğu yer ve dolayısıyla hangi ülkenin ekonomik performansına katkıda bulunduğu önem kazanmağa başlamıştır. Diğer taraftan devletin bir ekonomik öge olmaktan çıkmaya başlaması ülkesel düzeyde rekabeti sorgulanır hale getirmiştir.

Porter, ülkelerin fiyat ve kalite konusunda rekabet etmediklerini, globalleşen bir ekonomik düzen içerisinde ülke veya hükümetlerin yabancı yatırımcılar için ülkelerini daha cazip hale getirme konusunda rekabet ettiklerini iddia etmektedir. Böyle bir rekabet anlayışının geçici rekabet avantajı sağlayan ucuz işgücü ve benzeri etkenlerden çok sağlam ve yaygın bir iletişim ağı oluşturma temeline dayandığını ileri sürmektedir (Porter'dan aktaran; Kibritçioğlu, 1998, 66). Porter, bir ulusun rekabet gücü endüstrisinin buluş ve kendini yenileyebilme gücüne bağlı olduğunu iddia etmektedir (Porter'dan aktaran: Blaine, 1993, 63).

Öte yandan, Durand, Madasehi, Terribile rekabetin ülkesel düzeyde tanımlanamayacağını, piyasadan çekilmenin firma düzeyinde oluşabileceğini kabul etmekle birlikte bazı nedenlerden dolayı ülkelerin sektörel düzeydeki kayıplarla (piyasa paylarındaki bozulma) ilgilendiğini, çünkü bu kayıpların o ülkenin hayat standardında ve üretimin kompozisyonunda değişiklikler meydana getireceğini iddia etmektedirler (Durand, Madasehi, Terribile, 1998, 4).

Bu anlamda, ülkelerin ekonomik anlamdaki rekabetinden çok firmalar düzeyindeki rekabeti etkilemeleri ve bu rekabetin kurallarını koymaları açısından önemli oldukları düşünülebilir. Öte yandan, firmaların gerek ülke içinde gerekse ülke dışında ki rekabet güçleri ülkelerin yaşam standartlarını etkilemesi, ülke düzeyinde rekabet ve firma düzeyindeki rekabetin karşılıklı bir etkileşim içinde olduğunu göstermektedir.

3.1. Rekabeti Belirleyen Etkenler

Rekabet hem ülke düzeyinde hem de sektörel ve firma düzeyinde çeşitli etkenler tarafından belirlenir. Bu etkenleri iki başlık altında incelenmiştir.

3.1.1. Ülke Düzeyinde Rekabeti Belirleyen Etkenler

Ülke düzeyinde rekabeti ölçen çeşitli araştırmalar bulunmaktadır. International Management Development (IMD) ve World Economic Forum (WEF) tarafından hazırlanan Dünya Rekabet Gücü Raporu (World Competitiveness Report) ülkesel düzeyde rekabetin ölçülmesinde kullanılan kriterleri saptaması bakımından önem taşımaktadır.

Ülkesel Düzeyde Rekabetin Ölçülmesinde Kullanılan Kriterler (WCR'dan aktaran: Oral, 1993, 3).

- 1) **Yerli Ekonomik Güç:** Bir ülkenin makro ekonomik değişkenleri; ekonomik kalkınma hızı, ekonomik büyüklüğü, enflasyon, yatırım düzeyi, ulusal paranın dış değeri ve benzeri unsurlar yerli ekonomik gücü oluşturan unsurlardır.
- 2) **Uluslararasılaşma:** Bir ülkenin uluslararası ticarete ve yatırımlardaki durumunu ölçmek amacı ile kullanılan bir göstergedir.
- 3) **Devlet:** Devletin firmaların uluslararası rekabet gücünü artırmaya yönelik faaliyetlerini belirleyen bir ölçüttür.
- 4) **Finans:** Bir ülkedeki sermaye piyasasının ve finans kuruluşlarının durumunu ölçmek amacı ile kullanılan bir kriterdir.
- 5) **Altyapı:** Doğal kaynaklar, ulaştırma, telekomünikasyon hizmeti, şehirleşme, enerji ihtiyacı, ve bunun maliyetini ölçen bir kriterdir.
- 6) **Yönetim:** Bu faktörü oluşturan ölçütler, kalite kontrol felsefesi, fiyat politikaları, verimlilik, yöneticilerin uluslararası alanda iş tecrübesi ve benzeri.
- 7) **Bilim ve Teknoloji:** Bir ülkenin araştırma geliştirme harcamaları, kazandığı patent sayısı araştırma geliştirme personel sayısı ve benzeri kriterler göz önünde bulundurulmaktadır.
- 8) **İnsan Gücü:** bir ülkenin mevcut insan gücü ve özellikleri bu faktör ile ölçülmektedir.

Bir ülkenin uluslararası rekabetini belirleyen faktörler arasında “görelî birim işgücü maliyetlerindeki büyümeyi” temel alan yaklaşımlar bulunmaktadır. Bu modele göre bir ülkedeki birim işgücü maliyetleri diğer ülkelere oranla daha fazla artıyorsa bu durumun, söz konusu ülkenin, iç ve dış pazarda piyasa payını azaltacağı, ekonomik büyümeyi köstekleyeceği ve son olarak işsizliği azaltacağı ileri sürülmektedir (Fagerberg, 1988, 355).

Bu anlamda, piyasa payındaki büyümeye bağılı olarak rekabet gücünü açıklayan Fagerberg, rekabet gücünün üç temel unsurun bir fonksiyonu olarak ele almaktadır: Teknolojideki rekabet kabiliyeti, fiyatlardaki rekabet kabiliyeti ve son olarak dağıtımdaki rekabet kabiliyetidir (Fagerberg, 1988, 356).

3.1.2 Firma ve Sektör Düzeyinde Rekabeti Belirleyen Etkenler

Çeşitli yazarlarca rekabet gücünü belirleyen çeşitli etmenler sıralanmıştır: Bu çalışmalardan biri “Porter’in Beş Temel Rekabet Gücü”dür (Porter 1979). Bunlar; tedarikçilerin pazarlık gücü, müşterilerin pazarlık gücü, yeni rakiplerin endüstride karşılaşacakları giriş engelleri, ikame mal veya hizmetlerin durumları, endüstrideki rakip firmaların pozisyon almadaki mücadeleleridir.

Tedarikçiler piyasada kendi sundukları mal ve hizmetlerin durumuna bağılı olarak fiyatlarını yükselterek veya azaltarak rekabet güçlerini ortaya koyarlar. Eğer tedarikçiler endüstride güçlü, ürettikleri mal özellikli mal veya ürettikleri malların ikamesi mümkün olan mallar değil ise güçlü konumda bulunacaklardır. Diğer yandan satın alıcılar endüstrideki konumlarına ve aldıkları malların cinsine göre pazarlık güçlerini ortaya koyacaklarıdır. Örneğin, satın alıcıların satın alımları büyük hacimde olmakta, satın aldıkları mallar standart veya farklılaştırılmamış ve satın alınacak maldan elde edilecek fayda düşük ise endüstrideki konumları güçlü olacaktır. Eğer endüstriye giriş koşullarında zorluklar var ise o endüstride rekabet düşük olabilecektir. Çünkü devlet politikası (kredi olanakları, sübvansiyonlar, tekelleşme yaratma), dağıtım kanallarının katı olması, sabit maliyetin yüksek ve teknolojik ürün olması gibi durumlar piyasaya yeni girecek rakiplere birer engel oluşturarak o endüstrideki rekabeti azaltabilir. Yine, belirli endüstrideki üretilen malların farklı endüstrideki malların ikame olup olmaması rekabeti etkileyecektir. Endüstride bulunan firmaların yaptıkları fiyat

indirimleri, reklamlar gibi tutundurma faaliyetleri yoluyla pozisyon almaya veya pazar payını artırmaya çalışarak rekabeti yine körükleyeceklerdir. Bu pozisyon alma yarışında işletmeler işgücü, hammadde gibi maliyetlerle oynamaya veya teknoloji üstünlük sağlama yoluyla yeni ürünle çıkarmaya çalışacaklardır.

Sonuç olarak, Porter firmaların rekabet avantajı kazanmalarında endüstrinin yapısının önemli bir rol oynadığını iddia etmektedir. Endüstride rakip sayısı, müşterilerin gücü, tedarikçilerin gücü ve son olarak ikame malların varlığı rekabetin belirlenmesinde önemli özellikler olarak ortaya çıkmaktadır (Porter, 1998, 17).

Firma düzeyinde rekabet gücü kavramına diğer bir yaklaşım, Sanayi Rekabet Gücü Modeli çerçevesinde, firmanın iki tür rekabet gücünün bulunduğunu iddia edilmektedir: Fiili rekabet gücü ve potansiyel rekabet gücü. Fiili rekabet gücü, firmanın rakibine göre işletmecilik becerisi, maliyet üstünlüğü ve siyasi iktisadi ortamın bir fonksiyonu olarak tanımlanmaktadır. Potansiyel rekabet gücü ise firmanın potansiyelinde bulunan olanakları etkin ve verimli şekilde kullanıp kullanmadığı ile ilgili bir kavramdır. Potansiyel rekabet gücü kavramı da göreceli potansiyel varlık ve maliyet üstünlüğünün bir fonksiyonu olarak tanımlanmaktadır (Oral, 1983, 12).

3.2. Rekabetin Ölçümü

Rekabetin ölçümü ile ilgili çalışmalarda genelde rekabetin farklı yönlerine vurgu yapmaktadırlar. Bu anlamda rekabet konusundaki çalışmalarda rekabetin dört temel yönüne vurgu yapıldığı görülmektedir. Bunlardan ilki rekabeti, firmaların en iyi uygulamaya adaptasyonu olarak gören “mühendislik” yaklaşımı olarak gören anlayış, ikincisi, rekabeti endüstri için çevre optimizasyonu olarak gören çevresel/sistemik anlayıştır, üçüncüsü sermaye birikimi anlayışı olarak karşımıza çıkmaktadır. Burada, rekabet, ekonomideki beşeri ve fiziksel sermaye birikimine bağlı olduğunu iddia etmektedirler. Son olarak, rekabeti çeşitli yöntemler kullanarak, yeni araştırmalara gereksinim duyan bir alan olarak gören eklektik ve akademik anlayıştan söz edilebilir (Hatzichronoglou, 1996, 19).

3.2.1 Ülke Düzeyinde Rekabetin Ölçülmesi

Ülke düzeyinde rekabeti çeşitli modeller çerçevesinde ölçebiliriz. Bu anlamda çalışmada birim işgücü maliyetindeki görelî büyüme modeli üzerinde durulmuştur.

3.2.2 Birim İşgücü Maliyetindeki Görelî Büyüme Modeli

Birim İşgücü Maliyetindeki Görelî Büyüme Modeli, birim işgücü maliyetlerindeki artışın piyasa payı ve büyüme üzerine etkilerini inceleyen bir modeldir. Model her ülkenin bir malı ürettiği ve bir ülkenin ürettiği malın diğer ülkelerin ürettiği mal tarafından ikame edilmediği varsayımı altında, $Y = \text{GSMH}$ (miktar), X ihracat (miktar), M ithalat (miktar), W dünya talebi (miktar), P fiyat (üretilen ürünün parasal değeri), P_w dünya piyasa fiyatı (parasal değeri), U ülke içinde birim işgücü maliyeti (parasal değeri) ve U_w ülke dışında birim işgücü maliyetini (parasal değeri) temsil etmektedir.

Burada, a ve b katsayıları sırasıyla iç ve dış pazarda talep fiyat esnekliğini göstermektedir. Öte yandan c ve h katsayıları ise gelir esnekliğine karşılık gelmektedir (Fagerberg 1988, 356).

$$X = A \left(\frac{P_w}{P} \right)^a W^c \quad A, a \text{ ve } c \text{ sabittir.} \quad (1)$$

$$M = B \left(\frac{P}{P_w} \right)^b Y^h \quad B, b \text{ ve } h \text{ sabittir.} \quad (2)$$

$$XP = MP_w \text{ (ticari denge kısıtı)} \quad (3)$$

$P_i = U_i (1 + t)$ burada t sabittir ve dönemi göstermektedir, i iç ve dış piyasayı ifade etmektedir. (4)

$$\frac{\partial Y}{Y} = \frac{i - (a + b)}{h} \left[\frac{\partial P}{P} - \frac{\partial P_w}{P_w} \right] + \frac{c}{h} \frac{\partial W}{W} \quad (5)$$

4. formülü 5. formülün içine koyup çözdüğümüzde,

$$\frac{\partial Y}{Y} = \frac{i-(a+b)}{h} \left[\frac{\partial U}{U} - \frac{\partial U_w}{U_w} \right] + \frac{c}{h} \frac{\partial W}{W} \quad (6)$$

Dolayısıyla, ekonomik büyüme, birim işgücü maliyetindeki görelî büyüme ve dünya talebinin bir fonksiyonu olarak yazılmaktadır (Fagerberg 1988, 356-7). Ama yine de bu model karışit yorumların oluşmasına neden olmaktadır. Kuşkusuz en önemlisi görelî birim işgücü maliyetleri diğerkülkelerden daha yüksek büyüme olduğunda ihracat düşmekte, ithalat artmakta ve ekonomik büyüme yavaşlamaktadır. 6 numaralı formülasyondan Marshall-Lerner koşuluna $a+b > r$ kesinlikle uygun olduğu çıkar. Önceleri maliyet rekabetinin ihracat hacmi üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğu düşünülürken şimdi bu etkinin daha az önemli olduğu düşünölmektedir. Uzun dönemde görelî fiyatların sabit olduğu varsayımından hareketle (6) formülün ilk terimi ihmal edilerek $\frac{dY}{Y} = \frac{cdW}{hW}$ yazılan formölde ölkeler arası ekonomik büyümedeki farklılıklar ithalat ve ihracat gelir esnekliğindeki farklılıklar tarafından belirlenmektedir (Fagerberg,1988, 358).

3.2.3. Firma ve Sektörel Düzeyde Rekabetin Ölçülmesi

Firma düzeyinde rekabet gücünü ölçen çeşitli modeller bulunmaktadır. Bunlardan bazıları aşağıda açıklanmıştır. Bu modellerden en önemlileri: Sanayi Rekabet Gücü Modeli, OECD'nin Rekabet Ölçüm Modeli ve OCRA Modelleridir.

3.2.3.1 Sanayi Rekabet Gücü Modeli

Sanayi Rekabet Gücü Modeli'nde iki tür rekabet gücü tanımlanmaktadır: Fiili rekabet gücü ve potansiyel rekabet gücü. Fiili rekabet Gücü, firmanın rakibine kıyasla sınai işletmecilik becerisi, maliyet üstünlüğü, siyasi ve iktisadi ortam avantajları.

“İşletmecilik becerisi” firmanın sahip olduğu mali, fiziki ve beşeri kaynakları rakibine kıyasla ne ölçüde etkin kullandığını ölçme amacı taşımaktadır (Oral, 1993, 12).

Maliyet üstünlüğü göstergesi, firmanın girdi fiyatları bakımından rakibine göre durumunu ölçen bir göstergedir (Oral, 1983 12).

Siyasi-İktisadi ortam, bu kriterde hükümetler önemli bir role sahiptir. Ülkenin faiz oranları, vergi sistemi, iletişim ağı, enerji ve ihracat altyapısı, kullanılan girdilerin mevcudiyeti ve kalitesi ticari anlaşmalar v.b değişkenler önem arz etmektedir (Oral, 1993, 12-3).

Sanayi Rekabet Gücü Modeli'nin matematiksel olarak tanımlanması aşağıdaki gibidir (Oral, 1993, 14):

Firmanın Fiili Varlığı'nın bulunması,

$$Q_F = \text{Max} \sum_j \alpha_j x_j$$

$$\text{Kısıt: } \sum_j a_{ij} x_j \leq L_i \forall_i$$

$$x_j \geq 0, \forall_j$$

x_j = mevcut koşullarda j'den üretilmesi planlanan miktar, $j = 1, \dots, n$,

α_j = varolan koşullar altında ürün j'yi standart birime çeviren katsayı,

a_{ij} = varolan koşullarda mamul türü j'den bir birim üretmek için gereken kaynak türü miktarı, $i = 1, \dots, m$,

L_i = firmada varolan kaynak i türü toplam miktarıdır.

Firmanın Göreli Fiili Varlığı,

$$Q_R = \text{Max} \sum_j \beta_j u_j$$

$$\text{Kısıt: } \sum_j b_{ij} u_j \leq L_i \forall_i$$

$$u_j \geq 0, \forall j$$

u_j = rakibin fiili koşulları altında mamul türü j'den üretilebilir miktar, $j=1, \dots, n$,

β_j = rakibin fiili koşulları altında mamul türü j'yi standart birime çeviren katsayı,

b_{ij} = rakibin fiili koşullar altında mamul türü j'den birim ünite üretmek için gereken kaynak i türü miktarı, $i=1, \dots, m$

L_i = firmada varolan kaynak i türü toplam miktarıdır.

Firma kendi bünyesinden kaynaklanan sebeplerden ya da siyasi-iktisadi ortamdan kaynaklanan sebeplerden dolayı potansiyelinde yatan imkanları sonuna kadar kullanmıyor olabilir. Potansiyel varlık kavramı firmanın özellikle kendi bünyesinden kaynaklanan bu problemleri aşip ortaya konabilecek en iyi sonucu bilmesi açısından önemlidir (Oral, 1993, 15).

Potansiyel Varlık,

$$V_F = \text{Max} \sum_j \lambda_j y_j$$

Kısıt;

$$\sum_j c_{ij} y_j \leq K_i, \forall i$$

$$y_j \geq 0, \forall j$$

y_j = firma tam olarak potansiyelini kullanırsa J den üretebileceği miktarı göstermektedir, $j = 1, \dots, n$,

λ_i = firmanın potansiyeli altında mamul türü j'yi standart birime çeviren katsayı,

c_{ij} = firma potansiyeli altında mamul türü j'den bir birim üretmek için gereken kaynak i türü miktarı, $i = 1, \dots, m$,

K_i = firma potansiyelinde varolabilecek kaynak i türü toplam miktarıdır.

Görelî Potansiyel Varlık;

$$V_R = \text{Max} \sum_j Y_j v_j$$

$$\text{Kısıt}; \sum_j d_{ij} v_j \leq K_i, \forall i$$

$$v_j \geq 0, \forall j$$

v_j = rakibin potansiyel altında mamul türü j 'den üretebilir miktarı, $j=1, \dots, n$,

Y_i = rakibin potansiyeli altında mamul türü j 'yi standart birime çeviren katsayı,

d_{ij} = rakibin potansiyeli altında mamul türü j 'den bir birim üretmek için gereken kaynak i türü miktarı $i, i=1, \dots, m$,

K_i =firma potansiyelinde mevcut olabilecek kaynak i türü toplam miktarıdır.

$$\text{İşletme Becerisi} = I_{FR} = \frac{Q_F}{Q_R}$$

$$\text{Stratejik Beceri} = S_{FR} = \frac{V_F}{V_R}$$

Firmanın Maliyet Üstünlüğü ise şu şekilde hesaplanmaktadır (Oral, 1993, 16).

Fiili Maliyet Üstünlüğü,

$$M_{FR} = \left[\frac{\sum_k P_{K_r} Q_{K_r}}{\sum_k P_{kF} Q_{kF}} \right]$$

Potansiyel Maliyet Üstünlüğü,

$$M_{FR} = \left[\frac{\sum_k P_{kR} q_{kR}}{\sum_k P_{kF} q_{kF}} \right]$$

P_{kR} = girdi k'nın rakibe birim maliyeti,

P_{kF} = girdi k'nın firmaya birim maliyeti,

Q_{kR} = rakibin bir birimlik üretimde k girdi miktarı,

Q_{kF} = firmanın birim üretimde k girdi miktarıdır.

Firmanın Rekabet Gücü;

$$\text{Fiili Rekabet Gücü} = G_R = I_{FR} M_{FR}$$

$$\text{Potansiyel Rekabet Gücü} = G_R = S_{FR} M_{FR} \quad \text{şeklinde hesaplanmaktadır.}$$

3.2.3.2. OECD Tarafından Hesaplanan Rekabet Ölçüleri

Çalışmanın bu bölümü, OECD Tarafından Hesaplanan Rekabet Ölçüleri modeli (Durand ve Giorno, 1987, 155-158) çerçevesi altında yazılmıştır. Bu modelin seçilmesinin nedeni, Avrupa Birliği ülkeleri ve Türkiye'nin aynı zamanda OECD'ye üyeleri olmalarıdır. OECD ülkelerinin imalat sanayiinde rekabet gücünün ölçüldüğü model dolayısıyla Avrupa Birliği ülkelerini de kapsamaktadır. Buna ek olarak OECD verilerinin düzenli yayınlanması bu modelin seçilmesinde bir başka etkidir.

3.2.3.2.1. İthalat Rekabeti

Rekabet,

$$PCM_k = \sum_i m_{ik} PX_{ik} \quad (I)$$

PCM_k = Rakiplerin k pazarındaki fiyatı,

PX_{ik} = i Ülkesinin k ülkesine olan ihracat fiyatı,

m_{ik} = Rakip i'nin k'nın toplam ithalatındaki pazar payıdır.

İki taraflı ihracat fiyatları PCM_k ortalaması olan bu hesaplama gerçekte k pazarında ithalat fiyatı PM_k 'nin yaklaşık değeridir. PCM_k ve PM_k gerçekte iki nedenden dolayı eşit değildir. Birinci neden, ithalatçı ve ihracatçı ülkelerde sunulan fiyat ölçüleri arasında istatistiksel farklar vardır. İkinci neden ise, tüm pazarlardaki ortalama ihracat fiyatları iki taraflı ihracat fiyatları için mükemmel olmayan temsili fiyatlardır. Bunun nedeni, ihracatçıların farklı piyasalarda fiyat farklılaştırmasına gitmeleridir.

Geçmişe ait ithalat rekabeti ise şu şekilde hesaplanmaktadır;

$$P_k - PM_k$$

P_k = k Piyasasındaki üreticilerin fiyatı,

PM_k = k piyasasında oluşan ithalat fiyatından ayrı ölçülen gerçek fiyatını

göstermektedir. Tahmini olarak bu PCM_k 'dir ve PM_k için temsili olarak kullanılmaktadır.

İnterlink Modeli, her pazardaki iç fiyatların ölçüsü olarak üretici fiyatları yerine iç talep fiyatını kullanmaktadır (Durand ve Giorno, 1987, 158).

3.2.3.2.2 İhracat Rekabeti

Bir ülkenin ihracatı rekabet gücü, ülkenin verili ihracat hacminde, ülkenin ihracat fiyatı ile ortak pazardaki rakiplerin arasındaki farktan oluşmaktadır. Ülkenin ihracat fiyatı ihracatın yapıldığı ülkeye bağlı değildir. Rakiplerin ihracat fiyatı, çift taraflı model tarafından belirlenmektedir. Örnek olarak Amerikan pazarını ele alırsak burada ihracatçı ülke sadece Amerikalı üreticilere değil fakat aynı zamanda Amerikan pazarına ihracat yapan diğer ülkelerle de rekabet etmek zorundadır.

Söz konusu ülkenin Amerikan pazarındaki rakiplerinin fiyatı arz özellikleri (ithalat + çıktı) tarafından belirlenmektedir. k piyasasında, söz konusu ülkenin rakiplerinin fiyatı şu şekilde belirlenir (Durand ve Giorno, 1987, 156);

$$PCX_{ik} = \left(\frac{S_{kk}}{1 - S_{ik}} \right) P_k + \sum_{l \neq k, i} \left(\frac{S_{lk}}{1 - S_{ik}} \right) PX_l \quad \cdot \text{ olacaktır.}$$

PCX_{ik} = k pazarındaki i ülkesinin rakiplerinin fiyatı,

P_k = k pazarındaki üreticilerin fiyatı,

PX_i = i ülkesinin ihracat fiyatı,

S_{ik} = k pazarındaki k'nın toplam arzı (ithalat + çıktı) içinde i ülkesinden yapılan ithalatın payı,

S_{kk} = k'nın toplam pazarındaki çıktının payı,

$\frac{S_{ik}}{1 - S_{ik}}$ = k pazarındaki toplam arz içinde i ülkesinden ithalatı kapsamayan ithalatın payıdır.

i ülkesinin rakiplerinin ihracat fiyatını ölçerken i ülkesini dışarıda bırakmak gerekmektedir. Zira ülke kendi kendisiyle rekabet edemez. i ülkesinin bütün pazarlardaki rakiplerinin fiyatı her bir pazardaki rakiplerinin fiyatı toplanarak ülkenin ihracat modeline göre hesaplanmaktadır (Durand ve Giorno, 1987, 156).

Bu da,

$$PCX_i = \sum_{k \neq i} X_{ik} PCX_{ik}$$

X_{ik} = i ülkesinin toplam ihracatı içinde, k piyasasına ihracatının payı

$PX_i - PCX_i$, i ülkesinin ihracat rekabetini verecektir. Aynı hesaplama birim işgücü maliyetleri için değişkenler kullanılarak yapılabilmektedir.

3.2.3.2.3. Toplam Rekabet

OECD, ülkelerin ihracat pazarlarında olduğu kadar yurt içi pazarlarda rekabet pozisyonlarının ortalama bir ölçümünü sağlayacak toplam rekabet göstergelerini de hesaplamaktadır. Bu durumda i ülkesinin k piyasasındaki rakiplerinin fiyatı aşağıda gösterildiği gibi, k pazarındaki toplam arz modeline (ithalat + iç üretim) göre belirlenir (Durand ve Giorno, 1987, 157).

$$PCX_{ik} = \left(\frac{S_{kk}}{1 - S_{kk}} \right) P_k + \sum_{l \neq k, l} \left(\frac{S_{lk}}{1 - S_{lk}} \right) PX_l \quad k \neq i$$

$$PCX_{ii} = \sum_l \left(\frac{S_{il}}{1 - S_{il}} \right) PX_l$$

i ülkesinin bütün pazarlardaki rakiplerinin fiyatı her bir pazardaki rakiplerinin fiyatları toplanarak tanımlanır. Yurtiçi piyasayı dahil ederek i ülkesindeki talep boyutuna göre (ihracat + yurtiçi talep) tanımlanabilir.

$$PCX_i = \sum_k t_{ik} PCX_{ik}$$

t_{ik} = i ülkesine yönelen toplam talep içinde k ülkesinden yaptığı ithalatın payı,

t_{ii} = i ülkesine yönelen toplam içinde yurtiçi talebin payıdır.

Böylece rekabet ortalama ithalat ve ihracat rekabetinin bir ölçüsünü verir. Bu ölçü sırayla $(1 - t_{ii})$ ve $t_{ii} (1 - S_{ii})$ 'dir.

Bu yaklaşım piyasadaki toplam arz ve ülkelere yönelen toplam talep kapsamı üzerine dayandığı sürece bir toplam rekabet ölçüsü verecektir. Özellikle bir ülkenin rekabeti iç piyasadaki talebi de hesaba katar. Bununla birlikte ülkenin bulunduğu bütün piyasalarda yurtiçi üreticilerin etkisi hesaba katılır. Fakat bu hesaplamalar yurtiçi malların ne oranda ithal mallarıyla rekabet edebileceğine ilişkin bir belirlemeyi gerekli kılmaktadır. Yurtiçi ticarete konu olan ve olmayan malların tümünün ithal mallarıyla rekabet halinde bulunduğunu söylemek gerçekçi bir yaklaşım değildir. OECD tarafından hesaplanan toplam rekabet göstergeleri bu durumu çözememiştir. Zira bütün

yurtiçi üretimin bütün piyasalardaki ithalat ile tamamen rekabet halinde olduğu varsayılmıştır (Durand ve Giorno, 1987, 157).

3.2.3.2.4. Interlink Modeli

Interlink modelinde ihracattaki değişimleri iki faktör etkili bir biçimde açıklamaktadır: İhracat yapılan pazarların büyümesi ve ülkelerin fiyat rekabetindeki değişimlerin bir sonucu olarak ihrac pazarındaki payda meydana gelen değişimler. İnterlink eşitliğinde, bu özellikler Tablo 1'e uygun olarak ihracat rekabeti göstergelerini açıklamaktadır. Her pazarda, yabancı ve yerli üreticiler arasında başlangıçta bir arz bölüşümünün var olduğu, bu arz bölüşümünün yurt içi üreticilerin ilgili ithalat rekabetine bağlı olduğu varsayılmıştır. İthalat için toplam talebin verilmesi ve daha sonra belirlenmesi, rakip yabancı arzcular arasındaki dağılımı, yerli üreticilerin ilgili ithalat rekabetine bağlıdır (Durand ve Giorno, 1987, 158).

Bu aşamada, yurt içi üreticiler arasında ve sadece ihracatçılar arasında rekabet söz konusudur. Bu durum, ihracat rekabetini, arz bölüşümünün önceden tahmin edilemediği temeline oturan, ithalat rekabeti kavramının tam tersi bir kavrama götürmektedir.

Söz konusu ülkenin her ülkenin her pazardaki rakiplerinin fiyatı (ki bu piyasadaki ithalat örneği ile tanımlanmaktadır) ve burada İnterlink modeli içindeki ihracat denklemleri ile rekabet sürecini belirlemektedir.

$$PCX_{ik} = \sum \left(\frac{m_{ik}}{1 - m_{ik}} \right) PX_i \quad (I) \text{ 'daki notasyonlar geçerlidir.}$$

Bütün piyasalardaki rakiplerin fiyatları, ülkenin ihracat örneğine göre hala aynı yol ile belirlenmektedir.

$$PCX_{ik} = \sum_{k \neq i} X_{ik} PCX_{ik}$$

Tablo 1: Interlink Modelinde ihracat rekabeti göstergeleri

| Rekabet | Ölçünün Türü | Rekabet Belirlemesi Mümkün Pazarlar | Bu Pazardaki Rakipler | Yorumlar |
|---|-----------------------------------|--|--|--|
| Interlink modelde ithalat rekabeti | - | i ülkesinin yurt içi pazarı | i pazarına ithalat yapan tüm ithalatçılar | - |
| Toplam ihracat rekabeti | Çifte Tartı | i ülkesinin ihracat pazarları | Tüm ihracatçılar ve yerel üreticiler | - |
| Toplam ithalat ve ihracat rekabeti | Çifte Tartı | i ülkesinin tüm ihracat pazarları ve yerli pazarları | Her bir pazardaki tüm ihracatçılar ve yerli üreticiler | - |
| Interlink modelde tarif edilen ihracat rekabeti | Çifte Tartı | i ülkesinin k ihracat pazarı | K pazarına ihracat yapan tüm ihracatçılar | İhracatçıların önceden tahmin edildiği varsayılmakta. |
| İhracat rekabeti | Basit çok taraflı ihracat tartısı | Dünya pazarı | Dünya pazarındaki tüm ihracatçılar | Kişisel ülke ihracat örnekleri hesaba alınıyor. |
| İhracat Rekabeti | Basit iki taraflı ihracat ölçüsü | i ülkesinin k ihracat pazarı | K'daki tüm pazarlardaki yerli üreticiler | Üçüncü pazarlardaki ülkeler arasındaki rekabet hesaba katılmıyor. |
| Toplam Ticaret Rekabeti | MERN Tipi (IMF Ölçülerinde) | Tüm ihracat ve i ülkesinin yerli pazarları | Her bir pazardaki tüm ihracatçılar ve yerli üreticiler | Çok uluslu modeller kullanılarak (dış etkiler anlamında elde edilmiştir. |

Kaynak: Durand ve Giorno, 1987, 159.

$PX_i - PCX_i$ şeklinde tanımlanan rekabet, çok zor belirlenen ihracat rekabetinin bir ölçüsünü verir. Bu ölçü İnterlink Modeli'ndeki bütün fiyat değişikliklerinin ihracat performansı üzerine etkisini belirleyememektedir. Bunun nedeni, her ülkenin ihracat fiyatları rekabeti doğrudan ve dolaylı bir şekilde etkilemektedir. Doğrudan etki, söz konusu pazarda, ülkenin diğer ihracatçılar ile rekabet kapasitesini etkilemesi yolu ile oluşmaktadır. Dolaylı etki ise, her piyasada yerli ve yabancı fiyatlar arasındaki ilişkiyi etkileyerek ve böylece bütün piyasalardaki büyüme oranını etkilemekle ortaya çıkmaktadır. İnterlink Modeli ile bir ülkenin ihracat fiyatlarının değişimini benzetmek

ve ticari ortaklarında olduğu kadar, ülkenin ihracat hacmi üzerindeki bütün etkiyi görmek mümkün olabilir. Bu yöntem, ürünler arasında ikame etkileri gibi rekabet yaratmayan faktörlerle birlikte rekabet etkilerini bütün ülkelere yansıtan bir ölçü sistemi yaratabilmektedir. Global ticaret modelini fiyat değişimleri ile benzetme yöntemi İMF'nin MERM diye bilinen ölçüsüne dayanmaktadır (Durand ve Giorno, 1987, 158-159).

3.2.3.3. OCRA Modeli

Operasyonel Rekabet Sınıflama Analizi, göreceli performans ölçüm yaklaşımı, nonparametrik bir analiz yöntemidir. OCRA analizi ile, firma içindeki göreceli performansı ölçmek amacıyla üretim birimleri sınıflamaları elde edilmektedir (Parkan ve Wu, 1999, 202).

I gibi bir üretim girdisini kullanan ve J gibi bir çıktıyı üreten bir K firma grubunun rekabet gücünü ölçmeye çalıştığımızı varsayalım. Her bir firmanın tükettiği girdiler ile ürettiği çıktılar ile ilgili ayrı ayrı gözlemlere sahip olduğumuzu varsayalım. $X^k = (X_1^k, X_2^k, X_3^k, \dots, X_i^k)$ ve $Y^k = (Y_1^k, Y_2^k, Y_3^k, \dots, Y_j^k)$ k. firmanın girdi ve çıktılarını temsil etmektedir. X^k, X_j^k 'nin i'si k tarafından tüketilen i girdi türünün birim sayısını göstermektedir. Aynı şekilde X^k, X_j^k 'deki J, k firması tarafından üretilen çıktı türü j birim sayısını göstermektedir. $P^k = (P_1^k, P_2^k, P_3^k, \dots, P_i^k)$ ve $q^k = (q_1^k, q_2^k, q_3^k, \dots, q_j^k)$, k firmasının girdi ve çıktı birim fiyat vektörleridir. P^k, p_j^k 'deki i, k firması tarafından tüketilen i girdisinin birim fiyatını temsil etmektedir. Aynı şekilde, q^k, q_j^k 'deki j, k firması tarafından üretilen j ürününün birim fiyat değerini temsil etmektedir. Buradan $U^k(u_1^k, u_2^k, \dots, u_i^k)$ ve $V^k(v_1^k, v_2^k, \dots, v_j^k)$ tüketilen girdilerin maliyeti ve çıktıdan elde edilen gelirleri gösteren vektörleri türetebiliriz. $U_j^k = p_i^k x_i^k$ ve $V_i^k = q_j^k y_j^k$ olduğu durumda, U^k ve V_i^k deki i, k firması tarafından tüketilen i girdisinin maliyetidir. Öte yandan V^k, U_j^k 'daki J ise k firması tarafından j çıktısından elde edilen geliri göstermektedir. Tüketilen girdi miktarı üretilen ürünün sıfırdan farklı ve bütün birim fiyatların pozitif olduğu varsayılmaktadır. Gerçekleştirilen üretimden elde edilen gelir ve tüketilen girdi

maliyetlerinde k firmasının görelî etkinliğini belirleyebilmek için görelî maliyet ve gelir etkinliğinin bir değerini temsil eden $(u,-v)$, $E(u,-v)$, lineer ve artan bir fonksiyonun varolduğunu kabul ediyoruz. E_{uv}^k herhangi bir girdi kategorisinde tüketilen girdi maliyetlerinin k firmasında gerçekleşen girdi maliyetlerinden daha az olmadığını ve k firmasında elde edilen üründen daha fazla bir ürün elde edilmediğini göstermektedir. Dolayısıyla minimizasyon problemi aşağıdaki gibi yazılabilir. (Jayanthi, Kocha ve Sinha, 1999, 221).

$$E_{uv}^k = \text{Min}_{uv} \left[\begin{array}{l} E^k(u,-v); 1u_i \geq 1u_i^k, \quad i = 1, \dots, I; \\ 1v_j \geq 1v_j^k, \quad j = 1, \dots, J; \\ u_i v_j \geq 0, u_i v_j \neq 0 \end{array} \right] \quad (1)$$

1, 1'nın birim vektörüdür.

Linear programlama formülasyonunu, minimizasyon probleminin (1 için) çözümünü karakterize eden optimum çözümdür.

$$\text{Min} \quad S = \sum_{kn} S^{kn} + \sum_{ki} \alpha_i^k + \sum_{kj} \beta_j^k$$

$$e_{uv}^k - e_{uv} + \sum_{k,n=1} [u_{Mj}^k(u_j^n - u_j^k)] \alpha_j^k - \sum_{K,k \neq n} [v_{Nj}^k(u_j^n - u_j^k)] \beta_j^k - S^{kn} = 0,$$

$$k, n = 1, \dots, K \text{ ve } k \neq n,$$

$$\alpha_i^k \geq a_i^k > 0, \quad i = 1, \dots, I;$$

$$\beta_j^k \geq b_j^k > 0, \quad j = 1, \dots, J; \quad e_{uv}^k \geq 0;$$

$$S^{kn}$$

$$k, n = 1, \dots, K \text{ ve } k \neq n;$$

$$u_{Ni}^n = \frac{u_j^n}{1u_i^k} \text{ ve } v_{Nj}^n = \frac{v_j^n}{1v_j^k} \text{ elde edilen hasıla ile tüketilen girdi değeri olan (N)}$$

değerini normalize eden vektörlerdir.

α_i^k ve β_j^k k firması için (1)'deki optimizasyon problemini kısıtlayan lagrange çoğaltanlarıdır. α_i^k ve β_j^k modelin ayarlama katsayılarıdır. k firmasının gelir ve görel maliyeti e_{in}^k 'nın optimum değeri ile temsil edilen E_{in}^k ile bütünleşik durumdadır (Jayanthi, Kocha ve Sinha, 1999, 222).

Her bir firma için i girdisindeki maliyeti ve j çıktısındaki gelir payını belirleyebilmek için,

$$Maliyet_i^k = Maliyet_i^k \div \left[\sum_{i=1}^I Maliyet_i^k + \sum_{j=1}^J Gelir_j^k \right]$$

$$Gelir_j^k = Gelir_j^k \div \left[\sum_{i=1}^I Maliyet_i^k + \sum_{j=1}^J Gelir_j^k \right],$$

$i=1, \dots, I, \quad j=1, \dots, J \quad \text{ve} \quad k=1, \dots, K$

$$\alpha_i^k = Maliyet_i^k \cdot \beta_j^k = Gelir_j^k$$

OCRA firmanın rekabet analizini model tabanlı bir yaklaşım ile sunmaktadır. Bu modelle firmanın uygulama stratejileri ile rekabet gücü arasındaki ilişki araştırılmaktadır. OCRA modeli ile firmanın öteki firmalar karşısında performansının bir ölçüsünü veren birim üretim seti oranları elde edilebilir.

3.3. Gümrük Birliği'nde Rekabet

Dış ticareti engelleyen unsurların varlığı, düşük verimlilikte çalışan firmalara belli bir koruma oranı sağlamaktadır. Dış ticaret engellerinin ortadan kaldırılması ve piyasanın dışa açılması, yerel piyasada ve düşük verimlilikte çalışan firmaların ya tasfiye edilmesi (piyasadan çekilmesi) ya da daha geniş bir piyasada rekabet gücünü artırarak çalışmasına neden olacaktır. Böyle bir sürecin doğal sonucu ise, yüksek verimlilikte çalışan firmaların piyasayı ele geçirmesi olarak ortaya çıkacaktır (Seyidoğlu, 1982, 385). Ticareti engelleyen unsurların ortadan kaldırılması, birlik içi rekabeti arttırdığı gibi piyasadaki monopolleşmeyi de ortadan kaldırmaktadır (Markusen ve Melvin, 1988, 270).

Eksik rekabet ile çalışan endüstriyel pazarlarda, üreticilerin marjinal üretim maliyetlerinden daha yüksek bir fiyat belirleme güçleri bulunmaktadır. Üreticilerin bu güçlü konumları tüketicilerin refah düzeyini düşüren bir durumdur. Gümrük birliği veya tek pazar ile birlikte, parçalanmış bir piyasa yerine, tek ve bütünleşmiş bir piyasanın oluşturulması, üreticiler açısından rekabet durumunu değiştirecektir. Çünkü tek bir piyasada birçok üretici olacağından, üreticilerin fiyat belirlemeleri konusunda bir rekabet ortaya çıkacaktır (Hansen ve Nielsen, 1997, 36).

3.3.1. Ekonomik Bütünleşme Aşaması Olarak Gümrük Birliği

Bölgesel ekonomik bütünleşme hareketlerinin yaygınlaşmaya başladığı günümüz toplumlarında, gümrük birliği, ekonomik birliğin (economic union) önemli bir aşaması olarak karşımıza çıkmaktadır.

Gümrük birliği, genel anlamı ile ticari engellerin ortadan kaldırıldığı üçüncü ülkelere karşı ortak bir gümrük tarifesinin uygulandığı ekonomik bütünleşme aşamasıdır.

En geniş anlamı ile gümrük birliği, iki yada daha çok ülkenin, aralarındaki ticarete gümrük vergileri, miktar kısıtlamaları gibi dış ticareti engelleyen unsurların kaldırıldığı, gümrük birliği dışında kalan ülkelere karşı ortak gümrük tarifesinin uygulandığı ve gümrük vergilerinden elde edilen gümrük hasılatının tek bir yerde toplandığı, toplanan hasılatın üyeler arasında paylaşıldığı bir ekonomik bütünleşme aşaması olarak tanımlanabilir (Emlak Bankası, 1996, 10).

Viner'e (1950, 5) göre bir gümrük birliğinin sahip olması gereken özellikler şunlardır;

1. Üye ülkelerin birbirleri ile ticaretlerinde gümrük vergileri ve miktar kısıtlamaları gibi dış ticareti engelleyen tüm unsurların ortadan kaldırılması,
2. Gümrük birliği dışında kalan ülkelere karşı ortak bir gümrük tarifesi uygulanması,

3. Gümrüklerden elde edilen gelirlerin tek bir elde toplanarak, daha önce belirlenmiş ölçütlere göre paylaşılmasıdır.

3.3.2. Gümrük Birliğini Değerlendirmede İki Kriter: “Ticaret Yaratma ve Ticaret Saptırma”

Gümrük birliği teorisi, Viner'in 1950'de yayınlanan “The Customs Union Issue” adlı eserine dayanmaktadır. Viner, Ricardocu bir üretim modelini ele alarak üretim yerindeki değişimin refah üzerindeki etkisini incelemiştir. Viner gümrük birliği teorisini incelerken iki analiz aracı geliştirmiştir. “Ticaret yaratıcı ve ticaret saptırıcı etki” olarak adlandırdığı bu iki kriter çerçevesinde gümrük birliklerinin refah üzerindeki etkisini incelemiştir.

Gümrük birliği ile bir araya gelmiş ülkeler açısından, gümrük birliği, refahı artırıcı ve refahı azaltıcı etki yaratabilmektedir. Birlik üyeleri açısından refahın artmış veya azalmış olduğunu söyleyebilmek için ticaret yaratıcı ve ticaret saptırıcı etkiye bakmak gerekmektedir.

Bir gümrük birliği oluşturulduğunda, üyelerin aralarındaki ithalat tarifelerini kaldırması bu ülkelerin iç piyasadaki malların nisbi fiyatlarını değişmesine yol açacaktır. Viner nisbi fiyatlarındaki değişim etkisinin dünya ve üyeler açısından yarar mı yoksa zarar mı doğurduğu sorusuyla ilgilenmiştir. Oluşturduğu modelde malların talep esnekliğinin sıfır ve sabit maliyet varsayımlarında bulunmuştur (Robson, 1972, 11).

Ticaret yaratıcı etki, bir gümrük birliği oluşturulduktan sonra, ticaretin yüksek maliyetli iç pazardan düşük maliyetli dış pazara yönelmesi sonucunda ortaya çıkmaktadır. Gümrük birliğinin ticaret yaratıcı etkisi, birlik üyesi bir ülkenin kendi pazarında yüksek maliyetle ürettiği bir malın, gümrük birliği kurulduktan sonra, düşük maliyetle üretildiği diğer bir birlik üyesi ülkeden ithal edilmesi olanağını verecektir. Dolayısıyla malın düşük maliyetle üretildiği ülke, o malda uzmanlaşma imkanını yakalayacaktır.

Sonuç olarak gümrük birliğinin ticaret yaratıcı etkisi ticareti düşük maliyetli kaynağa yönelttiği ve uzmanlaşmayı sağladığı için refahı artırıcı bir etkiye sahiptir.

Ticaret saptırıcı etki ise, gümrük birliği üyesi bir ülkenin birlik öncesi, dışardan ithal ettiği düşük maliyetle üretilen bir malı, birlik sonrası, birlik üyesi başka bir ülkeden yüksek maliyetle ithal etmesi sonucunda doğar. Bunun da doğal sonucu ticaretin düşük maliyetten yüksek maliyete doğru kaymasıdır (Viner, 1950, 44).

Viner, gümrük birliğinin yol açtığı üretim yerindeki değişimin refah üzerindeki etkisini incelerken, “tüketimde sabit oran ve sabit maliyet” varsayımlarına dayanmıştır. Bu varsayımlara yöneltilen eleştiri, bu varsayımlar sonucunda elde edilen sonuçların gerçek dünyayı tanımlamada başarısız olduğu üzerinedir. Dolayısıyla analiz evrensel bir **a priori** kurallar bütünü oluşturmada eksik kalmıştır (Melvin, Krauss, 1972, 414).

J.E. Meade’e göre, Viner’in gümrük birliği teorisinin eksik yanı şudur: Viner analizinde ticaret yaratıcı etkinin ekonomik kazançları ve ticaret saptırıcı etkinin ekonomik kazançlarının nasıl hesaplanacağı ve net etkinin ne olacağı konusunda eksiklik söz konusudur (Meade, 1956, 52).

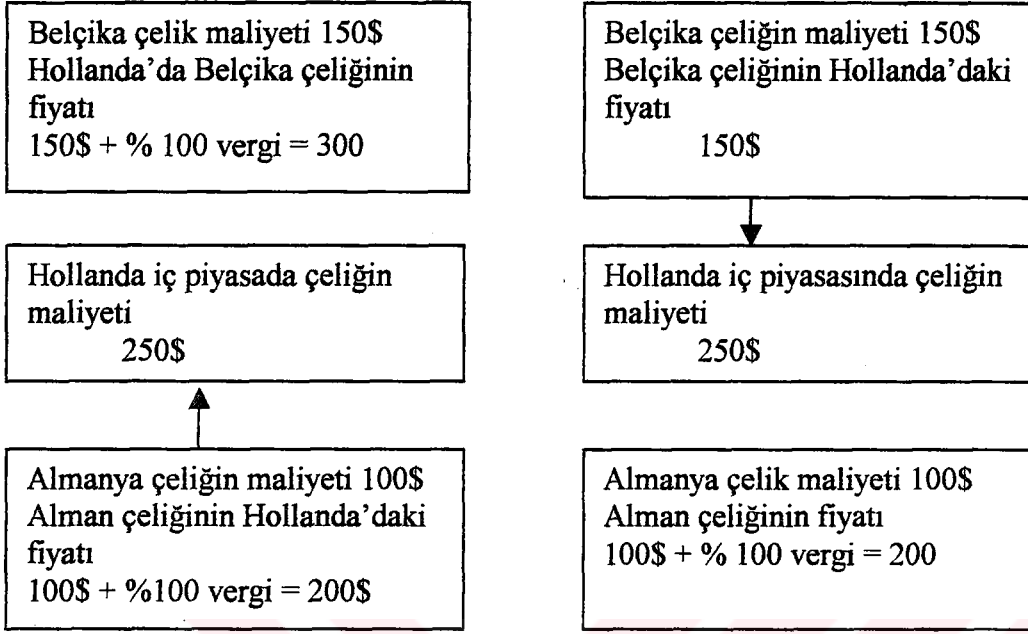
Meade, gümrük birliğinin kazanç ve kayıplarını karşılaştırmak için kısmi denge yaklaşımı ve kardinal refah varsayımlarını kullanmıştır. Gümrük birliği kuramına sabit maliyetler varsayımını gevşeterek ve talep yönlü mallar arası ikame göstergelerini aydınlatarak en önemli katkılardan birini yapmıştır. Ayrıca, Viner’in iki ülke-iki mal modelini üç malı kapsayan bir modele taşımış, bu da talepteki tamamlayıcı miktarı hesaba katmasını mümkün kılmıştır (Robson, 1972, 12).

Meade, gümrük birliklerinin ticaret yaratıcı ve ticaret saptırıcı etkilerini incelerken şu varsayımlara dayanmıştır (Meade, 1956, 48);

- Ülkelerin kaynakların istihdamını tam ve sabit olduğu,
- Serbest ticaret ve ödemelere sahip oldukları,
- Ödemeler dengesinin dengede bulunduğunu,
- Gümrük birliği dışındaki dünya ülkelerinin de bu şartlara sahip olduklarını varsaymıştır.

Meade’in gümrük birliği kuramına diğer bir katkısı da analizlere tüketim etkisini sokmasıdır. Eğer talep tam esnek değil ise gümrük birliği Viner’in analizinde olduğu gibi dünya üretim yerini değiştirmektedir. Buna ek olarak dünya tüketimini

etkileyecek görelî (nisbi) fiyatları da değiştirmesi söz konusu olacaktır (Robson, 1972, 12).



Alman ve Belçika çeliğine uygulanan %100 Vergi, Hollanda Almanya'dan satın almaktadır.

Alman çeliğine %100 vergi uygulanıyor.
Fakat Belçika çeliğine uygulanmamaktadır.
Hollanda çeliği Belçika'dan satın almaktadır.

Şekil 2: Gümrük Birliği'nin ticaret saptırıcı etkisi.

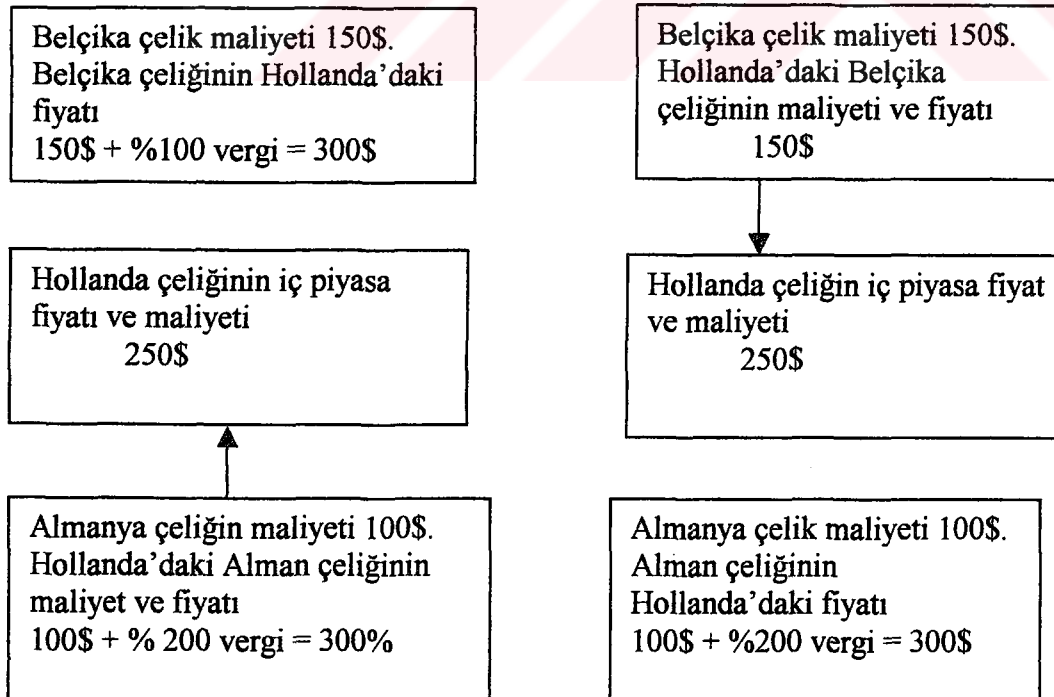
Kaynak: Meade, 1956, 49.

J. E. Meade (1956, 48), gümrük birliğinin ticaret yaratıcı ve ticaret saptırıcı etkilerini Hollanda ve Belçika arasında bir gümrük birliğinin kurulduğunu ve oluşturulan gümrük birliği ile dış ticareti engelleyen gümrük duvarlarının kaldırılması sonucunda kaynakların kullanım etkinliği açısından gerek Hollanda ve Belçika'nın gerekse bütün dünyanın nasıl etkileneceğini araştırmıştır.

Belçika ve Hollanda arasında bir gümrük birliği oluşturulduğunu varsayalım. Gümrük birliği kurulmadan önce, Hollanda'nın çelik ithalatına % 100 oranında bir ad volarem vergi uygulandığını düşünelim. Almanya'da bir ton çeliğın maliyeti 100\$'a Belçika'da 150\$, Hollanda'da ise 250\$ denk düşmektedir. Fakat uygulanan vergi nedeni ile Hollanda, Almanya'dan 100\$ maliyet + 100\$ vergi ile 200\$'a çelik ithal eder. Çünkü Belçika'dan ithal etmesi durumunda 150\$ maliyet + 150\$ vergi ile kendi üretiminden daha pahalı olabilecektir. Hollanda ve Belçika arasında kurulan gümrük birliğinin doğal

sonucu olarak gümrük vergisinin ortadan kaldırılması, Belçika'dan ithal edilecek çeliğin 150\$'a, Almanya'dan ithal edilecek çeliğin fiyatından 100\$ maliyet + 100\$ vergi olacağı için Hollanda Belçika'dan çelik ithal etmeğe başlayacaktır. Bu durumun doğal sonucu, ticaretin ucuz maliyetli kaynaktan yüksek maliyetli kaynağa yönelmesi olacaktır (Meade, 1956, 49). Böylece, kaynaklar rasyonel olmayan bir dağılıma sebep olacaktır. Sonuçta dünya üretimi açısından, daha düşük bir üretim ve hayat standardına yol açacaktır.

Örneği değiştirmeden vergi oranlarını değiştirirsek, farklı bir sonuca ulaşabiliriz. Hollanda'nın ad volarem vergi oranını % 200'e çıkardığını varsayalım. Bu durumda 150\$ olan Belçika çeliğinin fiyatı Hollanda'da 450\$ olacaktır. Öte yandan Alman çeliğinin fiyatı ise 300\$ olacaktır. Böylece iç piyasasında çeliğin fiyatı 250 \$ olan Hollanda çeliği ithal etmeğe başlayacaktır. Belçika ve Hollanda arasında oluşturulacak gümrük birliğinden sonra gümrük vergisinin ortadan kalkması sonucu Belçika'da üretilen çelik Hollanda piyasasında ucuz olacağından, Hollanda çeliği Belçika'dan ithal etmeğe başlayacaktır. Gümrük birliği sonrasında yüksek maliyetli kaynaktan düşük maliyetli kaynağa doğru bir ticaret kayması olacaktır. Bu durum rasyonel kaynak dağılımı ve ticaret yaratıcı etkisi nedeniyle refah artırıcı bir niteliğe sahiptir (Meade, 1956, 49).



Şekil 3: Gümrük Birliğinin Ticaret Yaratıcı Etkisi.

Kaynak: Meade, 1956, 50.

4. GÜMRÜK BİRLİĞİ'NE ÜYE ÜLKELERİN 1992-1997 DÖNEMİNDE TEKSTİL VE KONFEKSİYON SEKTÖRÜNDEKİ REKABET GÜÇLERİ

Modelde kullanılan ithalat ihracat değerleri dolar bazında olup cari değerlerdir. Bu veriler OECD'nin yıllık yayınlanan "Foreign Trade by Commodities" adlı yayınından alınmıştır. Bu veriler Tekstil ve Konfeksiyon Sektörü'nde Avrupa Birliği ülkeleri ve Türkiye'nin ülkeden ülkeye ithalat ve ihracatını gösteren parasal değerlerdir. Öte yandan, üretim değerleri ise OECD'nin "The OECD Stan Database for Industrial Analysis" yayınından alınmıştır. Üretim verileri ulusal para cinsinden olup OECD'nin "The OECD Stan Database for Industrial Analysis"ın 1998 tarihli yayınından yıllık döviz kuru kullanılarak ABD dolarına çevrilmiştir. Fiyatlar ise OECD'nin "Indicators of Industrial Activity" adlı yayınından alınmıştır. İrlanda ve Türkiye'nin üretim miktarı ulusal paradan dolara çevrilirken döviz kuru OECD'nin yıllık yayınlanan "Foreign Trade by Commodities" adlı yayınından alınmıştır.

4.1. İthalat Rekabeti Gücü

Bu bölümde EK 1'de verilen verilere dayanarak EK 2'de hazırlanmış olan grafiklere göre belirtilen ülkelerin ithalat rekabeti güçleri ortaya koyulmuştur. Belirtilen ülkelerin ithalat rekabet güçleri tablo 2'de özet olarak sunulmuştur. Avrupa Birliği ülkeleri ile Türkiye'nin İthalat Rekabet Gücü Tablosu pazar ülkenin yerli üreticileri ile o ülkeye ihracat yapan diğer ülkelerin hesaplanan fiyatları karşılaştırılarak elde edilmiştir. Fiyatı düşük olan tarafın ithalat fiyat rekabetine sahip olduğu, fiyatı yüksek olan tarafın ise ithalat fiyat rekabetine sahip olmadığı görülmektedir.

Tablo 2: Avrupa Birliği ülkeleri ve Türkiye'nin tekstil ve konfeksiyon sektöründe ithalat rekabeti güçleri

| | | YILLAR | | | | | | Tüm Yıllar |
|-------------------|------------|--------|------|------|------|------|------|------------|
| | | 1992 | 1993 | 1994 | 1995 | 1996 | 1997 | |
| İTHALATÇI ÜLKELER | Almanya | X | X | X | X | X | X | X |
| | Türkiye | | | | | | | |
| | İtalya | X | X | X | X | X | X | X |
| | Avusturya | X | X | X | X | X | X | X |
| | Bellux | X | X | X | X | X | X | X |
| | Danimarka | X | X | X | X | X | X | X |
| | Portekiz | | | | | X | X | |
| | Yunanistan | | | | | | X | |
| | Hollanda | X | X | X | X | X | X | X |
| | İngiltere | | X | X | X | X | X | X |
| | İrlanda | X | X | X | X | X | X | X |
| | İspanya | X | X | X | X | X | X | X |
| | Finlandiya | | | | X | X | X | X |
| | Fransa | X | X | X | X | X | X | X |
| İsveç | X | | X | X | X | X | X | |

Not: X işareti ülkenin ithalat rekabeti gücünün olduğunu belirtmektedir.

Türkiye: 1992-1997 yılları arası Tekstil ve Konfeksiyon sektöründe Türkiye'nin kendi pazarında ithalat rekabeti düşüktür. İncelenen dönem içerisinde, Türkiye pazarına ihracat yapan Avrupa Birliği ülkeleri fiyat rekabeti açısından Türkiye'ye ile karşılaştırıldıklarında daha avantajlı bir konumda oldukları görülmektedir. 1992-1993 yıllarında, Türkiye pazarında, Türkiye Avrupa Birliği ülkeleri ile nispeten rekabet edebilecek konumda iken 1994 yılı ile birlikte rekabet gücünü tamamen yitirmiştir. İncelenen dönemin son yılında, yani 1997 yılında ise Türkiye'nin rekabet gücü hemen hemen yok denecek kadar azalmıştır.

Fransa: Fransa 1992-1997 yılları arası kendi pazarında mutlak bir rekabet üstünlüğüne sahiptir. Söz konusu dönemde, Fransa'daki Tekstil ve konfeksiyon üretici fiyatları ile bu pazara ihracat yapan diğer Avrupa Birliği ülkeleri ve Türkiye'nin OECD'nin ithalat rekabetinin ölçümü modeli çerçevesinde hesaplanan ihracat fiyatları arasında bir karşılaştırma yapıldığı zaman Fransız üreticilerinin rekabet şanslarının çok yüksek olduğu görülmektedir. İncelenen dönemler içerisinde, Fransız pazarına ihracat yapan ülkelerin hesaplanan fiyatlarında sürekli bir yükselme söz konusu iken; Fransız üreticilerinin fiyatında aşırı bir dalgalanma söz konusu değildir. Sonuç olarak Fransa

kendi pazarında 1992-1997 yılları arasında tekstil ve konfeksiyon sektöründe, ithalat rekabeti açısından, diğer Avrupa Birliği ülkeleri ve Türkiye karşısında önemli bir fiyat rekabeti avantajına sahiptir.

İspanya: İspanya'daki üretici fiyatları Fransa'daki üretici fiyatlarından daha yüksek olmasına karşın İspanya'da kendi pazarında, bu pazara ihracat yapan ülkeler karşısında önemli bir fiyat rekabeti avantajına sahiptir. İspanya pazarındaki üretici fiyatları, incelenen dönem içerisinde artmış olmasına rağmen, rakiplerin bu pazarda hesaplanan fiyatlarındaki artış oranından daha düşüktür. Dolayısıyla İspanya'nın kendi pazarında fiyat rekabeti açısından rakiplerine oranla üstün konumdadır.

Portekiz: Portekiz, 1993 ve 1995 yılları hariç incelenen dönem içerisinde kendi piyasasında fiyat rekabeti üstünlüğüne sahiptir. 1994 yılında Portekizli üreticiler ile bu pazara ihracat yapan ülkelerin hesaplanan fiyatları eşitlenmiştir. Öte yandan, Portekiz, 1996 ve 1997 yıllarında, kendi pazarında fiyat rekabeti açısından bir üstünlüğe sahiptir. 1996 yılından itibaren Portekiz pazarına ihracat yapan ülkelerin hesaplanan fiyatlarında hızlı bir artış trendi gözlenmektedir.

İngiltere: İncelenen dönemde İngiltere kendi pazarında fiyat rekabeti üstünlüğüne sahiptir. Söz konusu dönemde İngiltere'deki üretici fiyatlarında bir artış olmasına rağmen; rakiplerin fiyatlarındaki artış daha yüksektir. 1992 yılında İngiliz üretici fiyatları ile bu ülkeye ihracat yapan ülkelerin fiyatlarında çok az bir fark bulunmakla birlikte 1993 yılı ile birlikte bu fark giderek İngiltere lehine büyümüştür. Sonuç olarak İngiltere İncelenen dönem içerisinde tekstil ve konfeksiyon sektöründe, kendi pazarında fiyat rekabeti avantajına sahiptir.

Danimarka: Danimarka pazarında üretici fiyatları , bu pazara ihracat yapan ülkelere daha düşüktür. Üretici fiyatları 1992-1997 yılları arası fazla bir değişim göstermezken; ihracatçı ülkelerin hesaplanan fiyatlarında yüksek bir artış görülmektedir. Söz konusu dönem içerisinde Danimarka pazarına ihracat yapan ülkelerin fiyatları, hızlı bir artış trendi gösterirken yerli üreticilerin fiyatlarındaki artış daha az olmuştur. Sonuç olarak incelenen dönemde Danimarka iç pazarında fiyat rekabeti avantajına sahiptir.

İtalya: İtalya'daki üretici fiyatları ile bu pazara ihracat yapan ülkelerin hesaplanan fiyatları arasındaki fark 1994 yılı ile birlikte artmıştır. Bu fark İtalya'daki

üreticilerin lehinedir. Zira İtalya pazarına ihracat yapan ülkelerin hesaplanan fiyatları 1994'ten itibaren hızlı bir yükselme trendine girmiştir. İncelenen dönem için İtalya'nın kendi pazarında fiyat rekabeti üstünlüğüne sahip olduğu söylenebilir.

Almanya: Almanya'daki üretici fiyatları incelenen dönem içerisinde pek değişmemesine rağmen, Almanya pazarına ihracat yapan ülkelerin hesaplanan fiyatları hızlı bir yükselme trendi içerisinde. Söz konusu incelenen dönemde Almanya'nın tekstil ve konfeksiyon sektöründe, kendi pazarında fiyat rekabeti üstünlüğüne sahiptir.

Belçika-Lüksemburg: Belçika-Lüksemburg (Bellux) 1992-1993-1994 yıllarında üretici fiyatları ile Bellux pazarına ihracat yapan ülkelerin hesaplanan fiyatları arasında Bellux lehine az bir fark olmasına rağmen 1995 yılından itibaren bu fark Bellux lehine artmıştır. Üstelik aynı yılda Bellux'deki üreticilerin fiyatlarında bir düşüş yaşanmasına rağmen söz konusu durum Bellux'ün kendi pazarındaki fiyat rekabeti avantajını artırmıştır. Sonuç olarak, inceleme dönemi olan 1992-1997 yılları arası, Bellux, tekstil ve konfeksiyon sektöründe fiyat rekabeti avantajına sahiptir.

Avusturya: 1992-1997 yılları arası, Avusturya kendi pazarında mutlak bir fiyat rekabeti avantajına sahiptir. Avusturya'daki üreticilerin, incelenen dönem içerisinde, fiyatlarındaki dalgalanma çok az olmasına rağmen bu ülkeye ihracat yapan Avrupa Birliği ülkeleri ve Türkiye'nin hesaplanan ihracat fiyatında hızlı bir yükseliş gözlenmiştir. Sonuç olarak Avusturya'nın kendi pazarında, ithalat rekabeti açısından, fiyat rekabeti avantajına sahip olduğu görülmektedir.

Finlandiya: Finlandiya pazarına ihracat yapan Avrupa Birliği ülkeleri ve Türkiye'nin hesaplanan fiyatları ile Finlandiya'daki üretici fiyatları karşılaştırıldığında 1992-1993 ve 1994 yıllarında ihracatçı ülkelerin fiyat rekabeti açısından bir avantaja sahip oldukları görülmektedir. Bu yıllarda hem ihracatçı ülkelerin hem de yurt içi üreticilerin aşırı bir dalgalanma olmamasına rağmen yurt içi üreticilerin fiyatları yüksek olması nedeniyle söz konusu yıllar (1992,1993,1994) için Finlandiya ithalat rekabeti açısından avantajlı bir konumda değildir. 1995 yılında fiyat rekabeti avantajı Finlandiya'daki üreticilerin lehine kaymıştır. Bu durum incelenen dönemin son yılı olan 1997 yılına kadar sürmüştür.

İrlanda: İrlanda, 1992-1997 yılları arası kendi pazarında ithalat rekabeti açısından fiyat avantajına sahiptir. İrlanda pazarındaki üreticilerin fiyatları bütün yıllar

itibariyle , bu ÷lkeye ihracat yapan ÷lkelerin hesaplanan fiyatlarından daha düşük çıkmıştır. Dolayısıyla, İrlanda söz konusu dönemde kendi pazarında ithalat rekabeti açısından fiyat rekabeti avantajına sahiptir.

4.2. İhracat Rekabeti

Bu bölümde “Uluslararası Rekabetin OECD Göstergeleri Modeli” çerçevesinde Avrupa Birliği Ülkeleri ve Türkiye'nin 1992-1997 yılları arasında Tekstil ve Konfeksiyon Sektöründe Ek 1'deki veriler ışığında ihracat rekabetleri hesaplanmağa çalışılmıştır (grafikler Ek 2'de sunulmuştur). Her ÷lkenin ayrı ayrı pazarlardaki durumu ele alınacak daha sonra o ÷lkenin genel olarak ihracat rekabetinin durumu tartışılacaktır. İhracat Fiyat Rekabetinde ihracatçı ÷lke, yerli üreticiler ve söz konusu pazarda ihracatçı ÷lkeye rakip olan diğere ÷lkelerin hesaplanan fiyatları karşılaştırılmıştır. Dolayısıyla fiyatı düşük olan tarafın ihracat fiyat rekabetine sahip olduğu düşün÷lmüştür.

4.2.1. Almanya'nın İhracat Rekabeti

Almanya'nın Türkiye Pazarında İhracat Rekabeti: Almanya'nın Türkiye pazarındaki rakiplerinin hesaplanan fiyatı ile kendi ihracat fiyatı arasında yüksek bir fark bulunmaktadır. Özellikle Almanya'nın Türkiye pazarındaki rakibi olan diğere Avrupa Birliği ÷lkeleri ve Türkiye'deki üreticilerle karşılaştırıldığında Alman ihracatçıların Türkiye pazarında önemli bir ihracat fiyat rekabeti avantajına sahip oldukları gör÷lmektedir. Fakat, bununla birlikte, Türkiye pazarına ihracat yapan diğere rakiplerin daha çok fiyat dışı rekabet açısından avantajlı bir durumda oldukları gör÷lmektedir. Dolayısıyla fiyatı yüksek fakat kaliteli ve lüks malları bu pazara ihraç ettikleri düşün÷lebilir.

Tablo 3: Almanya'nın 1992-97 yılları arası tekstil ve konfeksiyon sektöründe Avrupa ülkeleri ve Türkiye'ye karşı ihracat rekabet üstünlüğü

| PAZAR | | YILLAR | | | | | |
|------------|----------|--------|------|------|------|------|------|
| | | 1992 | 1993 | 1994 | 1995 | 1996 | 1997 |
| Türkiye | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| İtalya | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Avusturya | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Bellux | Yerli | | | X | X | X | X |
| | Rakipler | | | X | X | X | X |
| Danimarka | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | | | X | X | X | X |
| Portekiz | Yerli | | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | | X | X | X | X | X |
| Yunanistan | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Hollanda | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | | | X | X | X | X |
| İngiltere | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| İrlanda | Yerli | | | | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| İspanya | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Finlandiya | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Fransa | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | | X | X | X | X | X |
| İsveç | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Toplam | | X | X | X | X | X | X |

Not: X işareti ülkenin ihracat rekabeti gücünün olduğunu belirtmektedir.

Almanya'nın Fransa Pazarında İhracat Rekabeti: Almanya'nın Fransa pazarındaki fiyat rekabeti açısından durumu 1992-1993 yılları haricinde, diğer AB ülkeleri ve Türkiye ile karşılaştırıldığında yüksek çıkmıştır. Dolayısıyla Almanya'nın 1994 yılından itibaren ihracat fiyat rekabetinin yüksek olduğu söylenebilir. Bununla birlikte, Almanya'nın ihracat fiyatları ile rakiplerinin hesaplanan fiyatları arasında çok yüksek fiyat farkının bulunmaması, bu pazara ihraç edilen malların benzer kalitede olduğu söylenebilir. İncelenen dönem içerisinde, Almanya'daki üretici fiyatları ile

Fransa'daki yerli üreticilerin fiyatları karşılaştırıldığında, Fransız üreticilerin fiyat rekabeti açısından daha avantajlı bir durumda olduğu görülmektedir. Özellikle, 1992 ve 1993 yılları haricinde, Almanya'nın Fransa pazarındaki rakiplerinin fiyatlarının yüksek çıkmasının nedeni bu pazara ihracat yapan ülkelerin fiyatlarındaki yükselmeden kaynaklandığını söylemek yanlış olmasa gerekir.

Almanya'nın Yunanistan Pazarında Rekabet Gücü: Almanya 1992-1997 yılları arası Yunanistan pazarında fiyat rekabeti açısından yüksek bir avantaja sahiptir. Almanya'nın ihracat fiyatı ile Yunanistan pazarındaki rakiplerinin hesaplanan fiyatları karşılaştırıldığında, Almanya'nın fiyat rekabetinin yüksek olmasının yanında, Yunanistan'ın yerli üretici fiyatları ile Almanya'nın ihracat fiyatlarını karşılaştırdığımız zaman yine Almanya'nın fiyat rekabeti açısından üstün bir durumda olduğu görülmektedir. Sonuç olarak Almanya'nın hem yerli üreticiler hem de Yunanistan pazarına ihracat yapan diğer Avrupa Birliği ülkeleri ve Türkiye karşısında ihracat fiyat rekabetine sahip olduğu görülmektedir. Bununla birlikte Yunanistan pazarına ihracat yapan diğer ülkelerin fiyatı yüksek veya lüks mal kategorisine girebilecek tekstil ve konfeksiyon kalemlerini ihraç ettiği söylenebilir.

Almanya'nın İspanya Pazarında Rekabet Gücü: Almanya'nın İspanya pazarındaki ihracat rekabet gücü durumu ise 1992-1993 yılları arası Almanya'nın fiyat rekabeti açısından üstünlüğü olmasına karşın; İspanya pazarına ihracat yapan diğer Avrupa Birliği üyeleri ve Türkiye'nin hesaplanan fiyatları Almanya'nın ihracat fiyatına yakın olduğundan fazla bir rekabet avantajı bulunmamaktadır. Fakat 1994 yılı ile birlikte Almanya'nın İspanya pazarındaki rekabet avantajı yükselmiştir. Bununla birlikte Almanya'nın ihracat fiyatları ile İspanya'daki üretici fiyatlarını karşılaştırdığımız zaman Almanya'nın yerli üreticiler karşısında da fiyat rekabet avantajı bulunduğunu söyleyebiliriz.

Almanya'nın Portekiz Pazarında Rekabet Gücü: Almanya'nın Portekiz pazarındaki durumuna gelince, Portekiz pazarında 1992 yılında fiyat rekabetinin Almanya'nın rakibi olan diğer Avrupa Birliği ülkeleri ve Türkiye'nin lehine olduğu görülmektedir. Fakat, incelen dönem içerisinde 1992 yılı hariç ihracat fiyat rekabetinin Almanya'nın lehine kaydığı görülmektedir.

Almanya'nın İngiltere Pazarında Rekabet Gücü: Almanya'nın İngiltere pazarındaki rakipleri karşısında mutlak bir ihracat fiyat rekabetine sahip olduğu görülmektedir. Bununla birlikte Almanya'nın ihracat fiyatları ile İngiltere'nin yerli üretici fiyatları karşılaştırıldığında burada da Almanya'nın fiyat rekabet avantajı bulunmaktadır. Dolayısıyla, Almanya'nın İngiltere pazarındaki rakiplerinin bu pazarda önemli bir paya sahip olması, ihraç ettikleri ürünlerin yüksek kalitede ve pahalı ürünler olmasıyla açıklanabilir.

Almanya'nın Danimarka Pazarında Rekabet Gücü: Danimarkalı üreticiler Almanya'nın ihracatçıları karşısında mutlak bir fiyat rekabeti gücüne sahiptir. Bununla birlikte, Almanya'nın bu pazarda uyguladığı fiyat ile rakiplerinin hesaplanan fiyatları 1992 ve 1993 yılları arasında eşit çıkmıştır. Bu anlamda, 1992-1993 yıllarında Almanya'nın Danimarka pazarındaki Avrupa Birliği ülkeleri ve Türkiye ile eşit ihracat-fiyat rekabetine sahip olduğunu söyleyebiliriz. İncelenen dönemin 1994-1997 yılları arasında ihracat fiyat rekabetini Almanya'nın elinde tuttuğu görülmektedir.

Almanya'nın İtalya Pazarında Rekabet Gücü: İncelenen dönemin bütün yılları için Almanya, tekstil ve konfeksiyon sektöründe, İtalya'daki üreticiler karşısında fiyat rekabet avantajına sahiptir. Öte yandan İtalya pazarındaki diğer ihracatçı ülkelerin hesaplanan ihracat fiyatları ile Almanya'nın bu pazardaki fiyatları karşılaştırıldığında 1992, 1993 yılları Almanya'nın lehine bir sonuç vermesiyle birlikte fiyatların birbirine yakın olduğu görülmektedir. 1994 yılından itibaren Almanya'nın bu pazardaki rakiplerinin fiyatları hızla yükselirken Almanya'nın ihracat fiyatlarında aşırı bir dalgalanma görülmemektedir. Sonuç olarak, Almanya İtalya pazarında fiyat rekabeti üstünlüğüne sahiptir.

Almanya'nın Belçika-Lüksemburg Pazarında Rekabet Gücü: Almanya'nın, Belçika-Lüksemburg pazarında 1992,1993 ve 1996 yıllarında fiyat rekabeti açısından avantajı bu pazardaki rakiplerine kaptırmıştır. İncelenen dönemin diğer yıllarında ise Almanya Bellux pazarında ihracat fiyat rekabeti avantajına sahiptir. Bellux pazarındaki üreticilerin 1992 ve 1993 yıllarında aynı şekilde fiyat rekabeti Almanya'dan daha üstünken bu üstünlüklerini 1994'te yitirmişlerdir. Fakat, genel olarak, Belçika Lüksemburg pazarında Almanya'nın ihracat fiyatları ile Avrupa Birliği Ülkeleri ve Türkiye'nin hesaplanan fiyatları aşağı yukarı aynıdır.

Almanya'nın Avusturya Pazarında Rekabet Gücü: Avusturya'daki üretici fiyatları ile Almanya'nın Avusturya pazarındaki ihracat fiyatı karşılaştırıldığında Avusturya'daki üreticilerin lehine bir fiyat-maliyet avantajı olduğu görülmektedir. Fakat Avusturya pazarında Almanya'ya rakip olan diğer Avrupa Birliği ülkeleri ve Türkiye'nin hesaplanan fiyatları ile Almanya'nın ihracat fiyatları karşılaştırıldığında Almanya'nın lehine bir fiyat avantajı olduğu görülmektedir. Dolayısıyla Avusturya pazarında hem yerli üreticilerin hem de Almanya'nın bu pazara ihracat yapan diğer Avrupa Birliği ülkeleri karşısında fiyat rekabeti avantajı bulunmaktadır.

Almanya'nın Finlandiya Pazarında Rekabet Gücü: Almanya'nın Finlandiya pazarında ihracat fiyat rekabeti açısından, 1992 yılında eşit iken, incelenen dönemin diğer yılları için Almaya lehine bir durum ortaya çıkmıştır. Özellikle 1994, 1995 ve 1996 yıllarında Almanya'nın üretici fiyatları dolayısıyla ihracat fiyatları sabit kalırken, bu pazarda faaliyet gösteren diğer ülkelerin hesaplanan fiyatlarında bir yükseliş görülmüştür. Ayrıca bu yükseliş aynı oranda olmasa da Finlandiya üretici fiyatlarında da görülmüştür.

Almanya'nın İrlanda Pazarında Rekabet Gücü: 1992, 1993 ve 1994 yıllarında İrlandalı üretici fiyatları ile Almanya'nın üretici fiyatları karşılaştırıldığında İrlandalı üreticilerin fiyat avantajı olduğu görülmektedir. Her ne kadar diğer yıllarda fiyat Avantajını Almanya kazanmış olsa da, İrlandalı üreticiler ile Almanya'nın ihracat fiyatları arasında fazla bir fark görülmemektedir. Almanya'nın bu pazardaki rakipleri olan diğer Avrupa Birliği ülkeleri ile Türkiye karşısındaki durumu ise, incelenen dönem içerisinde, Almanya'nın İhracat fiyat rekabetinin yüksek olduğu görülmektedir.

Almanya'nın Hollanda Pazarında Rekabet Gücü: Almanya'nın Hollanda pazarındaki durumu ise, 1992 ve 1993 yıllarında Almanya'nın bu pazardaki rakipleri ihracat fiyat avantajına sahip iken 1994 yılından itibaren Almanya Hollanda pazarında ihracat fiyat rekabeti üstünlüğünü elde etmiştir. Almanya'nın üretici fiyatları (aynı zamanda ihracat fiyatları) Hollanda'daki üretici fiyatları ile karşılaştırıldığında, incelenen dönem içerisinde Hollanda'nın üretici fiyatlarının daha düşük olduğu görülmektedir.

Almanya'nın İsveç Pazarında Rekabet Gücü: Almanya'nın İsveç pazarında incelenen dönem içerisinde ihracat fiyat rekabeti açısından rakiplerine göre daha

avantajlı olduğu görülmektedir. Öte yandan Almanya İsveç üreticileri karşısında da fiyat rekabeti üstünlüğüne sahiptir.

Almanya'nın Toplam İhracat Rekabeti: Almanya'nın Tekstil ve Konfeksiyon sektöründe, incelenen dönem içerisinde Tekstil ve Konfeksiyon Sektöründe Avrupa Birliği ülkeleri ve Türkiye karşısında önemli bir ihracat fiyat rekabetine sahip olduğu görülmektedir. Almanya'nın bu avantajı rakiplerin söz konusu pazarda fiyatlarındaki yükselmeden kaynaklanmaktadır. Dolayısıyla Almanya'nın Avrupa Birliği ülkelerindeki fiyat avantajı bir yana bu pazarlarda faaliyette bulunan ülkelerin yüksek kalitede ve pahalı (lüks) malları bir anlamda piyasada kalabilmeleri ve bu ülkelere ihracat yapabilmelerini açıklayan önemli bir unsur olduğu düşünülebilir. Bununla birlikte Almanya'nın söz konusu pazarlara yakınlığı taşıma masraflarını düşürmesi ve Almanya'nın ihracat fiyat avantajını açıklayan bir diğer unsurdur. İlerde de görüleceği gibi toplam rekabette de Almanya'nın diğer rakipleri karşısında önemli bir fiyat rekabet avantajına sahip olduğu görülecektir.

4.2.2. Türkiye'nin İhracat Rekabeti

Türkiye'nin Fransa Pazarındaki İhracat Rekabeti: Türkiye'nin Fransa pazarında gerek yerli üreticiler gerekse bu pazarda faaliyet gösteren diğer Avrupa Birliği ülkeleri karşısında ihracat fiyat rekabeti yok denecek kadar azdır. İncelenen dönemim bütün yılları için Fransa pazarında faaliyette bulunan Avrupa Birliği ülkeleri ve Fransa'nın yerli üreticileri fiyat rekabeti üstünlüğüne sahiptir. Bu durumun bir sonucu olarak, Türkiye'nin Tekstil ve Konfeksiyon Sektöründe daha çok belli ve yüksek kalitedeki malları Fransa pazarına ihraç ettiği tahmin edilebilir.

Türkiye'nin Yunanistan Pazarındaki İhracat Rekabeti: Türkiye'nin Yunanistan pazarında yerli üreticiler ile bu pazarda faaliyette bulunan Avrupa Birliği ülkeleri karşısında fiyat rekabet avantajı bulunmamaktadır. Yunanistan pazarındaki üretici fiyatları ile Türkiye'nin ihracat fiyatlarını karşılaştırdığımız zaman Yunanistan'daki üreticilerin lehine bir durum ortaya çıkmaktadır. Öte yandan Yunanistan pazarında faaliyette bulunan diğer Avrupa Birliği ülkeleri Türkiye karşısında fiyat rekabeti avantajına sahiptir.

Türkiye'nin İspanya Pazarındaki İhracat Rekabeti: Türkiye İspanya pazarında yerli üreticiler karşısında fiyat rekabet avantajına sahip değildir. Öte yandan İspanya pazarında faaliyette bulunan diğer Avrupa Birliği ülkeleri karşısında da fiyat rekabet dezavantajı bulunmaktadır. Tekstil ve konfeksiyon sektöründe,incelenen dönem içerisinde İspanya pazarında Avrupa Birliği ülkelerinin mutlak bir fiyat rekabet avantajı bulunmaktadır.

Türkiye'nin Portekiz Pazarındaki İhracat Rekabeti: Portekiz pazarında Türkiye'nin gerek yurt içi üreticiler gerekse bu pazarda faaliyette bulunan diğer Avrupa Birliği ülkeleri karşısında fiyat rekabet avantajı bulunmamaktadır. İncelenen dönem içerisinde Türkiye diğer Avrupa Birliği ülkelerinin pazarlarında olduğu gibi bu pazarda da fiyat rekabetine sahip değildir. Avrupa Birliği ülkelerinin İspanya pazarındaki hesaplanan fiyatları belli bir artış trendine sahip olmakla birlikte Türkiye'nin fiyatlarındaki artış oranında değildir.

Türkiye'nin İngiltere Pazarındaki İhracat Rekabeti: İngiltere pazarındaki üretici fiyatları düşüktür.Öte yandan, İngiltere pazarında faaliyette bulunan Türkiye'ye rakip ülkelerin hesaplanan fiyatları da düşük çıkmıştır. Fakat Türkiye'nin İngiltere pazarındaki fiyatları rakipleri ve yerli üreticilere oranla daha yüksektir. Dolayısıyla Türkiye'nin incelenen dönem içerisinde fiyat rekabet avantajı yoktur.

Türkiye'nin Danimarka Pazarındaki İhracat Rekabeti: Danimarka pazarında yerli üreticilerin fiyat rekabet avantajı hem Türkiye hem de bu pazarda faaliyette bulunan Türkiye'nin rakiplerine oranla daha yüksektir. Türkiye'nin Danimarka pazarında da ihracat fiyat rekabet açısından avantajlı bir konumda olmadığı saptanmıştır.

Türkiye'nin İtalya Pazarındaki İhracat Rekabeti: İtalya pazarında yerli üretici fiyatları ile Türkiye'ye rakip diğer Avrupa Birliği ülkelerinin Tekstil ve konfeksiyon sektöründe fiyatları aşağı yukarı aynı iken Türkiye'nin İtalyan pazarındaki fiyatı daha yüksektir. Dolayısıyla Türkiye'nin İtalyan pazarında rakibi olan İtalyalı üreticiler ile diğer Avrupa Birliği Ülkelerinin, incelenen dönem içerisinde, ihracat fiyat rekabetine sahip olduklarını söyleyebiliriz.

Türkiye'nin Almanya Pazarındaki İhracat Rekabeti: Tekstil ve konfeksiyon sektöründe ihracatının büyük bir bölümünü Almanya'ya yapan Türkiye'nin

bu pazarda da ihracat fiyat rekabeti düşüktür. Almanya pazarında incelenen dönem içerisinde gerek yerli üreticileri gerekse Almanya pazarına ihracat yapan diğer Avrupa Birliği ülkelerinin Türkiye karşısında ihracat fiyat rekabet avantajları bütün yıllar için söz konusudur.

Türkiye'nin Bellux Pazarındaki İhracat Rekabeti: Türkiye'nin, Belçika – Lüksemburg pazarında hem yerli üreticiler hem de pazara ihracat yapan diğer ülkeler karşısında ihracat fiyat rekabetleri düşüktür.

Türkiye'nin Avusturya Pazarındaki İhracat Rekabeti: Avusturya pazarında genel olarak yerli üreticilerin fiyat rekabetine sahip olduklarını görüyoruz. Avusturya pazarına ihracat yapan ve Türkiye'nin rakibi olan diğer Avrupa Birliği ülkelerinin yerli üreticiler karşısında rekabet avantajlarının bulunmadığı; fakat Türkiye'nin hem yerli üreticiler hem de bu pazara ihracat yapan ülkeler karşısında fiyat rekabet avantajı bulunmamaktadır.

Türkiye'nin Finlandiya Pazarındaki İhracat Rekabeti: Türkiye'nin Finlandiya pazarındaki ihracat fiyat rekabetinde hem yerli üreticiler karşısında hem de bu pazara ihracat yapan diğer Avrupa Birliği ülkeleri karşısında fiyat rekabet avantajı bulunmamaktadır.

Türkiye'nin İrlanda Pazarındaki İhracat Rekabeti: İrlanda pazarında tekstil ve konfeksiyon sektöründe yerli üreticiler rekabet fiyat avantajına sahiptir. Yerli üreticiler ile bu pazara ihracat yapan diğer Avrupa Birliği ülkeleri Türkiye karşısında fiyat rekabet avantajına sahiptir. İrlanda pazarında yerli üreticilerin fiyatlarındaki artış, ihracatçı ülkelerin fiyatlarındaki artıştan daha düşüktür.

Türkiye'nin Hollanda Pazarındaki İhracat Rekabeti: Hollanda pazarında da yerli üreticiler fiyat rekabet avantajına sahiptir. Bununla birlikte Türkiye'ye rakip diğer Avrupa Birliği ülkelerinin de Türkiye karşısında fiyat rekabet avantajları bulunmaktadır.

Türkiye'nin İsveç Pazarındaki İhracat Rekabeti: İsveç pazarında 1992 yılında fiyat rekabeti avantajı yerli üreticilerde iken bu yıldan sonra Türkiye'ye rakip diğer Avrupa Birliği ülkelerine geçmiştir. Bununla birlikte Türkiye'nin İsveç pazarında

da yerli üreticiler ile bu pazara ihracat yapan diğer Avrupa Birliği ülkeleri karşısında ihracat fiyat rekabeti düşük çıkmıştır.

Türkiye'nin Toplam İhracat Rekabeti: Türkiye 1992-1997 yılları arası Tekstil ve Konfeksiyon sektöründe Avrupa Birliği pazarında ihracat fiyat rekabeti avantajına sahip değildir. İşgücü maliyetlerinin düşük olduğu bir ülke olan Türkiye'nin bu pazarda ihracat fiyat rekabetine sahip olamamasının temel nedeni, Türkiye'nin bu pazara girerken ödemek zorunda olduğu gümrük vergileridir. Gümrük birliğinden sonra da geçerliliğini belli mal demetlerinde sürdüren gümrük vergileri Türkiye'nin Avrupa Birliği pazarındaki ihracat fiyat rekabeti açısından olumsuz bir durum ile karşı karşıya gelmesine neden olmuştur. Ayrıca Türkiye'nin Avrupa Birliği pazarında belli ve yüksek kalitede malları ihraç etmesi Türkiye açısından fiyat rekabetinden çok ürün kalitesine dayalı rekabeti ön plana çıkarmaktadır. Ayrıca modelde saptanmaya çalışılan fiyat bütün Tekstil ve konfeksiyon sektörü için geçerli olan fiyattır. Dolayısıyla genel sonuca yansımayan bazı mallarda Türkiye'nin fiyat rekabeti avantajının bulunabileceğini söylemek gerekmektedir.

4.2.3. İtalya'nın İhracat Rekabeti

İtalya'nın Türkiye Pazarında İhracat Rekabeti: İtalya'nın Türkiye pazarında mutlak fiyat rekabet avantajı bulunmaktadır. İtalya'nın Türkiye pazarında rakipleri olan diğer Avrupa Birliği ülkelerinin hesaplanan fiyatları ile Türkiye'deki yerli üreticilerin fiyatları arasında Avrupa Birliği ülkeleri lehine küçük bir fiyat rekabet avantajı bulunmakla birlikte İtalya'nın Türkiye pazarındaki rakipleri ve Türkiye'deki yerli üreticiler karşısında fiyat rekabet avantajı bulunmaktadır.

İtalya'nın Fransa Pazarında İhracat Rekabeti: İtalya'nın Fransa pazarında yerli üreticiler karşısında, incelenen dönemin bütün yılları için fiyat rekabet avantajı bulunmamaktadır. Öte yandan Fransa pazarında faaliyette bulunan ve İtalya'nın bu pazardaki rakipleri olan diğer Avrupa Birliği ülkeleri 1991 ve 1992 yıllarında ihracat fiyat rekabeti avantajı söz konusu iken incelenen dönemin diğer yılları için İhracat fiyat rekabeti İtalyan İhracatçıların lehine kaymıştır.

Tablo 4: İtalya'nın 1992-97 yılları arası tekstil ve konfeksiyon sektöründe Avrupa ülkeleri ve Türkiye'ye karşı ihracat rekabet üstünlüğü

| PAZAR | | YILLAR | | | | | |
|------------|----------|--------|------|------|------|------|------|
| | | 1992 | 1993 | 1994 | 1995 | 1996 | 1997 |
| Almanya | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | | X | X | X | X | X |
| Türkiye | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Avusturya | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Bellux | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | | | | | | |
| Danimarka | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Portekiz | Yerli | | | X | X | X | |
| | Rakipler | | X | X | X | X | X |
| Yunanistan | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Hollanda | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| İngiltere | Yerli | X | X | X | X | X | |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| İrlanda | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| İspanya | Yerli | X | X | | | | |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Finlandiya | Yerli | X | X | X | X | X | |
| | Rakipler | | X | X | X | X | X |
| Fransa | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | | | X | X | X | X |
| İsveç | Yerli | | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Toplam | | X | X | X | X | X | X |

Not: X işareti ülkenin ihracat rekabeti gücünün olduğunu belirtmektedir.

İtalya'nın Yunanistan Pazarında İhracat Rekabeti: Yunanistan pazarında, incelenen dönemin bütün yılları için İtalyalı ihracatçılar yerli üreticiler karşısında fiyat rekabeti avantajına sahiptir. Öte yandan İtalya'nın Yunanistan pazarına ihracat yapan diğer Avrupa Birliği ülkeleri karşısında da ihracat fiyat rekabeti avantajı bulunmaktadır.

İtalya'nın İspanya Pazarında İhracat Rekabeti: İspanya pazarında 1992 ve 1993 yılları arasında tekstil ve konfeksiyon sektöründe faaliyet gösteren İtalya'nın

rakibi diğer Avrupa Birliği ülkelerinin hesaplanan fiyatları ile İtalya'nın İhracat fiyatları arasında İtalya lehine çok az bir fark bulunmaktadır. İncelenen Dönemin diğer yılları için bu fark İtalya lehine açılmıştır. Öte yandan 1992 ve 1993 yılında yerli üreticiler karşısında İtalya'nın fiyat rekabet avantajı bulunmaktaydı. Fakat 1994, 1995, 1996 ve 1997 yılları için İspanyol üreticiler fiyat rekabet avantajını ele geçirmişlerdir.

İtalya'nın Portekiz Pazarında İhracat Rekabeti: İtalya'nın Portekiz pazarındaki rakipleri ile bu pazarda uyguladığı fiyatlar birbirlerine yakın fiyatlardır. 1992 yılında, Portekiz pazarında İtalya'ya rakip ülkelerin ihracat fiyat rekabeti avantajı varken; 1993 yılında ise İtalya'nın ihracat fiyatları ile rakiplerinin hesaplanan fiyatları eşit çıkmıştır. İnceleme döneminin diğer yıllarında ise İtalya'nın lehine bir değişim söz konusudur. Öte yandan yerli üreticilerin karşısında da İtalya'nın ihracat fiyat rekabeti avantajı bulunmaktadır.

İtalya'nın İngiltere Pazarında İhracat Rekabeti: İngiltere pazarında incelenen dönemin bütün yıllarında İtalya'nın rakibi olan diğer Avrupa Birliği ülkeleri karşısında fiyat rekabet avantajı bulunmaktadır. Öte yandan yerli üreticiler ile İtalya'nın fiyatlarını karşılaştığımız zaman 1997 yılı haricinde İtalya'nın yerli üreticiler karşısında da fiyat rekabet avantajının olduğu görülmektedir. Fiyatlar 1997 yılında ise, İngiltere'deki üreticilerin lehine kaymaktadır.

İtalya'nın Danimarka Pazarında İhracat Rekabeti: Danimarka pazarında yerli üreticilerin fiyatları dönemin bütün yılları için bu pazara ihracat yapan ülkelerin hesaplanan fiyatlarından ve bu arada İtalya'nın ihracat fiyatından daha düşüktür. Dolayısıyla yerli üreticilerin Avrupa Birliği ülkeleri ve Türkiye karşısında fiyat rekabet avantajı bulunmaktadır. Danimarka pazarına İtalya'nın ihracat fiyat yerli üreticiler haricindeki rakipleri (Avrupa Birliği Ülkeleri ve Türkiye) karşısında daha avantajlı durumdadır.

İtalya'nın Almanya Pazarında İhracat Rekabeti: Almanya pazarında 1992 yılında İtalya'nın rakipleri olan Avrupa Birliği ülkeleri ve Türkiye hem İtalya karşısında hem de yerli üreticiler karşısında ihracat fiyat rekabetine sahiptir. Fakat incelenen dönemin diğer yıllarında ihracat fiyat rekabet avantajı yerli üreticiler ve İtalya'nın lehine kaymıştır.

İtalya'nın Bellux Pazarında İhracat Rekabeti: Bellux pazarında incelenen dönemin bütün yıllarında İtalya'nın rakibi olan Avrupa Birliği ülkeleri ve Türkiye'nin ihracat fiyat rekabeti avantajı bulunmaktadır. Yerli üreticiler ile İtalya'nın rakibi olan ülkelerin hesaplanan fiyatlarını karşılaştırdığımızda 1992 ve 1993 yılında İtalya'ya rakip olan Avrupa Birliği ülkeleri ve Türkiye'nin fiyat rekabeti avantajı bulunduğu görülmektedir. 1994 ve 1995 yıllarında ise Bellux'deki üreticilerin fiyatları ile İtalya'nın bu pazardaki rakiplerinin fiyatları eşit çıkmıştır. Bununla birlikte 1996 ve 1997 yıllarında yerli üreticiler bu pazarda faaliyette bulunan bütün Avrupa Birliği ülkeleri (İtalya dahil) ve Türkiye karşısında fiyat rekabeti avantajını ele geçirmişlerdir.

İtalya'nın Avusturya Pazarında İhracat Rekabeti: Avusturya pazarında, incelenen dönemin bütün yıllarında, yerli üreticilerin mutlak bir fiyat rekabet avantajı bulunmaktadır. Öte yandan, dönemin başlangıç yıllarında yerli üreticilerin fiyatları ile İtalya'nın bu pazarda uyguladığı fiyatlar yakın iken 1994 yılında fark yerli üreticiler lehine açılmıştır. İtalya'nın ihracat fiyatları ile, Avusturya pazarındaki rakiplerin fiyatını karşılaştırdığımız zaman İtalya'nın, Avusturya pazarında, rakipleri karşısında fiyat rekabet avantajı bulunmaktadır.

İtalya'nın Finlandiya Pazarında İhracat Rekabeti: 1992 yılında tekstil ve konfeksiyon sektöründe, Finlandiya pazarında, İtalya'nın rakibi olan Avrupa birliği ülkeleri ve Türkiye'nin hem yerli üreticiler karşısında hem de İtalyan ihracatçıları karşısında fiyat rekabet avantajı bulunmaktadır. 1993, 1994, 1995 ve 1996 yılında ise İtalya da Finlandiya pazarında, yerli ve yabancı rakipleri karşısında ihracat fiyat rekabeti avantajı yüksek çıkmıştır. 1997 yılı ise yerli üreticilerin fiyatları hem İtalyan malları karşısında hem de diğer Avrupa Birliği ülkeleri karşısında görece olarak düşmüştür. Sonuç olarak ihracat fiyat rekabet avantajı Finlandiya pazarında , incelenen dönem içerisinde İtalya ,İtalya'nın rakibi olan diğer ihracatçı ülkeler ile yerli üreticiler arasında gidip gelmiştir.

İtalya'nın İrlanda Pazarında İhracat Rekabeti: İrlanda pazarında, incelenen dönem içerisinde yerli üreticilerin fiyat rekabet avantajı bulunmaktadır. Öte yandan İtalya'nın, İrlanda pazarında faaliyette bulunan Avrupa Birliği ülkeleri ile Türkiye karşısında görece ihracat fiyat rekabeti bulunmaktadır. Bununla birlikte yerli üreticiler karşısında İtalya'nın ihracat fiyatları daha yüksek çıkmıştır. Dolayısıyla yerli üreticilerin tekstil ve konfeksiyon sektöründe fiyat rekabet avantajı bulunmaktadır.

İtalya'nın Hollanda Pazarında İhracat Rekabeti: Hollanda pazarında da yerli üreticilerin İtalya ve diğer Avrupa Birliği ülkeleri karşısında fiyat rekabet avantajı daha yüksektir. İhracatçı ülke, İtalya ile bu ülkeye rakip diğer ülkelerin ihracat fiyatlarını karşılaştırdığımızda İtalya'nın Avrupa Birliği ülkeleri ile Türkiye karşısında fiyat rekabet avantajı bulunmaktadır.

İtalya'nın İsveç Pazarında İhracat Rekabeti: İtalya'nın İsveç pazarında hem yerli üreticiler karşısında hem de bu pazara ihracat yapan ülkeler karşısında mutlak bir fiyat rekabet avantajı bulunmaktadır. Yerli üreticilerin fiyatları ile İtalya'nın ihracat fiyatlarını karşılaştırdığımızda İtalya lehine ufak bir fiyat farklılığı bulunmaktadır. Fakat İtalya'nın ihracat fiyatları ile Avrupa Birliği ülkeleri ve Türkiye'nin hesaplanan fiyatları arasındaki fark İtalya lehine daha büyüktür.

İtalya'nın Toplam İhracat Rekabeti: İtalya Avrupa Birliği ülkeleri arasında önemli fiyat rekabet avantajı bulunan ülkelerdendir. İtalya'nın birçok pazarda ihracat fiyat rekabeti avantajına sahip olduğu söylenebilir. İtalya'nın İncelenen dönem içerisindeki ihracat fiyatları ile bütün pazarlardaki rakiplerinin hesaplanan ortalama ihracat fiyatları karşılaştırıldığında İtalya lehine bir durum ortaya çıkmaktadır. Sonuç olarak, İtalya Avrupa Birliği ülkeleri içerisinde, tekstil ve konfeksiyon sektöründe İhracat fiyat rekabeti açısından önemli avantaja sahip bir ülkedir.

4.2.4. Avusturya'nın İhracat Rekabeti

Avusturya'nın Türkiye Pazarında İhracat Rekabeti: Avusturya'nın İncelenen dönemin bütün yılları için, Türkiye pazarında hem yerli üreticiler arasında hem de bu pazarda faaliyet gösteren diğer Avrupa Birliği ülkeleri karşısında mutlak bir ihracat fiyat rekabeti avantajı bulunmaktadır. Yerli üreticiler ile Avusturya'ya rakip ülkelerin hesaplanan fiyatlarını karşılaştırdığımızda, yerli üreticilerin aleyhine bir fiyat farklılığı bulunmaktadır.

Tablo 5: Avusturya'nın 1992-97 yılları arası tekstil ve konfeksiyon sektöründe Avrupa ülkeleri ve Türkiye'ye karşı ihracat rekabet üstünlüğü

| PAZAR | | YILLAR | | | | | |
|------------|----------|--------|------|------|------|------|------|
| | | 1992 | 1993 | 1994 | 1995 | 1996 | 1997 |
| Almanya | Yerli | X | X | | | | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Türkiye | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| İtalya | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Bellux | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | | | X | X | X | X |
| Danimarka | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Portekiz | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Yunanistan | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Hollanda | Yerli | X | | | | | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| İngiltere | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| İrlanda | Yerli | | | | X | X | X |
| | Rakipler | | | | | | |
| İspanya | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Finlandiya | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Fransa | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| İsveç | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Toplam | | X | X | X | X | X | X |

Not: X işareti ülkenin ihracat rekabeti gücünün olduğunu belirtmektedir.

Avusturya'nın Fransa Pazarında İhracat Rekabeti: Fransa pazarında, yerli üreticilerin, bu ülkeye ihracat yapan ülkeler karşısında fiyat rekabet avantajı bulunmaktadır. Öte yandan Avusturya'nın ihracat fiyatları ile Fransız üreticilerin fiyatları arasında büyük bir fark bulunmamaktadır. Avusturya'nın bu pazardaki rakipleri olan diğer Avrupa Birliği ülkeleri ve Türkiye'nin hesaplanan fiyatları ile Avusturya'nın ihracat fiyatları arasındaki fark 1993'ten itibaren büyümeye başlamıştır. Sonuç olarak Fransa pazarında 1992-1997 yılları arasında Fransız üreticilerinin bu pazara ihracat

yapan Avrupa Birliđi űlkeleri ve Tűrkiye karřısında ihracat fiyat rekabet avantajı bulunmaktadır.

Avusturya'nın Yunanistan Pazarında İhracat Rekabeti: Yunanistan pazarında Avusturya'nın ihracat fiyat rekabeti űstűnlűđű sűz konusudur. Yunanistan pazarında, Avusturya'nın ihracat fiyatları hem yerli űreticilerin hem de bu pazarda Avusturya'nın rakibi olan Avrupa Birliđi űlkeleri ve Tűrkiye'nin fiyatlarından daha dűřűktűr. Yunanistan pazarında yerli űreticiler ile Avusturya'nın rakibi olan diđer Avrupa Birliđi űlkeleri ve Tűrkiye'nin hesaplanan fiyatları karřılařtırıldıđında 1992-1995 yılları arasında Avusturya'ya rakip űlkelerin yerli űreticiler karřısında gűrelilik fiyat rekabet avantajına sahip oldukları saptanmıřtır. İncelenen dűnemin son iki yılı olan 1996 ve 1997 yıllarında ise gűrelilik fiyat rekabet avantajı yerli űreticiler lehine kaymıřtır.

Avusturya'nın İspanya Pazarında İhracat Rekabeti: İspanya pazarında, Avusturya'nın yerli űreticiler ile rakipleri karřısında fiyat rekabeti avantajı bulunmaktadır. İspanya pazarında, yerli űreticilerin fiyatı, bu pazarda faaliyette bulunan ve Avusturya'ya rakip űlkelerin hesaplanan fiyatından daha dűřűktűr. Dolayısıyla İspanya pazarında en uygun fiyat rekabet avantajı bulunana Avusturya ikinci olarak yerli űreticiler son olarak da Avusturya haricindeki Avrupa Birliđi űlkeleridir.

Avusturya'nın Portekiz Pazarında İhracat Rekabeti: Portekiz pazarında Avusturya'ya rakip olan Avrupa Birliđi űlkeleri ve Tűrkiye'nin 1992, 1994 ve 1995 yılları için hesaplanan fiyatları ile yerli űreticilerin fiyatları eřit çıkmıřtır. Portekiz pazarında, Avusturya, incelenen dűnemin bűtűn yılları için, yerli űreticiler ve pazardaki rakipleri karřısında fiyat rekabet avantajına sahiptir.

Avusturya'nın İngiltere Pazarında İhracat Rekabeti: İngiltere pazarında Avusturya'nın ihracat fiyat açısından rekabet durumu hem yerli űreticiler hem de İngiltere pazarında faaliyet gűsteren rakiplerinden daha avantajlı bir durumdadır. Avusturya'nın bu pazarda uyguladıđı fiyatlardaki artıř oranı yerli űreticiler ile rakiplerinin fiyatlarındaki artıř oranından daha dűřűktűr.

Avusturya'nın Danimarka Pazarında İhracat Rekabeti: Danimarka pazarında yerli űreticiler ile Avusturya'nın 1995, 1996 ve 1997 yıllarında eřittir. İncelenen dűnemin diđer yıllarında ise űreticilerin bu pazara ihracat yapan űlkeler

karşısında fiyat rekabet üstünlüğü bulunmaktadır. Danimarka pazarında yerli üreticilerin Avrupa Birliği ülkeleri ve Türkiye karşısında fiyat rekabet avantajı bulunmaktadır.

Avusturya'nın İtalya Pazarında İhracat Rekabeti: İtalya pazarında, Avusturya'nın, incelenen dönemin bütün yılları için, fiyat rekabet avantajı bulunmaktadır. Öte yandan 1992'de İtalya pazarında Avusturya'ya rakip ülkelerin fiyatları ile yerli üreticilerin fiyatları eşit çıkmıştır. Diğer yıllarda ise yerli üreticilerin fiyatı Avusturya'ya rakip ülkelerin fiyatından daha düşüktür. Sonuç olarak İtalya pazarında Avusturya fiyat rekabeti avantajına sahiptir.

Avusturya'nın Almanya Pazarında İhracat Rekabeti: Avusturya'nın, incelenen dönem içerisinde, Almanya pazarında yerli üreticiler ve Avusturya'ya rakip diğer Avrupa Birliği ülkeleri karşısında mutlak bir rekabet fiyat avantajı bulunmaktadır. Avusturya'nın ihracat fiyatları ile yerli üreticilerin fiyatlarındaki artış trendi çok düşük iken Avusturya'nın rakibi olan diğer Avrupa Birliği ülkelerinin fiyatlarındaki artış çok yüksek çıkmıştır. Dolayısıyla Almanya pazarında Avusturya'nın fiyat rekabet avantajı bulunmaktadır.

Avusturya'nın Bellux Pazarında İhracat Rekabeti: Bellux pazarında, 1992,1993 ve 1994 yıllarında, yerli üreticiler ile Avusturya'nın rakibi olan Avrupa Birliği ülkeleri ve Türkiye'nin hesaplanan fiyatları birbirine eşit çıkmıştır. 1991 ve 1992 yıllarında, gerek Avusturya'nın bu pazardaki rakipleri gerekse yerli üreticiler Avusturya karşısında fiyat rekabeti avantajına sahiptir. İncelenen dönemin diğer yıllarında fiyat rekabeti Avusturyalı ihracatçıların lehine bir gelişme göstermiştir. Bununla birlikte yerli üreticiler, Avusturya'nın rakipleri ve Avusturya'nın ihracat fiyatları arasında büyük bir fiyat farkı bulunmamaktadır.

Avusturya'nın Finlandiya Pazarında İhracat Rekabeti: Avusturya inlenen dönemin bütün yıllarında Finlandiya pazarında ihracat fiyat rekabeti avantajına sahiptir. Bununla birlikte, 1992 ve 1993 yıllarında, Avusturya'nın bu pazarda rakibi olan Avrupa Birliği ülkeleri ve Türkiye'nin yerli üreticiler karşısında görece fiyat rekabeti avantajına sahiptir. 1994 yılından sonra görece ihracat fiyat rekabeti yerli üreticilerin lehine bir kayma göstermiştir.

Avusturya'nın İrlanda Pazarında İhracat Rekabeti: İrlanda pazarında yerli üreticiler 1992, 1993 ve 1994 yılları arasında bu pazara ihracat yapan ülkeler karşısında

fiyat rekabet avantajına sahiptir. 1995 yılından itibaren fiyat rekabeti avantajı Avusturya'nın lehine bir gelişme göstermiştir. Avusturya'nın İrlanda pazarındaki rakibi olan Türkiye ve Avrupa Birliği ülkelerinin ,incelenen dönemin hiçbir yılında fiyat rekabet avantajı bulunmamaktadır.

Avusturya'nın Hollanda Pazarında İhracat Rekabeti: Hollanda pazarında 1993, 1994, 1995 ve 1996 yıllarında yerli üreticilerin fiyatları ile Avusturya'nın bu pazarda uyguladığı fiyat eşittir. 1992 ve 1997 yıllarında Avusturya'nın bu pazardaki rakipleri ve yerli üreticiler karşısında ihracat fiyat rekabet avantajı bulunmaktadır. Avusturya'nın, Hollanda pazarında faaliyet gösteren rakiplerinin hesaplanan fiyatları hem yerli üreticilerin hem de Avusturyalı ihracatçıların ihracat fiyatlarından yüksek çıkmıştır.

Avusturya'nın İsveç Pazarında İhracat Rekabeti: Avusturya'nın İsveç pazarında hem yerli üreticiler hem de rakipleri karşısında ihracat fiyat rekabet avantajı bulunmaktadır. Yerli üreticilerin Avusturya'ya rakip ülkeler karşısında görece bir rekabet fiyat avantajı bulunurken; Avusturya İsveç pazarında incelenen dönem içerisinde en yüksek ihracat fiyat rekabetine sahiptir.

Avusturya'nın Toplam İhracat Rekabeti: Avusturya, Avrupa Birliği ülkeleri içerisinde, tekstil ve konfeksiyon sektöründe önemli bir yeri olan bir ülkedir. Bununla birlikte, belli pazarlarda ihracat fiyat rekabeti avantajı bulunmamaktadır. Örneğin Fransa pazarında yerli üreticiler karşısında Avusturya'nın fiyat rekabet avantajı bulunmamaktadır. Avusturya'nın fiyat rekabet avantajı olmadığı pazarlara ihracat yapabilmesi ve önemli bir Pazar payına sahip olması bir anlamda fiyat rekabetinden çok söz konusu pazara ihraç edilen malların kalitesinin yüksek olmasına bağlıdır. Sonuç olarak Avusturya'nın Avrupa Birliği ülkelerinin belli pazarlarında önemli bir fiyat rekabet avantajına sahip olduğunu söylemek mümkündür.

Tablo 6: Belçika-Lüksemburg'un 1992-97 yılları arası tekstil ve konfeksiyon sektöründe Avrupa ülkeleri ve Türkiye'ye karşı ihracat rekabet üstünlüğü

| PAZAR | | YILLAR | | | | | |
|------------|----------|--------|------|------|------|------|------|
| | | 1992 | 1993 | 1994 | 1995 | 1996 | 1997 |
| Almanya | Yerli | X | X | | | | |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Türkiye | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| İtalya | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Avusturya | Yerli | X | X | | | | |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Danimarka | Yerli | | X | | | | |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Portekiz | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Yunanistan | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Hollanda | Yerli | X | X | | | | |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| İngiltere | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| İrlanda | Yerli | X | X | | | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| İspanya | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Finlandiya | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Fransa | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| İsveç | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Toplam | | X | X | X | X | X | X |

Not: X işareti ülkenin ihracat rekabeti gücünün olduğunu belirtmektedir.

4.2.5. Belçika-Lüksemburg'un İhracat Fiyat Rekabeti

Bellux'un Türkiye Pazarında İhracat Fiyat Rekabeti: Bellux, Türkiye pazarında mutlak bir ihracat fiyat rekabetine sahiptir. İncelenen dönem içerisinde, Türkiye pazarında, Bellux'un rakibi olan diğer Avrupa Birliği ülkelerinin yerli üreticiler karşısında da görece bir ihracat fiyat rekabeti bulunmaktadır.

Bellux'ün Fransa Pazarında İhracat Fiyat Rekabeti: 1992 yılında Fransa pazarında yerli üretici fiyatları ile Bellux'ün ihracat fiyatları eşittir. Bununla birlikte bu yılda diğer ülkelerin hesaplanan fiyatlarından daha düşük fiyatlar söz konusudur. İncelenen dönemin diğer yıllarında, yerli üreticiler fiyat rekabet avantajını ele geçirmişlerdir. Bellux incelenen dönem içerisinde, rakipleri karşısında görece bir ihracat fiyat rekabeti avantajına sahiptir.

Bellux'ün Yunanistan Pazarında İhracat Fiyat Rekabeti: Bellux'ün Yunanistan pazarında bütün yıllar için geçerli olan bir fiyat rekabet avantajı mevcuttur. 1992 ve 1993 yıllarında Bellux'e rakip diğer Avrupa Birliği ülkeleri ve Türkiye yerli üreticiler karşısında görece fiyat rekabet avantajına sahip iken incelenen dönemin diğer yıllarında bu avantaj yerli üreticilerin lehine kaymıştır. Sonuç olarak Bellux Yunanistan pazarında hem yerli üreticiler karşısında hem de rakipleri karşısında ihracat-fiyat rekabeti avantajına sahiptir.

Bellux'ün İspanya Pazarında İhracat Fiyat Rekabeti: İspanya pazarında Bellux'ün yerli üreticiler ve rakipleri karşısında ihracat fiyat rekabeti avantajı bulunmaktadır. Bellux'ün rakipleri İspanya'nın yerli üreticileri karşısında 1992 ve 1993 yıllarında görece ihracat fiyat rekabeti avantajına sahip iken bu avantajlarını 1994 yılından sonra koruyamamışlardır. Sonuç olarak İspanya pazarında Bellux'ün, incelenen dönem içerisinde, ihracat fiyat rekabeti avantajı bulunmaktadır.

Bellux'ün Portekiz Pazarında İhracat Fiyat Rekabeti: Bellux, Portekiz pazarında yerli üreticiler ve rakipleri karşısında ihracat fiyat rekabeti avantajı bulunmaktadır. Bellux'ün Portekiz pazarındaki rakiplerinin hesaplanan fiyatları ile yerli üreticilerin fiyatları 1992, 1994 ve 1995 yıllarında eşit çıkmıştır. 1993 yılında Bellux'ün rakibi ülkelerin yerli üreticiler karşısında görece fiyat rekabet avantajı söz konusu iken; 1996 ve 1997 yıllarında görece fiyat rekabeti yerli üreticiler lehine kaymıştır.

Bellux'ün İngiltere Pazarında İhracat Fiyat Rekabeti: İngiltere pazarında Bellux'ün hem yerli üreticiler hem de rakipleri karşısında ihracat fiyat rekabeti bulunmaktadır. 1992 yılında Bellux'ün İngiltere pazarındaki rakipleri ile yerli üreticilerin fiyatı eşit iken, bu yıldan sonra fiyat farkı yerli üreticilerin lehine artmıştır.

Bellux'ün Danimarka Pazarında İhracat Fiyat Rekabeti: Danimarka pazarında 1992 ve 1996 yıllarında Bellux'ün ihracat fiyatları ile yerli üreticilerin fiyatları eşit iken diğer yıllarda yerli üreticilerin bu pazara ihracat yapan ülkeler karşısında fiyat rekabet avantajı bulunmaktadır. Bellux'ün bu pazardaki rakiplerinin hesaplanan fiyatları ise yerli üreticilerin ve Bellux'ün fiyatlarından daha yüksek çıkmıştır.

Bellux'ün İtalya Pazarında İhracat Fiyat Rekabeti: 1992 yılında İtalya'daki yerli üreticiler ile Bellux'ün rakiplerinin hesaplanan fiyatları eşit çıkmıştır. Bununla birlikte Bellux'ün yerli üreticiler ve rakipleri karşısında ihracat fiyat rekabet avantajı bulunmaktadır.

Bellux'ün Almanya Pazarında İhracat Fiyat Rekabeti: 1994, 1996 ve 1997 yıllarında Bellux'ün Almanya pazarındaki ihracat fiyatı ile yerli üreticilerin fiyatı eşit iken , incelenen dönemin diğer yıllarında Bellux'ün fiyat rekabet avantajı bulunmaktadır. Almanya pazarında Bellux ve yerli üreticilerin, diğer rakipleri karşısında ihracat fiyat rekabeti bulunmaktadır.

Bellux'ün Avusturya Pazarında İhracat Fiyat Rekabeti: 1994 ve 1996 yıllarında Avusturya pazarında Bellux'ün fiyatları ile yerli üreticilerin fiyatları eşittir. İncelenen dönemin diğer yıllarında Bellux ihracat fiyat rekabeti avantajına sahiptir. Bellux'ün Avusturya pazarındaki rakiplerinin hesaplanan fiyatları yüksek çıkmıştır.

Bellux'ün Finlandiya Pazarında İhracat Fiyat Rekabeti: Bellux'ün Finlandiya pazarında yerli üreticiler ve rakipleri karşısında ihracat fiyat rekabeti mevcuttur. Ayrıca yerli üreticilerin Finlandiya pazarında Bellux'ün rakibi olan diğer ülkeler karşısında görece ihracat fiyat rekabeti bulunmaktadır.

Bellux'ün İrlanda Pazarında İhracat Fiyat Rekabeti: 1995 yılında Bellux'ün ihracat fiyatları ile yerli üreticilerin fiyatları eşit iken, incelenen dönemin diğer yıllarında Bellux'ün fiyat rekabet avantajı bulunmaktadır. Öte yandan yerli üreticilerin de Bellux'e rakip ülkeler karşısında görece fiyat rekabeti bulunmaktadır.

Bellux'ün Hollanda Pazarında İhracat Fiyat Rekabeti: 1994, 1996 ve 1997 yıllarında Bellux'ün ihracat fiyatları ile yerli üreticilerin fiyatları eşit iken diğer yıllarda Bellux'ün lehine bir fiyat rekabet avantajı bulunmaktadır. Öte yandan hem yerli

üreticilerin hem de Bellux'ün, Hollanda pazarına ihracat yapan diğer ülkeler karşısında görelî fiyat rekabet avantajı bulunmaktadır.

Bellux'ün İsveç Pazarında İhracat Fiyat Rekabeti: İsveç pazarında ihracat fiyat rekabeti Bellux'ün lehinedir. Bellux hem yerli üreticiler hem de bu pazardaki rakipleri karşısında ihracat fiyat rekabeti avantajına sahiptir. Ayrıca yerli üreticilerin Bellux'e rakip ülkeler karşısında görelî fiyat rekabeti avantajı bulunmaktadır.

Bellux'ün Toplam İhracat Rekabeti: Bellux'ün Avrupa Birliğı ülkelerinin bütün pazarlarda bazı yıllar haricinde fiyat rekabeti avantajı bulunmakla birlikte, Bellux'ün ihracat fiyatları ile yerli üreticilerin Fiyatları karşılaştırıldığında çok büyük bir fark görülmemektedir. Bellux'ün lehine olan bu fiyat farkı taşıma masrafları vb. giderler eklendiğinde yerli üreticilerle eşit veya daha yüksek fiyatlara sahip olabileceğini belirtmek gerekmektedir. Bellux konusunda belirtilmesi gerekse, ikinci önemli husus, Bellux'ün kalite rekabetinden çok fiyat rekabeti avantajına sahip olduğudur. Avrupa Birliğı pazarlarında Bellux, incelenen dönem içerisinde, tekstil ve konfeksiyon sektöründe, düşük fiyatları ile rekabet etmektedir.

4.2.6. Danimarka'nın İhracat Rekabeti

Danimarka'nın Türkiye Pazarındaki İhracat Rekabeti: Danimarka'nın Türkiye pazarında yerli üreticiler ve rakipleri karşısında ihracat fiyat rekabeti bulunmaktadır. Öte yandan Danimarka'ya rakip olan ülkelerin de yerli üreticiler karşısında görelî fiyat rekabeti avantajı bulunmaktadır.

Danimarka'nın Fransa Pazarındaki İhracat Rekabeti: Fransa pazarında yerli üreticilerin Danimarka ve diğer bütün ülkeler karşısında fiyat rekabet avantajı bulunmaktadır. Yerli üreticilerin fiyatları, incelenen dönem içerisinde, Danimarka'ya rakip olan ülkelerin hesaplanan fiyatlarından ve Danimarka'nın ihracat fiyatlarından daha düşüktür. Dolayısıyla Fransa pazarında fiyat rekabetini yerli üreticiler ellerinde tutarken Danimarka'nın rakipleri karşısında görelî fiyat avantajı bulunmaktadır.

Tablo 7: Danimarka'nın 1992-97 yılları arası tekstil ve konfeksiyon sektöründe Avrupa ülkeleri ve Türkiye'ye karşı ihracat rekabet üstünlüğü

| PAZAR | | YILLAR | | | | | |
|------------|----------|--------|------|------|------|------|------|
| | | 1992 | 1993 | 1994 | 1995 | 1996 | 1997 |
| Almanya | Yerli | X | X | X | | | |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Türkiye | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| İtalya | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Avusturya | Yerli | X | X | X | | | |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Bellux | Yerli | | | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | | X | X | X | X |
| Portekiz | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Yunanistan | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Hollanda | Yerli | X | X | X | | | |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| İngiltere | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| İrlanda | Yerli | X | | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| İspanya | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Finlandiya | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Fransa | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| İsveç | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Toplam | | | X | X | X | X | X |

Not: X işareti ülkenin ihracat rekabeti gücünün olduğunu belirtmektedir.

Danimarka'nın Yunanistan Pazarındaki İhracat Rekabeti: Yunanistan pazarında Danimarka'nın yerli üreticiler ve rakipleri karşısında incelenen dönem içerisinde, fiyat rekabet avantajı bulunmaktadır. Öte yandan 1992, 1993, 1994 ve 1995 yıllarında Danimarka'ya rakip olan ülkelerin yerli üreticiler karşısında görece fiyat rekabeti söz konusu iken incelenen dönemin son iki yılı olan 1996 ve 1997 yılında görece fiyat rekabeti yerli üreticilerin lehine kaymıştır.

Danimarka'nın İspanya Pazarındaki İhracat Rekabeti: Danimarka İspanya pazarında yerli üreticiler ve rakipleri karşısında fiyat rekabeti avantajına sahiptir. Öte yandan İncelenen dönem içerisinde, yerli üreticilerin Danimarka'ya bu pazarda rakip olan diğer Avrupa Birliği ülkeleri ve Türkiye karşısında fiyat rekabet avantajı bulunmaktadır.

Danimarka'nın Portekiz Pazarındaki İhracat Rekabeti: Portekiz pazarında incelenen dönem içerisinde Danimarka'nın rakipleri ve yerli üreticiler karşısında ihracat fiyat rekabet avantajı bulunmaktadır. 1992,1994 ve 1995 yıllarında yerli üreticilerin ve Danimarka'ya rakip ülkelerin hesaplanan fiyatları eşit çıkmıştır. 1993 yılında Avrupa Birliği ülkeleri (Danimarka hariç) ve Türkiye'nin yerli üreticiler karşısında görece fiyat rekabeti avantajı söz konusu iken, 1996 ve 1997 yılında bu avantaj yerli üreticilerin lehine kaymıştır.

Danimarka'nın İngiltere Pazarındaki İhracat Rekabeti: İngiltere pazarında, incelenen dönem içerisinde, Danimarka'nın yerli üreticiler ve rakipleri karşısında fiyat rekabet avantajı bulunmaktadır. Bununla birlikte yerli üreticilerin de Danimarka'ya rakip olan ülkeler karşısında görece fiyat rekabet avantajı bulunmaktadır.

Danimarka'nın İtalya Pazarındaki İhracat Rekabeti: Danimarka'nın İtalya pazarındaki ihracat fiyat rekabeti yüksektir. Çünkü Danimarka, yerli üreticilerin ve rakiplerinin fiyatından daha düşük bir ihracat fiyatı uygulamaktadır. Dolayısıyla Danimarka İtalya pazarında hem yerli üreticiler hem de rakipleri karşısında ihracat fiyat rekabeti avantajına sahiptir. Bununla birlikte, İtalyan üreticileri ile Danimarka'ya rakip ülkelerin fiyatları karşılaştırıldığında, yerli üreticilerin, görece fiyat rekabeti avantajına sahip oldukları görülmektedir.

Danimarka'nın Almanya Pazarındaki İhracat Rekabeti: Danimarka'nın Almanya pazarında , 1992, 1993 ve 1994 yıllarında fiyat rekabeti avantajına sahip iken incelenen dönemin diğer yıllarında üretici fiyatları ile Danimarka'nın İhracat fiyatı eşitlenmiştir. Bununla birlikte Danimarka'nın ihracat fiyatları ile yerli üreticilerin fiyatları arasında büyük bir fark bulunmamaktadır. Sonuç olarak, Danimarka Almanya pazarında rakipleri karşısında ihracat fiyat rekabeti avantajına sahiptir.

Danimarka'nın Bellux Pazarındaki İhracat Rekabeti: Danimarka pazarında 1992 yılında bütün fiyatlar eşit çıkmıştır. Dolayısıyla bu yıl içerisinde, Bellux

pazarına ihracat yapan bütün ülkeler ve yerli üreticilerin ihracat fiyat rekabet güçleri aynıdır. 1993 yılında Danimarka'ya rakip ülkeler ile yerli üreticilerin fiyatları aynı olmasına rağmen Danimarka'dan daha avantajlı bir durumdadırlar. 1994 yılında fiyat rekabet avantajı Danimarka'nın lehine kaymıştır. Öte yandan, 1995 yılından itibaren yerli üreticiler ile Danimarka'nın rakiplerinin fiyatlarını karşılaştırırsak, fiyat rekabetinin görece olarak yerli üreticilere kaydığını görürüz.

Danimarka'nın Avusturya Pazarındaki İhracat Rekabeti: Danimarka'nın ihracat fiyatları ile yerli üreticilerin fiyatlarını karşılaştırdığımızda aralarında çok küçük bir fark bulunmaktadır. 1992-1996 yılları arası bu fark Avusturya'nın lehine iken 1997 yılında yerli üreticilerin avantajı haline gelmiştir. Bununla birlikte Avusturya pazarında Danimarka rakipleri karşısında fiyat rekabet avantajına sahiptir. Öte yandan yerli üreticilerin de Danimarka'nın rakipleri karşısında görece fiyat rekabet avantajı bulunmaktadır.

Danimarka'nın Finlandiya Pazarındaki İhracat Rekabeti: Danimarka Finlandiya pazarında yerli üreticiler ve rakipleri karşısında fiyat rekabet avantajına sahiptir. Danimarka incelenen dönemin bütün yılları için bu avantajını sürdürmüştür. Öte yandan yerli üreticileri de Danimarka'ya rakip ülkeler karşısında görece fiyat rekabet avantajı bulunmaktadır.

Danimarka'nın İrlanda Pazarındaki İhracat Rekabeti: 1992 yılında Danimarka'nın ihracat fiyatı ile İrlanda'daki yerli üreticilerin fiyatları eşit çıkmıştır. İncelenen dönemin diğer yıllarında Danimarka yerli üreticiler ve rakipleri karşısında fiyat rekabeti avantajına sahiptir. Bununla birlikte yerli üreticilerin Danimarka'ya rakip olan ülkeler karşısında görece fiyat rekabet avantajı bulunmaktadır.

Danimarka'nın Hollanda Pazarındaki İhracat Rekabeti: Danimarka 1992-1994 yılları arasında yerli üreticiler ve rakipleri karşısında fiyat rekabet avantajına sahiptir. 1995 ve sonraki yıllarda bu avantajını rakipleri karşısında sürdürürken yerli üreticiler karşısında ise eşit bir rekabet fiyat avantajına sahip olmuştur. Öte yandan Hollanda'nın yerli üreticileri Danimarka'nın rakibi olan Avrupa Birliği ülkeleri ve Türkiye karşısında görece fiyat rekabeti avantajına sahiptir.

Danimarka'nın İsveç Pazarındaki İhracat Rekabeti: İsveç pazarında Danimarka hem yerel üreticiler hem de rakipleri karşısında fiyat rekabet avantajına

sahiptir. Ayrıca yerli üreticiler de Danimarka'nın rakipleri karşısında görece fiyat rekabet avantajına sahiptir.

Danimarka'nın Toplam İhracat Rekabeti: Danimarka'nın belirtilen yıllarda ihracat fiyatı önemli değişiklikler göstermezken rakiplerinin fiyatları önemli ölçüde yüksek ve yıllar geçtikçe daha da fazla artmaktadır. Özellikle 1994-95 yıllarında rakiplerini fiyatları önemli ölçüde artmıştır. Buna karşın Danimarka'nın fiyatı bu yıllarda çok küçük değişiklik göstermiş ama rakiplerine oranla bu değişiklik az olmuştur. Sonuç olarak Danimarka'nın rakiplerine göre fiyat avantajı vardır.

4.2.7. Portekiz'in İhracat Rekabeti

Portekiz'in Türkiye Pazarındaki İhracat Rekabeti: Portekiz, Türkiye pazarında rakipleri ve yerli üreticiler karşısında İhracat fiyat rekabeti avantajına sahiptir. Türkiye'deki yerel üreticilerin fiyatlarının yüksek olması, Türkiye Pazarında Portekiz'e rakip ülkelerin de yerel üreticiler karşısında görece fiyat rekabet avantajına sahip olmalarını neden olmuştur.

Portekiz'in Fransa Pazarındaki İhracat Rekabeti: Fransa pazarında yerel üreticiler, Portekiz ve bu ülkeye ihracat yapan diğer ülkeler karşısında fiyat rekabet avantajına sahip bulunmaktadır. Öte yandan 1992 yılında Portekiz'in Fransa'ya ihracat fiyatı ile bu ülkenin rakiplerinin hesaplanan fiyatı eşit çıkmıştır. 1992 yılı haricinde, Portekiz'in Fransa pazarındaki rakipleri karşısında görece fiyat rekabet avantajı bulunmaktadır. Sonuç olarak, Fransa pazarında yerel üreticiler en düşük fiyatlara sahipken, Portekiz ikinci, Diğer Avrupa Birliği ülkeleri ve Türkiye ise üçüncü durumdadır.

Tablo 8: Portekiz'in 1992-97 yılları arası tekstil ve konfeksiyon sektöründe Avrupa ülkeleri ve Türkiye'ye karşı ihracat rekabet üstünlüğü

| PAZAR | | YILLAR | | | | | |
|------------|----------|--------|------|------|------|------|------|
| | | 1992 | 1993 | 1994 | 1995 | 1996 | 1997 |
| Almanya | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Türkiye | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| İtalya | Yerli | X | | | | | X |
| | Rakipler | X | | X | X | X | X |
| Avusturya | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Bellux | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | | | | | | |
| Danimarka | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | X | | X | X | X | X |
| Yunanistan | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Hollanda | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| İngiltere | Yerli | X | X | X | | | |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| İrlanda | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| İspanya | Yerli | X | | | | | |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Finlandiya | Yerli | X | X | X | X | | |
| | Rakipler | | | | X | X | X |
| Fransa | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | X | | X | X | X | X |
| İsveç | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Toplam | | X | X | X | X | X | X |

Not: X işareti ülkenin ihracat rekabeti gücünün olduğunu belirtmektedir.

Portekiz'in Yunanistan Pazarındaki İhracat Rekabeti: Portekiz Yunanistan pazarında yerli üreticiler ve Diğer Avrupa Birliği ülkeleri ve Türkiye karşısında fiyat rekabet avantajına sahiptir. Yunanistan pazarında en dezavantajlı konumda bulunan grup yerli üreticilerdir. Zira Portekiz'e rakip olan ülkelerin hesaplanan fiyatları da yerli üreticilerin fiyatlarından daha düşük çıkmıştır. Dolayısıyla Portekiz Yunanistan pazarında mutlak fiyat rekabeti avantajına sahip iken, Portekiz'e rakip olan ülkeler de yerli üreticiler karşısında görece fiyat rekabeti avantajına sahiptir.

Portekiz'in İspanya Pazarındaki İhracat Rekabeti: İspanya pazarında 1992 yılında Portekiz rakipleri ve yerli üreticiler karşısında fiyat rekabeti avantajına sahip iken; 1993 yılından itibaren fiyat avantajı yerli üreticiler lehine kaymıştır. İncelenen dönemin 1992 yılı hariç bütün yıllarında yerli üreticiler İspanya pazarına ihracat yapan ülkeler karşısında fiyat rekabeti avantajını sürdürmüştür. Öte yandan, Portekiz'in İhracat fiyatları ile İspanya Pazarına ihracat yapan diğer Avrupa Birliği ülkeleri ve Türkiye'nin hesaplanan fiyatları 1993 yılında eşit çıkmıştır. Fakat İncelenen dönemin diğer yıllarında Portekiz'in Rakipleri karşısında görece bir fiyat rekabet avantajı bulunmaktadır.

Portekiz'in İngiltere Pazarındaki İhracat Rekabeti: Portekiz pazarında 1992,1993 ve 1994 yıllarında İngiltere'deki yerli üreticiler bu pazara ihracat yapan bütün ülkeler karşısında fiyat rekabet avantajına sahip iken; 1995 yılında avantaj Portekiz'in lehine kaymıştır. Bununla birlikte 1996 ve 1997 yıllarında Portekiz'in ihracat fiyatları ile İngiltere'deki yerli üreticilerin fiyatları eşittir. İngiltere pazarında en yüksek fiyatlara sahip olan Portekiz'in rakibi diğer Avrupa Birliği ülkeleri ve Türkiye'nin ise fiyat rekabet avantajları yoktur.

Portekiz'in Danimarka Pazarındaki İhracat Rekabeti: Danimarka pazarında yerli üreticiler, bu pazara ihracat yapan bütün Avrupa Birliği ülkeleri ve Türkiye karşısında ihracat fiyat rekabeti avantajına sahiptir. Bununla birlikte, 1992 yılında, Portekiz'e rakip olan diğer ihracatçı ülkelerin fiyatı ile Portekiz'in fiyatı eşit çıkmıştır. İncelenen dönemin diğer yıllarında ise Portekiz'in, Danimarka pazarına ihracat yapan diğer ülkeler karşısında görece fiyat rekabet avantajına sahip olduğu görülmektedir. Sonuç olarak, Danimarka pazarında yerli üreticiler en yüksek fiyat rekabet avantajına sahip iken Portekiz yerli üreticilerden nispeten daha yüksek bir fiyat uygulamaktadır. Diğer rakip ülkeler ise fiyat rekabetinde en son sırada yerlerini almışlardır.

Portekiz'in İtalya Pazarındaki İhracat Rekabeti: 1992 yılında yerli üreticiler ile İtalya pazarına ihracat yapan diğer ihracatçı ülkelerin fiyatları eşittir. İtalya pazarında fiyat rekabet avantajı 1992 yılında Portekiz'in elinde iken 1993, 1994, 1995 ve 1996 yıllarında fiyat rekabet avantajı yerli üreticilerin lehine kaymıştır. İncelenen dönemin son yılı olan 1997 yılında fiyat rekabet avantajı Portekizli ihracatçıların lehine

olmuştur. İtalya pazarında, Portekiz'e rakip olan ülkelerin, incelenen dönemin hiçbir yılında fiyat rekabet liderliğini ele geçiremedikleri görülmektedir.

Portekiz'in Almanya Pazarındaki İhracat Rekabeti: Portekiz'in Almanya'daki durumuna gelince, 1992 yılında yerli üreticiler ile Portekiz'in ihracat fiyatları eşit iken; bu yıldan sonra fiyat rekabet avantajı yerli üreticilerin lehine kaymıştır. Öte yandan, Portekiz Almanya pazarında yerli üreticiler karşısında görece, fiyat rekabet avantajına sahiptir. Sonuç olarak, yerli üreticiler fiyat rekabet avantajı liderliğini ellerinde tutarlarken, Portekiz ikinci sırada, sonuncu olarak da Almanya pazarında Portekiz'e rakip ülkeler son sırayı almışlardır.

Portekiz'in Bellux Pazarındaki İhracat Rekabeti: Belçika-Lüksemburg pazarında, 1992, 1993 ve 1994 yıllarında yerli üreticiler ile Portekiz'e rakip diğer ihracatçı ülkelerin hesaplanan fiyatları eşit çıkmıştır. 1995 yılında sonra fiyat rekabet avantajı liderliği yerli üreticilerin lehine bir kayma göstermiştir. Sonuç olarak Portekiz'in Bellux pazarında, ne rakipleri karşısında ne de yerli üreticiler karşısında fiyat rekabet avantajı bulunmamaktadır.

Portekiz'in Avusturya Pazarındaki İhracat Rekabeti: Avusturya pazarında fiyat rekabet avantajı yerli üreticilerin elindedir. Bu durum incelenen dönemin bütün yılları için geçerliliğinin korumuştur. Bununla birlikte, Portekiz, Avusturya pazarındaki rakipleri karşısında görece fiyat rekabet avantajına sahiptir.

Portekiz'in Finlandiya Pazarındaki İhracat Rekabeti: Finlandiya pazarında, Portekiz'e rakip ülkeler 1992, 1993 ve 1994 yıllarında fiyat rekabet avantajı liderliğini elinde tutmuşlardır. Fiyat rekabeti avantajı 1995 ve 1996 yıllarında Portekiz'in lehine kaymıştır. İncelenen dönemin son yılında ise yerli üreticiler ve Portekiz'in ihracat fiyatı eşit ve diğer rakipler karşısında daha avantajlı bir durumdadır.

Portekiz'in İrlanda Pazarındaki İhracat Rekabeti: İrlanda pazarında yerli üreticiler, incelenen dönemin bütün yıllarında, fiyat rekabet avantajına sahip olmuşlardır. Öte yandan Portekiz'in İrlanda pazarındaki rakipleri karşısında görece fiyat rekabet avantajına sahip olduğu görülmektedir.

Portekiz'in Hollanda Pazarındaki İhracat Rekabeti: Hollanda pazarında 1992 yılında yerel üreticilerin fiyatları ile Portekiz'in ihracat fiyatı eşit çıkmıştır. Fakat,

1992 yılından sonra yerli üreticilerin bu pazara ihracat yapan ülkeler karşısında fiyat rekabet avantajına sahip oldukları görülmektedir. Öte yandan, Portekiz, Hollanda pazarındaki rakipleri olan diğer ihracatçılar karşısında görece fiyat rekabet avantajına sahiptir.

Portekiz'in İsveç Pazarındaki İhracat Rekabeti: İsveç pazarında 1992 yılında, Portekiz'e rakip diğer ihracatçı ülkelerin Portekiz ve yerel üreticiler karşısında fiyat rekabet liderliği söz konusu iken, 1993 yılında Portekiz ve rakipleri eşit fiyatlara sahip olmuş ve yerel üreticiler karşısında avantaj kazanmışlardır. 1994 yılından sonra fiyat rekabet avantajı Portekizli ihracatçıların lehine gelişmiştir.

Portekiz'in Toplam İhracat Rekabeti: Portekiz'in ihracat fiyatı ile bütün pazarlardaki rakiplerinin fiyatları 1992 yılında hemen aynı iken özellikle 1994 yılından sonra rakiplerinin fiyatları büyük bir ivme ile artış göstermiştir. Portekiz'in ihracat fiyatı ise çok az bir oranda artmış ama bu artış rakiplerinin fiyatlarından çok düşük düzeyde kalmıştır. Bunun sonucu olarak Portekiz'in rakiplerine göre ihracat rekabet avantajı vardır.

4.2.8. Yunanistan'ın İhracat Rekabeti

Yunanistan'ın Türkiye Pazarındaki İhracat Rekabeti: Yunanistan'ın Türkiye pazarında yerli üreticiler ve rakipleri karşısında fiyat rekabet avantajı bulunmaktadır. Öte yandan, Türkiye pazarında, Yunanistan'a rakip ülkelerin de yerel üreticiler karşısında görece fiyat rekabet avantajı bulunmaktadır.

Yunanistan'ın Fransa Pazarındaki İhracat Rekabeti: Fransa pazarında yerel üreticiler, bu pazara ihracat yapan ülkeler karşısında fiyat rekabet avantajına sahiptir. Bu durum incelenen dönemin bütün yılları için geçerlidir. Öte yandan Yunanistan ile rakipleri karşısındaki durumunu karşılaştırdığımız zaman incelenen dönemin son yılı hariç Yunanistan'ın rakipleri karşısında fiyat rekabet avantajının bulunmadığını görmekteyiz. 1997 yılında Yunanistan rakipleri karşısında görece fiyat rekabet avantajına sahip olmuştur.

Tablo 9: Yunanistan'ın 1992-97 yılları arası tekstil ve konfeksiyon sektöründe Avrupa ülkeleri ve Türkiye'ye karşı ihracat rekabet üstünlüğü

| PAZAR | | YILLAR | | | | | |
|------------|----------|--------|------|------|------|------|------|
| | | 1992 | 1993 | 1994 | 1995 | 1996 | 1997 |
| Almanya | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | | | | X | X | X |
| Türkiye | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| İtalya | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | | | | | | |
| Avusturya | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | X | | X | X | X | X |
| Bellux | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | | | | | | |
| Danimarka | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | | | | | | X |
| Portekiz | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | | | | | | |
| Hollanda | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | | | | X | X | X |
| İngiltere | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | | | | | | X |
| İrlanda | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | | | | | | X |
| İspanya | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | | | | | | |
| Finlandiya | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | | | | | | |
| Fransa | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | | | | | | X |
| İsveç | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | | | | | | X |
| Toplam | | | | | X | X | X |

Not: X işareti ülkenin ihracat rekabeti gücünün olduğunu belirtmektedir.

Yunanistan'ın İspanya Pazarındaki İhracat Rekabeti: İspanya pazarında yerel üreticiler, bu pazara ihracat yapan ülkeler karşısında incelenen dönemin bütün yıllarında fiyat rekabeti avantajına sahip olduğu görülmektedir. Öte yandan Yunanistan İspanya pazarında, bu ülkeye ihracat yapan ülkeler karşısında da fiyat rekabeti avantajına sahip değildir. Zira, incelenen dönemin bütün yıllarında Yunanistan haricindeki İspanya pazarına ihracat yapan ülkelerin hesaplanan fiyatları Yunanistan'ının ihracat fiyatlarından daha düşük çıkmıştır. Sonuç olarak İspanya

pazarında yerli üreticiler fiyat rekabet liderliğini ellerinde tutarlarken, Yunanistan'a rakip olan diğer ülkeler ikinci konumda bulunmaktadır. Yunanistan'ın incelenen dönem içerisinde İspanya pazarında fiyat rekabet avantajı bulunmamaktadır.

Yunanistan'ın Portekiz Pazarındaki İhracat Rekabeti: 1992 yılında Portekiz pazarında yerli üreticileri ile Yunanistan'ın rakiplerinin fiyat eşit ve Yunanistan karşısında fiyat rekabet avantajı söz konusudur. 1993 yılında Yunanistan'a rakip ülkelerin fiyat rekabeti liderliğinin ele geçirmelerine rağmen; 1994 ve 1995 yıllarında fiyatlar yine eşit çıkmıştır. 1996 ve 1997 yılında Portekiz yerli üreticileri fiyat rekabet liderliğinin ele geçirmişlerdir. Portekiz pazarında yerli üreticiler ile Yunanistan'ın rakiplerinin, bu pazarda uyguladıkları fiyatlar birbirine çok yakındır. Sonuç olarak, Yunanistan'ın Portekiz pazarında fiyat rekabet avantajı söz konusu değildir.

Yunanistan'ın İngiltere Pazarındaki İhracat Rekabeti: İngiltere pazarında yerli üreticiler hem Yunanistan karşısında hem de Yunanistan'a rakip diğer Avrupa Birliği ülkeleri ve Türkiye karşısında fiyat rekabet avantajına sahiptir. Bununla birlikte, 1997 yılı hariç, Yunanistan'ın İngiltere pazarındaki rakibi olan Avrupa Birliği ülkeleri ve Türkiye'nin Yunanistan karşısında görece fiyat rekabet avantajı bulunmaktadır. 1997 yılında görece fiyat rekabet avantajı Yunanistan'a kaymıştır.

Yunanistan'ın Danimarka Pazarındaki İhracat Rekabeti: Danimarka pazarında yerli üreticiler incelenen dönemin bütün yıllarında İhracatçı ülkeler karşısında fiyat rekabet avantajına sahiptir. Öte yandan Yunanistan'a rakip olan diğer ihracatçı ülkelerin fiyatları ile Yunanistan'ın ihracat fiyatlarını karşılaştırdığımız zaman, rakip ülkelerin 1996 yılına kadar Yunanistan'dan daha avantajlı bir durumda oldukları görülmektedir. 1997 yılında Yunanistan'a rakip ihracatçı ülkelerin karşısında Yunanistan'ın görece fiyat rekabet avantajına sahip olduğu görülmektedir.

Yunanistan'ın İtalya Pazarındaki İhracat Rekabeti: İtalya'da yerli üreticiler, Yunanistan karşısında fiyat rekabet avantajına sahiptir. Yerli üreticiler Yunanistan'a rakip ülkeler karşısında da bu avantajlarını 1992 yılı hariç korumuşlardır. Zira 1992 yılında yerli üreticilerin fiyatları ile Yunanistan haricinde diğer Avrupa Birliği ülkeleri ve Türkiye'nin hesaplanan fiyatları eşit bulunmuştur. Öte yandan,

Yunanistan'a rakip olan ülkelerin, İtalya pazarında Yunanistan karşısında görece fiyat rekabeti avantajları bulunmaktadır.

Yunanistan'ın Almanya Pazarındaki İhracat Rekabeti: Almanya pazarında yerli üreticiler, incelenen dönemin bütün yıllarında ve bu pazara ihracat yapan bütün ülkeler karşısında fiyat rekabet avantajına sahiptir. Yunanistan'a rakip olan diğer Avrupa Birliği ülkeleri ve Türkiye 1994 yılına kadar Yunanistan karşısında ihracat fiyat rekabeti avantajına sahip olmuştur. 1994 yılından sonra görece fiyat rekabet avantajı Yunanistan lehine kaymıştır. Sonuç olarak yerli üreticiler Almanya pazarında fiyat rekabeti açısından güçlü bir konumdadır.

Yunanistan'ın Bellux Pazarındaki İhracat Rekabeti: Bellux pazarında, 1992-1994 yılları arasında yerli üreticiler ile Yunanistan'ın bu pazarda rakibi olan diğer Avrupa Birliği ülkeleri ve Türkiye'nin hesaplanan fiyatları eşit ve Yunanistan ihracat fiyatlarından daha düşük çıkmıştır. Dolayısıyla ihracat fiyat rekabeti bu yıllar arasında yerli üreticiler ve Yunanistan'a rakip diğer ihracatçı ülkeler arasında paylaşılmıştır. Fakat 1995 yılında sonra yerli üreticiler fiyat ihracat rekabetini kendi lehlerine çevirmişlerdir. Sonuç olarak, Yunanistan'ın Bellux pazarında da ihracat fiyat rekabet avantajı bulunmamaktadır.

Yunanistan'ın Avusturya Pazarındaki İhracat Rekabeti: Avusturya pazarında yerli üreticiler hem Yunanistan hem de bu pazara ihracat yapan diğer ülkeler karşısında fiyat rekabet avantajına sahiptir. Öte yandan, Yunanistan'ın Avusturya pazarına ihracat yapan diğer Avrupa Birliği ülkeleri ve Türkiye karşısında 1993 yılı hariç, görece fiyat rekabet avantajı bulunmaktadır. Zira Yunanistan'ın fiyatları ile rakiplerinin hesaplanan fiyatları karşılaştırıldığında Yunanistan lehine bir fark görülmektedir.

Yunanistan'ın Finlandiya Pazarındaki İhracat Rekabeti: Finlandiya pazarında, 1992 ve 1993 yıllarına yerel üretici fiyatları ile Yunanistan'a rakip ülkelerin hesaplanan fiyatları eşit çıkmıştır. 1994 yılında itibaren fiyat rekabet avantajı yerli üreticiler lehine kaymıştır. Yerli üreticilerin bu üstünlükleri Finlandiya pazarına ihracat yapan bütün ülkeler karşısında varolmuştur. Bununla birlikte, Yunanistan ile Diğer Avrupa Birliği ülkeleri ve Türkiye'nin hesaplanan fiyatlarını karşılaştırdığımız zaman

rakip ülkelerin lehine bir durum ortaya çıkmaktadır. Sonuç olarak Yunanistan'ın Finlandiya pazarında fiyat rekabet avantajı bulunmamaktadır.

Yunanistan'ın İrlanda Pazarındaki İhracat Rekabeti: İrlanda pazarında yerel üreticiler incelenen dönemin bütün yıllarında, bu pazara ihracat yapan ülkeler karşısında fiyat rekabet avantajına sahiptir. İrlanda pazarına ihracat yapan, Yunanistan ve diğer ihracatçı ülkelerin hesaplanan fiyatlarını karşılaştırdığımız zaman 1996 yılına kadar rakip ülkelerin Yunanistan'dan daha avantajlı bir durumda olduğu saptanmıştır. İncelenen dönemin son yılı olan 1997 yılında ise görece fiyat rekabet avantajı Yunanistan lehine kaymıştır.

Yunanistan'ın Hollanda Pazarındaki İhracat Rekabeti: Hollanda pazarında yerli üreticiler Yunanistan ve diğer rakip ülkeler karşısında, incelenen dönemin bütün yıllarında, fiyat rekabet avantajı bulunmaktadır. Bununla birlikte Hollanda pazarında Yunanistan'a rakip ülkeler ile Yunanistan'ın fiyatları karşılaştırıldığında 1994 yılına kadar rakip ülkelerin Yunanistan karşısında görece fiyat rekabeti avantajına sahip olduğu saptanmıştır. 1994 yılından sonra görece fiyat rekabet avantajı rakip ülkelere Yunanistan kaymıştır.

Yunanistan'ın İsveç Pazarındaki İhracat Rekabeti: İsveç pazarında da yerel üreticiler bu pazara ihracat yapan ülkeler karşısında fiyat rekabeti açısından güçlü bir pozisyonadadır. Bu durum incelenen dönemin bütün yılları için geçerlidir. Öte yandan Yunanistan ile diğer Avrupa Birliği ülkeleri ve Türkiye karşılaştırıldığında 1996 yılına kadar Yunanistan'a rakip ülkelerin görece fiyat rekabet avantajları söz konusu iken 1997 yılında bu durum Yunanistan'ın lehine kaymıştır.

Yunanistan'ının Toplam İhracat Rekabeti: Yunanistan'ın bütün pazarlardaki durumunu dikkate alarak genel bir değerlendirme yaptığımız zaman, 1992-1994 yılları arası Yunanistan'ın rakipleri İhracat fiyat rekabeti açısından güçlü bir durumda iken 1995 yılından itibaren durum Yunanistan'ın lehine kaymıştır. Yunanistan'ın İhracatçı ülkeler ile karşılaştırılması ve bu ülkeler karşısındaki durumu böylelikle, Yunanistan'ın yerel üreticiler karşısında belli pazar ve yıllar haricinde fiyat rekabet avantajının bulunmadığını söylemek yanlış olmasa gerekir. Dolayısıyla, 1992-1997 yılları arası, Yunanistan'ın Avrupa Birliği ve Türkiye pazarında ihracat fiyat rekabeti açısından güçlü olmadığını söyleyebiliriz. Fakat bununla birlikte Yunanistan'ın

bu pazara ihracat yapması ve belli bir Pazar payının bulunması fiyat rekabetinden çok kaliteye dayalı rekabeti ön plana çıkardığını söylemek yanlış olmasa gerekir.

4.2.9. Hollanda'nın İhracat rekabeti

Hollanda'nın Türkiye Pazarındaki İhracat rekabeti: Hollanda'nın Türkiye pazarında yerli üreticiler ve rakipleri karşısında mutlak bir fiyat rekabet avantajı bulunmaktadır. Hollanda'nın ihracat fiyatları, incelenen dönem içerisinde çok az bir farklılık gösterirken rakiplerinin ve yerli üreticileri fiyatında aşırı bir yükselme yaşanmıştır. Türkiye pazarında Hollanda'nın fiyat rekabet avantajı söz konusu iken Hollanda'nın rakibi olan diğer ülkelerin de yerli üreticiler karşısında görece fiyat rekabet avantajı bulunmaktadır.

Hollanda'nın Fransa Pazarındaki İhracat rekabeti: Fransa pazarında, incelenen dönemin bütün yıllarında, yerli üreticiler bu pazara ihracat yapan ülkeler karşısında fiyat rekabet avantajına sahiptir. 1992 ve 1993 yıllarında Hollanda'nın ihracat fiyatları ile Fransa pazarına ihracat yapan diğer ülkelerin hesaplanan fiyatları eşit çıkmıştır. İncelenen dönemin diğer yıllarında ise Hollanda'nın rakipleri karşısında görece fiyat rekabet avantajı bulunmaktadır.

Hollanda'nın Yunanistan Pazarındaki İhracat rekabeti: Hollanda Yunanistan pazarında yerli üreticiler ve rakipleri karşısında, incelenen dönemin bütün yıllarında fiyat rekabet avantajına sahiptir. Öte yandan yerli üreticiler ile Hollanda'nın Yunanistan pazarındaki diğer rakiplerinin hesaplanan fiyatları karşılaştırıldığında 1992 –1995 yılları arasında rakiplerin lehine bir fiyat rekabeti söz konusu iken 1996 ve 1997 yıllarında yerli üreticilerin, Yunanistan'ın rakipleri karşısında görece fiyat rekabet avantajına sahip oldukları görülmektedir.

Tablo 10: Hollanda'nın 1992-97 yılları arası tekstil ve konfeksiyon sektöründe Avrupa ülkeleri ve Türkiye'ye karşı ihracat rekabet üstünlüğü

| PAZAR | | YILLAR | | | | | |
|------------|----------|--------|------|------|------|------|------|
| | | 1992 | 1993 | 1994 | 1995 | 1996 | 1997 |
| Almanya | Yerli | | X | | | | |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Türkiye | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| İtalya | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Avusturya | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Bellux | Yerli | | | X | X | X | X |
| | Rakipler | | | X | X | X | X |
| Danimarka | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Portekiz | Yerli | | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Yunanistan | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| İngiltere | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| İrlanda | Yerli | | | | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| İspanya | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Finlandiya | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Fransa | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| İsveç | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Toplam | | | X | X | X | X | X |

Not: X işareti ülkenin ihracat rekabeti gücünün olduğunu belirtmektedir.

Hollanda'nın İspanya Pazarındaki İhracat Rekabeti: İspanya pazarında Hollanda yerli üreticiler ve bu pazara ihracat yapan diğer rakipleri karşısında fiyat rekabet avantajına sahiptir. Bununla birlikte, yerli üreticilerin de Hollanda'nın rakibi olan Avrupa Birliği ve Türkiye karşısında görece fiyat rekabeti avantajına sahip oldukları görülmektedir.

Hollanda'nın Portekiz Pazarındaki İhracat Rekabeti: Portekiz pazarında 1992 yılında bütün ülkelerin, yerli üreticiler dahil olmak üzere eşit fiyatlara sahip oldukları görülmektedir. Dolayısıyla 1992 yılında bütün ülkelerin aynı fiyat rekabet avantajına sahip oldukları söylenebilir. Fakat 1993 yılı ile birlikte Fiyat rekabet avantajının Hollanda'nın lehine kaydığı görülmektedir. Hollanda, Portekiz pazarında en düşük fiyatlara sahip ülkedir. Öte yandan 1992, 1993,1994 ve 1995 yıllarında yerli üreticiler ile Hollanda'nın rakiplerinin hesaplanan fiyatları da eşit çıkmıştır. Dolayısıyla bu iki kesimin de söz konusu yıllar içerisinde birbirlerine karşı fiyat rekabet avantajları söz konusu değildir. Fakat 1996 ve 1997 yıllarında yerli üreticilerin Hollanda'ya rakip ülkeler karşısında görece fiyat rekabet avantajına sahip oldukları görülmektedir.

Hollanda'nın İngiltere Pazarındaki İhracat Rekabeti: İngiltere pazarında Hollanda'nın incelenen dönemin bütün yıllarında yerli üreticiler ve rakipleri karşısında fiyat rekabet avantajına sahip oldukları görülmektedir. Öte yandan 1992 yılı hariç incelenen dönemin diğer yıllarında yerli üreticilerin de Hollanda'nın rakipleri karşısında görece fiyat rekabet avantajına sahip oldukları görülmektedir. Zira 1992 yılında yerli üreticiler ile Hollanda hariç diğer ihracatçı ülkelerin hesaplanan fiyatları eşit çıkmıştır.

Hollanda'nın Danimarka Pazarındaki İhracat Rekabeti: Danimarka pazarında 1995 ve 1996 yıllarında yerli üreticiler ile Hollanda'nın ihracat fiyatları eşittir. İncelenen dönemin diğer yıllarında, Danimarkalı yerli üreticilerin bu pazara ihracat yapan ülkeler karşısında fiyat rekabet avantajına sahip oldukları görülmektedir. Öte yandan Hollanda, Danimarka pazarındaki rakipleri karşısında görece ihracat fiyat rekabeti avantajına sahip oldukları görülmektedir.

Hollanda'nın İtalya Pazarındaki İhracat Rekabeti: İtalya pazarında Hollanda yerli üreticiler ve bu ülkeye ihracat yapan diğer ülkeler karşısında fiyat rekabet avantajına sahiptir. 1992 yılında İtalyan üreticilerin fiyatı ile Hollanda'ya rakip ülkelerin hesaplanan ortalama fiyatları eşit çıkmıştır. İncelenen dönemin diğer yıllarında ise İtalyan üreticiler Hollanda'ya rakip ülkelerin karşısında görece fiyat rekabet avantajına sahiptir.

Hollanda'nın Almanya Pazarındaki İhracat Rekabeti: Almanya pazarında Hollanda'nın ihracat fiyatları ile Almanya'nın yerli üreticilerin fiyatı 1993 yılı hariç eşittir. Dolayısıyla yerli üreticilerin ve Hollandalı ihracatçıların Almanya pazarında

rakipleri karşısında fiyat rekabet avantajına sahip oldukları söylenebilir. 1993 yılında ise Hollanda'nın Alman üreticileri karşısında fiyat rekabet avantajı söz konusudur.

Hollanda'nın Bellux Pazarındaki İhracat Rekabeti: 1992,1993 ve 1994 yıllarında yerli üreticiler ile Bellux pazarında Hollanda'ya rakip olan ülkelerin hesaplanan fiyatları eşit çıkmıştır. 1992 ve 1993 yıllarında Bellux pazarında Hollanda'ya rakip olan ülkelerin ki buna yerli üreticiler de dahil fiyat rekabet avantajı varken 1994 yılında fiyat rekabet avantajı Hollanda'nın lehine kaymıştır. Hollanda, incelenen dönemin sonuna kadar bu rekabet avantajını sürdürmüştür. Öte yandan 1995 yılında yerli üreticiler Hollanda'nın rakipleri karşısında görece fiyat rekabet avantajına sahip iken 1996 yılında görece fiyat rekabet avantajı Hollanda'nın rakiplerinin eline geçmiştir. 1997 yılında görece fiyat rekabeti tekrar yerli üreticilerin lehine kaymıştır.

Hollanda'nın Finlandiya Pazarındaki İhracat Rekabeti: Finlandiya pazarında, Hollanda, incelenen dönemin bütün yıllarında yerli üreticiler ve rakipleri karşısında fiyat rekabet avantajına sahiptir. Öte yandan, yerli üreticiler ile Hollanda'nın rakibi olan ülkelerin Fiyatları 1993 yılında eşit çıkmıştır. İncelenen dönemin diğer yıllarında yerli üreticilerin görece fiyat rekabet avantajı bulunmaktadır.

Hollanda'nın İrlanda Pazarındaki İhracat Rekabeti: İrlanda pazarında 1992, 1993 ve 1994 yıllarında yerli üreticilerin fiyat rekabet avantajı söz konusu iken; 1995 yılı ile birlikte fiyat rekabet avantajı Hollanda'nın lehine kaymıştır. Öte yandan Hollanda'ya rakip diğer Avrupa Birliği ülkeleri ve Türkiye'nin İrlanda pazarında fiyat rekabet avantajı bulunmamaktadır.

Hollanda'nın İsveç Pazarındaki İhracat Rekabeti: Hollanda İsveç pazarında yerli üreticiler ve rakipleri karşısında fiyat rekabet avantajına sahiptir. Öte yandan, yerli üreticilerin de Hollanda'nın rakibi olan ülkeler karşısında görece fiyat rekabet avantajına sahip oldukları görülmektedir.

Hollanda'nın Toplam İhracat Rekabeti: Hollanda'nın bütün pazarlardaki rakiplerinin ortalama fiyatlarına baktığımız zaman 1992 yılı haricinde Hollanda'nın rakipleri karşısında ihracat fiyat rekabeti avantajına sahip olduğunu görüyoruz. Zira söz konusu ülkelerin bütün pazarlardaki Hollanda'ya rakip ülkelerin hesaplanan ortalama fiyatları 1992'de Hollanda'dan daha düşük iken; 1993'ten itibaren giderek yükselmiştir.

4.2.10. İngiltere'nin İhracat Rekabeti

İngiltere'nin Türkiye Pazarındaki İhracat Rekabeti: İngiltere'nin tekstil ve konfeksiyon ihracat fiyatı tüm yıllar için önemli bir değişiklik göstermezken Türkiye'nin tekstil ve konfeksiyon üretici fiyatı özellikle 1993-94 yıllarından sonra büyük bir ivme ile artmıştır. Bu artışa paralel olarak İngiltere'nin Türkiye pazarındaki rakiplerinin fiyatları da anılan dönemde artmıştır. Bütün yıllarda İngiltere'nin tekstil ve konfeksiyon fiyatları Türkiye üretici fiyatlarından ve Türkiye pazarındaki rakiplerinin fiyatlarından daha düşük olmuştur. İngiltere tüm yıllarda Türkiye pazarında hem rakiplerine göre hem de Türkiye üreticilerine göre büyük bir rekabet avantajına sahiptir. Özellikle bu 1993'te sonra şiddetli bir biçimde artmıştır.

İngiltere'nin Fransa Pazarındaki İhracat Rekabeti: İngiltere'nin tekstil ve konfeksiyon fiyatları belirtilen yıllar içerisinde düşük bir oranda artarken Fransa'nın ki ise hemen hemen sabit kalmaktadır. Buna karşın İngiltere'nin Fransa pazarındaki rakiplerinin tekstil ve konfeksiyon fiyatları özellikle 1994'ten sonra büyük bir artış göstermektedir. İngiltere'nin ihracat fiyatı Fransa'nın üretici fiyatlarından daha yüksek iken İngiltere'nin Fransa içindeki rakiplerine göre 1994'den sonra düşük kalmaktadır. İngiltere Fransa pazarında 1994'ten sonra Fransa'daki rakiplerine sahip olduğu rekabet avantajını yitirmiştir. Buna karşın tüm yıllarda Fransa'ya göre rekabet avantajını korumuştur.

İngiltere'nin Yunanistan Pazarındaki İhracat Rekabeti: Yunanistan'ın tekstil ve konfeksiyon fiyatları belirtilen yıllar arasında düzenli olarak yükselirken İngiltere'nin ihracat fiyatı düşük bir oranda artmıştır. İngiltere'nin Yunanistan pazarındaki rakiplerinin tekstil ve konfeksiyon fiyatları 1996'ya kadar Yunanistan'ın üretici fiyatlarının hemen altında aynı paralelde artmıştır. 1996'da ise ani bir yükselişle Yunanistan'daki üretici fiyatlarını geçmiştir. İngiltere'nin tekstil ve konfeksiyon fiyatları ise Yunanistan üretici fiyatları ile Yunanistan içi rakiplerine göre devamlı olarak düşük kalmış ve makas iyice açılmıştır. İngiltere hem Yunanistan hem de bu pazardaki rakiplerine göre tüm yıllarda rekabet avantajına sahiptir.

Tablo 11: İngiltere'nin 1992-97 yılları arası tekstil ve konfeksiyon sektöründe Avrupa ülkeleri ve Türkiye'ye karşı ihracat rekabet üstünlüğü

| PAZAR | | YILLAR | | | | | |
|------------|----------|--------|------|------|------|------|------|
| | | 1992 | 1993 | 1994 | 1995 | 1996 | 1997 |
| Almanya | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Türkiye | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| İtalya | Yerli | | | | | | X |
| | Rakipler | | | | X | X | X |
| Avusturya | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Bellux | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | | | | | | |
| Danimarka | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | | | X | X | X | X |
| Portekiz | Yerli | | | | X | | |
| | Rakipler | | | | X | X | X |
| Yunanistan | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Hollanda | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| İrlanda | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | | | | | | X |
| İspanya | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | | | X | X | X | X |
| Finlandiya | Yerli | | | X | X | X | |
| | Rakipler | | | X | X | X | X |
| Fransa | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | | | | X | X | X |
| İsveç | Yerli | | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | | | X | X | X | X |
| Toplam | | | | X | X | X | X |

Not: X işareti ülkenin ihracat rekabeti gücünün olduğunu belirtmektedir.

İngiltere'nin İspanya Pazarındaki İhracat Rekabeti: İngiltere'nin tekstil ve konfeksiyon fiyatları ile İspanya'nın tekstil ve konfeksiyon fiyatları birbirlerine paralel seyretmekte, fakat İngiltere'nin fiyatı daha yüksektir. Her iki ülkenin fiyatı düşük bir oranda yükselmiştir. Buna karşın İngiltere'nin İspanya pazarındaki rakiplerinin tekstil ve konfeksiyon fiyatları 1994'e kadar belirtilen iki ülkenin arasında yer alırken bu tarihten sonra ani bir yükselişle her iki ülkenin fiyatlarını aşmıştır. İngiltere İspanya pazarında 1994'e kadar bu pazarda yer alan rakiplerine göre rekabet avantajı elde

edememişken bu tarihten sonra sahip olabildiği. Fakat İspanya'ya karşı tüm yıllarda rekabet avantajını elde edememiştir.

İngiltere'nin Portekiz Pazarındaki İhracat Rekabeti: İngiltere'nin tekstil ve konfeksiyon fiyatları belirtilen yıllarda düşük bir oranda artarken Portekiz'in üretici fiyatları ile İngiltere'nin Portekiz pazarındaki rakiplerinin fiyatları İngiltere'nin fiyatlarından daha düşük olmasına rağmen daha hızlı arttığından 1995 yılında İngiltere tekstil ve konfeksiyon fiyatlarını aşmıştır. İngiltere 1994'e kadar hem Portekiz'e hem de Portekiz pazarındaki rakiplerine göre rekabet avantajı sergileyemezken bu tarihten sonra bu avantaja sahip olabildiği.

İngiltere'nin Danimarka Pazarındaki İhracat Rekabeti: İngiltere'nin tekstil ve konfeksiyon fiyatları ile İngiltere'nin Danimarka pazarındaki rakiplerinin fiyatları belirtilen yıllarda hemen hemen aynı oranda düşük bir oranda artmıştır. Fakat 1995'ten sonra İngiltere'nin ihracat fiyatı çok az düşmüştür. Danimarka'nın tekstil ve konfeksiyon fiyatları ise 1992'de diğerlerinden çok az yüksek olmasına rağmen daha sonraki yıllarda çok büyük yükseliş trendine geçmiştir. İngiltere tüm yıllarda artan oranda Danimarka karşısında büyük bir rekabet avantajına sahip iken Danimarka pazarındaki rakiplerine göre ise pek bir ihracat rekabet avantajı gösterememiştir.

İngiltere'nin İtalya Pazarındaki İhracat Rekabeti: İngiltere'nin tekstil ve konfeksiyon ihracat fiyatları belirtilen yıllarda düşük bir oranda yükselirken İtalya'nın üretici fiyatları aynı yıllarda önce İngiltere ihracat fiyatlarından daha düşük bir seyir izlerken 1996'dan sonra İngiltere ihracat fiyatlarını geçmiştir. Buna karşın İngiltere'nin İtalya pazarındaki rakiplerinin tekstil ve konfeksiyon fiyatları aynı şekilde İtalyan üretici fiyatları gibi İngiliz ihracat fiyatlarından daha düşük bir seyir izlemiş olmasına rağmen özellikle 1993'ten sonra İtalyan tekstil ve konfeksiyon üretici fiyatlarından daha yüksek bir artış oranına sahiptir. Bu nedenle İngiliz ihracat fiyatlarını 1994'de geçmiştir. 1995'ten sonra İngiltere İtalyan üreticileri karşısında rekabet avantajını elde etmiş ve 1993'ten sonra da İtalya pazarı içerisinde faaliyet gösteren diğer rakip ülkelere göre de ihracat rekabet avantajı elde etmiştir.

İngiltere'nin Almanya Pazarındaki İhracat Rekabeti: Belirtilen yıllarda Almanya tekstil ve konfeksiyon üretici fiyatları İngiltere ihracat fiyatlarından daha düşük olmakla birlikte birbirlerine hemen hemen paralel olarak yükselmişlerdir. Buna

karşın İngiltere'nin Almanya pazarındaki rakiplerinin, tekstil ve konfeksiyon fiyatları 1992'de Alman ve İngiliz fiyatlarıyla eşit iken diğer yıllarda ani bir yükseliş seyri izlemiştir. İngiltere Almanya karşısında tüm yıllarda rekabet avantajına sahip değil iken bu pazarda yer alan rakiplerine oranla büyük bir rekabet avantajına sahiptir.

İngiltere'nin Bellux Pazarındaki İhracat Rekabeti: İngiltere'nin tekstil ve konfeksiyon ihracat fiyatları belirtilen yıllarda Bellux üretici fiyatları ile İngiltere'nin Bellux pazarındaki rakiplerinin fiyatlarına oranla yüksektir. Buna karşın İngiltere'nin Bellux pazarındaki rakiplerinin fiyatları ile Bellux üretici fiyatları birbirlerine paralel olarak 1992-93 yıllarında aynı kalmış daha sonra ani olarak yükselmiş ve 1995'te düşmüştür. 1995'ten sonra ise İngiltere'nin Bellux pazarındaki rakiplerinin fiyatları Bellux üretici fiyatlarından daha yüksek olarak yükselmişlerdir. İngiltere tüm yıllarda hem Bellux'e hem de bu ülkede pazar kavgası veren rakiplerine göre rekabet avantajı sergileyemezken burada en avantajlı konumda olan Avusturya 1994'den sonra rekabet avantajına sahip olmuştur.

İngiltere'nin Avusturya Pazarındaki İhracat Rekabeti: Belirtilen yıllarda Avusturya'nın üretici fiyatları daha düşük olmak kaydıyla İngiltere'nin tekstil ve konfeksiyon ihracat fiyatları ile paralel olarak düşük bir oranda yükselmiştir. Buna karşın İngiltere'nin Avusturya pazarındaki rakiplerinin fiyatları Avusturya ve İngiltere fiyatlarından tüm yıllarda daha yüksektir. İngiltere Avusturya karşısında tüm yıllarda rekabet avantajına sahip olmazken bu pazarda yer alan rakiplerine oranla büyük bir ihracat rekabet avantajına sahiptir.

İngiltere'nin Finlandiya Pazarındaki İhracat Rekabeti: İngiltere'nin tekstil ve konfeksiyon ihracat fiyatları ile Finlandiya'nın üretici fiyatları hemen hemen birbirlerine paralel olarak yükselirken İngiltere'nin Finlandiya pazarındaki rakiplerinin fiyatları bu iki ülkenin fiyatlarından 1994'e kadar düşük seyretmiş bu tarihten sonra ise ani bir yükselişle bu iki ülkenin fiyatlarının üzerine çıkmıştır. İngiltere ve Fransa fiyatları birbirlerine paralel seyrederken her iki ülkede Fransa pazarındaki diğer rakiplerine oranla 1994'den sonra rekabet avantajını ele geçirmişlerdir.

İngiltere'nin İrlanda Pazarındaki İhracat Rekabeti: Belirtilen yıllarda İngiltere'nin tekstil ve konfeksiyon ihracat fiyatları yüksek olmak kaydıyla İrlanda'daki üretici fiyatlarına paralel olarak düşük bir oranda artmıştır. İngiltere'nin İrlanda

pazarındaki rakiplerinin fiyatları ise 1996'ya kadar her iki ülkeden daha düşük bir seyir izlemiştir. Bu tarihten sonra büyük bir sıçrama göstererek bu iki ülke fiyatlarını geçmişlerdir. Belirtilen yıllarda İngiltere, İrlanda pazarında İrlanda üreticilerine göre fiyat rekabeti avantajına sahip değildir. Buna karşın İrlanda pazarındaki rakiplerine göre 1996'dan sonra ihracat rekabet avantajına sahip olmuştur.

İngiltere'nin Hollanda Pazarındaki İhracat Rekabeti: Belirtilen yıllarda İngiltere'nin tekstil ve konfeksiyon ihracat fiyatları daha yüksek olmak kaydıyla Hollanda'nın üretici fiyatlarına paralel olarak düşük bir oranda artmıştır. İngiltere'nin Hollanda pazarındaki rakiplerinin fiyatları ise bu iki ülkenin fiyatlarına oranla daha yüksek bir seyir izlemiştir. Belirtilen tüm yıllarda İngiltere Hollanda pazarı içerisindeki rakiplerine göre ihracat rekabet avantajına sahip iken Hollanda yerli üreticilerine göre değildir.

İngiltere'nin İsveç Pazarındaki İhracat Rekabeti: İsveç'in tekstil ve konfeksiyon yerel üretici fiyatları ile İngiltere'nin İsveç pazarındaki rakiplerinin fiyatları belirtilen yıllarda aynı yükseliş trendi göstermektedir. Fakat İsveç'in fiyatı 1993'e kadar İngiltere fiyatından daha düşük iken bu yıldan sonra artış daha fazla olmuştur. Buna karşın İngiltere'nin İsveç pazarındaki rakiplerinin fiyatları ise 1993'e kadar her iki ülkenin fiyatından daha düşük iken bu tarihten sonra ve özellikle 1995'ten sonra büyük bir artış oranına sahip olarak her iki ülke fiyatlarını geçmiştir. İngiltere özellikle 1993'ten sonra İsveç pazarında hem İsveç üreticilerine ve özellikle de İsveç pazarındaki rakiplerine göre ihracat rekabet avantajına sahiptir.

İngiltere'nin Toplam İhracat Rekabeti: İngiltere'nin tekstil ve konfeksiyon ihracat fiyatları belirtilen yıllarda düşük oranlı bir yükseliş seyri gözlenirken İngiltere'nin bütün pazarlardaki rakiplerinin tekstil ve konfeksiyon fiyatlarına oranla 1992 ve 1993 yılları hariç diğer yıllarda daha düşük kalmıştır. Özellikle 1994 yılından sonra İngiltere fiyatları çok az bir değişim gösterdiği halde rakiplerinin durumu ise büyük bir artış oranına sahiptir. İngiltere 1993 yılından sonra rakiplerine kıyasla rekabet avantajına sahip olmuştur.

4.2.11. İrlanda'nın İhracat Rekabeti

İrlanda'nın Türkiye Pazarındaki İhracat Rekabeti: İrlanda'nın tekstil ve konfeksiyon ihracat fiyatı tüm yıllar için Türkiye üretici fiyatlarına ve İrlanda'nın Türkiye pazarındaki rakiplerinin hesaplanan fiyatlarına göre daha düşük kalmaktadır. Buna karşın Türkiye üretici fiyatları ile İrlanda'nın Türkiye pazarındaki rakiplerinin hesaplanan fiyatları hemen hemen aynı oranda birlikte yüksek derecede artmışlardır. Buna göre İrlanda'nın Türkiye'deki üretici fiyatlarına ve bu pazardaki kendi dışındaki rakiplerine göre fiyat rekabet avantajı vardır.

İrlanda'nın Fransa Pazarındaki İhracat Rekabeti: İrlanda'nın tekstil ve konfeksiyon fiyatları belirtilen dönemde çok az bir oranda artarken Fransa'nın üretici fiyatı İrlanda'nın fiyatından daha düşük kalmakta ve artmamaktadır. Buna karşın İrlanda'nın Fransa pazarındaki rakiplerinin hesaplanan fiyatları ise 1993 yılına kadar aynı düzeydeyken bu yıldan sonra büyük bir artış göstermektedir. Bu durumda İrlanda'nın Fransa ve rakiplerine göre 1993'e kadar fiyat rekabeti yokken bu yıldan sonra Fransa karşısında rekabet avantajını yitirirken bu pazardaki rakiplerine göre ihracat rekabet avantajı yıldan yıla yükselmektedir.

İrlanda'nın Yunanistan Pazarındaki İhracat Rekabeti: İrlanda'nın tekstil ve konfeksiyon fiyatları belirtilen yıllarda düşük bir oranda yükselirken bu ülke fiyatından daha yüksek olan Yunanistan ve İrlanda'nın Yunanistan pazarındaki rakipleri İrlanda fiyatlarına göre daha yüksek oranda artmaktadır. Yunanistan'ın fiyatı 1996'ya kadar İrlanda dışındaki ülkelerin fiyatından daha yüksek iken bu yıldan sonra daha düşük çıkmıştır. Buna göre İrlanda Yunanistan'a göre tüm yıllarda fiyat rekabet avantajına sahiptir. İlave olarak İrlanda Yunanistan pazarındaki tekstil ve konfeksiyon sektöründe faaliyet gösteren rakiplerine göre de ihracat rekabet avantajını belirtilen tüm yıllarda elde etmiştir.

Tablo 12: İrlanda'nın 1992-97 yılları arası tekstil ve konfeksiyon sektöründe Avrupa ülkeleri ve Türkiye'ye karşı ihracat rekabet üstünlüğü

| PAZAR | | YILLAR | | | | | |
|------------|----------|--------|------|------|------|------|------|
| | | 1992 | 1993 | 1994 | 1995 | 1996 | 1997 |
| Almanya | Yerli | X | X | X | | | |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Türkiye | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| İtalya | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Avusturya | Yerli | | X | X | | | |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Bellux | Yerli | | | X | | | |
| | Rakipler | | | X | X | | |
| Danimarka | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Portekiz | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Yunanistan | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Hollanda | Yerli | X | X | X | | | |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| İngiltere | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| İspanya | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Finlandiya | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Fransa | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| İsveç | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Toplam | | X | X | X | X | X | X |

Not: X işareti ülkenin ihracat rekabeti gücünün olduğunu belirtmektedir.

İrlanda'nın İspanya Pazarındaki İhracat Rekabeti: Belirtilen yıllarda İrlanda'nın tekstil ve konfeksiyon ihracat fiyatları çok az bir oranda artarken İspanya üretici fiyatları ve İspanya pazarında bulunan İrlanda dışındaki rakiplerin fiyatlarına göre daha düşüktür. İspanya'nın üretici fiyatları İspanya pazarına tekstil ve konfeksiyon ihracatında bulunan İrlanda dışındaki ülkelere göre daha düşük kalmıştır. Bu düşüklük özellikle 1995'ten sonra artmıştır. Buna göre İrlanda'nın tekstil ve konfeksiyon

sektöründe İspanya ve bu pazardaki rakiplerine göre özellikle 1994'ten sonra önemli bir fiyat rekabet avantajını elinde bulundurmıştır.

İrlanda'nın Portekiz Pazarındaki İhracat Rekabeti: İrlanda'nın tekstil ve konfeksiyon ihracat fiyatları belirtilen yıllarda düşük bir oranda artmıştır. İrlanda fiyatları Portekiz üretici fiyatlarına ve bu pazardaki rakiplerine göre tüm yıllarda daha düşük düzeyde kalmıştır. Portekiz üretici fiyatları ile bu pazardaki İrlanda dışındaki ülke fiyatları 1992-95 yılları arasında hemen hemen aynı düzeydeyken bu yıldan sonra Portekiz fiyatları daha düşük düzeyde kalmıştır. İrlanda'nın hem Portekiz ile hem de bu pazardaki rakiplerine göre 1992'de fiyat rekabeti yokken bu yıldan sonra önemli bir fiyat rekabeti avantajı elde etmiştir.

İrlanda'nın İngiltere Pazarındaki İhracat Rekabeti: İrlanda'nın tekstil ve konfeksiyon ihracat fiyatları ile İngiltere'nin tekstil ve konfeksiyon üretici fiyatları aynı oranda fakat İrlanda'nın fiyatı daha düşük düzeyde kalarak artmıştır. Buna karşın İngiltere pazarında İrlanda'nın rakiplerinin hesaplanan fiyatları 1992'de her iki ülkeye yaklaşık olarak aynı iken özellikle 1993'ten sonra artan oranlı olarak yükselmiştir. Buna göre İrlanda'nın İngiltere pazarında özellikle bu pazardaki rakiplerine oranla ihracat rekabet avantajı sağlamıştır. İngiltere'ye göre ise daha düşüğe olsa yine fiyat rekabet avantajı elde etmiştir.

İrlanda'nın Danimarka Pazarındaki İhracat Rekabeti: İrlanda'nın düşük bir oranda belirtilen yıllarda tekstil ve konfeksiyon ihracat fiyatları düşük bir oranda yükselirken Danimarka'nın üretici fiyatları İrlanda'nın fiyatlarıyla başlangıçta aynı ve 1994'den sonra daha düşük gerçekleşmiştir. İrlanda'nın Danimarka pazarındaki rakiplerinin fiyatları ise tüm yıllarda her iki ülke fiyatlarından daha yüksektir. Özellikle 1993'ten sonra aradaki makas iyice artmıştır. Buna göre Danimarka'nın İrlanda ve bu pazara ihracatçı ülkelere göre tüm yıllarda fiyat rekabet avantajına sahip iken İrlanda Danimarka pazarındaki rakiplerine göre özellikle 1993'ten sonra ihracat rekabeti avantajı elde etmiştir.

İrlanda'nın İtalya Pazarındaki İhracat Rekabeti: İrlanda'nın tekstil ve konfeksiyon ihracat fiyatları düşük bir oranda yükselmiş ama İtalya üretici fiyatları ve bu pazardaki rakiplerinin fiyatlarına göre daha düşük düzeyde gerçekleşmiştir. İrlanda'nın İtalya pazarındaki rakiplerinin hesaplanan fiyatları İtalya üretici fiyatlarına

göre belirtilen yıllarda daha yüksek düzeyde gerçekleşmiştir. İrlanda İtalya pazarında belirtilen tüm yıllarda ihracat rekabetine sahiptir.

İrlanda'nın Almanya Pazarındaki İhracat Rekabeti: İrlanda ve Almanya'nın tekstil ve konfeksiyon fiyatları belirtilen yıllarda hemen hemen aynı oranda artmıştır. Buna karşın bu pazara ihracat yapan rakip ülkelerin fiyatları ise 1992'de daha yüksek düzeydeyken 1997'ye kadar yüksek bir oranda artarak iki ülkenin fiyatlarını dörde katlamışlardır. Belirtilen yıllarda İrlanda Almanya'ya karşı herhangi bir rekabet avantajı sağlayamazken bu ülkeye ihraç eden rakiplerine göre özellikle 1997'ye doğru yüksek bir ihracat rekabet avantajı elde etmiştir.

İrlanda'nın Bellux Pazarındaki İhracat Rekabeti: İrlanda'nın tekstil ve konfeksiyon ihracat fiyatları özellikle 1993'ten sonra düzenli ve yüksek bir ivme ile artarken Bellux'ün üretici fiyatları 1993'e kadar İrlanda'nın altında 1994'te üstünde ve daha sonraki yıllarda yine altında gerçekleşmiştir. İrlanda'nın Bellux pazarındaki rakiplerinin hesaplanan fiyatları ise 1994'e kadar Bellux'e paralel gitmiş daha sonraki yıllarda ise Bellux'ten yüksek düzeyde kalmıştır. İrlanda'ya göre ise 1995'ten sonra daha düşük düzeyde kalmıştır. Buna göre İrlanda 1994'teki fiyat rekabetini Bellux pazarında koruyamayarak Bellux yerli üreticileri ile diğer ülke rakiplerine kaptırmıştır.

İrlanda'nın Avusturya Pazarındaki İhracat Rekabeti: İrlanda Avusturya'ya oranla belirtilen yıllarda tekstil ve konfeksiyon fiyatı biraz daha yüksek düzeydeyken Avusturya pazarındaki rakip ülkelere göre düşük düzeyde gerçekleşmiştir. Belirtilen yıllarda İrlanda Avusturya'ya göre rekabet avantajı sağlayamazken Avusturya pazarına ihraç eden rakiplerine karşı tüm yıllarda artan oranda bir ihracat rekabet avantajı elde etmiştir.

İrlanda'nın Finlandiya Pazarındaki İhracat Rekabeti: İrlanda belirtilen yıllarda tekstil ve konfeksiyon ihracat fiyatları Finlandiya üretici fiyatları ve Finlandiya pazarında yer alan diğer ülke fiyatlarına göre daha düşük düzeyde düşük bir oranda artmıştır. Finlandiya'nın üretici fiyatları ise bu pazarda yer alan İrlanda dışındaki ihracatçı ülkelere göre nispeten daha düşük bir düzeyde gerçekleşmiştir. İrlanda'nın tüm yıllarda Finlandiya pazarında fiyat rekabet avantajına sahip iken bu pazara ihraç eden diğer ülkeler özellikle 1995'ten sonra Finlandiya'nın fiyatlarının bile üzerinde seyrederek rekabet avantajı elde edememişlerdir.

İrlanda'nın Hollanda Pazarındaki İhracat Rekabeti: Hollanda'nın tekstil ve konfeksiyon üretici fiyatları Hollanda'nın ihracat fiyatlarıyla 1995'e kadar hemen hemen aynı iken bu yıldan sonra Hollanda'nın fiyatlarına göre daha düşük seyretmiştir. İrlanda'nın Hollanda pazarındaki rakiplerinin hesaplanan fiyatları 1992'den itibaren düzenli olarak her iki ülke fiyatlarına oranla yüksek derecede artmıştır. Buna göre Hollanda'nın nispeten İrlanda'ya fiyat rekabet avantajı varken diğer ülke ihracatçılarında göre bu avantaj çok yüksektir. İrlanda'nın Hollanda pazarındaki rakiplerine göre ise 1933'ten sonra artan oranda bir ihracat rekabet avantajı elde etmiştir.

İrlanda'nın İsveç Pazarındaki İhracat Rekabeti: İrlanda'nın tekstil ve konfeksiyon fiyatları İsveç üretici fiyatlarına göre paralel olarak artmasına rağmen belirtilen tüm yıllarda daha düşük düzeydedir. İsveç pazarına ihraç eden rakip ülke fiyatları ise her iki ülkeden daha yüksektir ve özellikle 1995'ten sonra yüksek oranda bir artış göstermiştir. İrlanda hem İsveç'e hem de bu pazardaki rakiplerine göre fiyat rekabet avantajını tüm yıllarda elde etmiştir.

İrlanda'nın Bütün Pazarlardaki İhracat Rekabeti: İrlanda'nın tekstil ve konfeksiyon ihracat fiyatları belirtilen yıllarda düşük bir oranda artarken İrlanda'nın bütün pazarlardaki rakiplerinin hesaplanan fiyatları 1992'de İrlanda fiyatının hemen üzerinde iken 1995'e kadar yavaş ve bu yıldan sonra hızlı olmak üzere İrlanda fiyatına göre daha yüksek düzeyde gerçekleşmiştir. İrlanda'nın tüm pazarlarda ihracat rekabet avantajına belirtilen yıllardan sahiptir.

4.2.12. İspanya'nın İhracat Rekabeti

İspanya'nın Türkiye Pazarındaki İhracat Rekabeti: İspanya'nın tekstil ve konfeksiyon ihracat fiyatları belirtilen tüm yıllarda aynı düzeyde kalırken Türkiye'nin üretici fiyatı ile İspanya'nın Türkiye pazarındaki rakiplerinin hesaplanan fiyatları İspanya fiyatının üzerinde seyretmektedir. Türkiye üretici fiyatları ile İspanya'nın Türkiye pazarındaki rakiplerinin fiyatı 1993 yılından itibaren büyük bir ivme ile yükselmiştir. Bu nedenle İspanya'nın ihracat rekabet avantajı artan bir oranda Türkiye ve rakiplerine karşı artmıştır.

Tablo 13: İspanya'nın 1992-97 yılları arası tekstil ve konfeksiyon sektöründe Avrupa ülkeleri ve Türkiye'ye karşı ihracat rekabet üstünlüğü

| PAZAR | | YILLAR | | | | | |
|------------|----------|--------|------|------|------|------|------|
| | | 1992 | 1993 | 1994 | 1995 | 1996 | 1997 |
| Almanya | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Türkiye | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| İtalya | Yerli | | | | X | X | X |
| | Rakipler | | | X | X | X | X |
| Avusturya | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | | | | | | |
| Bellux | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | | | | | | |
| Danimarka | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Portekiz | Yerli | | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Yunanistan | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | | | | | | |
| Hollanda | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| İngiltere | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| İrlanda | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Finlandiya | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Fransa | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | | | X | X | X | X |
| İsveç | Yerli | | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Toplam | | X | X | X | X | X | X |

Not: X işareti ülkenin ihracat rekabeti gücünün olduğunu belirtmektedir.

İspanya'nın Fransa Pazarındaki İhracat Rekabeti: İspanya'nın tekstil ve konfeksiyon ihracat fiyatları belirtilen yıllarda düşük bir oranda yükselirken Fransa'nın üretici fiyatları İspanya'nın bütün yıllar için daha düşük olarak pek fazla değişmektedir. Buna karşın İspanya'nın Fransa pazarındaki rakiplerinin hesaplanan fiyatı 1994'e kadar İspanya'nın fiyatından daha düşük iken bu yıldan sonra İspanya fiyatından daha fazla artarak İspanya fiyatını katlayarak geçmiştir. Buna bağlı olarak İspanya Fransa'daki

rakiplerine göre ihracat rekabet avantajını 1994'ten sonra elde ettiği halde Fransa karşısında bütün yıllarda fiyat rekabet avantajını sağlayamamıştır.

İspanya'nın Yunanistan Pazarındaki İhracat Rekabeti: İspanya'nın belirtilen bütün yıllar için Yunanistan üretici fiyatları ile Yunanistan pazarına ihracatta bulunan İspanya dışındaki ülke fiyatlarının aşağısında yer alarak düşük bir oranda yükselmiştir. Buna karşın 1996'ya kadar Yunanistan üretici fiyatları ile İspanya dışındaki Yunanistan'a ihraç eden ülke fiyatlarıyla aynı paralelde artmıştır. 1996'dan sonra ise İspanya dışındaki Yunanistan'a ihracatçı ülke fiyatları Yunanistan fiyatını geçmiştir. İspanya hem Yunanistan'a hem de bu ülkeye ihracatta bulunan rakip ülkeler karşı bütün yıllarda rekabet avantajını korumuştur. İspanya dışındaki Yunanistan pazarındaki ülkeler ise Yunanistan üreticilerine karşı olan rekabet avantajlarını 1996'ya kadar sürdürdükten sonra bu yıldan sonra yitirmişlerdir.

İspanya'nın Portekiz Pazarındaki İhracat Rekabeti: İspanya'nın fiyatları 1992'de Portekiz'in fiyatlarından daha yüksekte iken 1993'ten sonra daha düşük seyretmiştir. İspanya'nın Portekiz pazarındaki rakiplerinin hesaplanan fiyatları ise her iki ülkeden belirtilen tüm yıllarda daha yüksek seyretmiştir. Buna göre İspanya'nın bu pazardaki rakiplerine göre ihracat rekabeti avantajını bütün yıllar için sağlamıştır. İspanya Portekiz'e karşı 1992 yılı hariç yine tüm yıllarda fiyat rekabet avantajını elinde bulundurmıştır.

İspanya'nın İngiltere Pazarındaki İhracat Rekabeti: İspanya'nın tekstil ve konfeksiyon ihracat fiyatları ile İngiltere'nin üretici fiyatları belirtilen bütün yıllarda hemen hemen aynı paralelde düşük bir oranda yükselmiştir. İspanya'nın fiyatı İngiltere fiyatından çok az düşüktür. İspanya'nın İngiltere pazarındaki rakiplerinin hesaplanan fiyatları ise başlangıçta her iki ülkenin fiyatına yakın iken özellikle 1994'den sonra ani bir yükselişe geçmiştir. Buna göre İspanya'nın bütün yıllarda İngiltere'ye karşı fiyat rekabet avantajı pek yokken her iki ülke özellikle 1994'den sonra bu pazardaki rakiplerine karşı fiyat rekabetini elde etmişlerdir.

İspanya'nın Danimarka Pazarındaki İhracat Rekabeti: Danimarka'nın tekstil ve konfeksiyon üretici fiyatları belirtilen tüm yıllarda hem İspanya fiyatlarının hem de Danimarka pazarına ihracatta bulunan İspanya dışındaki diğer ülkelerin fiyatlarından daha düşüktür. İspanya'nın fiyatları ise belirtilen yıllarda bu pazardaki

rakiplerine özellikle 1994'den sonra oranla daha düşük kalmıştır. İspanya dışındaki ülkelerin fiyatları 1994'den sonra ani bir ivme ile çok yükselmiştir. Danimarka'nın hem İspanya'ya karşı hem de İspanya dışındaki ülkelere karşı fiyat rekabet avantajını bütün yıllarda elde etmiştir. İspanya ise rakiplerine yine bütün yıllarda ihracat rekabet avantajını özellikle 1994'den sonra daha da fazla sağlamıştır.

İspanya'nın İtalya Pazarındaki İhracat Rekabeti: İspanya İtalya pazarında ihracat fiyatı hem İtalya'ya hem de bu ülkedeki diğer ülke rakiplerine oranla 1993'e kadar yüksek seyrederken bu tarihten sonra daha düşük seyretmiştir. İtalya'ya ihracat yapan İspanya dışındaki ülkelerin fiyatları 1993'e kadar İtalya ve İspanya'ya oranla daha düşük iken bu tarihten sonra her iki ülke fiyatlarını geçmiştir. Buna göre İspanya İtalya'ya ihracat yapan rakip ülkelere karşı ihracat rekabet avantajını 1993'ten sonra elde etmiştir. Rakip ülkeler 1993'teki fiyat rekabetini hem İtalya'ya hem de İspanya'ya kaptırmışlardır.

İspanya'nın Almanya Pazarındaki İhracat Rekabeti: İspanya'nın tekstil ve konfeksiyon ihracat fiyatları Almanya üretici fiyatlarına göre biraz daha yüksek ama paralel olarak yükselmiştir. Belirtilen yıllarda Almanya'ya ihracat yapan İspanya dışındaki ülkelerin fiyatları ise 1992'de her iki ülke fiyatlarıyla hemen hemen denk iken bu yıldan sonra ani bir ivme ile çok yüksek artmıştır. Buna göre Almanya belirtilen tüm yıllarda fiyat rekabet avantajına sahiptir. İspanya ise Almanya'daki rakip ülkelere karşı ihracat rekabet avantajını giderek arttırmıştır.

İspanya'nın Bellux Pazarındaki İhracat Rekabeti: Bellux pazarında İspanya'nın tekstil ve konfeksiyon ihracat fiyatları belirtilen tüm yıllarda hem Bellux üretici fiyatlarına hem de bu pazara ihracat yapan rakiplerin fiyatlarına oranla daha yüksektir. Bellux'ün üretici fiyatları İspanya'nın dışındaki ihracatçı ülkelerin fiyatlarıyla 1994'e kadar aynı oranda artmıştır. Bu tarihten sonra Bellux'ün fiyatı rakip ihracatçılara göre daha düşük oranda düşüş gösterdikten sonra her ikisinin de fiyatları farklı oranda artmıştır. Bellux'ün tüm yıllarda İspanya'ya karşı fiyat rekabet avantajı elde etmişken bu pazara ihracat yapan diğer ülkelere karşı 1994'den sonra avantaj elde etmiştir. İspanya ise belirtilen tüm yıllarda her ikisine de rekabet avantajı elde edememiştir.

İspanya'nın Avusturya Pazarındaki İhracat Rekabeti: Avusturya tekstil ve konfeksiyon üretici fiyatları İspanya ihracat fiyatlarından belirtilen tüm yıllarda daha düşüktür. İspanya'nın Avusturya pazarında rakiplerinin hesaplanan fiyatları ise her iki ülkeden çok daha yüksektir ve bu yükseklik giderek daha da artmıştır. Avusturya kendisine ihracat yapan ülkelere karşı tüm yıllarda fiyat rekabet avantajına sahip olmuştur. İspanya ise bu ülke pazarındaki rakip ülkelere karşı ihracat rekabet avantajını tüm yıllarda korumayı bilmiştir.

İspanya'nın Finlandiya Pazarındaki İhracat Rekabeti: İspanya tekstil ve konfeksiyon ihracat fiyatları Finlandiya ve diğer rakiplerine göre belirtilen tüm yıllarda daha düşük seyretmiştir. Finlandiya pazarındaki İspanya dışındaki diğer ülke fiyatları ise 1992'de her iki ülkenin fiyatlarıyla hemen hemen aynı iken özellikle 1994'den sonra büyük bir artış trendine girmiştir. İspanya'nın Finlandiya yerel üreticilerine ve bu ülkeye ihracat yapan rakiplerine karşı fiyat rekabet avantajını tüm yıllarda elinde bulundurmuştur. Finlandiya ise İspanya dışında kendisine ihracat yapan ülkelere karşı rekabet avantajına sahiptir.

İspanya'nın İrlanda Pazarındaki İhracat Rekabeti: İrlanda'nın tekstil ve konfeksiyon üretici fiyatları hem İspanya'ya göre hem de İspanya dışındaki İrlanda pazarına ihracat yapan diğer ülkelere göre daha düşük seviye göstermiştir. İspanya dışındaki rakip ihracatçı ülkelerin fiyatları ise özellikle 1994'den sonra giderek daha da yükselmiştir. Buna göre İrlanda'nın tüm ihracatçılara karşı fiyat rekabet avantajını sağlarken İspanya kendi ihracatçı rakiplerine göre bir üstünlük kurmuştur.

İspanya'nın Hollanda Pazarındaki İhracat Rekabeti: Hollanda'nın tekstil ve konfeksiyon üretici fiyatları İspanya'ya oranla belirtilen tüm yıllarda daha düşük seyretmiştir. İspanya'nın Hollanda pazarında rakiplerinin hesaplanan fiyatları ise her iki ülkenin fiyatlarından daha yüksekte seyrederek özellikle 1993'ten sonra büyük bir artış kaydetmiştir. Hollanda'nın kendisine ihraç eden ülkelere karşı fiyat rekabet üstünlüğü varken İspanya'nın ise rakiplerine karşı belirtilen yıllarda ihracat rekabet üstünlüğünü elde etmiştir.

İspanya'nın İsveç Pazarındaki İhracat Rekabeti: İspanya'nın tekstil ve konfeksiyon ihracat fiyatları hem İsveç üretici fiyatlarından hem de İsveç pazarındaki rakip ülkelerin fiyatlarından belirtilen tüm yıllarda daha düşüktür. İsveç'in üretici

fiyatları ise İspanya dışındaki ihracatçı ülkelerin fiyatlarından daha düşüktür. İspanya dışındaki İsveç'e ihraç yapan ülkelerin fiyatları özellikle 1995'ten sonra aşırı bir derecede yükselmektedir. Buna göre İspanya İsveç pazarında rakiplerine göre fiyat rekabet avantajına sahiptir. İsveç ise İspanya dışındaki ihracatçı ülkelere göre rekabet avantajı elde etmiştir.

İspanya'nın Toplam İhracat Rekabeti: İspanya'nın tekstil ve konfeksiyon ihracat fiyatları 1992'de bütün pazarlardaki rakiplerinin hesaplanan fiyatlarıyla hemen hemen aynı iken 1994'ten sonra rakiplerinin fiyatları birden yükselmiştir. İspanya rakiplerine göre yıldan yıla artan bir rekabet avantajına sahip olmuştur.

4.2.13. Finlandiya'nın İhracat Rekabeti

Finlandiya'nın Türkiye Pazarındaki İhracat Rekabeti: Finlandiya'nın tekstil ve konfeksiyon ihracat fiyatları belirtilen yıllarda hemen hemen sabit kalarak Türkiye'deki üretici fiyatları ile Türkiye pazarında yer alan Finlandiya'nın rakiplerinin fiyatlarından daha düşük gerçekleşmiştir. Türkiye'nin üretici fiyatları Finlandiya'nın rakiplerine göre daha yüksek seyretmiş ama paralel artmışlardır. Finlandiya'nın Türkiye pazarında önemli bir ihracat rekabet avantajı vardır.

Finlandiya'nın Fransa Pazarındaki İhracat Rekabeti: Fransa'nın tekstil ve konfeksiyon üretici fiyatları Finlandiya ve Fransa'ya Finlandiya dışında ihraç yapan ülkelerin fiyatlarına oranla tüm yıllarda daha düşük gerçekleşmiştir. Buna karşın Finlandiya'nın fiyatları 1994'e kadar Fransa pazarındaki diğer ülke rakiplerinin üzerindedir bu ülkelerin fiyatlarının Fransa fiyatlarında daha yüksek bir oranda artması nedeniyle daha düşük gerçekleşmiştir. Buna göre Finlandiya'nın Fransa'ya karşı tüm yıllarda rekabet avantajına sahip değilken Fransa pazarındaki rakip ülkelere karşı 1994'den sonra rekabet avantajını elde etmiştir.

Tablo 14: Finlandiya'nın 1992-97 yılları arası tekstil ve konfeksiyon sektöründe Avrupa ülkeleri ve Türkiye'ye karşı ihracat rekabet üstünlüğü

| PAZAR | | YILLAR | | | | | |
|------------|----------|--------|------|------|------|------|------|
| | | 1992 | 1993 | 1994 | 1995 | 1996 | 1997 |
| Almanya | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Türkiye | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| İtalya | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | | | X | X | X | X |
| Avusturya | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | | | | | | |
| Bellux | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | | | | | | |
| Danimarka | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | | | X | X | X | X |
| Portekiz | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | | | | | X | X |
| Yunanistan | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Hollanda | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| İngiltere | Yerli | X | | | | | |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| İrlanda | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| İspanya | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | X | | | X | X | X |
| Fransa | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | | | | X | X | X |
| İsveç | Yerli | | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Toplam | | X | X | X | X | X | X |

Not: X işareti ülkenin ihracat rekabeti gücünün olduğunu belirtmektedir.

Finlandiya'nın Yunanistan Pazarındaki İhracat Rekabeti: Finlandiya'nın tekstil ve konfeksiyon ihracat fiyatları Yunanistan üretici fiyatları ve Yunanistan'a ihracatta bulunan diğer ülke fiyatlarından belirtilen tüm yıllarda daha düşüktür. Yunanistan üretici fiyatları bu ülkeye ihracat yapan Finlandiya dışındaki ülkelerin fiyatlarından 1996'ya kadar yüksekken bu ülkelerin artış oranı Yunanistan fiyatlarının artış oranından 1997'de daha yüksek olduğundan Yunanistan fiyatları daha düşük gerçekleşmiştir. Buna göre Finlandiya'nın tüm yıllar için diğer ülke ve yerel üreticilere

karşı fiyat rekabet avantajı elde ederken Yunanistan diğer ülkelere karşı rekabet avantajını 1997'de elde edebilmiştir.

Finlandiya'nın İspanya Pazarındaki İhracat Rekabeti: İspanya'nın tekstil ve konfeksiyon üretici fiyatları tüm yıllarda Finlandiya ihracat fiyatlarının altında seyretmiştir. Finlandiya'nın İspanya pazarındaki rakiplerinin hesaplanan fiyatları 1995'e kadar Finlandiya'nın fiyatlarından aşağıda seyrederken bu yıldan sonra daha büyük bir artış trendine girerek Finlandiya fiyatlarını geçmiştir. Belirtilen yıllarda İspanya kendi pazarında rekabet üstünlüğü var iken Finlandiya rekabet avantajını rakiplerinden 1995'ten sonra alabilmiştir.

Finlandiya'nın Portekiz Pazarındaki İhracat Rekabeti: Finlandiya'nın tekstil ve konfeksiyon ihracat fiyatları 1995'e kadar hem Portekiz üretici fiyatlarından hem de Portekiz pazarındaki rakiplerin fiyatından daha yüksek iken bu yıldan sonra daha düşük olmuştur. Finlandiya'nın rakiplerinin fiyatları ise Portekiz'in üretici fiyatlarıyla hemen hemen beraber artarken 1996'ya gelindiğinde artış oranı artarak her iki ülkenin fiyatını geçmiştir. Buna göre Finlandiya'nın Portekiz pazarında 1995'ten sonra rekabet avantajına ulaşmıştır.

Finlandiya'nın İngiltere Pazarındaki İhracat Rekabeti: İngiltere'nin tekstil ve konfeksiyon üretici fiyatları ile Finlandiya'nın ihracat fiyatı belirtilen yıllarda birlikte aynı oranda artmıştır. Fakat İngiltere pazarı içinde yer alan Finlandiya'nın rakipleri ise 1992'de her iki ülkenin fiyatlarıyla aynı iken daha sonraki yıllarda daha hızlı bir artış trendine girerek her iki ülke fiyatını katlamışlardır. Buna göre Finlandiya'nın bu pazardaki rakiplerine göre ihracat rekabet avantajı var iken İngiltere'ye karşı pek yoktur.

Finlandiya'nın Danimarka Pazarındaki İhracat Rekabeti: Danimarka'nın tekstil ve konfeksiyon üretici fiyatları belirtilen tüm yıllarda hem Finlandiya hem de Finlandiya'nın Danimarka'daki rakiplerinin fiyatlarına oranla daha düşüktür. Finlandiya ile bu pazardaki rakipleri arasında fiyat farkı azımsanacak kadar düşük iken 1993'ten sonra rakiplerinin fiyat artış oranı daha fazla artarak Finlandiya'nın ihracat fiyatını geçmiştir. Finlandiya'nın belirtilen tüm yıllarda Danimarka'ya karşı bir fiyat rekabet avantajı yok iken, 1994'ten sonra bu pazardaki rakiplerine karşı ihracat rekabet avantajı elde edebilmiştir.

Finlandiya'nın İtalya Pazarındaki İhracat Rekabeti: Finlandiya'nın tekstil ve konfeksiyon ihracat fiyatları 1994'e kadar İtalya pazarındaki rakiplerine göre yüksek seyrederken rakiplerin fiyatının artış oranı bu yıldan sonra daha fazla arttığından Finlandiya'nın fiyatı rakiplerinin altında gerçekleşmeye başlamıştır. İtalya'nın üreticilerini fiyatı ise 1996'ya kadar Finlandiya fiyatının altındayken 1997'de üstüne çıkmıştır. İtalya'nın fiyatı bu pazardaki Finlandiya dışındaki ülke ihracatçılarının fiyatından tüm yıllar için düşüktür. Buna göre Finlandiya İtalya pazarında rakiplerine göre 1994'ten sonra ihracat rekabet avantajı elde edebilmiştir. İtalya'ya karşı ise 1996'dan sonra fiyat rekabet avantajına sahip olabilmıştır.

Finlandiya'nın Almanya Pazarındaki İhracat Rekabeti: Almanya tekstil ve konfeksiyon üretici fiyatları kendi ülkesine ihracatta bulunan tüm ülkelerin fiyatından belirtilen tüm yıllarda daha düşük bir fiyata sahip olmuştur. Finlandiya'nın ihracat fiyatı ise başlangıçta Almanya pazarındaki rakiplerinin fiyatlarıyla yine aynı iken rakiplerinin fiyatları büyük bir ivme ile arttığından Finlandiya'nın fiyatları daha düşük kalmıştır. Buna göre Finlandiya Almanya pazarında Almanya karşısında fiyat rekabet avantajına sahip değil iken bu ülkeye ihracat yapan rakiplerine karşı büyük bir ihracat rekabetine sahiptir.

Finlandiya'nın Bellux Pazarındaki İhracat Rekabeti: Bellux tekstil ve konfeksiyon üretici fiyatları belirtilen tüm yıllarda kendisine ihracatta bulunan ülkelerin fiyatlarından daha düşük olmuştur. Finlandiya dışındaki bu ülkeye ihracatta bulunan ülkelerin fiyatlarıyla hemen hemen baş başa olarak 1992'den 1993'e kadar durgun bir seyir 1994'e büyük bir yükseliş 1995'e doğru ise bir düşme sergilemiştir. Bu tarihten sonra yükseliş trendine girmişlerdir. Ama bu yükselişte Bellux'un fiyata artış oranı daha düşük kalmıştır. Finlandiya'nın bu pazarda ise tüm yıllarda rakiplerinin fiyatlarından daha yüksek bir oranda gerçekleşmiştir. Buna göre Finlandiya Bellux pazarında rakiplerine karşı herhangi bir rekabet avantajı elde edememiştir.

Finlandiya'nın Avusturya Pazarındaki İhracat Rekabeti: Finlandiya'nın Avusturya pazarında tekstil ve konfeksiyon ihracat fiyatları tüm yıllarda Avusturya'nın üstünde seyretmiştir. Diğer ihracatçı rakiplerinin ise altında fiyatlara sahiptir. Finlandiya Avusturya pazarında Avusturya'ya karşı herhangi bir fiyat rekabet avantajı elde edememişken rakiplerine karşı tüm yıllarda artan oranda ihracat rekabet avantajına sahiptir.

Finlandiya'nın İrlanda Pazarındaki İhracat Rekabeti: Finlandiya'nın tekstil ve konfeksiyon ihracat fiyatları tüm yıllarda İrlanda pazarında İrlanda üretici fiyatlarının üstünde seyretmiştir. Fakat bu pazardaki rakiplerinin fiyatlarının altındadır. Böylelikle Finlandiya rakiplerine karşı ihracat rekabet avantajına sahip iken İrlanda'ya karşı değildir.

Finlandiya'nın Hollanda Pazarındaki İhracat Rekabeti: Hollanda'nın tekstil ve konfeksiyon üretici fiyatları belirtilen tüm yıllarda kendisine ihracatta bulunan ülkelerin fiyatlarına oranla daha düşük fiyatlara sahiptir. Finlandiya ihracat fiyatları ise bu pazardaki rakiplerinin fiyatlarının altındadır. Rakiplerinin fiyatları 1993'ten sonra yüksek bir ivme ile yükselmiştir. Böylelikle Finlandiya görece olarak Hollanda pazarındaki rakiplerine karşı üstün olmakla beraber Hollanda'ya karşı tüm yıllarda bir üstünlük elde edememiştir.

Finlandiya'nın İsveç Pazarındaki İhracat Rekabeti: Finlandiya'nın İsveç pazarında başlangıçta hem İsveç'in hem de bu pazardaki rakiplerinin fiyatlarıyla hemen hemen aynı iken özellikle 1993'ten sonra fiyatı daha düşük gerçekleşmiştir. Rakiplerin fiyatları 1994'ten sonra daha yüksek artış trendine girerek İsveç ve Finlandiya'nın fiyatlarının çok üzerine çıkmıştır. Böylelikle Finlandiya İsveç pazarında tüm rakiplerine karşı fiyat rekabet avantajına sahip olabilmıştır.

Finlandiya'nın Toplam İhracat Rekabeti: Finlandiya'nın tekstil ve konfeksiyon ihracat fiyatları belirtilen tüm yıllarda bütün pazarlardaki rakiplerinin hesaplanan fiyatlarından daha düşük gerçekleşmiştir. Rakiplerin fiyatları özellikle 1995'ten sonra birden yükselmiş ve aradaki fiyat farkı yüksek olmuştur. Belirtilen yıllarda Finlandiya giderek artan bir rekabet avantajına sahip olmuştur.

4.2.14. Fransa'nın İhracat Rekabeti

Fransa'nın Türkiye Pazarındaki İhracat Rekabeti: Fransa'nın belirtilen yıllarda tekstil ve konfeksiyon ihracat fiyatları Türkiye pazarında rakiplerine göre düşük seyretmiştir. Türkiye'nin üretici fiyatları ile Fransa'nın Türkiye pazarındaki rakiplerinin hesaplanan fiyatları hemen hemen aynı oranda ve büyük bir ivme ile artmıştır. Fransa

belirtilen yıllarda Türkiye pazarında fiyat rekabet, avantajına artan oranda sahip olmuştur.

Tablo 15: Fransa'nın 1992-97 yılları arası tekstil ve konfeksiyon sektöründe Avrupa ülkeleri ve Türkiye'ye karşı ihracat rekabet üstünlüğü

| PAZAR | | YILLAR | | | | | |
|------------|----------|--------|------|------|------|------|------|
| | | 1992 | 1993 | 1994 | 1995 | 1996 | 1997 |
| Almanya | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Türkiye | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| İtalya | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Avusturya | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Bellux | Yerli | | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | | X | X | X | X | X |
| Danimarka | Yerli | | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Portekiz | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | | X | X | X | X | X |
| Yunanistan | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Hollanda | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| İngiltere | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| İrlanda | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| İspanya | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Finlandiya | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| İsveç | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Toplam | | X | X | X | X | X | X |

Not: X işareti ülkenin ihracat rekabeti gücünün olduğunu belirtmektedir.

Fransa'nın Yunanistan Pazarındaki İhracat Rekabeti: Fransa'nın Yunanistan pazarında belirtilen tüm yıllarda tüm rakiplerin fiyatlarının altında tekstil ve konfeksiyon ihracat fiyatlarına sahiptir. Yunanistan'ın üretici fiyatı ise Fransa'nın Yunanistan pazarındaki rakiplerinin hesaplanan fiyatlarından 1996'ya kadar yüksek

seyretmiş 1997’de rakiplerin fiyat artış oranı daha yüksek olduğundan Yunanistan’ın fiyatı daha düşük çıkmıştır. Fransa belirtilen yıllarda tam bir rekabet avantajına sahiptir.

Fransa’nın İspanya Pazarındaki İhracat Rekabeti: Fransa tekstil ve konfeksiyon ihracat fiyatları İspanya pazarında hem İspanya üretici fiyatlarından hem de bu ülke pazarına ihracat yapan rakip ülke fiyatlarından daha düşük seyretmiştir. İspanya’nın üretici fiyatları ise 1994’e kadar Fransa’nın rakiplerinin fiyatlarının üstünde seyrettikten sonra bu yıldan sonra Fransa’nın rakiplerinin fiyatlarındaki artış oranı daha yüksek olduğundan İspanya fiyatlarını geçmiştir. Fransa’nın İspanya pazarında rakiplerine karşı tüm yıllarda rekabet avantajı elde etmiştir.

Fransa’nın Portekiz Pazarındaki İhracat Rekabeti: 1992’de Portekiz pazarında Fransa, Portekiz ve diğer rakip ülke fiyatları hemen hemen aynı iken Portekiz ve Fransa’nın rakiplerinin fiyatları aynı oranda ve Fransa’dan daha yüksek bir artışla gerçekleşmiştir. Yalnız 1996’ya kadar Fransa’nın rakiplerinin fiyatı Portekiz’in fiyatından daha düşük iken bu yıldan sonra daha yüksek çıkmıştır. Buna göre Fransa yıllar arttıkça rakiplerine göreli olarak fiyat rekabet oranı artmıştır.

Fransa’nın İngiltere Pazarındaki İhracat Rekabeti: Fransa’nın tekstil ve konfeksiyon ihracat fiyatları ile İngiltere’nin üretici fiyatları aynı oranda ama Fransa’nın fiyatı daha düşük olarak düşük oranlı bir yükseliş sergilemişlerdir. Buna karşın Fransa’nın İngiltere pazarındaki rakiplerinin fiyatı 1992’de her iki ülkenin fiyatlarına yakın iken özellikle 1994’ten sonra aniden yükselerek fiyat farkını çok fazla arttırmıştır. Fransa İngiltere pazarında rakiplerine karşı göreli üstünlüğünü belirtilen tüm yıllarda göstermiştir.

Fransa’nın Danimarka Pazarındaki İhracat Rekabeti: Fransa’nın tekstil ve konfeksiyon ihracat fiyatları ile Danimarka’nın üretici fiyatları belirtilen yıllarda hemen hemen aynı biçimde olmuştur. Fransa’nın Danimarka pazarındaki rakiplerinin fiyatı ise 1992’de her iki ülkenin fiyatlarına yakın iken özellikle 1994’ten sonra büyük bir ivme ile yükselmiştir. Fransa’nın İngiltere pazarındaki rakiplerine göreli üstünlüğü var iken İngiltere ile fiyat rekabet avantajı yoktur.

Fransa’nın İtalya Pazarındaki İhracat Rekabeti: Fransa’nın tekstil ve konfeksiyon ihracat fiyatları İtalya pazarında rakiplerine göre tüm yıllarda daha düşüktür. İtalya üretici fiyatları ise Fransa’nın İtalya pazarındaki rakipleri ile 1993’e

kadar aynı fiyattayken bu tarihten sonra daha düşük fiyatlarda gerçekleşmiştir. Fransa, İtalya pazarında rakiplerine karşı fiyat rekabet avantajına sahip iken İtalya Fransa'nın rakiplerine 1993'ten sonra rekabet üstünlüğüne haiz olmaktadır.

Fransa'nın Almanya Pazarındaki İhracat Rekabeti: Fransa'nın tekstil ve konfeksiyon ihracat fiyatları belirtilen yıllarda Almanya üretici fiyatlarıyla hemen hemen aynı gerçekleşmiş ve diğer rakiplerine oranla daha düşüktür. Almanya'ya ihracat yapan Fransa dışındaki ülkelerin fiyatları yüksek bir artışla yukarı doğru yükselmiştir. Buna göre Fransa Almanya pazarında Almanya dışında rakiplerine göre rekabet üstünlüğüne sahiptir.

Fransa'nın Bellux Pazarındaki İhracat Rekabeti: Fransa'nın tekstil ve konfeksiyon ihracat fiyatları 1992'de Bellux üretici fiyatlarından ve Bellux pazarındaki rakiplerin fiyatlarından daha yüksekte seyrederken bu yıldan sonra daha düşük seyretmiştir. Bellux'ün fiyatı ise Fransa'nın rakiplerine göre 1994'e kadar daha yüksekte gerçekleşirken bu yıldan sonra daha düşük gerçekleşmiştir. Fransa Bellux pazarında rakiplerine 1992'den sonra rekabet üstünlüğüne sahip olmuştur. Bellux ise bu avantajı Fransa'nın rakiplerine karşı 1994'ten sonra elde edebilmiştir.

Fransa'nın Avusturya Pazarındaki İhracat Rekabeti: Avusturya tekstil ve konfeksiyon üretici fiyatları ile Fransa'nın ihracat fiyatları belirtilen yıllarda aynı oranda gerçekleşmiştir. Bu iki ülke dışındaki rakip ülke fiyatları daha yüksek gerçekleşmiştir. Fransa Avusturya pazarında Avusturya'ya nispeten rekabet avantajı sağlarken Avusturya'daki rakiplerine karşı ise artan oranlı bir avantaj sağlamıştır.

Fransa'nın Finlandiya Pazarındaki İhracat Rekabeti: Fransa'nın tekstil ve konfeksiyon ihracat fiyatları belirtilen yıllarda Finlandiya pazarında rakiplerine göre daha düşük gerçekleşmiştir. Finlandiya'nın üretici fiyatı Fransa'nın Finlandiya pazarındaki rakiplerinin fiyatlarıyla 1994'e kadar birlikte artarken bu tarihten sonra rakiplerin ihracat fiyatı Finlandiya fiyatını geçmiştir. Fransa Finlandiya pazarında rakiplerine göre fiyat rekabetine sahiptir.

Fransa'nın İrlanda Pazarındaki İhracat Rekabeti: İrlanda tekstil ve konfeksiyon üretici fiyatları ile Fransa'nın ihracat fiyatı Fransa'nın fiyatı daha düşük seyretmesi kaydıyla 1995'e kadar aynı oranda artmıştır. Bu tarihten sonra İrlanda'nın artış hızı daha fazla olmuştur. Fransa'nın İrlanda pazarındaki rakiplerinin fiyatı her iki

ülkeden daha fazla artarak daha yüksek gerçekleşmiştir. Fransa belirtilen pazar ve yıllarda rakiplerine oranla daha iyi bir fiyat rekabet avantajına sahiptir.

Fransa'nın Hollanda Pazarındaki İhracat Rekabeti: Hollanda ile Fransa tekstil ve konfeksiyon fiyatları belirtilen yıllarda aynı derecelerde gerçekleşmiştir. Buna karşın bu pazardaki Fransa'nın rakiplerinin fiyatları daha yüksek seyretmiştir. Fransa anılan pazarda tüm yıllarda Hollanda hariç rakiplerine göre rekabet avantajı elde etmiştir.

Fransa'nın İsveç Pazarındaki İhracat Rekabeti: Fransa'nın İsveç pazarında tekstil ve konfeksiyon ihrac fiyatları rakiplerine göre daha düşük seyretmiştir. İsveç'in üretici fiyatları ise Fransa'nın İsveç pazarındaki rakiplerinin fiyatından aşağıda seyretmiştir. Anılan yıllarda Fransa rakiplerine oranla daha iyi bir rekabet avantajı sahipken İsveç ise Fransa dışındaki ihracatçılara karşı rekabet avantajı elde etmiştir.

Fransa'nın Toplam İhracat Rekabeti: Fransa'nın tekstil ve konfeksiyon ihracat fiyatları belirtilen tüm yıllarda bütün pazarlardaki rakiplerinin hesaplanan fiyatlarına göre daha düşük seyretmiştir. Rakiplerin fiyatı yüksek bir artış oranına sahiptir. Fransa bütün pazarlardaki rakiplere göre rekabet avantajını elinde bulundurmıştır.

4.2.15. İsveç'in İhracat Rekabeti

İsveç'in Türkiye Pazarında İhracat Rekabeti: Türkiye piyasasında İsveç'in yerli üreticiler ve ihracatçı rakipleri karşısında ihracat fiyat rekabeti avantajına sahiptir. İsveç'in ihracat fiyatları ile yerli üretici fiyatları karşılaştırıldığında İsveç'in lehine büyük bir fark bulunmaktadır. Öte yandan İsveç'in rakibi olan diğer ülkelerin yerli üreticiler karşısında görece fiyat rekabet avantajı bulunmaktadır.

Tablo 16: İsveç'in 1992-97 yılları arası tekstil ve konfeksiyon sektöründe Avrupa ülkeleri ve Türkiye'ye karşı ihracat rekabet üstünlüğü.

| PAZAR | | YILLAR | | | | | |
|------------|----------|--------|------|------|------|------|------|
| | | 1992 | 1993 | 1994 | 1995 | 1996 | 1997 |
| Almanya | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Türkiye | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| İtalya | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | X | | | X | X | X |
| Avusturya | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Bellux | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | | | | | | |
| Danimarka | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | X | | X | X | X | X |
| Portekiz | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | | | | | | X |
| Yunanistan | Yerli | X | X | X | X | X | X |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| Hollanda | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| İngiltere | Yerli | X | | | | | |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| İrlanda | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | X | X | X | X | X | X |
| İspanya | Yerli | X | | | | | |
| | Rakipler | X | | | X | X | X |
| Finlandiya | Yerli | X | | | | | |
| | Rakipler | X | | X | X | X | X |
| Fransa | Yerli | | | | | | |
| | Rakipler | | | | | | |
| Toplam | | X | X | X | X | X | X |

Not: X işareti ülkenin ihracat rekabeti gücünün olduğunu belirtmektedir.

İsveç'in Fransa Pazarında İhracat Rekabeti: İncelenen dönem içerisinde Fransa pazarında yerli üreticiler hem İsveç hem de diğer ihracatçı ülkeler karşısında fiyat rekabet avantajı bulunmaktadır. Öte yandan Fransa pazarına ihracat yapan İsveç'in haricindeki ülkelerin hesaplanan fiyatları İsveç'in ihracat fiyatları ile karşılaştırıldığında 1992,1993 ve 1994 yıllarında rakip ülkelerin İsveç karşısında görece fiyat rekabetine sahip olduklarını görüyoruz. 1995 yılı ile birlikte görece fiyat rekabet avantajı İsveç'in lehine kaymıştır.

İsveç'in Yunanistan Pazarında İhracat Rekabeti: Yunanistan pazarında, İsveç, incelenen dönem içerisinde en düşük fiyatlara sahip ülke olarak yerli üreticiler ve rakipleri karşısında ihracat fiyat rekabeti avantajına sahiptir. Öte yandan 1992, 1993, 1994 ve 1995 yıllarında İsveç'e rakip ülkeler, yerli üreticiler karşısında görece fiyat rekabet avantajına sahiptir. 1996 yılında yerli üreticiler ile İsveç'e rakip ülkelerin hesaplanan fiyatları eşit çıkmıştır. Fakat 1996 yılında yerli üreticiler İsveç'e rakip ülkelerin karşısında görece fiyat rekabet avantajına sahip olmuştur.

İsveç'in İspanya Pazarında İhracat Rekabeti: İsveç'in İspanya pazarında 1992 yılında yerli üreticiler ve rakipleri karşısında fiyat rekabet avantajına sahip iken 1993 yılından sonra, fiyat rekabet avantajı, İspanya'daki yerli üreticilerin eline geçmiştir. İsveç'in İhracat Fiyatı ile İsveç'in Yunanistan pazarındaki rakiplerinin hesaplanan fiyatları karşılaştırıldığında, 1992 yılında İsveç görece fiyat rekabet avantajına sahip iken 1993 ve 1994 yılında, İsveç'e rakip ülkeler görece fiyat rekabeti avantajına sahip olmuşlardır. 1995 yılında eşit çıkan fiyatlar, 1996 ve 1997 yılında İsveçli ihracatçıların lehine kaymıştır. Sonuç olarak İspanya pazarında mutlak fiyat rekabet avantajı yerli üreticilerin elinde iken, görece fiyat rekabet avantajı İsveç ve diğer ihracatçı ülkeler arasında gidip gelmiştir.

İsveç'in Portekiz Pazarında İhracat Rekabeti: Portekiz pazarında, 1992 yılında, İsveç'in Portekiz pazarındaki rakiplerinin hesaplanan fiyatları ile Portekiz üretici fiyatı eşit çıkmıştır. Ayrıca İsveç'ten daha düşük fiyatlara sahip olmuşlardır. 1993 yılında İsveç'in Portekiz Pazarındaki rakiplerinin fiyat rekabet üstünlüğü hem yerli üreticiler hem de İsveç karşısında söz konusudur. 1993 ve 1994 yıllarında yerli üreticiler ve İsveç'in rakiplerinin hesaplanan fiyatları eşit ve İsveç'in ihracat fiyatlarından daha düşük çıkmıştır. İncelenen dönemin son iki yılında ise, yerli üreticilerin fiyat rekabet üstünlüğü avantajı bulunmaktadır. Sonuç olarak İsveç Portekiz pazarında fiyat rekabet üstünlüğüne sahip değildir.

İsveç'in İngiltere Pazarında İhracat Rekabeti: İsveç'in, İngiltere pazarında, 1992 yılında, ihracat fiyat rekabeti avantajı söz konusu iken, aynı yılda, yerli üreticilerin de İsveç'e rakip ülkeler karşısında görece fiyat rekabet avantajı söz konusudur. İncelenen dönemin diğer yıllarında İngiltere'deki üretici fiyatları bu pazara ihracat yapan diğer ülkeler karşısında fiyat rekabet avantajına sahiptir. Öte yandan incelenen

dönemin bütün yıllarında İsveç, İngiltere pazarına ihracat yapan rakip ülkeler karşısında görelî fiyat rekabet avantajına sahip olmuştur.

İsveç'in Danimarka Pazarında İhracat Rekabeti: Danimarka pazarında incelenen dönemin bütün yıllarında yerli üreticiler fiyat rekabet avantajını ellerinde tutmuşlardır. 1992 yılında İsveç Danimarka pazarında, yerli üreticiler haricindeki rakipleri karşısında görelî fiyat rekabet avantajına sahiptir. 1993 yılında ise İsveç'in haricinde Danimarka pazarına ihracat yapan diğer ihracatçı ülkeler İsveç karşısında görelî fiyat rekabeti avantajına sahip olmuşlardır. Fakat 1994 yılından itibaren görelî fiyat rekabeti avantajı İsveç'in lehine kaymıştır.

İsveç'in İtalya Pazarında İhracat Rekabeti: İtalya pazarında, 1992 yılında, bu pazarda faaliyette bulunan bütün ülkelerin fiyatları eşittir. Dolayısıyla hiçbir ülkenin bir diğeri karşısında fiyat rekabet avantajı söz konusu değildir. 1993 yılında ise İtalyalı yerli üreticilerin fiyat rekabet avantajı söz konusudur. Aynı yılda, İsveç'in rakiplerinin de İsveç karşısında görelî fiyat rekabet avantajı bulunmaktadır. 1994 yılında İsveç haricindeki ülkelerin hesaplanan fiyatları, en düşük fiyatlardır. Dolayısıyla 1994 yılında fiyat rekabet avantajı İtalya pazarında İsveç'e rakip ihracatçı ülkelerin fiyat rekabeti açısından en güçlü konumda olduğu söylenebilir. Öte yandan, bu yılda, yerli üreticilerin de İsveç karşısında fiyat rekabeti açısından daha güçlü bir konumda olduğu tespitini de yapmak gerekmektedir. İncelenen dönemin, diğer yıllarında, yani 1995, 1996 ve 1997 yıllarında yerli üreticilerin fiyat rekabet avantajı bulunmaktadır. Öte yandan aynı yıllarda İsveç'in rakibi olan diğer ihracatçı ülkeler karşısında İsveç'in görelî fiyat rekabet avantajı bulunmaktadır.

İsveç'in Almanya Pazarında İhracat Rekabeti: Almaya pazarında, incelenen dönemin bütün yıllarında yerli üreticiler, Almanya pazarına ihracat yapan ülkelere karşı fiyat rekabeti avantajına sahiptir. Öte yandan İsveç'in, diğer ihracatçı ülkeler karşısında da görelî fiyat rekabet avantajına sahip olduğu söylenebilir.

İsveç'in Bellux Pazarında İhracat Rekabeti: Belçika-Lüksemburg pazarında 1992, 1993 ve 1994 yıllarında yerli üreticilerin fiyatları ile İsveç'e rakip diğer ihracatçı ülkelerin hesaplanan fiyatları eşit ve İsveç'in ihracat fiyatlarından daha düşüktür. Dolayısıyla bu yıllarda yerli üreticiler ile rakip ülkelerin fiyat rekabet avantajları eşit durumdadır. Fakat incelenen dönemin son üç yılında yerli üreticilerin bu pazara ihracat

yapan ülkeler karşısında fiyat rekabeti üstünlüğü söz konusudur. Sonuç olarak İsveç'in Bellux pazarında ihracat fiyat rekabeti avantajı bulunmamaktadır.

İsveç'in Avusturya Pazarında İhracat Rekabeti: Avusturya pazarında yerli üreticiler fiyat rekabet avantajına sahiptir. Yerli üreticiler bu avantajlarını incelenen dönemin bütün yıllarında korumuşlardır. Öte yandan İsveç'in ihracat fiyatları ile bu pazarda İsveç'e rakip ülkelerin hesaplanan ortalama fiyatları karşılaştırıldığında İsveç lehine bir fark görülmektedir. Dolayısıyla İsveç'in rakip ihracatçı ülkeler karşısında görece fiyat rekabet avantajına sahip olduğunu söyleyebiliriz.

İsveç'in Finlandiya Pazarında İhracat Rekabeti: Finlandiya pazarında, 1992 yılında İsveç'in hem yerli üreticiler hem de rakibi olan diğer ihracatçı ülkeler karşısında fiyat rekabet avantajı bulunmaktadır. Fakat bu avantaj 1993 yılında yerli üreticiler ve diğer ihracatçı ülkeler lehine kaymıştır. 1994 ve sonrasında, ise yerli üreticiler tek başlarına fiyat rekabet avantajını hem İsveç hem de diğer ihracatçı ülkeler karşısında kazanmışlardır.

İsveç'in İrlanda Pazarında İhracat Rekabeti: İrlanda pazarında, incelenen dönemin bütün yıllarında, yerli üreticilerin fiyat rekabet avantajı mevcuttur. Öte yandan, İsveç'in ihracat fiyatları ile İsveç'e rakip olan diğer ihracatçı ülkeleri fiyatları karşılaştırıldığında, İsveç'in görece fiyat rekabeti olduğu görülmektedir.

İsveç'in Hollanda Pazarında İhracat Rekabeti: Hollanda pazarında da fiyat rekabeti açısından en güçlü konumda bulunanlar yerli üreticilerdir. Yerli üreticiler, incelenen dönemin bütün yıllarında, Hollanda pazarına ihracat yapan ülkeler karşısında fiyat rekabeti avantajına sahip olmuştur. Hollanda pazarında, İsveç, rakibi olan diğer ihracatçı ülkeler karşısında görece fiyat rekabeti avantajına sahiptir.

İsveç'in Toplam İhracat Rekabeti: Belirtilen yılların başında İsveç'in ihracat fiyatı ile İsveç'in bütün pazarlardaki rakiplerinin hesaplanan fiyatı aynı iken özellikle 1994'ten sonra rakiplerinin fiyatı İsveç'in ihracat fiyatından daha fazla artmıştır. 1992-1994 arasında İsveç rakiplerine karşı herhangi bir üstünlük sağlayamazken 1994'ten sonra rakiplerinin fiyatlarının artışıyla üstünlük sağlamıştır.

4.3. Toplam Rekabet

Gümrük Birliğine üye ülkelerin 1992-1997 yılları arası dönemde, Tekstil ve Konfeksiyon Sektörü'nde, sektör bazında toplam rekabet fiyatları hesaplanmıştır. Bu çerçevede, hesaplanan fiyatlarda yıldan yıla değişim göstermiştir. Toplam rekabet fiyatları ithalat rekabeti ve ihracat rekabetinde hesaplanan fiyatların bir ortalaması olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu fiyatlar, ülkelerin hem ithalat rekabetinde hem de ihracat rekabetindeki durumunu yansıtmaktadır. Burada vurgulanması gereken temel bir nokta da hesaplanan fiyatlar, tekstil ve konfeksiyon sektörünün tamamı için geçerli olan fiyatlardır. 1992 yılında Gümrük Birliğine üye ülkeler arasında fiyat rekabeti açısından en avantajlı konumda bulunan ülke Almanya'dır. Almanya'nın hesaplanan toplam rekabet fiyatları, Avrupa Birliği ülkeleri ve Türkiye'nin hesaplanan fiyatları ile karşılaştırıldığında en düşük fiyatlar olduğu görülmektedir. Danimarka ise toplam rekabette aynı yıl içerisinde en düşük fiyata sahip ikinci ülke konumundadır. 1992 yılı için toplam rekabet fiyatları açısından bir sıralama verilecek olursa en avantajlı ülke Almanya iken Danimarka ikinci, Avusturya üçüncü, Finlandiya dördüncü, Fransa beşinci İsveç altıncı Hollanda yedinci İngiltere sekizinci, Portekiz dokuzuncu İrlanda, İspanya ve Bellux dokuzuncu, Yunanistan onuncu ve son olarak Türkiye on birinci sırada yer almaktadır. 1992 yılında, yukarıda da belirtildiği gibi Almanya toplam rekabet fiyatı açısından en avantajlı ülke konumundadır. 1993 yılında Almanya açısından dengeler değişmemiştir. Almanya bu yılda da fiyat rekabet avantajını sürdürmüştür. Hatta Almanya, 1993 yılı hesaplanan toplam rekabet fiyatı 1992 yılına göre daha düşük bulunmuştur Dolayısıyla Almanya'nın 1993 yılında Toplam rekabet avantajını rakipleri karşısında daha da artırdığını söylemek yanlış olmasa gerekir. 1993 yılında Almanya, tekstil ve konfeksiyon sektöründe en düşük fiyatlara sahip ülke iken, Danimarka ise ikinci ülke konumundadır. 1993 yılında, Fransa, toplam rekabet açısından Gümrük Birliğine üye ülkeler arasında üçüncü ülke konumuna yükselmiştir. Bununla birlikte Fransa'nın hesaplanan toplam rekabet fiyatlarında bir önceki yıla oranla bir düşüş yaşanmıştır. Bu da, Fransa'nın Tekstil ve Konfeksiyon sektöründe toplam rekabet gücünde bir önceki yıla oranla bir artış olduğunun göstergesidir. 1993 yılı için, tekstil ve konfeksiyon sektöründe toplam rekabette rekabet gücü yüksek ülkeden düşük olan ülkeye doğru genel bir sıralama verilecek olursa, Almanya, Danimarka, Fransa, Avusturya, Finlandiya Hollanda, İngiltere, İspanya, Bellux, İrlanda, İsveç Portekiz, Yunanistan ve Türkiye şeklindedir. Sonuç olarak Almanya 1993 yılında

da Avrupa'da toplam rekabet fiyatları açısından en avantajlı ülke konumundadır. İncelenen dönemin bir diğer yılı olan 1994 yılında Almanya yine fiyat rekabet avantajı liderliğini sürdürmüştür. İkinci ülke konumuna bu yılda Fransa yükselmiştir. Danimarka ile Fransa arasında çok küçük bir fiyat farkı olmasına rağmen Fransa 1994 yılında Gümrük Birliğine üye ülkeler arasında, toplam rekabet açısından en avantajlı ikinci ülke konumundadır. 1994 yılı için bir sıralama verecek olursak, Almanya, Fransa, Danimarka, Finlandiya, Avusturya, İngiltere, İspanya, Hollanda İsveç İrlanda, Bellux Yunanistan ve Türkiye. 1995 yılında ise, Fransa tekstil ve konfeksiyon sektöründe fiyat rekabet avantajını ele geçirmiştir. Bu yıl için de genel bir sıralama verilecek olursa, Fransa, Finlandiya, Danimarka, Bellux, İsveç, İspanya, Almanya, İngiltere, Avusturya, Hollanda İrlanda Portekiz, Yunanistan ve Türkiye şeklindedir. Almanya incelenen dönemin ilk üç yılında fiyat rekabet avantajı liderliğini sürdürürken, 1995 yılında Fransa'nın hesaplanan toplam rekabet fiyatları en avantajlı ülke olduğunu göstermektedir. 1996 yılında toplam rekabette, Fransa, gümrük birliğine üye ülkeler arasında en avantajlı ülke konumunu yine sürdürmüştür. 1995 yılında Bellux fiyat rekabeti açısından ikinci ülke olmuştur. 1996 yılındaki toplam rekabet fiyat avantajı sıralaması şöyledir. Fransa, Bellux, İsveç, İspanya, Danimarka, İngiltere, Finlandiya, Avusturya, Portekiz, Hollanda, İrlanda, Almanya, Yunanistan ve Türkiye. İncelenen dönemin son yılı olan 1997 yılında, Belçika-Lüksemburg fiyat rekabeti avantajı açısından en avantajlı ülke konumundadır. 1997 yılındaki toplam rekabet fiyat avantajı açısından sıralama şöyledir: Bellux, Fransa, İngiltere, İsveç, İspanya, Danimarka, Finlandiya, Portekiz, Avusturya, İrlanda, Hollanda, Almanya, Yunanistan ve Türkiye.

Belirtilmesi gereken bir nokta, hesaplanan rekabetin fiyat rekabeti olduğudur. Dolayısıyla, fiyat rekabeti olmayan ülkelerin, bazı pazarlarda yüksek bir pazar payına sahip olması o ülkelerin kalite rekabeti açısından önemli bir avantaja sahip olduğunun bir göstergesidir.

5. SONUÇ

Bölgesel bütünleşme hareketleriyle birliğe üye ülkeler bölge dışındaki ülkelere karşı bir blok yaratarak kendi iç dinamikleriyle üye ülkelerin ekonomik alanda rekabet güçlerini arttırmaya çalışmaktadırlar. Bu rekabet gücünü kullanma yalnız birlik dışındaki ülkelere karşı değil aynı zamanda birlik içindeki ülkelerin birbirlerine karşı da kullanmaları şeklinde olmaktadır.

Bölgesel bütünleşme örneklerinden en önemlisi olan Avrupa Birliği ve buna bağlı olarak ortaya çıkan (Türkiye'nin de katıldığı) Gümrük Birliği ile büyük bir pazar oluşturulmuştur. Bu büyük pazar çerçevesindeki ülkeler birlik dışındaki ülkelere karşı daha avantajlı ama çerçeve içindeki üye ülkeler hemen hemen aynı koşullarda rekabet etme durumundadırlar. Üye ülkeler çalışmada yer verilen fiyat/maliyet rekabeti ile fiyat dışı rekabet yoluyla birlik içindeki diğer ülkelere karşı avantaj elde etmeye çalışacaklardır.

Bu anlamda, çalışmanın uygulama bölümünde 1987 yılında yayınlanan OECD ülkelerinin imalat sanayi rekabet güçlerinin hesaplanmasında kullanılan model ilgili Avrupa Birliği üye ülkeleri ve Türkiye'nin tekstil ve konfeksiyon sektöründeki rekabet güçlerini ölçmek için kullanılmıştır. Bu modele göre fiyat rekabetine dayalı olarak ithalat, ihracat ve toplam rekabete göre ülkelerin rekabet güçleri hesaplanmıştır.

Avrupa Birliği ülkeleri ve Türkiye'nin, tekstil ve konfeksiyon sektöründe, 1992-1997 yılları arası, fiyat rekabeti açısından elde edilen en önemli ve ilginç sonuçlardan birisi, Türkiye'nin, sanılanın aksine, fiyat rekabeti açısından güçlü bir ülke olmadığıdır. Çalışmada, böyle bir sonucun ortaya çıkması, başka bir ifadeyle Türkiye'nin sektörel düzeyden rekabet gücüne sahip olmaması bazı mallarda fiyat rekabet avantajının olmadığı anlamı taşımamaktadır. İkinci önemli neden ise, Türkiye'nin söz konusu piyasalarda fiyat rekabetinden çok kalite rekabetinde güçlü bir

ülke olması nedeniyledir. Zira Türkiye'nin sektörel bazda uyguladığı fiyatların yüksek olması ile birlikte Avrupa birliği pazarında önemli bir paya sahip olmasını başka bir şekilde açıklamanın olanağı yoktur.

Çalışmanın ikinci önemli sonucu Almanya'nın incelenen dönemin ilk üç yılı için, Avrupa Birliği ve Türkiye'yi kapsayan pazarda, fiyat rekabeti açısından önemli bir avantaja sahip olduğu sonucudur. Almanya'nın söz konusu dönemdeki fiyat rekabet üstünlüğü hem kendi piyasasında hem de dış piyasalarda söz konusudur. Almanya'nın Avrupa Birliği ülkeleri içerisinde en güçlü olduğu pazarlar ise Avusturya ve Hollanda pazarlarıdır. Çünkü Almanya'ya yönelen toplam talep içerisinde en yüksek paya sahip olan ülkeler Hollanda ve Avusturya'dır.

Çalışma, teorik bölümünde de değinildiği gibi, sektörel bazda bir çalışmadır. Başka bir deyişle araştırma tekstil ve konfeksiyon sektörünün tümünü içeren bir çalışmadır. Dolayısıyla sektörel bazda rekabet gücü düşük olan ülkelerin bazı mallarda yüksek bir fiyat rekabet avantajına sahip olabileceklerini belirtmek gerekir.

Bu aşamaya kadar ki değerlendirmemiz çalışmamızın uygulama bölümünde elde ettiğimiz bulgulara dayanmakta idi. Son aşama ise, elde edilen sonuçların politika önerilerine dönüştürülmesine yönelik olacaktır. Öncelikle unutulmamalıdır ki, genel rekabet gücünün açıklanmasında fiyat dışında malın teslim hızı, hazır kapasite ürün farklılaştırma hızı, ürün kalitesi ve Pazar hakkında bilgi edinebilme becerileri başarıyı ve rekabet gücünü etkilemektedir. Bu çerçevede, gelecekte yapılacak çalışmalar ve dış ticaret politikası açısından yukarıda belirtilen konularda Türk işletmelerini teşviki ve bilgilendirilmesi kalıcı ana rekabet gücünün oluşturulmasında belirleyici niteliktedir. Ancak rekabet gücünü yaratan ürün devreleri yaklaşımı çerçevesinde, Türkiye'nin pamuk, iplik, kalite iplik dokuma, terbiye ve boya, giyim ve marka giyim süreçlerini yaşayacağı dikkate alındığında, dokuma sonrası aşamaya daha fazla kaynak harcaması daha akılcı çabaları oluşturacaktır. Bu değerlendirmeler ışığında aşağıdaki değerlendirmelerin daha açıklayıcılık taşıyacağı inancındayız.

İthalat fiyat rekabetinde bazı ülkelerin yüksek ihracat fiyatlarına rağmen önemli pazar paylarına sahip oldukları belirlenmiştir. Buna örnek olarak İtalya'nın, ihracat fiyatları diğer birçok ülkeye göre yüksek olmasına rağmen Avusturya, Finlandiya, Hollanda, İsveç, İngiltere, Danimarka, Almanya, Bellux, Türkiye, Fransa,

Yunanistan, İspanya, Portekiz pazarlarında önemli bir pazar payına sahip olduğu görülmüştür. Bu durum İtalya'nın tekstil ve konfeksiyon sektöründe kalite rekabeti açısından önemli bir paya sahip olduğunu göstermektedir. Aynı şekilde İngiltere de Danimarka, İtalya, Finlandiya, İrlanda, İsveç pazarlarında yüksek bir pazar payına sahiptir. Öte yandan Türkiye'nin ihracat fiyatları yüksek olmasına rağmen Almanya pazarında önemli bir pazar payına sahip olduğu tespit edilmiştir.

Çalışmanın 1995-1997 yılları arası Avrupa Birliği ülkeleri ve Türkiye'yi kapsayan pazarda fiyat rekabet avantajı liderliğini Fransa ele geçirmiştir. Fransa'ya yönelen dış talep içerisinde Almanya, İtalya ve Belçika-Lüksemburg'dan yönelen talebin önemli bir paya sahip olduğu saptanmıştır.

Avrupa Birliği ülkelerinin, incelenen dönem içerisinde ve tekstil ve konfeksiyon sektöründe, birkaç ülke haricinde çok yakın fiyatlara sahip oldukları ortaya çıkmıştır. Bu durum, ticareti engelleyen unsurların minimize edilmesinin bir sonucudur. Dolayısıyla söz konusu sektörde önümüzdeki yıllarda rekabetin fiyat rekabetinden çok piyasadan gelen farklı talepleri karşılayabilen, fiyatların aşağı yukarı eşit olması nedeniyle, kalite açısından rekabet avantajı olan ülkelerin piyasa paylarını artıracaklarını sonucunu doğurması kaçınılmaz görülmektedir. Tekstil ve konfeksiyon sektöründe, tüketicilerin zevk ve tercihlerinin ön planda olması bu alanda rekabet gücüne sahip olmak isteyen ülkelerin bu faktörü göz önünde tutmalarını gerektirmektedir. Ayrıca bu sektörde faaliyet gösteren firmalar üretim yapılarını talebi karşılayabilecek şekilde ayarlamaları kaçınılmaz görülmektedir.

Çalışmanın ilgi çekici bulgularından biri de, ithalat rekabetinde fiyat rekabet gücü olan ülkelerin, ihracat rekabetinde de önemli bir avantaja sahip olduklarıdır. Bu durum da Avrupa Birliği ülkelerinde, tekstil ve konfeksiyon sektöründe, ülkelerin iç piyasa dış piyasa ayrımından çok Avrupa Birliği piyasası çerçevesinde faaliyette bulduklarını göstermesidir. Zira kendi piyasalarında ithalat rekabetine sahip ülkelerin diğer ülkelerin pazarlarında da başarılı olmalarını açıklamak mümkün değildir.

Çalışmanın diğer önemli bir sonucu, tekstil ve konfeksiyon sektöründe yüksek fiyatlara sahip ülkelerin, ihracat yaptıkları pazarlarda önemli bir pazar payına sahiplerse, diğer rakip ihracatçı ülkelerin ortalama fiyatları artmaktadır. Bunun sonucu olarak da yerel üreticilerin kendi pazarlarında daha avantajlı bir duruma geldiklerini

söyleyebiliriz. Bu duruma en iyi örnek Türkiye'yi verebiliriz. Türkiye pazar payının yüksek olduğu ülkelerde yerel üreticilere rakip olan diğer ihracatçı ülkelerin hesaplanan ortalama fiyatlarını artırmaktadır.



KAYNAKÇA

AY, Canan (1997) 'Gümrük Birliği Sürecinde Etkin Bir Rekabet Aracı Olarak Satış Sonrası Hizmetlerde Kalite ve Verimlilik', **3. Verimlilik Kongresi Bildirileri**, Milli Prodüktivite Merkezi Yayınları.

BESSANT, John ve David FRANCIS (1999) 'Using Learning networks to Help Improve Manufacturing Competitiveness', **Centre for Research in Innovation Manegement**, ss. 373-381.

BLAIN, Michael (1993) 'Profitability and Competitiveness : Lessons From Japanese and American Firms in the 1980s', **California Management Review**, Vol. 36, N. 1.

BULUTAY, Tuncer (1996) 'Teknolojik Gelişmenin Niteliği ve Teknolojide Yeni Eğilimler', **Teknoloji ve İstihdam**, T.C. Başbakanlık Devlet İstatistik Enstitüsü.

ÇETİNDAMAR, Dilek (1998) 'Yeni Teknolojilerin Kimya Sanayindeki Ölçeklere ve Ölçek Ekonomilerine Etkisi', **ODTÜ Gelişme Dergisi**, Vol. 25, N. 3, ss. 379-405.

DE BONO, Edward (1996) **Rekabet Üstü**, Remzi Kitabevi, Ankara.

DORNBUSCH, Rudiger ve Fischer, Stanley (1993) **Macro Economics**, Sixth Edition, McGraw Hill, International Edition.

DÖNEK, Sulhi,(1994), **Employment Skill Formation And The New Techno-Economic Paradigm: An Empirical Study of Turkish Manufacturing**, Yayınlanmamış Doktora tezi.

DURAND, Martine ve Claude GIORNO (1987) 'Indicator of International Competitiveness: Conceptual Aspects and Evaluation', **OECD Economic Studies**, Autumn, N. 9, ss. 147-182.

DURAND, Martine; Madasebi CHRISTOPHE ve Flavia TERRİBİLE (1998) **Trends in OECD Countries' International Competitiveness: The Influence of Emerging Economies**, Head of Publication Service.

EMLAK BANKASI (1996) **Gümrük Birliği ve Sektörlere Etkileri**.

ERARI, Ferhat (1997) 'Gümrük Birliği Sürecinde Denizli Tekstil Sektörünün Verimlilik Düzeyi ve Rekabet Gücü', **3. Verimlilik Kongresi**, Milli Prodüktivite Merkezi Yayınları.

EFENDİOĞLU, Ümit (1996) 'İstihdam ve Teknik Değişme Arasındaki İlişki: Tartışmaları ve BİT Vakası', **Teknoloji ve İstihdam**, Devlet İstatistik Enstitüsü Yayınları.

ERZAN, Refik ve Alpay FİLİZTEKİN (1997) 'Competitiveness of Turkish SMSEs in the Customs Union', **European Economic Review**, N. 41, ss. 881-892.

FAGERBERG, Jan (1988) International Competitiveness, **The Economic Journal**, Vol. 98, N. 391, ss. 355-374.

GHAN, S. Peng ve Dorothy Heide (1988) 'Information Technology and the New Environment: Developing and Sustaining Competitive Advantage', **Sam Advanced Manegemet Journal**.

JAYANTHI, Shekhar, Bart KOCHA ve Kingshuk K.SINHA (1999) 'Competitive Analysis of Manufacturing Plants: An Application to the US Processed Food Industry', **European Journal of Operational Research**, N. 118, ss. 217- 234.

HANSEN-BAUER, Jon ve Charles C. Snow (1996) 'Responding to Hypercompetition: The Structure and Processes of a Regional Learning Network Organization', **Organization Science**, Vol 7, N. 7.

HANSEN.J.D ve J.U.-M. Nielsen (1997) **An Economic Analysis of the European Union**, Mc Graw-Hill Publishing Company, Second Edition, International Edition.

HATZİCHRONOĞLOU, Thomas (1996) 'Globalisation and Competitiveness Relevant Indicators', **Directory For Science, Technology and Industry**, STI Working Papers.

HİRİST, P ve G. THOMPSON (1996); **Globalisation, İn Question**, Cambridge.

KARLUK, Rıdvan (1996) **Uluslararası Ekonomi**, Beta Basım Yayım, İstanbul.

KARAKAYA, Mevlüt (1997) 'Esnek Üretim Sistemlerinin Maliyet Bilgi Sistemi Üzerindeki Etkileri ve Bazı Öneriler', **Verimlilik Dergisi**, 3, Milli Prodüktivite Merkezi Yayınları.

KİBRİTÇİOĞLU, Aykut (1994) 'Firma ve Ürün Kalitesi Nedir? Neden Önemlidir?' http://dialup.ankara.edu.tr/kibritci/wp6_kalite.html.

KİBRİTÇİOĞLU, Aykut(1996) 'Uluslar arası Rekabet Gücüne Kavramsal Bir Yaklaşım', **Verimlilik Dergisi**, 3.

KİBRİTÇİOĞLU, Aykut (1998) 'Porter'in Rekabetçi Avantajlar Yaklaşımı ve İktisat Kuramı', **Future's Technologies Dergisi**, V. 48, ss. 66-71.

KUM, Hakan (1998) **Rekabet Gücünü Belirleyen Faktörler:Yeni Yaklaşımlar.**

KRUGMAN, Paul (1994) 'Competitiveness: A Dangrerous Obsession', **Foreign Affairs**, Vol. 73, N. 2.

LEE, Jooh; Rebecca Cho Lee ve Shaker A. Zahra (1994) 'Dynamics of Competition in Global High Technology Industries: A Study of the U.S. and Japanese Pharmaceutical Companies'.

Lİ, Yuan ve Shengliang DENG (1999) 'A Methodology for Competitive Advantage Analysis and Strategy Formulation: An Example in A Transitional economy', **European Journal of Operational Research**, ss. 259-270.

MARKUSEN, James; R MELVİN ve R. James (1988) **The Theory of İnternational Trade**, Harper & Row Publisher Inc, New York.

MEADE, J. E, (1957) 'The Balance of Payment Problems of a Economic İntegration'', **İnternational Economic İntegration**, edited by P. Robson, The Chaucer Press, Greate Britain.

MELVİN, B.KRAUSSE, (1972) "Recent Development in Customs Union Theory: An İnterpretive Survey", **Journal of Economic Litreture**, ss. 413-436.

OECD; Foreign Trade by Commodities, 1992-1997, Vol. 1, OECD Publication.

OECD; Foreign Trade by Commodities, 1992-1997, Vol. 2, OECD Publication.

OECD; Foreign Trade by Commodities, 1992-1997, Vol. 3, OECD Publication.

OECD; Foreign Trade by Commodities, 1992-1997, Vol. 4, OECD Publication.

OECD (1995) Indicator of Industrial Activity, 1, OECD Publication.

OECD (1997) Indicator of Industrial Activity, 1, OECD Publication.

OECD (1997) Indicator of Industrial Activity, 2, OECD Publication.

OECD (1997) Indicator of Industrial Activity, 3, OECD Publication.

OECD (1997) Indicator of Industrial Activity, 4, OECD Publication.

OECD (1998) Indicator of Industrial Activity, 1, OECD Publication.

OECD (1998) Indicator of Industrial Activity, 2, OECD Publication.

OECD (1998) Indicator of Industrial Activity, 3, OECD Publication.

OECD (1998) Indicator of Industrial Activity, 4, OECD Publication.

OECD (1999) Indicator of Industrial Activity, 1, OECD Publication.

OECD (1999) Indicator of Industrial Activity, 2, OECD Publication.

OECD (1999) Indicator of Industrial Activity, 3, OECD Publication.

OECD (1999) Indicator of Industrial Activity, 4, OECD Publication.

OECD (1998) The OECD Stan Database for Industrial Analysis 1978-1997, OECD Publication.

ORAL, Muhittin (1983) **Rekabet Gücü Araştırması**, Türkiye Sınai Kalkınma Bankası.

ORAL, Muhittin ve Arnold REİSMAN (1988) 'Measuring Industrial Competitiveness', **Industrial Marketing Management**, N. 17, ss. 263-272.

ORAL, Muhittin (1993) 'Measuring Industrial Competitiveness, For Strategy Formulation', **Proceedings of Industrial Congress 1993**, TMMOB Yayınları, Kasım 22-26, Ankara, ss. 1-20.

ÖZKAN, H, Nuran (1997) 'Teknolojik Yeterlilik(Yetkinlik) ve Üretim Sistemlerindeki Değişimin Yeni Boyutu', **3. Verimlilik Kongresi Bildirileri**, s.s. 28-144.

PARKAN, Celik ve Ming-Lu WU (1999) 'Measurement of the Performance of an Investment Bank Using the Operational Competitiveness Rating Procedure', **The International Journal Management Science**, N. 27, ss. 201-217.

PORTER, Michael (1979) 'How Competitive Forces Shape Strategy', **Harvard Business Review**, March-April, ss. 138-145.

PORTER, Michael (1983) The Technological Dimension of Competitive Strategy, **Research on Technological Innovation, Management and Policy**, Vol. 1, ss. 1-33.

PORTER, Michael (1990) 'The Competitive Advantage of Nations', **Harvard Business Review**, March-April, ss. 73-93.

PORTER, Michael (1998) Rekabet Dersleri, **Capital**, Yönetim Dizisi: 3.

PROKOPENKO, Joseph (1992) **Verimlilik Yönetimi**, Milli Prodüktivite Merkezi Yayınları: 476.

RAMASWAMY, Venkalram; H. GATIGNON ve D. J. REIBSTEIN (1994) 'Competitive Marketing Behavior In Industrial Markets', **Journal of Marketing**, Vol. 58, ss.45-55.

REYHANOĞLU, Metin (1999) **Şebeke Örgüt Yapıları ve Türkiye'deki Sanayi İşletmeleri Üzerine Bir Araştırma**, Mustafa kemal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış İşletme Yüksek Lisansı Tezi, Antakya.

REYNOLDS G. Lloyd (1982) **Makro Economics**, Richard. D. Irwin Inc. Homewood Vol. 111, ss. 347-355.

ROBSON, P (1972) **İnternational Economic İntegration**, Penguin Modern Economics Readings, Great Britain.

ROMER, David (1996) **Advanced Macroeconomics**, The McGraw-Hill Companies Inc, International Edition.

TEKİN, Mahmut (1997) 'Esnek Üretim Sistemleri ve Esnek Üretim Sistemleri ile İlgili Örnek Uygulamalar', 1. **Ulusal Üretim Araştırmaları Sempozyumu**.

TÜRKMEN, İsmail (1997) 'Küreselleşme Yeni Üretim Organizasyonları, Esneklik ve Yeni Yönetmel Yaklaşımlar', 1. **Ulusal Üretim Araştırmaları Sempozyumu**.

SALVATORE, Dominick (1990) **Theory and Problems of İnternational Economics**, International Edition.

SEYYİDOĞLU, Halil (1996) **Uluslararası İktisat**, Güzem Yayınları, 11. Baskı, İstanbul.

SOYAK, Alkan (1996) **Teknolojik Gelişme ve Özelleştirme, Telekomünikasyon Sektörü Üzerine Bir İnceleme**, Kavram Yayınları, İstanbul.

SUIÇMEZ, Halit (1997) Türkiye ve Avrupa Birliğinde Ücret ve Verimlilikler, **3.Verimlilik Kongresi**.

VİNER, Jacob, (1950) **The Customs Union Issue**, Lancaster Press Inc, Lancaster, Pennsylvania.



EKLER

Ek 1. Ülkelerin İhracat ve İthalat Rekabeti Verileri (OECD Foreign Trade by Commodities, 1992-97; OECD 1995,1997,1998,1999).

Ek 2. Ülkelerin İhracat ve İthalat Rekabeti Grafikleri



| ALMANYA'NIN TÜRKİYE PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|------------------------------|----------------------------|---|
| Tarih | Türkiye'nin Üreticisi Fiyatı | Almanya'nın İhracat Fiyatı | Almanya'nın Türkiye Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 242 | 103 | 238,161 |
| 1993 | 372 | 104 | 367,838 |
| 1994 | 860 | 105 | 849,018 |
| 1995 | 1626 | 105 | 1598,1 |
| 1996 | 2581 | 105 | 2503,77 |
| 1997 | 4751 | 106 | 4588,28 |

| ALMANYA'NIN FRANSA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|-----------------------------|----------------------------|--|
| Tarih | Fransa'nın Üreticisi Fiyatı | Almanya'nın İhracat Fiyatı | Almanya'nın Fransa Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 101 | 103 | 102,7806 |
| 1993 | 99 | 104 | 103,1133 |
| 1994 | 101 | 105 | 111,1449 |
| 1995 | 102 | 105 | 124,1094 |
| 1996 | 101 | 105 | 137,5602 |
| 1997 | 102 | 106 | 184,3716 |

| ALMANYA'NIN YUNANİSTAN PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|--------------------------------|----------------------------|--|
| Tarih | Yunanistan'ın Üreticisi Fiyatı | Almanya'nın İhracat Fiyatı | Almanya'nın Yunanistan Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 127 | 103 | 120,5057 |
| 1993 | 137 | 104 | 129,9642 |
| 1994 | 147 | 105 | 139,4212 |
| 1995 | 159 | 105 | 152,9108 |
| 1996 | 169 | 105 | 170,837 |
| 1997 | 179 | 106 | 213,2824 |

| ALMANYA'NIN İSPANYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|------------------------------|----------------------------|---|
| Tarih | İspanya'nın Üreticisi Fiyatı | Almanya'nın İhracat Fiyatı | Almanya'nın İspanya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 105 | 103 | 106,1881 |
| 1993 | 106 | 104 | 107,3446 |
| 1994 | 109 | 105 | 112,0835 |
| 1995 | 113 | 105 | 119,6339 |
| 1996 | 114 | 105 | 127,6789 |
| 1997 | 116 | 106 | 146,4394 |

| ALMANYA'NIN PORTEKİZ PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|------------------------------|----------------------------|--|
| Tarih | Portekiz'in Üreticisi Fiyatı | Almanya'nın İhracat Fiyatı | Almanya'nın Portekiz Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 103 | 103 | 102,846 |
| 1993 | 107 | 104 | 105,7552 |
| 1994 | 111 | 105 | 111,0734 |
| 1995 | 116 | 105 | 115,6205 |
| 1996 | 117 | 105 | 119,7484 |
| 1997 | 118 | 106 | 127,6427 |

| ALMANYA'NIN İNGİLTERE PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|--------------------------------|----------------------------|---|
| Tarih | İngiltere'nin Üreticisi Fiyatı | Almanya'nın İhracat Fiyatı | Almanya'nın İngiltere Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 108 | 103 | 108,2287 |
| 1993 | 110 | 104 | 112,3739 |
| 1994 | 112 | 105 | 122,6358 |
| 1995 | 115 | 105 | 141,693 |
| 1996 | 117 | 105 | 166,0957 |
| 1997 | 118 | 106 | 221,2768 |

| ALMANYA'NIN DANİMARKA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|--------------------------------|----------------------------|---|
| Tarih | Danimarka'nın Üreticisi Fiyatı | Almanya'nın İhracat Fiyatı | Almanya'nın Danimarka Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 101 | 103 | 103,2987 |
| 1993 | 102 | 104 | 104,114 |
| 1994 | 103 | 105 | 112,4236 |
| 1995 | 105 | 105 | 129,7637 |
| 1996 | 105 | 105 | 149,0056 |
| 1997 | 105 | 106 | 205,1518 |

| ALMANYA'NIN İTALYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|-----------------------------|----------------------------|--|
| Tarih | İtalya'nın Üreticisi Fiyatı | Almanya'nın İhracat Fiyatı | Almanya'nın İtalya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 104 | 103 | 104,488 |
| 1993 | 105 | 104 | 106,0571 |
| 1994 | 109 | 105 | 112,6055 |
| 1995 | 114 | 105 | 121,0405 |
| 1996 | 116 | 105 | 127,6822 |
| 1997 | 125 | 106 | 149,4827 |

| ALMANYA'NIN BELLUX PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|----------------------------|----------------------------|--|
| Tarih | Bellux'un Üreticisi Fiyatı | Almanya'nın İhracat Fiyatı | Almanya'nın Bellux Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 101 | 103 | 100,8712 |
| 1993 | 101 | 104 | 100,9845 |
| 1994 | 108 | 105 | 108,1725 |
| 1995 | 106 | 105 | 106,8457 |
| 1996 | 108 | 105 | 109,3448 |
| 1997 | 109 | 106 | 111,8971 |

| ALMANYA'NIN AVUSTURYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|--------------------------------|----------------------------|---|
| Tarih | Avusturya'nın Üreticisi Fiyatı | Almanya'nın İhracat Fiyatı | Almanya'nın Avusturya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 102 | 103 | 113,178 |
| 1993 | 103 | 104 | 119,7767 |
| 1994 | 105 | 105 | 135,2421 |
| 1995 | 105 | 105 | 125,9812 |
| 1996 | 105 | 105 | 146,3504 |
| 1997 | 105 | 106 | 187,8943 |

| ALMANYA'NIN FİNLANDIYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|---------------------------------|----------------------------|--|
| Tarih | Finlandiya'nın Üreticisi Fiyatı | Almanya'nın İhracat Fiyatı | Almanya'nın Finlandiya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 106 | 103 | 103,533 |
| 1993 | 110 | 104 | 107,4715 |
| 1994 | 114 | 105 | 113,7633 |
| 1995 | 117 | 105 | 122,6343 |
| 1996 | 118 | 105 | 134,3455 |
| 1997 | 118 | 106 | 167,1494 |

| ALMANYA'NIN İRLANDA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|------------------------------|----------------------------|---|
| Tarih | İrlanda'nın Üreticisi Fiyatı | Almanya'nın İhracat Fiyatı | Almanya'nın İrlanda Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 102 | 103 | 116,7687 |
| 1993 | 102 | 104 | 117,3035 |
| 1994 | 104 | 105 | 124,9664 |
| 1995 | 107 | 105 | 138,0803 |
| 1996 | 110 | 105 | 156,3038 |
| 1997 | 113 | 106 | 192,4684 |

| ALMANYA'NIN HOLLANDA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|-------------------------------|----------------------------|--|
| Tarih | Hollanda'nın Üreticisi Fiyatı | Almanya'nın İhracat Fiyatı | Almanya'nın Hollanda Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 103 | 103 | 87,31742 |
| 1993 | 103 | 104 | 98,97805 |
| 1994 | 105 | 105 | 119,8509 |
| 1995 | 105 | 105 | 156,4149 |
| 1996 | 105 | 105 | 203,7072 |
| 1997 | 106 | 106 | 263,734 |

| ALMANYA'NIN İSVEÇ PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|---------------------------|----------------------------|---|
| Tarih | İsveç'in Üreticisi Fiyatı | Almanya'nın İhracat Fiyatı | Almanya'nın İsveç Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 104 | 103 | 106,1438 |
| 1993 | 112 | 104 | 111,4206 |
| 1994 | 115 | 105 | 121,6096 |
| 1995 | 119 | 105 | 130,9284 |
| 1996 | 122 | 105 | 156,9819 |
| 1997 | 126 | 106 | 218,9119 |

| ALMANYA'NIN BÜTÜN PAZARLARDAKİ TOPLAM İHRACAT REKABETİ | | |
|--|----------------------------|---|
| Tarih | Almanya'nın İhracat Fiyatı | Almanya'nın Bütün Pazarlardaki Rakiplerinin Hesaplanan Ortalama İhracat Fiyatları |
| 1992 | 103 | 105,7427 |
| 1993 | 104 | 115,1064 |
| 1994 | 105 | 137,1847 |
| 1995 | 105 | 176,9841 |
| 1996 | 105 | 242,0671 |
| 1997 | 106 | 370,2988 |

| ALMANYA'NIN İTHALAT REKABETİ | | |
|------------------------------|-----------------------------------|---|
| Tarih | Almanya'nın Yurtiçi Üretim Fiyatı | Almanya Pazarına İhracat Yapan Ülkelerin Hesaplanan Ortalama İhracat Fiyatı |
| 1992 | 103 | 122,8842 |
| 1993 | 104 | 150,5016 |
| 1994 | 105 | 227,3219 |
| 1995 | 105 | 380,6204 |
| 1996 | 105 | 588,1496 |
| 1997 | 106 | 1106,15 |

AVUSTURYA'NIN TÜRKİYE PAZARINDA İHRACAT REKABETİ

| Tarih | Türkiye'nin Üreticisi Fiyatı | Avusturya'nın İhracat Fiyatı | Avusturya'nın Türkiye Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
|-------|------------------------------|------------------------------|---|
| 1992 | 242 | 102 | 236,5675 |
| 1993 | 372 | 103 | 366,1873 |
| 1994 | 860 | 105 | 845,1938 |
| 1995 | 1626 | 105 | 1589,597 |
| 1996 | 2581 | 105 | 2476,227 |
| 1997 | 4751 | 105 | 4538,349 |

AVUSTURYA'NIN FRANSA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ

| Tarih | Fransa'nın Üreticisi Fiyatı | Avusturya'nın İhracat Fiyatı | Avusturya'nın Fransa Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
|-------|-----------------------------|------------------------------|--|
| 1992 | 101 | 102 | 103,6763 |
| 1993 | 99 | 103 | 104,0028 |
| 1994 | 101 | 105 | 111,9773 |
| 1995 | 102 | 105 | 124,9383 |
| 1996 | 101 | 105 | 138,3386 |
| 1997 | 102 | 105 | 185,2706 |

AVUSTURYA'NIN YUNANİSTAN PAZARINDA İHRACAT REKABETİ

| Tarih | Yunanistan'ın Üreticisi Fiyatı | Avusturya'nın İhracat Fiyatı | Avusturya'nın Yunanistan Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
|-------|--------------------------------|------------------------------|--|
| 1992 | 127 | 102 | 122,6462 |
| 1993 | 137 | 103 | 130,3345 |
| 1994 | 147 | 105 | 139,3855 |
| 1995 | 159 | 105 | 152,4942 |
| 1996 | 169 | 105 | 170,0711 |
| 1997 | 179 | 105 | 212,2491 |

AVUSTURYA'NIN İSPANYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ

| Tarih | İspanya'nın Üreticisi Fiyatı | Avusturya'nın İhracat Fiyatı | Avusturya'nın İspanya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
|-------|------------------------------|------------------------------|---|
| 1992 | 105 | 102 | 106,5396 |
| 1993 | 106 | 103 | 107,647 |
| 1994 | 109 | 105 | 112,4037 |
| 1995 | 113 | 105 | 119,9327 |
| 1996 | 114 | 105 | 128,0504 |
| 1997 | 116 | 105 | 146,7351 |

AVUSTURYA'NIN PORTEKİZ PAZARINDA İHRACAT REKABETİ

| Tarih | Portekiz'in Üreticisi Fiyatı | Avusturya'nın İhracat Fiyatı | Avusturya'nın Portekiz Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
|-------|------------------------------|------------------------------|--|
| 1992 | 103 | 102 | 103,789 |
| 1993 | 107 | 103 | 106,4784 |
| 1994 | 111 | 105 | 111,7543 |
| 1995 | 116 | 105 | 116,1559 |
| 1996 | 117 | 105 | 120,2995 |
| 1997 | 118 | 105 | 128,3067 |

AVUSTURYA'NIN İNGİLTERE PAZARINDA İHRACAT REKABETİ

| Tarih | İngiltere'nin Üreticisi Fiyatı | Avusturya'nın İhracat Fiyatı | Avusturya'nın İngiltere Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
|-------|--------------------------------|------------------------------|---|
| 1992 | 108 | 102 | 109,2272 |
| 1993 | 110 | 103 | 112,9876 |
| 1994 | 112 | 105 | 123,3926 |
| 1995 | 115 | 105 | 142,3958 |
| 1996 | 117 | 105 | 166,7575 |
| 1997 | 118 | 105 | 221,7096 |

AVUSTURYA'NIN DANİMARKA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ

| Tarih | Danimarka'nın Üreticisi Fiyatı | Avusturya'nın İhracat Fiyatı | Avusturya'nın Danimarka Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
|-------|--------------------------------|------------------------------|---|
| 1992 | 101 | 102 | 107,9518 |
| 1993 | 102 | 103 | 108,1991 |
| 1994 | 103 | 105 | 116,5928 |
| 1995 | 105 | 105 | 133,8011 |
| 1996 | 105 | 105 | 152,3451 |
| 1997 | 105 | 105 | 208,0832 |

AVUSTURYA'NIN İTALYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ

| Tarih | İtalya'nın Üreticisi Fiyatı | Avusturya'nın İhracat Fiyatı | Avusturya'nın İtalya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
|-------|-----------------------------|------------------------------|--|
| 1992 | 104 | 102 | 104,6148 |
| 1993 | 105 | 103 | 106,1933 |
| 1994 | 109 | 105 | 112,7003 |
| 1995 | 114 | 105 | 121,0491 |
| 1996 | 116 | 105 | 127,656 |
| 1997 | 125 | 105 | 149,3331 |

| AVUSTURYA'NIN BELLUX PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|----------------------------|------------------------------|--|
| Tarih | Bellux'un Üreticisi Fiyatı | Avusturya'nın İhracat Fiyatı | Avusturya'nın Bellux Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 101 | 102 | 101,1355 |
| 1993 | 101 | 103 | 101,1579 |
| 1994 | 108 | 105 | 108,3113 |
| 1995 | 106 | 105 | 107,0427 |
| 1996 | 108 | 105 | 109,4767 |
| 1997 | 109 | 105 | 111,9883 |

| AVUSTURYA'NIN ALMANYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|------------------------------|------------------------------|---|
| Tarih | Almanya'nın Üreticisi Fiyatı | Avusturya'nın İhracat Fiyatı | Avusturya'nın Almanya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 103 | 102 | 110,3936 |
| 1993 | 104 | 103 | 118,5 |
| 1994 | 105 | 105 | 144,008 |
| 1995 | 105 | 105 | 198,1057 |
| 1996 | 105 | 105 | 270,6319 |
| 1997 | 106 | 105 | 436,4985 |

| AVUSTURYA'NIN FİNLANDIYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|---------------------------------|------------------------------|--|
| Tarih | Finlandiya'nın Üreticisi Fiyatı | Avusturya'nın İhracat Fiyatı | Avusturya'nın Finlandiya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 106 | 102 | 106,545 |
| 1993 | 110 | 103 | 109,9744 |
| 1994 | 114 | 105 | 116,0896 |
| 1995 | 117 | 105 | 124,4094 |
| 1996 | 118 | 105 | 135,5882 |
| 1997 | 118 | 105 | 168,7998 |

| AVUSTURYA'NIN İRLANDA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|------------------------------|------------------------------|---|
| Tarih | İrlanda'nın Üreticisi Fiyatı | Avusturya'nın İhracat Fiyatı | Avusturya'nın İrlanda Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 102 | 102 | 122,2424 |
| 1993 | 102 | 103 | 122,1319 |
| 1994 | 104 | 105 | 128,9129 |
| 1995 | 107 | 105 | 141,6807 |
| 1996 | 110 | 105 | 158,7433 |
| 1997 | 113 | 105 | 194,8964 |

| AVUSTURYA'NIN HOLLANDA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|-------------------------------|------------------------------|--|
| Tarih | Hollanda'nın Üreticisi Fiyatı | Avusturya'nın İhracat Fiyatı | Avusturya'nın Hollanda Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 103 | 102 | 122,4666 |
| 1993 | 103 | 103 | 127,3564 |
| 1994 | 105 | 105 | 146,293 |
| 1995 | 105 | 105 | 180,5277 |
| 1996 | 105 | 105 | 225,887 |
| 1997 | 106 | 105 | 274,7356 |

| AVUSTURYA'NIN İSVEÇ PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|---------------------------|------------------------------|---|
| Tarih | İsveç'in Üreticisi Fiyatı | Avusturya'nın İhracat Fiyatı | Avusturya'nın İsveç Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 104 | 102 | 109,7008 |
| 1993 | 112 | 103 | 115,4736 |
| 1994 | 115 | 105 | 124,744 |
| 1995 | 119 | 105 | 136,4771 |
| 1996 | 122 | 105 | 162,0224 |
| 1997 | 126 | 105 | 224,8426 |

| AVUSTURYA'NIN BÜTÜN PAZARLARDAKİ TOPLAM İHRACAT REKABETİ | | |
|--|------------------------------|---|
| Tarih | Avusturya'nın İhracat Fiyatı | Avusturya'nın Bütün Pazarlardaki Rakiplerinin Hesaplanan Ortalama İhracat Fiyatları |
| 1992 | 102 | 110,8202 |
| 1993 | 103 | 116,2648 |
| 1994 | 105 | 137,2066 |
| 1995 | 105 | 186,765 |
| 1996 | 105 | 255,3157 |
| 1997 | 105 | 412,4666 |

| AVUSTURYA'NIN İTHALAT REKABETİ | | |
|--------------------------------|--------------------------------------|---|
| Tarih | Avusturya'nın Yurtdışı Üretim Fiyatı | Avusturya Pazarına İhracat Yapan Ülkelerin Hesaplanan Ortalama İhracat Fiyatı |
| 1992 | 102 | 179,7626 |
| 1993 | 103 | 191,5533 |
| 1994 | 105 | 234,9697 |
| 1995 | 105 | 233,021 |
| 1996 | 105 | 295,3713 |
| 1997 | 105 | 418,4779 |

| TÜRKİYE'NİN ALMANYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|------------------------------|----------------------------|---|
| Tarih | Almanya'nın Üreticini Fiyatı | Türkiye'nin İhracat Fiyatı | Türkiye'nin Almanya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 103 | 242 | 103,7655 |
| 1993 | 104 | 372 | 104,5479 |
| 1994 | 105 | 860 | 106,2905 |
| 1995 | 105 | 1626 | 106,9446 |
| 1996 | 105 | 2581 | 107,2159 |
| 1997 | 106 | 4751 | 108,7029 |

| TÜRKİYE'NİN FRANSA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|-----------------------------|----------------------------|--|
| Tarih | Fransa'nın Üreticini Fiyatı | Türkiye'nin İhracat Fiyatı | Türkiye'nin Fransa Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 101 | 242 | 101,9095 |
| 1993 | 99 | 372 | 100,5974 |
| 1994 | 101 | 860 | 102,8398 |
| 1995 | 102 | 1626 | 104,185 |
| 1996 | 101 | 2581 | 104,203 |
| 1997 | 102 | 4751 | 106,1204 |

| TÜRKİYE'NİN YUNANİSTAN PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|--------------------------------|----------------------------|--|
| Tarih | Yunanistan'ın Üreticini Fiyatı | Türkiye'nin İhracat Fiyatı | Türkiye'nin Yunanistan Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 127 | 242 | 122,6272 |
| 1993 | 137 | 372 | 130,0919 |
| 1994 | 147 | 860 | 137,9095 |
| 1995 | 159 | 1626 | 146,5 |
| 1996 | 169 | 2581 | 153,6325 |
| 1997 | 179 | 4751 | 162,09 |

| TÜRKİYE'NİN İSPANYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|------------------------------|----------------------------|---|
| Tarih | İspanya'nın Üreticini Fiyatı | Türkiye'nin İhracat Fiyatı | Türkiye'nin İspanya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 105 | 242 | 106,1102 |
| 1993 | 106 | 372 | 106,8977 |
| 1994 | 109 | 860 | 110,1088 |
| 1995 | 113 | 1626 | 113,9862 |
| 1996 | 114 | 2581 | 115,2881 |
| 1997 | 116 | 4751 | 117,5041 |

| TÜRKİYE'NİN PORTEKİZ PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|------------------------------|----------------------------|--|
| Tarih | Portekiz'in Üreticini Fiyatı | Türkiye'nin İhracat Fiyatı | Türkiye'nin Portekiz Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 103 | 242 | 102,9408 |
| 1993 | 107 | 372 | 106,0359 |
| 1994 | 111 | 860 | 109,8192 |
| 1995 | 116 | 1626 | 114,5302 |
| 1996 | 117 | 2581 | 115,29 |
| 1997 | 118 | 4751 | 116,5349 |

| TÜRKİYE'NİN İNGİLTERE PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|--------------------------------|----------------------------|---|
| Tarih | İngiltere'nin Üreticini Fiyatı | Türkiye'nin İhracat Fiyatı | Türkiye'nin İngiltere Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 108 | 242 | 107,283 |
| 1993 | 110 | 372 | 109,0099 |
| 1994 | 112 | 860 | 111,2308 |
| 1995 | 115 | 1626 | 113,963 |
| 1996 | 117 | 2581 | 115,7038 |
| 1997 | 118 | 4751 | 117,1058 |

| TÜRKİYE'NİN DANİMARKA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|--------------------------------|----------------------------|---|
| Tarih | Danimarka'nın Üreticini Fiyatı | Türkiye'nin İhracat Fiyatı | Türkiye'nin Danimarka Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 101 | 242 | 106,7706 |
| 1993 | 102 | 372 | 105,1615 |
| 1994 | 103 | 860 | 107,0305 |
| 1995 | 105 | 1626 | 108,9556 |
| 1996 | 105 | 2581 | 109,069 |
| 1997 | 105 | 4751 | 109,6333 |

| TÜRKİYE'NİN İTALYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|-----------------------------|----------------------------|--|
| Tarih | İtalya'nın Üreticini Fiyatı | Türkiye'nin İhracat Fiyatı | Türkiye'nin İtalya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 104 | 242 | 104,1121 |
| 1993 | 105 | 372 | 105,0903 |
| 1994 | 109 | 860 | 108,9936 |
| 1995 | 114 | 1626 | 113,7158 |
| 1996 | 116 | 2581 | 115,6323 |
| 1997 | 125 | 4751 | 124,1247 |

| TÜRKİYE'NİN BELLUX PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|----------------------------|----------------------------|--|
| Tarih | Bellux'un Üreticisi Fiyatı | Türkiye'nin İhracat Fiyatı | Türkiye'nin Bellux Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 101 | 242 | 101,0656 |
| 1993 | 101 | 372 | 101,0502 |
| 1994 | 108 | 860 | 107,9584 |
| 1995 | 106 | 1626 | 106,0367 |
| 1996 | 108 | 2581 | 108,0026 |
| 1997 | 109 | 4751 | 109,0241 |

| TÜRKİYE'NİN AVUSTURYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|--------------------------------|----------------------------|---|
| Tarih | Avusturya'nın Üreticisi Fiyatı | Türkiye'nin İhracat Fiyatı | Türkiye'nin Avusturya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 102 | 242 | 128,3284 |
| 1993 | 103 | 372 | 129,9568 |
| 1994 | 105 | 860 | 131,9117 |
| 1995 | 105 | 1626 | 142,3655 |
| 1996 | 105 | 2581 | 137,7719 |
| 1997 | 105 | 4751 | 141,4994 |

| TÜRKİYE'NİN FİNLANDİYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|---------------------------------|----------------------------|--|
| Tarih | Finlandiya'nın Üreticisi Fiyatı | Türkiye'nin İhracat Fiyatı | Türkiye'nin Finlandiya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 106 | 242 | 107,0829 |
| 1993 | 110 | 372 | 110,2791 |
| 1994 | 114 | 860 | 113,9073 |
| 1995 | 117 | 1626 | 116,686 |
| 1996 | 118 | 2581 | 117,845 |
| 1997 | 118 | 4751 | 118,5559 |

| TÜRKİYE'NİN İRLANDA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|------------------------------|----------------------------|---|
| Tarih | İrlanda'nın Üreticisi Fiyatı | Türkiye'nin İhracat Fiyatı | Türkiye'nin İrlanda Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 102 | 242 | 120,2145 |
| 1993 | 102 | 372 | 119,4493 |
| 1994 | 104 | 860 | 123,3566 |
| 1995 | 107 | 1626 | 128,1859 |
| 1996 | 110 | 2581 | 132,8992 |
| 1997 | 113 | 4751 | 136,9412 |

| TÜRKİYE'NİN HOLLANDA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|-------------------------------|----------------------------|--|
| Tarih | Hollanda'nın Üreticisi Fiyatı | Türkiye'nin İhracat Fiyatı | Türkiye'nin Hollanda Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 103 | 242 | 112,058 |
| 1993 | 103 | 372 | 108,7877 |
| 1994 | 105 | 860 | 110,8703 |
| 1995 | 105 | 1626 | 110,2961 |
| 1996 | 105 | 2581 | 110,464 |
| 1997 | 106 | 4751 | 113,6509 |

| TÜRKİYE'NİN İSVEÇ PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|---------------------------|----------------------------|---|
| Tarih | İsveç'in Üreticisi Fiyatı | Türkiye'nin İhracat Fiyatı | Türkiye'nin İsveç Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 104 | 242 | 108,1964 |
| 1993 | 112 | 372 | 111,9324 |
| 1994 | 115 | 860 | 114,8573 |
| 1995 | 119 | 1626 | 117,7909 |
| 1996 | 122 | 2581 | 119,5512 |
| 1997 | 126 | 4751 | 122,1444 |

| TÜRKİYE'NİN BÜTÜN PAZARLARDAKİ TOPLAM İHRACAT REKABETİ | | |
|--|----------------------------|---|
| Tarih | Türkiye'nin İhracat Fiyatı | Türkiye'nin Bütün Pazarlardaki Rakiplerinin Hesaplanan Ortalama İhracat Fiyatları |
| 1992 | 242 | 105,1613 |
| 1993 | 372 | 105,6581 |
| 1994 | 860 | 107,9613 |
| 1995 | 1626 | 109,2564 |
| 1996 | 2581 | 110,0507 |
| 1997 | 4751 | 112,6787 |

| TÜRKİYE'NİN İTHALAT REKABETİ | | |
|------------------------------|-----------------------------------|---|
| Tarih | Türkiye'nin Yurtiçi Üretim Fiyatı | Türkiye Pazarına İhracat Yapan Ülkelerin Hesaplanan Ortalama İhracat Fiyatı |
| 1992 | 242 | 103,8083 |
| 1993 | 372 | 104,8242 |
| 1994 | 860 | 108,1055 |
| 1995 | 1626 | 111,8984 |
| 1996 | 2581 | 112,939 |
| 1997 | 4751 | 118,5033 |

| FRANSA'NIN TÜRKİYE PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|------------------------------|---------------------------|--|
| Tarih | Türkiye'nin Üreticisi Fiyatı | Fransa'nın İhracat Fiyatı | Fransa'nın Türkiye Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 242 | 101 | 236,8027 |
| 1993 | 372 | 99 | 366,4264 |
| 1994 | 860 | 101 | 846,0614 |
| 1995 | 1626 | 102 | 1592,241 |
| 1996 | 2581 | 101 | 2481,044 |
| 1997 | 4751 | 102 | 4550,685 |

| FRANSA'NIN ALMANYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|------------------------------|---------------------------|--|
| Tarih | Almanya'nın Üreticisi Fiyatı | Fransa'nın İhracat Fiyatı | Fransa'nın Almanya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 103 | 101 | 110,9508 |
| 1993 | 104 | 99 | 120,2459 |
| 1994 | 105 | 101 | 145,3261 |
| 1995 | 105 | 102 | 199,6234 |
| 1996 | 105 | 101 | 272,7729 |
| 1997 | 106 | 102 | 439,1289 |

| FRANSA'NIN YUNANİSTAN PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|--------------------------------|---------------------------|---|
| Tarih | Yunanistan'ın Üreticisi Fiyatı | Fransa'nın İhracat Fiyatı | Fransa'nın Yunanistan Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 127 | 101 | 119,576 |
| 1993 | 137 | 99 | 127,7091 |
| 1994 | 147 | 101 | 136,884 |
| 1995 | 159 | 102 | 150,155 |
| 1996 | 169 | 101 | 168,0136 |
| 1997 | 179 | 102 | 210,4851 |

| FRANSA'NIN İSPANYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|------------------------------|---------------------------|--|
| Tarih | İspanya'nın Üreticisi Fiyatı | Fransa'nın İhracat Fiyatı | Fransa'nın İspanya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 105 | 101 | 103,4303 |
| 1993 | 106 | 99 | 105,0154 |
| 1994 | 109 | 101 | 109,4599 |
| 1995 | 113 | 102 | 116,8061 |
| 1996 | 114 | 101 | 124,7233 |
| 1997 | 116 | 102 | 144,0155 |

| FRANSA'NIN PORTEKİZ PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|------------------------------|---------------------------|---|
| Tarih | Portekiz'in Üreticisi Fiyatı | Fransa'nın İhracat Fiyatı | Fransa'nın Portekiz Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 103 | 101 | 100,6513 |
| 1993 | 107 | 99 | 103,5559 |
| 1994 | 111 | 101 | 108,6377 |
| 1995 | 116 | 102 | 112,9202 |
| 1996 | 117 | 101 | 117,1029 |
| 1997 | 118 | 102 | 124,7796 |

| FRANSA'NIN İNGİLTERE PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|--------------------------------|---------------------------|--|
| Tarih | İngiltere'nin Üreticisi Fiyatı | Fransa'nın İhracat Fiyatı | Fransa'nın İngiltere Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 108 | 101 | 107,6542 |
| 1993 | 110 | 99 | 112,1068 |
| 1994 | 112 | 101 | 121,9884 |
| 1995 | 115 | 102 | 141,3074 |
| 1996 | 117 | 101 | 165,4741 |
| 1997 | 118 | 102 | 220,9323 |

| FRANSA'NIN DANIŞMARKA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|--------------------------------|---------------------------|--|
| Tarih | Danimarka'nın Üreticisi Fiyatı | Fransa'nın İhracat Fiyatı | Fransa'nın Danimarka Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 101 | 101 | 106,6975 |
| 1993 | 102 | 99 | 107,0327 |
| 1994 | 103 | 101 | 115,5043 |
| 1995 | 105 | 102 | 133,0188 |
| 1996 | 105 | 101 | 151,6565 |
| 1997 | 105 | 102 | 207,2557 |

| FRANSA'NIN İTALYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|-----------------------------|---------------------------|---|
| Tarih | İtalya'nın Üreticisi Fiyatı | Fransa'nın İhracat Fiyatı | Fransa'nın İtalya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 104 | 101 | 103,2495 |
| 1993 | 105 | 99 | 104,8968 |
| 1994 | 109 | 101 | 111,4651 |
| 1995 | 114 | 102 | 119,7783 |
| 1996 | 116 | 101 | 126,4396 |
| 1997 | 125 | 102 | 148,3939 |

| FRANSA'NIN BELLUX PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|----------------------------|---------------------------|---|
| Tarih | Bellux'un Üreticisi Fiyatı | Fransa'nın İhracat Fiyatı | Fransa'nın Bellux Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 101 | 101 | 100,5558 |
| 1993 | 100 | 99 | 99,73625 |
| 1994 | 105 | 101 | 104,9227 |
| 1995 | 107 | 102 | 107,4662 |
| 1996 | 105 | 101 | 106,0776 |
| 1997 | 106 | 102 | 108,6978 |

| FRANSA'NIN AVUSTURYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|--------------------------------|---------------------------|--|
| Tarih | Avusturya'nın Üreticisi Fiyatı | Fransa'nın İhracat Fiyatı | Fransa'nın Avusturya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 102 | 101 | 129,1527 |
| 1993 | 103 | 99 | 134,4942 |
| 1994 | 105 | 101 | 148,7027 |
| 1995 | 105 | 102 | 165,1408 |
| 1996 | 105 | 101 | 183,2341 |
| 1997 | 105 | 102 | 227,9459 |

| FRANSA'NIN FİNLANDİYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|---------------------------------|---------------------------|---|
| Tarih | Finlandiya'nın Üreticisi Fiyatı | Fransa'nın İhracat Fiyatı | Fransa'nın Finlandiya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 106 | 101 | 105,0972 |
| 1993 | 110 | 99 | 108,7296 |
| 1994 | 114 | 101 | 114,2943 |
| 1995 | 117 | 102 | 122,9432 |
| 1996 | 118 | 101 | 134,2627 |
| 1997 | 118 | 102 | 167,3851 |

| FRANSA'NIN İRLANDA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|------------------------------|---------------------------|--|
| Tarih | İrlanda'nın Üreticisi Fiyatı | Fransa'nın İhracat Fiyatı | Fransa'nın İrlanda Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 102 | 101 | 120,016 |
| 1993 | 102 | 99 | 120,1492 |
| 1994 | 104 | 101 | 126,9117 |
| 1995 | 107 | 102 | 139,9662 |
| 1996 | 110 | 101 | 157,3495 |
| 1997 | 113 | 102 | 193,4711 |

| FRANSA'NIN HOLLANDA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|-------------------------------|---------------------------|---|
| Tarih | Hollanda'nın Üreticisi Fiyatı | Fransa'nın İhracat Fiyatı | Fransa'nın Hollanda Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 103 | 101 | 115,0414 |
| 1993 | 103 | 99 | 121,7447 |
| 1994 | 105 | 101 | 139,5098 |
| 1995 | 105 | 102 | 174,6329 |
| 1996 | 105 | 101 | 219,9635 |
| 1997 | 106 | 102 | 267,641 |

| FRANSA'NIN İSVEÇ PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|---------------------------|---------------------------|--|
| Tarih | İsveç'in Üreticisi Fiyatı | Fransa'nın İhracat Fiyatı | Fransa'nın İsveç Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 104 | 101 | 108,1538 |
| 1993 | 112 | 99 | 113,6624 |
| 1994 | 115 | 101 | 122,6169 |
| 1995 | 119 | 102 | 134,1935 |
| 1996 | 122 | 101 | 159,516 |
| 1997 | 126 | 102 | 222,2735 |

| FRANSA'NIN BÜTÜN PAZARLARDAKİ TOPLAM İHRACAT REKABETİ | | |
|---|---------------------------|--|
| Tarih | Fransa'nın İhracat Fiyatı | Fransa'nın Bütün Pazarlardaki Rakiplerinin Hesaplanan Ortalama İhracat Fiyatları |
| 1992 | 101 | 107,5263 |
| 1993 | 99 | 112,9192 |
| 1994 | 101 | 128,4768 |
| 1995 | 102 | 161,8187 |
| 1996 | 101 | 204,6068 |
| 1997 | 102 | 316,2934 |

| FRANSA'NIN İTHALAT REKABETİ | | |
|-----------------------------|----------------------------------|--|
| Tarih | Fransa'nın Yurtiçi Üretim Fiyatı | Fransa Pazarına İhracat Yapan Ülkelerin Hesaplanan Ortalama İhracat Fiyatı |
| 1992 | 101 | 109,0236 |
| 1993 | 99 | 117,7282 |
| 1994 | 101 | 147,1214 |
| 1995 | 102 | 198,3142 |
| 1996 | 101 | 261,9703 |
| 1997 | 102 | 434,9341 |

YUNANİSTAN'IN TÜRKİYE PAZARINDA İHRACAT REKABETİ

| Tarih | Türkiye'nin Üreticisi Fiyatı | Yunanistan'ın İhracat Fiyatı | Yunanistan'ın Türkiye Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
|-------|------------------------------|------------------------------|---|
| 1992 | 242 | 127 | 236,4856 |
| 1993 | 372 | 137 | 366,1674 |
| 1994 | 860 | 147 | 845,3382 |
| 1995 | 1626 | 159 | 1590,66 |
| 1996 | 2581 | 169 | 2478,686 |
| 1997 | 4751 | 179 | 4550,201 |

YUNANİSTAN'IN FRANSA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ

| Tarih | Fransa'nın Üreticisi Fiyatı | Yunanistan'ın İhracat Fiyatı | Yunanistan'ın Fransa Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
|-------|-----------------------------|------------------------------|--|
| 1992 | 101 | 127 | 103,5596 |
| 1993 | 99 | 137 | 103,8876 |
| 1994 | 101 | 147 | 111,8303 |
| 1995 | 102 | 159 | 124,7077 |
| 1996 | 101 | 169 | 138,0875 |
| 1997 | 102 | 179 | 185,0057 |

YUNANİSTAN'IN ALMANYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ

| Tarih | Almanya'nın Üreticisi Fiyatı | Yunanistan'ın İhracat Fiyatı | Almanya'nın Yunanistan Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
|-------|------------------------------|------------------------------|--|
| 1992 | 103 | 127 | 109,8739 |
| 1993 | 104 | 137 | 117,9391 |
| 1994 | 105 | 147 | 143,4868 |
| 1995 | 105 | 159 | 197,168 |
| 1996 | 105 | 169 | 269,5934 |
| 1997 | 106 | 179 | 435,4213 |

YUNANİSTAN'IN İSPANYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ

| Tarih | İspanya'nın Üreticisi Fiyatı | Yunanistan'ın İhracat Fiyatı | Yunanistan'ın İspanya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
|-------|------------------------------|------------------------------|---|
| 1992 | 105 | 127 | 106,4956 |
| 1993 | 106 | 137 | 107,6221 |
| 1994 | 109 | 147 | 112,3582 |
| 1995 | 113 | 159 | 119,89 |
| 1996 | 114 | 169 | 127,9557 |
| 1997 | 116 | 179 | 146,6483 |

YUNANİSTAN'IN PORTEKİZ PAZARINDA İHRACAT REKABETİ

| Tarih | Portekiz'in Üreticisi Fiyatı | Yunanistan'ın İhracat Fiyatı | Yunanistan'ın Portekiz Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
|-------|------------------------------|------------------------------|--|
| 1992 | 103 | 127 | 103,8625 |
| 1993 | 107 | 137 | 106,5135 |
| 1994 | 111 | 147 | 111,7577 |
| 1995 | 116 | 159 | 116,0996 |
| 1996 | 117 | 169 | 120,2541 |
| 1997 | 118 | 179 | 128,2596 |

YUNANİSTAN'IN İNGİLTERE PAZARINDA İHRACAT REKABETİ

| Tarih | İngiltere'nin Üreticisi Fiyatı | Yunanistan'ın İhracat Fiyatı | Yunanistan'ın İngiltere Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
|-------|--------------------------------|------------------------------|---|
| 1992 | 108 | 127 | 109,1182 |
| 1993 | 110 | 137 | 112,8906 |
| 1994 | 112 | 147 | 123,2355 |
| 1995 | 117 | 159 | 143,7045 |
| 1996 | 118 | 169 | 167,2467 |
| 1997 | 118 | 179 | 221,4568 |

YUNANİSTAN'IN DANİMARKA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ

| Tarih | Danimarka'nın Üreticisi Fiyatı | Yunanistan'ın İhracat Fiyatı | Yunanistan'ın Danimarka Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
|-------|--------------------------------|------------------------------|---|
| 1992 | 101 | 127 | 108,0993 |
| 1993 | 102 | 137 | 108,2174 |
| 1994 | 103 | 147 | 116,4236 |
| 1995 | 105 | 159 | 133,8332 |
| 1996 | 105 | 169 | 152,2382 |
| 1997 | 105 | 179 | 207,8711 |

YUNANİSTAN'IN İTALYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ

| Tarih | İtalya'nın Üreticisi Fiyatı | Yunanistan'ın İhracat Fiyatı | Yunanistan'ın İtalya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
|-------|-----------------------------|------------------------------|--|
| 1992 | 104 | 127 | 104,5937 |
| 1993 | 105 | 137 | 106,1529 |
| 1994 | 109 | 147 | 112,6474 |
| 1995 | 114 | 159 | 120,9645 |
| 1996 | 116 | 169 | 127,5612 |
| 1997 | 125 | 179 | 149,2232 |

| YUNANİSTAN'IN BELLUX PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|----------------------------|------------------------------|--|
| Tarih | Bellux'un Üreticisi Fiyatı | Yunanistan'ın İhracat Fiyatı | Yunanistan'ın Bellux Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 101 | 127 | 101,1339 |
| 1993 | 101 | 137 | 101,1558 |
| 1994 | 108 | 147 | 108,3078 |
| 1995 | 106 | 159 | 107,0368 |
| 1996 | 108 | 169 | 109,4679 |
| 1997 | 109 | 179 | 111,9771 |

| YUNANİSTAN'IN AVUSTURYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|--------------------------------|------------------------------|---|
| Tarih | Avusturya'nın Üreticisi Fiyatı | Yunanistan'ın İhracat Fiyatı | Yunanistan'ın Avusturya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 102 | 127 | 129,7258 |
| 1993 | 103 | 137 | 134,4353 |
| 1994 | 105 | 147 | 148,4394 |
| 1995 | 105 | 159 | 165,2741 |
| 1996 | 105 | 169 | 182,9659 |
| 1997 | 105 | 179 | 227,6478 |

| YUNANİSTAN'IN FİNLANDİYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|---------------------------------|------------------------------|--|
| Tarih | Finlandiya'nın Üreticisi Fiyatı | Yunanistan'ın İhracat Fiyatı | Yunanistan'ın Finlandiya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 106 | 127 | 106,8856 |
| 1993 | 110 | 137 | 110,3964 |
| 1994 | 114 | 147 | 115,8709 |
| 1995 | 117 | 159 | 124,1069 |
| 1996 | 118 | 169 | 135,158 |
| 1997 | 118 | 179 | 168,113 |

| YUNANİSTAN'IN İRLANDA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|------------------------------|------------------------------|---|
| Tarih | İrlanda'nın Üreticisi Fiyatı | Yunanistan'ın İhracat Fiyatı | Yunanistan'ın İrlanda Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 102 | 127 | 121,7199 |
| 1993 | 102 | 137 | 121,5569 |
| 1994 | 104 | 147 | 128,1927 |
| 1995 | 107 | 159 | 140,8702 |
| 1996 | 110 | 169 | 157,9532 |
| 1997 | 113 | 179 | 194,1769 |

| YUNANİSTAN'IN HOLLANDA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|-------------------------------|------------------------------|--|
| Tarih | Hollanda'nın Üreticisi Fiyatı | Yunanistan'ın İhracat Fiyatı | Yunanistan'ın Hollanda Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 103 | 127 | 116,9935 |
| 1993 | 103 | 137 | 122,4032 |
| 1994 | 105 | 147 | 140,863 |
| 1995 | 105 | 159 | 174,9833 |
| 1996 | 105 | 169 | 220,156 |
| 1997 | 106 | 179 | 270,4546 |

| YUNANİSTAN'IN İSVEÇ PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|---------------------------|------------------------------|---|
| Tarih | İsveç'in Üreticisi Fiyatı | Yunanistan'ın İhracat Fiyatı | Yunanistan'ın İsveç Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 104 | 127 | 108,8673 |
| 1993 | 112 | 137 | 114,4699 |
| 1994 | 115 | 147 | 123,2753 |
| 1995 | 119 | 159 | 134,5847 |
| 1996 | 122 | 169 | 159,5665 |
| 1997 | 126 | 179 | 214,091 |

| YUNANİSTAN'IN BÜTÜN PAZARLARDAKİ TOPLAM İHRACAT REKABETİ | | |
|--|------------------------------|---|
| Tarih | Yunanistan'ın İhracat Fiyatı | Yunanistan'ın Bütün Pazarlardaki Rakiplerinin Hesaplanan Ortalama İhracat Fiyatları |
| 1992 | 127 | 110,1257 |
| 1993 | 137 | 117,7138 |
| 1994 | 147 | 143,343 |
| 1995 | 159 | 203,785 |
| 1996 | 169 | 345,013 |
| 1997 | 179 | 726,7118 |

| YUNANİSTAN'IN İTHALAT REKABETİ | | |
|--------------------------------|-------------------------------------|--|
| Tarih | Yunanistan'ın Yurtiçi Üretim Fiyatı | Yunanistan Pazarına İhracat Yapan Ülkelerin Hesaplanan Ortalama İhracat Fiyatı |
| 1992 | 127 | 103,5037 |
| 1993 | 137 | 104,9401 |
| 1994 | 147 | 112,0104 |
| 1995 | 159 | 129,0299 |
| 1996 | 169 | 163,3508 |
| 1997 | 179 | 275,8097 |

| İSPANYA'NİN TÜRKİYE PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|------------------------------|----------------------------|---|
| Tarih | Türkiye'nin Üreticini Fiyatı | İspanya'nın İhracat Fiyatı | İspanya'nın Türkiye Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 242 | 105 | 236,4041 |
| 1993 | 372 | 106 | 366,0985 |
| 1994 | 860 | 109 | 845,0173 |
| 1995 | 1626 | 113 | 1589,189 |
| 1996 | 2581 | 114 | 2475,088 |
| 1997 | 4751 | 116 | 4541,228 |

| İSPANYA'NİN FRANSA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|-----------------------------|----------------------------|--|
| Tarih | Fransa'nın Üreticini Fiyatı | İspanya'nın İhracat Fiyatı | İspanya'nın Fransa Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 101 | 105 | 103,546 |
| 1993 | 99 | 106 | 103,809 |
| 1994 | 101 | 109 | 111,7353 |
| 1995 | 102 | 113 | 124,559 |
| 1996 | 101 | 114 | 137,8941 |
| 1997 | 102 | 116 | 184,6503 |

| İSPANYA'NİN YUNANİSTAN PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|--------------------------------|----------------------------|--|
| Tarih | Yunanistan'ın Üreticini Fiyatı | İspanya'nın İhracat Fiyatı | İspanya'nın Yunanistan Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 127 | 105 | 122,58 |
| 1993 | 137 | 106 | 130,2926 |
| 1994 | 147 | 109 | 139,3377 |
| 1995 | 159 | 113 | 152,4124 |
| 1996 | 169 | 114 | 170,0315 |
| 1997 | 179 | 116 | 212,2645 |

| İSPANYA'NİN ALMANYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|------------------------------|----------------------------|---|
| Tarih | Almanya'nın Üreticini Fiyatı | İspanya'nın İhracat Fiyatı | İspanya'nın Almanya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 103 | 105 | 111,9515 |
| 1993 | 104 | 106 | 119,9698 |
| 1994 | 105 | 109 | 145,3488 |
| 1995 | 105 | 113 | 199,041 |
| 1996 | 105 | 114 | 271,5053 |
| 1997 | 106 | 116 | 437,2482 |

| İSPANYA'NİN PORTEKİZ PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|------------------------------|----------------------------|--|
| Tarih | Portekiz'in Üreticini Fiyatı | İspanya'nın İhracat Fiyatı | İspanya'nın Portekiz Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 103 | 105 | 106,5095 |
| 1993 | 107 | 106 | 108,8065 |
| 1994 | 111 | 109 | 113,9013 |
| 1995 | 116 | 113 | 117,5755 |
| 1996 | 117 | 114 | 121,0301 |
| 1997 | 118 | 116 | 128,513 |

| İSPANYA'NİN İNGİLTERE PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|--------------------------------|----------------------------|---|
| Tarih | İngiltere'nin Üreticini Fiyatı | İspanya'nın İhracat Fiyatı | İspanya'nın İngiltere Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 108 | 105 | 109,3214 |
| 1993 | 110 | 106 | 112,9399 |
| 1994 | 112 | 109 | 123,1183 |
| 1995 | 115 | 113 | 142,0236 |
| 1996 | 117 | 114 | 166,2139 |
| 1997 | 118 | 116 | 221,2582 |

| İSPANYA'NİN DANİMARKA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|--------------------------------|----------------------------|---|
| Tarih | Danimarka'nın Üreticini Fiyatı | İspanya'nın İhracat Fiyatı | İspanya'nın Danimarka Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 101 | 105 | 108,9408 |
| 1993 | 102 | 106 | 108,8435 |
| 1994 | 103 | 109 | 117,479 |
| 1995 | 105 | 113 | 134,5025 |
| 1996 | 105 | 114 | 152,8755 |
| 1997 | 105 | 116 | 208,4998 |

| İSPANYA'NİN İTALYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|-----------------------------|----------------------------|--|
| Tarih | İtalya'nın Üreticini Fiyatı | İspanya'nın İhracat Fiyatı | İspanya'nın İtalya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 104 | 105 | 104,2315 |
| 1993 | 105 | 106 | 105,8573 |
| 1994 | 109 | 109 | 112,2172 |
| 1995 | 114 | 113 | 120,414 |
| 1996 | 116 | 114 | 126,9729 |
| 1997 | 125 | 116 | 148,6188 |

| İSPANYA'NİN BELLUX PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|----------------------------|----------------------------|--|
| Tarih | Bellux'un Üreticisi Fiyatı | İspanya'nın İhracat Fiyatı | İspanya'nın Bellux Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 101 | 105 | 101,0887 |
| 1993 | 101 | 106 | 101,1075 |
| 1994 | 108 | 109 | 108,2637 |
| 1995 | 106 | 113 | 106,9718 |
| 1996 | 108 | 114 | 109,4068 |
| 1997 | 109 | 116 | 111,9389 |

| İSPANYA'NİN AVUSTURYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|--------------------------------|----------------------------|---|
| Tarih | Avusturya'nın Üreticisi Fiyatı | İspanya'nın İhracat Fiyatı | İspanya'nın Avusturya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 102 | 105 | 132,0344 |
| 1993 | 103 | 106 | 136,9756 |
| 1994 | 105 | 109 | 150,9168 |
| 1995 | 105 | 113 | 166,8223 |
| 1996 | 105 | 114 | 184,0921 |
| 1997 | 105 | 116 | 228,6121 |

| İSPANYA'NİN FİNLANDİYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|---------------------------------|----------------------------|--|
| Tarih | Finlandiya'nın Üreticisi Fiyatı | İspanya'nın İhracat Fiyatı | İspanya'nın Finlandiya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 106 | 105 | 108,0925 |
| 1993 | 110 | 106 | 111,0829 |
| 1994 | 114 | 109 | 116,336 |
| 1995 | 117 | 113 | 124,4437 |
| 1996 | 118 | 114 | 135,553 |
| 1997 | 118 | 116 | 168,227 |

| İSPANYA'NİN İRLANDA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|------------------------------|----------------------------|---|
| Tarih | İrlanda'nın Üreticisi Fiyatı | İspanya'nın İhracat Fiyatı | İspanya'nın İrlanda Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 102 | 105 | 121,8268 |
| 1993 | 102 | 106 | 121,5787 |
| 1994 | 104 | 109 | 128,2407 |
| 1995 | 107 | 113 | 140,8684 |
| 1996 | 110 | 114 | 158,0481 |
| 1997 | 113 | 116 | 194,071 |

| İSPANYA'NİN HOLLANDA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|-------------------------------|----------------------------|--|
| Tarih | Hollanda'nın Üreticisi Fiyatı | İspanya'nın İhracat Fiyatı | İspanya'nın Hollanda Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 103 | 105 | 117,1065 |
| 1993 | 103 | 106 | 122,5616 |
| 1994 | 105 | 109 | 140,9166 |
| 1995 | 105 | 113 | 175,0811 |
| 1996 | 105 | 114 | 220,4867 |
| 1997 | 106 | 116 | 270,8111 |

| İSPANYA'NİN İSVEÇ PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|---------------------------|----------------------------|---|
| Tarih | İsveç'in Üreticisi Fiyatı | İspanya'nın İhracat Fiyatı | İspanya'nın İsveç Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 104 | 105 | 110,7931 |
| 1993 | 112 | 106 | 116,0992 |
| 1994 | 115 | 109 | 125,1038 |
| 1995 | 119 | 113 | 135,8224 |
| 1996 | 122 | 114 | 160,9759 |
| 1997 | 126 | 116 | 223,2053 |

| İSPANYA'NİN BÜTÜN PAZARLARDAKİ TOPLAM İHRACAT REKABETİ | | |
|--|----------------------------|---|
| Tarih | İspanya'nın İhracat Fiyatı | İspanya'nın Bütün Pazarlardaki Rakiplerinin Hesaplanan Ortalama İhracat Fiyatları |
| 1992 | 105 | 107,2924 |
| 1993 | 106 | 111,847 |
| 1994 | 109 | 124,3153 |
| 1995 | 113 | 151,1807 |
| 1996 | 114 | 191,6337 |
| 1997 | 116 | 312,5282 |

| İSPANYA'NİN İTHALAT REKABETİ | | |
|------------------------------|-----------------------------------|---|
| Tarih | İspanya'nın Yurtiçi Üretim Fiyatı | İspanya Pazarına İhracat Yapan Ülkelerin Hesaplanan Ortalama İhracat Fiyatı |
| 1992 | 105 | 110,0285 |
| 1993 | 106 | 113,5173 |
| 1994 | 109 | 125,7152 |
| 1995 | 113 | 147,0503 |
| 1996 | 114 | 177,5037 |
| 1997 | 116 | 271,7818 |

| PORTEKİZ'İN TÜRKİYE PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|------------------------------|----------------------------|---|
| Tarih | Türkiye'nin Üreticini Fiyatı | Portekiz'in İhracat Fiyatı | Portekiz'in Türkiye Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 242 | 103 | 236,3899 |
| 1993 | 372 | 107 | 366,1099 |
| 1994 | 860 | 111 | 844,8788 |
| 1995 | 1626 | 116 | 1588,61 |
| 1996 | 2581 | 117 | 2473,274 |
| 1997 | 4751 | 118 | 4533,99 |

| PORTEKİZ'İN FRANSA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|-----------------------------|----------------------------|--|
| Tarih | Fransa'nın Üreticini Fiyatı | Portekiz'in İhracat Fiyatı | Portekiz'in Fransa Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 101 | 103 | 103,3651 |
| 1993 | 99 | 107 | 103,6391 |
| 1994 | 101 | 111 | 111,5751 |
| 1995 | 102 | 116 | 124,3737 |
| 1996 | 101 | 117 | 137,718 |
| 1997 | 102 | 118 | 184,5575 |

| PORTEKİZ'İN YUNANİSTAN PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|--------------------------------|----------------------------|--|
| Tarih | Yunanistan'ın Üreticini Fiyatı | Portekiz'in İhracat Fiyatı | Portekiz'in Yunanistan Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 127 | 103 | 122,6749 |
| 1993 | 137 | 107 | 130,325 |
| 1994 | 147 | 111 | 139,3692 |
| 1995 | 159 | 116 | 152,4394 |
| 1996 | 169 | 117 | 169,9807 |
| 1997 | 179 | 118 | 212,1192 |

| PORTEKİZ'İN İSPANYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|------------------------------|----------------------------|---|
| Tarih | İspanya'nın Üreticini Fiyatı | Portekiz'in İhracat Fiyatı | Portekiz'in İspanya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 105 | 103 | 106,1223 |
| 1993 | 106 | 107 | 107,3252 |
| 1994 | 109 | 111 | 112,0237 |
| 1995 | 113 | 116 | 119,4385 |
| 1996 | 114 | 117 | 127,3927 |
| 1997 | 116 | 118 | 146,1684 |

| PORTEKİZ'İN ALMANYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|------------------------------|----------------------------|---|
| Tarih | Almanya'nın Üreticini Fiyatı | Portekiz'in İhracat Fiyatı | Portekiz'in Almanya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 103 | 103 | 109,2831 |
| 1993 | 104 | 107 | 117,409 |
| 1994 | 105 | 111 | 142,9737 |
| 1995 | 105 | 116 | 196,8633 |
| 1996 | 105 | 117 | 269,4776 |
| 1997 | 106 | 118 | 435,5234 |

| PORTEKİZ'İN İNGİLTERE PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|--------------------------------|----------------------------|---|
| Tarih | İngiltere'nin Üreticini Fiyatı | Portekiz'in İhracat Fiyatı | Portekiz'in İngiltere Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 108 | 103 | 107,5625 |
| 1993 | 110 | 107 | 111,5205 |
| 1994 | 112 | 111 | 121,9498 |
| 1995 | 115 | 116 | 140,8446 |
| 1996 | 117 | 117 | 165,1772 |
| 1997 | 118 | 118 | 220,4855 |

| PORTEKİZ'İN DANİMARKA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|--------------------------------|----------------------------|---|
| Tarih | Danimarka'nın Üreticini Fiyatı | Portekiz'in İhracat Fiyatı | Portekiz'in Danimarka Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 101 | 103 | 103,6721 |
| 1993 | 102 | 107 | 104,1358 |
| 1994 | 103 | 111 | 112,2503 |
| 1995 | 105 | 116 | 129,2472 |
| 1996 | 105 | 117 | 148,5344 |
| 1997 | 105 | 118 | 204,3847 |

| PORTEKİZ'İN İTALYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|-----------------------------|----------------------------|--|
| Tarih | İtalya'nın Üreticini Fiyatı | Portekiz'in İhracat Fiyatı | Portekiz'in İtalya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 104 | 103 | 104,9216 |
| 1993 | 105 | 107 | 106,4877 |
| 1994 | 109 | 111 | 113,1119 |
| 1995 | 114 | 116 | 121,539 |
| 1996 | 116 | 117 | 128,1677 |
| 1997 | 125 | 118 | 149,8867 |

| PORTEKİZ'İN BELLUX PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|----------------------------|----------------------------|--|
| Tarih | Bellux'un Üreticini Fiyatı | Portekiz'in İhracat Fiyatı | Portekiz'in Bellux Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 101 | 103 | 101,1398 |
| 1993 | 101 | 107 | 101,1637 |
| 1994 | 108 | 111 | 108,3176 |
| 1995 | 106 | 116 | 107,0581 |
| 1996 | 108 | 117 | 109,5014 |
| 1997 | 109 | 118 | 112,0103 |

| PORTEKİZ'İN AVUSTURYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|--------------------------------|----------------------------|---|
| Tarih | Avusturya'nın Üreticini Fiyatı | Portekiz'in İhracat Fiyatı | Portekiz'in Avusturya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 102 | 103 | 128,5892 |
| 1993 | 103 | 107 | 133,4367 |
| 1994 | 105 | 111 | 147,6143 |
| 1995 | 105 | 116 | 165,6244 |
| 1996 | 105 | 117 | 182,8467 |
| 1997 | 105 | 118 | 227,4218 |

| PORTEKİZ'İN FİNLANDIYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|---------------------------------|----------------------------|--|
| Tarih | Finlandiya'nın Üreticini Fiyatı | Portekiz'in İhracat Fiyatı | Portekiz'in Finlandiya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 106 | 103 | 101,3566 |
| 1993 | 110 | 107 | 105,5938 |
| 1994 | 114 | 111 | 110,9602 |
| 1995 | 117 | 116 | 119,1055 |
| 1996 | 118 | 117 | 130,6512 |
| 1997 | 118 | 118 | 164,5728 |

| PORTEKİZ'İN İRLANDA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|------------------------------|----------------------------|---|
| Tarih | İrlanda'nın Üreticini Fiyatı | Portekiz'in İhracat Fiyatı | Portekiz'in İrlanda Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 102 | 103 | 119,9676 |
| 1993 | 102 | 107 | 120,0864 |
| 1994 | 104 | 111 | 126,7149 |
| 1995 | 107 | 116 | 139,3425 |
| 1996 | 110 | 117 | 156,3199 |
| 1997 | 113 | 118 | 192,9219 |

| PORTEKİZ'İN HOLLANDA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|-------------------------------|----------------------------|--|
| Tarih | Hollanda'nın Üreticini Fiyatı | Portekiz'in İhracat Fiyatı | Portekiz'in Hollanda Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 103 | 103 | 115,1418 |
| 1993 | 103 | 107 | 120,9291 |
| 1994 | 105 | 111 | 139,2323 |
| 1995 | 105 | 116 | 173,1147 |
| 1996 | 105 | 117 | 218,4602 |
| 1997 | 106 | 118 | 269,5387 |

| PORTEKİZ'İN İSVEÇ PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|---------------------------|----------------------------|---|
| Tarih | İsveç'in Üreticini Fiyatı | Portekiz'in İhracat Fiyatı | Portekiz'in İsveç Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 104 | 103 | 101,1925 |
| 1993 | 112 | 107 | 107,6653 |
| 1994 | 115 | 111 | 116,5241 |
| 1995 | 119 | 116 | 128,747 |
| 1996 | 122 | 117 | 153,7117 |
| 1997 | 126 | 118 | 216,774 |

| PORTEKİZ'İN BÜTÜN PAZARLARDAKİ TOPLAM İHRACAT REKABETİ | | |
|--|----------------------------|---|
| Tarih | Portekiz'in İhracat Fiyatı | Portekiz'in Bütün Pazarlardaki Rakiplerinin Hesaplanan Ortalama İhracat Fiyatları |
| 1992 | 103 | 107,1985 |
| 1993 | 107 | 112,0001 |
| 1994 | 111 | 125,6484 |
| 1995 | 116 | 150,9315 |
| 1996 | 117 | 185,8417 |
| 1997 | 118 | 259,0338 |

| PORTEKİZ'İN İTHALAT REKABETİ | | |
|------------------------------|-----------------------------------|--|
| Tarih | Portekiz'in Yurtiçi Üretim Fiyatı | Portekiz Pazarına İhracat Yapan Ülkelerin Hesaplanan Ortalama İhracat Fiyatı |
| 1992 | 103 | 104,0545 |
| 1993 | 107 | 101,7212 |
| 1994 | 111 | 111,9367 |
| 1995 | 116 | 113,5013 |
| 1996 | 117 | 128,7404 |
| 1997 | 118 | 157,9267 |

FİNLANDIYA'NIN TÜRKİYE PAZARINDA İHRACAT REKABETİ

| Tarih | Türkiye'nin Üreticisi Fiyatı | Finlandiya'nın İhracat Fiyatı | Finlandiya'nın Türkiye Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
|-------|------------------------------|-------------------------------|--|
| 1992 | 242 | 106 | 236,4767 |
| 1993 | 372 | 110 | 366,1218 |
| 1994 | 860 | 114 | 844,97 |
| 1995 | 1626 | 117 | 1588,993 |
| 1996 | 2581 | 118 | 2473,893 |
| 1997 | 4751 | 118 | 4536,258 |

FİNLANDIYA'NIN FRANSA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ

| Tarih | Fransa'nın Üreticisi Fiyatı | Finlandiya'nın İhracat Fiyatı | Finlandiya'nın Fransa Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
|-------|-----------------------------|-------------------------------|---|
| 1992 | 101 | 106 | 103,7955 |
| 1993 | 99 | 110 | 104,1197 |
| 1994 | 101 | 114 | 112,083 |
| 1995 | 102 | 117 | 125,027 |
| 1996 | 101 | 118 | 138,4418 |
| 1997 | 102 | 118 | 185,3849 |

FİNLANDIYA'NIN YUNANİSTAN PAZARINDA İHRACAT REKABETİ

| Tarih | Yunanistan'ın Üreticisi Fiyatı | Finlandiya'nın İhracat Fiyatı | Finlandiya'nın Yunanistan Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
|-------|--------------------------------|-------------------------------|---|
| 1992 | 127 | 106 | 122,7026 |
| 1993 | 137 | 110 | 130,3288 |
| 1994 | 147 | 114 | 139,3658 |
| 1995 | 159 | 117 | 152,454 |
| 1996 | 169 | 118 | 169,9813 |
| 1997 | 179 | 118 | 212,1035 |

FİNLANDIYA'NIN İSPANYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ

| Tarih | İspanya'nın Üreticisi Fiyatı | Finlandiya'nın İhracat Fiyatı | Finlandiya'nın İspanya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
|-------|------------------------------|-------------------------------|--|
| 1992 | 105 | 106 | 106,6021 |
| 1993 | 106 | 110 | 107,6826 |
| 1994 | 109 | 114 | 112,4163 |
| 1995 | 113 | 117 | 119,9247 |
| 1996 | 114 | 118 | 128,0365 |
| 1997 | 116 | 118 | 146,7213 |

FİNLANDIYA'NIN PORTEKİZ PAZARINDA İHRACAT REKABETİ

| Tarih | Portekiz'in Üreticisi Fiyatı | Finlandiya'nın İhracat Fiyatı | Finlandiya'nın Portekiz Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
|-------|------------------------------|-------------------------------|---|
| 1992 | 103 | 106 | 103,8783 |
| 1993 | 107 | 110 | 106,5497 |
| 1994 | 111 | 114 | 111,8 |
| 1995 | 116 | 117 | 116,1853 |
| 1996 | 117 | 118 | 120,3526 |
| 1997 | 118 | 118 | 128,3629 |

FİNLANDIYA'NIN İNGİLTERE PAZARINDA İHRACAT REKABETİ

| Tarih | İngiltere'nin Üreticisi Fiyatı | Finlandiya'nın İhracat Fiyatı | Finlandiya'nın İngiltere Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
|-------|--------------------------------|-------------------------------|--|
| 1992 | 108 | 106 | 109,3311 |
| 1993 | 110 | 110 | 113,0574 |
| 1994 | 112 | 114 | 123,463 |
| 1995 | 115 | 117 | 142,4368 |
| 1996 | 117 | 118 | 166,8033 |
| 1997 | 118 | 118 | 221,7461 |

FİNLANDIYA'NIN DANİMARKA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ

| Tarih | Danimarka'nın Üreticisi Fiyatı | Finlandiya'nın İhracat Fiyatı | Finlandiya'nın Danimarka Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
|-------|--------------------------------|-------------------------------|--|
| 1992 | 101 | 106 | 108,4891 |
| 1993 | 102 | 110 | 108,6436 |
| 1994 | 103 | 114 | 117,0516 |
| 1995 | 105 | 117 | 134,2992 |
| 1996 | 105 | 118 | 152,7102 |
| 1997 | 105 | 118 | 208,4748 |

FİNLANDIYA'NIN İTALYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ

| Tarih | İtalya'nın Üreticisi Fiyatı | Finlandiya'nın İhracat Fiyatı | Finlandiya'nın İtalya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
|-------|-----------------------------|-------------------------------|---|
| 1992 | 104 | 106 | 104,6315 |
| 1993 | 105 | 110 | 106,2129 |
| 1994 | 109 | 114 | 112,7145 |
| 1995 | 114 | 117 | 121,0481 |
| 1996 | 116 | 118 | 127,6485 |
| 1997 | 125 | 118 | 149,2979 |

FİNLANDİYA'NIN BELLUX PAZARINDA İHRACAT REKABETİ

| Tarih | Bellux'tin Üreticisi Fiyatı | Finlandiya'nın İhracat Fiyatı | Finlandiya'nın Bellux Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
|-------|-----------------------------|-------------------------------|---|
| 1992 | 101 | 106 | 101,1363 |
| 1993 | 101 | 110 | 101,1581 |
| 1994 | 108 | 114 | 108,3108 |
| 1995 | 106 | 117 | 107,0425 |
| 1996 | 108 | 118 | 109,4762 |
| 1997 | 109 | 118 | 111,9877 |

FİNLANDİYA'NIN AVUSTURYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ

| Tarih | Avusturya'nın Üreticisi Fiyatı | Finlandiya'nın İhracat Fiyatı | Finlandiya'nın Avusturya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
|-------|--------------------------------|-------------------------------|--|
| 1992 | 102 | 106 | 130,7499 |
| 1993 | 103 | 110 | 135,7084 |
| 1994 | 105 | 114 | 149,7953 |
| 1995 | 105 | 117 | 166,3206 |
| 1996 | 105 | 118 | 183,801 |
| 1997 | 105 | 118 | 228,4428 |

FİNLANDİYA'NIN ALMANYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ

| Tarih | Almanya'nın Üreticisi Fiyatı | Finlandiya'nın İhracat Fiyatı | Finlandiya'nın Almanya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
|-------|------------------------------|-------------------------------|--|
| 1992 | 103 | 106 | 110,906 |
| 1993 | 104 | 110 | 118,9882 |
| 1994 | 105 | 114 | 144,5971 |
| 1995 | 105 | 117 | 198,5067 |
| 1996 | 105 | 118 | 271,0923 |
| 1997 | 106 | 118 | 436,9232 |

FİNLANDİYA'NIN İRLANDA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ

| Tarih | İrlanda'nın Üreticisi Fiyatı | Finlandiya'nın İhracat Fiyatı | Finlandiya'nın İrlanda Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
|-------|------------------------------|-------------------------------|--|
| 1992 | 102 | 106 | 122,0945 |
| 1993 | 102 | 110 | 121,9257 |
| 1994 | 104 | 114 | 128,5747 |
| 1995 | 107 | 117 | 141,1507 |
| 1996 | 110 | 118 | 158,3758 |
| 1997 | 113 | 118 | 194,6396 |

FİNLANDİYA'NIN HOLLANDA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ

| Tarih | Hollanda'nın Üreticisi Fiyatı | Finlandiya'nın İhracat Fiyatı | Finlandiya'nın Hollanda Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
|-------|-------------------------------|-------------------------------|---|
| 1992 | 103 | 106 | 117,5935 |
| 1993 | 103 | 110 | 123,2006 |
| 1994 | 105 | 114 | 141,4929 |
| 1995 | 105 | 117 | 175,641 |
| 1996 | 105 | 118 | 220,9096 |
| 1997 | 106 | 118 | 270,5291 |

FİNLANDİYA'NIN İSVEÇ PAZARINDA İHRACAT REKABETİ

| Tarih | İsveç'in Üreticisi Fiyatı | Finlandiya'nın İhracat Fiyatı | Finlandiya'nın İsveç Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
|-------|---------------------------|-------------------------------|--|
| 1992 | 104 | 106 | 107,5119 |
| 1993 | 112 | 110 | 113,0682 |
| 1994 | 115 | 114 | 121,556 |
| 1995 | 119 | 117 | 132,9468 |
| 1996 | 122 | 118 | 158,0834 |
| 1997 | 126 | 118 | 220,7584 |

FİNLANDİYA'NIN BÜTÜN PAZARLARDAKİ TOPLAM İHRACAT REKABETİ

| Tarih | Finlandiya'nın İhracat Fiyatı | Finlandiya'nın Bütün Pazarlardaki Rakiplerinin Hesaplanan Ortalama İhracat Fiyatları |
|-------|-------------------------------|--|
| 1992 | 106 | 108,748 |
| 1993 | 110 | 113,2982 |
| 1994 | 114 | 122,8778 |
| 1995 | 117 | 146,4978 |
| 1996 | 118 | 298,4061 |
| 1997 | 118 | 633,0704 |

FİNLANDİYA'NIN İTHALAT REKABETİ

| Tarih | Finlandiya'nın Yurtiçi Üretim Fiyatı | Finlandiya Pazarına İhracat Yapan Ülkelerin Hesaplanan Ortalama İhracat Fiyatı |
|-------|--------------------------------------|--|
| 1992 | 106 | 105,4202 |
| 1993 | 110 | 108,014 |
| 1994 | 114 | 115,631 |
| 1995 | 117 | 133,4039 |
| 1996 | 118 | 160,8553 |
| 1997 | 118 | 251,7054 |

| İNGİLTERE'NİN TÜRKİYE PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|------------------------------|------------------------------|---|
| Tarih | Türkiye'nin Üreticisi Fiyatı | İngiltere'nin İhracat Fiyatı | İngiltere'nin Türkiye Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 242 | 108 | 236,7732 |
| 1993 | 372 | 110 | 366,3632 |
| 1994 | 860 | 112 | 845,5933 |
| 1995 | 1626 | 115 | 1591,169 |
| 1996 | 2581 | 117 | 2479,857 |
| 1997 | 4751 | 118 | 4548,062 |

| İNGİLTERE'NİN FRANSA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|-----------------------------|------------------------------|--|
| Tarih | Fransa'nın Üreticisi Fiyatı | İngiltere'nin İhracat Fiyatı | İngiltere'nin Fransa Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 101 | 108 | 103,2658 |
| 1993 | 99 | 110 | 103,5447 |
| 1994 | 101 | 112 | 111,4838 |
| 1995 | 102 | 115 | 124,3283 |
| 1996 | 101 | 117 | 137,6668 |
| 1997 | 102 | 118 | 184,4873 |

| İNGİLTERE'NİN YUNANİSTAN PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|--------------------------------|------------------------------|--|
| Tarih | Yunanistan'ın Üreticisi Fiyatı | İngiltere'nin İhracat Fiyatı | İngiltere'nin Yunanistan Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 127 | 108 | 122,4163 |
| 1993 | 137 | 110 | 130,1727 |
| 1994 | 147 | 112 | 139,2548 |
| 1995 | 159 | 115 | 152,341 |
| 1996 | 169 | 117 | 169,9695 |
| 1997 | 179 | 118 | 212,2446 |

| İNGİLTERE'NİN İSPANYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|------------------------------|------------------------------|---|
| Tarih | İspanya'nın Üreticisi Fiyatı | İngiltere'nin İhracat Fiyatı | İngiltere'nin İspanya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 105 | 108 | 106,3047 |
| 1993 | 106 | 110 | 107,4034 |
| 1994 | 109 | 112 | 112,1149 |
| 1995 | 113 | 115 | 119,5784 |
| 1996 | 114 | 117 | 127,5643 |
| 1997 | 116 | 118 | 146,3512 |

| İNGİLTERE'NİN PORTEKİZ PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|------------------------------|------------------------------|--|
| Tarih | Portekiz'in Üreticisi Fiyatı | İngiltere'nin İhracat Fiyatı | İngiltere'nin Portekiz Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 103 | 108 | 103,472 |
| 1993 | 107 | 110 | 106,212 |
| 1994 | 111 | 112 | 111,4542 |
| 1995 | 116 | 115 | 115,8225 |
| 1996 | 117 | 117 | 119,9208 |
| 1997 | 118 | 118 | 127,7849 |

| İNGİLTERE'NİN ALMANYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|------------------------------|------------------------------|---|
| Tarih | Almanya'nın Üreticisi Fiyatı | İngiltere'nin İhracat Fiyatı | İngiltere'nin Almanya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 103 | 108 | 110,5539 |
| 1993 | 104 | 110 | 118,8958 |
| 1994 | 105 | 112 | 144,3879 |
| 1995 | 105 | 115 | 198,1403 |
| 1996 | 105 | 117 | 270,6423 |
| 1997 | 106 | 118 | 436,3827 |

| İNGİLTERE'NİN DANİMARKA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|--------------------------------|------------------------------|---|
| Tarih | Danimarka'nın Üreticisi Fiyatı | İngiltere'nin İhracat Fiyatı | İngiltere'nin Danimarka Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 101 | 108 | 106,1664 |
| 1993 | 102 | 110 | 106,6745 |
| 1994 | 103 | 112 | 114,6168 |
| 1995 | 105 | 115 | 131,5386 |
| 1996 | 105 | 117 | 149,4132 |
| 1997 | 105 | 118 | 205,0705 |

| İNGİLTERE'NİN İTALYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|-----------------------------|------------------------------|--|
| Tarih | İtalya'nın Üreticisi Fiyatı | İngiltere'nin İhracat Fiyatı | İngiltere'nin İtalya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 104 | 108 | 104,0708 |
| 1993 | 105 | 110 | 105,5194 |
| 1994 | 109 | 112 | 111,9066 |
| 1995 | 114 | 115 | 120,2625 |
| 1996 | 116 | 117 | 126,789 |
| 1997 | 125 | 118 | 148,4244 |

| İNGİLTERE'NİN BELLUX PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|----------------------------|------------------------------|--|
| Tarih | Bellux'un Üreticisi Fiyatı | İngiltere'nin İhracat Fiyatı | İngiltere'nin Bellux Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 101 | 108 | 101,0158 |
| 1993 | 101 | 110 | 101,0384 |
| 1994 | 108 | 112 | 108,1676 |
| 1995 | 106 | 115 | 106,8285 |
| 1996 | 108 | 117 | 109,2717 |
| 1997 | 109 | 118 | 111,8172 |

| İNGİLTERE'NİN AVUSTURYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|--------------------------------|------------------------------|---|
| Tarih | Avusturya'nın Üreticisi Fiyatı | İngiltere'nin İhracat Fiyatı | İngiltere'nin Avusturya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 102 | 108 | 130,6477 |
| 1993 | 103 | 110 | 135,3943 |
| 1994 | 105 | 112 | 149,3805 |
| 1995 | 105 | 115 | 164,9629 |
| 1996 | 105 | 117 | 182,5764 |
| 1997 | 105 | 118 | 227,3272 |

| İNGİLTERE'NİN FİNLANDİYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|---------------------------------|------------------------------|--|
| Tarih | Finlandiya'nın Üreticisi Fiyatı | İngiltere'nin İhracat Fiyatı | İngiltere'nin Finlandiya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 106 | 108 | 106,5394 |
| 1993 | 110 | 110 | 108,5638 |
| 1994 | 114 | 112 | 113,5751 |
| 1995 | 117 | 115 | 122,4313 |
| 1996 | 118 | 117 | 132,7661 |
| 1997 | 118 | 118 | 165,5532 |

| İNGİLTERE'NİN İRLANDA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|------------------------------|------------------------------|---|
| Tarih | İrlanda'nın Üreticisi Fiyatı | İngiltere'nin İhracat Fiyatı | İngiltere'nin İrlanda Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 102 | 108 | 72,64496 |
| 1993 | 102 | 110 | 74,43823 |
| 1994 | 104 | 112 | 77,30436 |
| 1995 | 107 | 115 | 85,46446 |
| 1996 | 110 | 117 | 98,69662 |
| 1997 | 113 | 118 | 131,0998 |

| İNGİLTERE'NİN HOLLANDA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|-------------------------------|------------------------------|--|
| Tarih | Hollanda'nın Üreticisi Fiyatı | İngiltere'nin İhracat Fiyatı | İngiltere'nin Hollanda Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 103 | 108 | 113,9158 |
| 1993 | 103 | 110 | 120,0536 |
| 1994 | 105 | 112 | 138,2542 |
| 1995 | 105 | 115 | 172,6391 |
| 1996 | 105 | 117 | 217,8263 |
| 1997 | 106 | 118 | 265,4697 |

| İNGİLTERE'NİN İSVEÇ PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|---------------------------|------------------------------|---|
| Tarih | İsveç'in Üreticisi Fiyatı | İngiltere'nin İhracat Fiyatı | İngiltere'nin İsveç Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 104 | 108 | 105,44 |
| 1993 | 112 | 110 | 108,9667 |
| 1994 | 115 | 112 | 118,8748 |
| 1995 | 119 | 115 | 129,7462 |
| 1996 | 122 | 117 | 155,0982 |
| 1997 | 126 | 118 | 217,7641 |

| İNGİLTERE'NİN BÜTÜN PAZARLARDAKİ TOPLAM İHRACAT REKABETİ | | |
|--|------------------------------|---|
| Tarih | İngiltere'nin İhracat Fiyatı | İngiltere'nin Bütün Pazarlardaki Rakiplerinin Hesaplanan Ortalama İhracat Fiyatları |
| 1992 | 108 | 103,4896 |
| 1993 | 110 | 108,3116 |
| 1994 | 112 | 121,3756 |
| 1995 | 115 | 155,4284 |
| 1996 | 117 | 194,5852 |
| 1997 | 118 | 311,2173 |

| İNGİLTERE'NİN İTHALAT REKABETİ | | |
|--------------------------------|---------------------------------------|---|
| Tarih | İngiltere'nin Yurtdışı Üretici Fiyatı | İngiltere Pazarına İhracat Yapan Ülkelerin Hesaplanan Ortalama İhracat Fiyatı |
| 1992 | 108 | 110,2636 |
| 1993 | 110 | 121,328 |
| 1994 | 112 | 156,5419 |
| 1995 | 115 | 223,397 |
| 1996 | 117 | 303,46 |
| 1997 | 118 | 560,3262 |

DANİMARKA'NİN TÜRKİYE PAZARINDA İHRACAT REKABETİ

| Tarih | Türkiye'nin Üreticisi Fiyatı | Danimarka'nın İhracat Fiyatı | Danimarka'nın Türkiye Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
|-------|------------------------------|------------------------------|---|
| 1992 | 242 | 101 | 236,3725 |
| 1993 | 372 | 102 | 366,0329 |
| 1994 | 860 | 103 | 844,7644 |
| 1995 | 1626 | 105 | 1588,446 |
| 1996 | 2581 | 105 | 2472,707 |
| 1997 | 4751 | 106 | 4532,956 |

DANİMARKA'NİN FRANSA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ

| Tarih | Fransa'nın Üreticisi Fiyatı | Danimarka'nın İhracat Fiyatı | Danimarka'nın Fransa Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
|-------|-----------------------------|------------------------------|--|
| 1992 | 101 | 101 | 103,7917 |
| 1993 | 99 | 102 | 104,1171 |
| 1994 | 101 | 103 | 112,083 |
| 1995 | 102 | 105 | 125,0266 |
| 1996 | 101 | 105 | 138,4286 |
| 1997 | 102 | 106 | 185,3719 |

DANİMARKA'NİN YUNANİSTAN PAZARINDA İHRACAT REKABETİ

| Tarih | Yunanistan'ın Üreticisi Fiyatı | Danimarka'nın İhracat Fiyatı | Danimarka'nın Yunanistan Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
|-------|--------------------------------|------------------------------|--|
| 1992 | 127 | 101 | 122,6993 |
| 1993 | 137 | 102 | 130,3423 |
| 1994 | 147 | 103 | 139,3938 |
| 1995 | 159 | 105 | 152,4863 |
| 1996 | 169 | 105 | 170,0453 |
| 1997 | 179 | 106 | 212,1909 |

DANİMARKA'NİN İSPANYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ

| Tarih | İspanya'nın Üreticisi Fiyatı | Danimarka'nın İhracat Fiyatı | Danimarka'nın İspanya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
|-------|------------------------------|------------------------------|---|
| 1992 | 105 | 101 | 106,5909 |
| 1993 | 106 | 102 | 107,6769 |
| 1994 | 109 | 103 | 112,4264 |
| 1995 | 113 | 105 | 119,9381 |
| 1996 | 114 | 105 | 128,0573 |
| 1997 | 116 | 106 | 146,7441 |

DANİMARKA'NİN PORTEKİZ PAZARINDA İHRACAT REKABETİ

| Tarih | Portekiz'in Üreticisi Fiyatı | Danimarka'nın İhracat Fiyatı | Danimarka'nın Portekiz Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
|-------|------------------------------|------------------------------|--|
| 1992 | 103 | 101 | 103,8674 |
| 1993 | 107 | 102 | 106,5445 |
| 1994 | 111 | 103 | 111,7982 |
| 1995 | 116 | 105 | 116,1873 |
| 1996 | 117 | 105 | 120,3446 |
| 1997 | 118 | 106 | 128,3551 |

DANİMARKA'NİN İNGİLTERE PAZARINDA İHRACAT REKABETİ

| Tarih | İngiltere'nin Üreticisi Fiyatı | Danimarka'nın İhracat Fiyatı | Danimarka'nın İngiltere Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
|-------|--------------------------------|------------------------------|---|
| 1992 | 108 | 101 | 109,2345 |
| 1993 | 110 | 102 | 113,0329 |
| 1994 | 112 | 103 | 123,4317 |
| 1995 | 115 | 105 | 142,403 |
| 1996 | 117 | 105 | 166,7867 |
| 1997 | 118 | 106 | 221,7213 |

DANİMARKA'NİN ALMANYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ

| Tarih | Almanya'nın Üreticisi Fiyatı | Danimarka'nın İhracat Fiyatı | Danimarka'nın Almanya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
|-------|------------------------------|------------------------------|---|
| 1992 | 103 | 101 | 111,4805 |
| 1993 | 104 | 102 | 119,5381 |
| 1994 | 105 | 103 | 145,1771 |
| 1995 | 105 | 105 | 198,9807 |
| 1996 | 105 | 105 | 271,4698 |
| 1997 | 106 | 106 | 437,2903 |

DANİMARKA'NİN İTALYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ

| Tarih | İtalya'nın Üreticisi Fiyatı | Danimarka'nın İhracat Fiyatı | Danimarka'nın İtalya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
|-------|-----------------------------|------------------------------|--|
| 1992 | 104 | 101 | 105,2681 |
| 1993 | 105 | 102 | 106,9442 |
| 1994 | 109 | 103 | 113,5614 |
| 1995 | 114 | 105 | 121,9147 |
| 1996 | 116 | 105 | 128,5835 |
| 1997 | 125 | 106 | 150,3107 |

DANİMARKA'NIN BELLUX PAZARINDA İHRACAT REKABETİ

| Tarih | Bellux'un Üreticisi Fiyatı | Danimarka'nın İhracat Fiyatı | Danimarka'nın Bellux Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
|-------|----------------------------|------------------------------|--|
| 1992 | 101 | 101 | 101,2766 |
| 1993 | 101 | 102 | 101,3015 |
| 1994 | 108 | 103 | 108,4777 |
| 1995 | 106 | 105 | 107,2672 |
| 1996 | 108 | 105 | 109,6906 |
| 1997 | 109 | 106 | 112,1619 |

DANİMARKA'NIN AVUSTURYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ

| Tarih | Avusturya'nın Üreticisi Fiyatı | Danimarka'nın İhracat Fiyatı | Danimarka'nın Avusturya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
|-------|--------------------------------|------------------------------|---|
| 1992 | 102 | 101 | 131,7016 |
| 1993 | 103 | 102 | 136,7697 |
| 1994 | 105 | 103 | 150,8519 |
| 1995 | 105 | 105 | 167,0893 |
| 1996 | 105 | 105 | 184,5489 |
| 1997 | 105 | 106 | 229,2161 |

DANİMARKA'NIN FİNLANDİYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ

| Tarih | Finlandiya'nın Üreticisi Fiyatı | Danimarka'nın İhracat Fiyatı | Danimarka'nın Finlandiya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
|-------|---------------------------------|------------------------------|--|
| 1992 | 106 | 101 | 108,267 |
| 1993 | 110 | 102 | 112,5487 |
| 1994 | 114 | 103 | 118,5621 |
| 1995 | 117 | 105 | 126,5243 |
| 1996 | 118 | 105 | 137,8679 |
| 1997 | 118 | 106 | 170,3788 |

DANİMARKA'NIN İRLANDA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ

| Tarih | İrlanda'nın Üreticisi Fiyatı | Danimarka'nın İhracat Fiyatı | Danimarka'nın İrlanda Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
|-------|------------------------------|------------------------------|---|
| 1992 | 102 | 101 | 144,9854 |
| 1993 | 102 | 102 | 145,4198 |
| 1994 | 104 | 103 | 153,6975 |
| 1995 | 107 | 105 | 168,5935 |
| 1996 | 110 | 105 | 186,8662 |
| 1997 | 113 | 106 | 225,0614 |

DANİMARKA'NIN HOLLANDA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ

| Tarih | Hollanda'nın Üreticisi Fiyatı | Danimarka'nın İhracat Fiyatı | Danimarka'nın Hollanda Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
|-------|-------------------------------|------------------------------|--|
| 1992 | 103 | 101 | 117,9202 |
| 1993 | 103 | 102 | 123,4824 |
| 1994 | 105 | 103 | 142,1378 |
| 1995 | 105 | 105 | 176,3571 |
| 1996 | 105 | 105 | 221,8395 |
| 1997 | 106 | 106 | 273,5419 |

DANİMARKA'NIN İSVEÇ PAZARINDA İHRACAT REKABETİ

| Tarih | İsveç'in Üreticisi Fiyatı | Danimarka'nın İhracat Fiyatı | Danimarka'nın İsveç Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
|-------|---------------------------|------------------------------|---|
| 1992 | 104 | 101 | 105,8273 |
| 1993 | 112 | 102 | 113,857 |
| 1994 | 115 | 103 | 123,1865 |
| 1995 | 119 | 105 | 131,6755 |
| 1996 | 122 | 105 | 157,3173 |
| 1997 | 126 | 106 | 218,8025 |

DANİMARKA'NIN BÜTÜN PAZARLARDAKİ TOPLAM İHRACAT REKABETİ

| Tarih | Danimarka'nın İhracat Fiyatı | Danimarka'nın Bütün Pazarlardaki Rakiplerinin Hesaplanan Ortalama İhracat Fiyatları |
|-------|------------------------------|---|
| 1992 | 101 | 110,0946 |
| 1993 | 102 | 117,3036 |
| 1994 | 103 | 133,9456 |
| 1995 | 105 | 163,326 |
| 1996 | 105 | 207,5345 |
| 1997 | 105 | 298,3062 |

DANİMARKA'NIN İTHALAT REKABETİ

| Tarih | Danimarka'nın Yurtiçi Üretim Fiyatı | Danimarka Pazarına İhracat Yapan Ülkelerin Hesaplanan Ortalama İhracat Fiyatı |
|-------|-------------------------------------|---|
| 1992 | 101 | 114,3857 |
| 1993 | 102 | 114,0998 |
| 1994 | 103 | 133,3265 |
| 1995 | 105 | 172,2782 |
| 1996 | 105 | 222,9773 |
| 1997 | 105 | 368,2671 |

| İTALYA'NIN TÜRKİYE PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|-------------------------------|---------------------------|--|
| Tarih | Türkiye'nin Üreticinin Fiyatı | İtalya'nın İhracat Fiyatı | İtalya'nın Türkiye Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 242 | 104 | 237,9809 |
| 1993 | 372 | 105 | 368,1762 |
| 1994 | 860 | 109 | 849,5046 |
| 1995 | 1626 | 114 | 1599,304 |
| 1996 | 2581 | 116 | 2503,364 |
| 1997 | 4751 | 125 | 4591,867 |

| İTALYA'NIN FRANSA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|------------------------------|---------------------------|---|
| Tarih | Fransa'nın Üreticinin Fiyatı | İtalya'nın İhracat Fiyatı | İtalya'nın Fransa Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 101 | 104 | 101,8351 |
| 1993 | 99 | 105 | 102,0872 |
| 1994 | 101 | 109 | 110,0633 |
| 1995 | 102 | 114 | 122,6481 |
| 1996 | 101 | 116 | 135,8172 |
| 1997 | 102 | 125 | 181,748 |

| İTALYA'NIN YUNANİSTAN PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|---------------------------------|---------------------------|---|
| Tarih | Yunanistan'ın Üreticinin Fiyatı | İtalya'nın İhracat Fiyatı | İtalya'nın Yunanistan Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 127 | 104 | 121,0442 |
| 1993 | 137 | 105 | 129,8379 |
| 1994 | 147 | 109 | 138,972 |
| 1995 | 159 | 114 | 151,9904 |
| 1996 | 169 | 116 | 170,0513 |
| 1997 | 179 | 125 | 211,9304 |

| İTALYA'NIN İSPANYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|-------------------------------|---------------------------|--|
| Tarih | İspanya'nın Üreticinin Fiyatı | İtalya'nın İhracat Fiyatı | İtalya'nın İspanya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 105 | 104 | 105,456 |
| 1993 | 106 | 105 | 106,8685 |
| 1994 | 109 | 109 | 111,4203 |
| 1995 | 113 | 114 | 118,683 |
| 1996 | 114 | 116 | 126,317 |
| 1997 | 116 | 125 | 144,7548 |

| İTALYA'NIN PORTEKİZ PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|-------------------------------|---------------------------|---|
| Tarih | Portekiz'in Üreticinin Fiyatı | İtalya'nın İhracat Fiyatı | İtalya'nın Portekiz Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 103 | 104 | 103,023 |
| 1993 | 107 | 105 | 105,9822 |
| 1994 | 111 | 109 | 111,1422 |
| 1995 | 116 | 114 | 115,4327 |
| 1996 | 117 | 116 | 119,4722 |
| 1997 | 118 | 125 | 127,0711 |

| İTALYA'NIN İNGİLTERE PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|---------------------------------|---------------------------|--|
| Tarih | İngiltere'nin Üreticinin Fiyatı | İtalya'nın İhracat Fiyatı | İtalya'nın İngiltere Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 108 | 104 | 108,3725 |
| 1993 | 110 | 105 | 112,3456 |
| 1994 | 112 | 109 | 122,4057 |
| 1995 | 115 | 114 | 141,1733 |
| 1996 | 117 | 116 | 165,2978 |
| 1997 | 118 | 125 | 220,2384 |

| İTALYA'NIN DANİMARKA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|---------------------------------|---------------------------|--|
| Tarih | Danimarka'nın Üreticinin Fiyatı | İtalya'nın İhracat Fiyatı | İtalya'nın Danimarka Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 101 | 104 | 106,7529 |
| 1993 | 102 | 105 | 106,7748 |
| 1994 | 103 | 109 | 114,9079 |
| 1995 | 105 | 114 | 131,829 |
| 1996 | 105 | 116 | 150,1566 |
| 1997 | 105 | 125 | 205,4741 |

| İTALYA'NIN ALMANYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|-------------------------------|---------------------------|--|
| Tarih | Almanya'nın Üreticinin Fiyatı | İtalya'nın İhracat Fiyatı | İtalya'nın Almanya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 103 | 104 | 100,3486 |
| 1993 | 104 | 105 | 109,34 |
| 1994 | 105 | 109 | 133,9811 |
| 1995 | 105 | 114 | 187,0502 |
| 1996 | 105 | 116 | 259,6094 |
| 1997 | 106 | 125 | 425,5111 |

| İTALYA'NIN BELLUX PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|----------------------------|---------------------------|---|
| Tarih | Bellux'un Üreticisi Fiyatı | İtalya'nın İhracat Fiyatı | İtalya'nın Bellux Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 101 | 104 | 100,7675 |
| 1993 | 101 | 105 | 100,905 |
| 1994 | 108 | 109 | 108,0544 |
| 1995 | 106 | 114 | 106,7156 |
| 1996 | 108 | 116 | 109,1688 |
| 1997 | 109 | 125 | 111,7346 |

| İTALYA'NIN AVUSTURYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|--------------------------------|---------------------------|--|
| Tarih | Avusturya'nın Üreticisi Fiyatı | İtalya'nın İhracat Fiyatı | İtalya'nın Avusturya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 102 | 104 | 117,898 |
| 1993 | 103 | 105 | 121,4789 |
| 1994 | 105 | 109 | 134,6783 |
| 1995 | 105 | 114 | 153,8952 |
| 1996 | 105 | 116 | 172,5336 |
| 1997 | 105 | 125 | 216,3507 |

| İTALYA'NIN FİNLANDIYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|---------------------------------|---------------------------|---|
| Tarih | Finlandiya'nın Üreticisi Fiyatı | İtalya'nın İhracat Fiyatı | İtalya'nın Finlandiya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 106 | 104 | 103,1792 |
| 1993 | 110 | 105 | 106,4938 |
| 1994 | 114 | 109 | 111,0564 |
| 1995 | 117 | 114 | 119,1655 |
| 1996 | 118 | 116 | 129,6118 |
| 1997 | 118 | 125 | 162,2585 |

| İTALYA'NIN İRLANDA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|------------------------------|---------------------------|--|
| Tarih | İrlanda'nın Üreticisi Fiyatı | İtalya'nın İhracat Fiyatı | İtalya'nın İrlanda Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 102 | 104 | 119,4129 |
| 1993 | 102 | 105 | 119,5693 |
| 1994 | 104 | 109 | 125,8573 |
| 1995 | 107 | 114 | 138,72 |
| 1996 | 110 | 116 | 155,1883 |
| 1997 | 113 | 125 | 191,5057 |

| İTALYA'NIN HOLLANDA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|-------------------------------|---------------------------|---|
| Tarih | Hollanda'nın Üreticisi Fiyatı | İtalya'nın İhracat Fiyatı | İtalya'nın Hollanda Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 103 | 104 | 111,0557 |
| 1993 | 103 | 105 | 116,7302 |
| 1994 | 105 | 109 | 134,9167 |
| 1995 | 105 | 114 | 169,1809 |
| 1996 | 105 | 116 | 213,6457 |
| 1997 | 106 | 125 | 261,5503 |

| İTALYA'NIN İSVEÇ PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|---------------------------|---------------------------|--|
| Tarih | İsveç'in Üreticisi Fiyatı | İtalya'nın İhracat Fiyatı | İtalya'nın İsveç Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 104 | 104 | 107,5156 |
| 1993 | 112 | 105 | 111,9528 |
| 1994 | 115 | 109 | 119,2358 |
| 1995 | 119 | 114 | 133,6731 |
| 1996 | 122 | 116 | 157,7303 |
| 1997 | 126 | 125 | 221,1024 |

| İTALYA'NIN BÜTÜN PAZARLARDAKİ TOPLAM İHRACAT REKABETİ | | |
|---|---------------------------|--|
| Tarih | İtalya'nın İhracat Fiyatı | İtalya'nın Bütün Pazarlardaki Rakiplerinin Hesaplanan Ortalama İhracat Fiyatları |
| 1992 | 104 | 110,0046 |
| 1993 | 105 | 117,2633 |
| 1994 | 109 | 137,1864 |
| 1995 | 114 | 176,0738 |
| 1996 | 116 | 236,8091 |
| 1997 | 125 | 370,0712 |

| İTALYA'NIN İTHALAT REKABETİ | | |
|-----------------------------|----------------------------------|--|
| Tarih | İtalya'nın Yurtiçi Üretim Fiyatı | İtalya Pazarına İhracat Yapan Ülkelerin Hesaplanan Ortalama İhracat Fiyatı |
| 1992 | 104 | 111,3078 |
| 1993 | 105 | 119,3246 |
| 1994 | 109 | 153,1446 |
| 1995 | 114 | 197,2476 |
| 1996 | 116 | 255,922 |
| 1997 | 125 | 441,166 |

| BELLUX'ÜN TÜRKİYE PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|------------------------------|--------------------------|---|
| Tarih | Türkiye'nin Üreticini Fiyatı | Bellux'ün İhracat Fiyatı | Bellux'ün Türkiye Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 242 | 101 | 236,5299 |
| 1993 | 372 | 100 | 366,2412 |
| 1994 | 860 | 105 | 845,5634 |
| 1995 | 1626 | 107 | 1590,058 |
| 1996 | 2581 | 105 | 2477,294 |
| 1997 | 4751 | 106 | 4542,607 |

| BELLUX'ÜN FRANSA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|-----------------------------|--------------------------|--|
| Tarih | Fransa'nın Üreticini Fiyatı | Bellux'ün İhracat Fiyatı | Bellux'ün Fransa Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 101 | 101 | 103,004 |
| 1993 | 99 | 100 | 103,2958 |
| 1994 | 101 | 105 | 111,0555 |
| 1995 | 102 | 107 | 124,0911 |
| 1996 | 101 | 105 | 137,4504 |
| 1997 | 102 | 106 | 184,2821 |

| BELLUX'ÜN YUNANİSTAN PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|--------------------------------|--------------------------|--|
| Tarih | Yunanistan'ın Üreticini Fiyatı | Bellux'ün İhracat Fiyatı | Bellux'ün Yunanistan Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 127 | 101 | 122,5558 |
| 1993 | 137 | 100 | 130,3344 |
| 1994 | 147 | 105 | 139,348 |
| 1995 | 159 | 107 | 152,518 |
| 1996 | 169 | 105 | 170,0945 |
| 1997 | 179 | 106 | 212,29 |

| BELLUX'ÜN İSPANYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|------------------------------|--------------------------|---|
| Tarih | İspanya'nın Üreticini Fiyatı | Bellux'ün İhracat Fiyatı | Bellux'ün İspanya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 105 | 101 | 106,5061 |
| 1993 | 106 | 100 | 107,6258 |
| 1994 | 109 | 105 | 112,3022 |
| 1995 | 113 | 107 | 119,8261 |
| 1996 | 114 | 105 | 127,8949 |
| 1997 | 116 | 106 | 146,6103 |

| BELLUX'ÜN PORTEKİZ PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|------------------------------|--------------------------|--|
| Tarih | Portekiz'in Üreticini Fiyatı | Bellux'ün İhracat Fiyatı | Bellux'ün Portekiz Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 103 | 101 | 103,726 |
| 1993 | 107 | 100 | 106,4606 |
| 1994 | 111 | 105 | 111,6492 |
| 1995 | 116 | 107 | 116,0736 |
| 1996 | 117 | 105 | 120,1944 |
| 1997 | 118 | 106 | 128,1622 |

| BELLUX'ÜN İNGİLTERE PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|--------------------------------|--------------------------|---|
| Tarih | İngiltere'nin Üreticini Fiyatı | Bellux'ün İhracat Fiyatı | Bellux'ün İngiltere Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 108 | 101 | 108,7778 |
| 1993 | 110 | 100 | 112,6707 |
| 1994 | 112 | 105 | 122,8123 |
| 1995 | 117 | 107 | 143,4118 |
| 1996 | 118 | 105 | 166,9016 |
| 1997 | 118 | 106 | 221,1936 |

| BELLUX'ÜN DANİMARKA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|--------------------------------|--------------------------|---|
| Tarih | Danimarka'nın Üreticini Fiyatı | Bellux'ün İhracat Fiyatı | Bellux'ün Danimarka Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 101 | 101 | 107,9885 |
| 1993 | 102 | 100 | 108,0432 |
| 1994 | 103 | 105 | 116,2801 |
| 1995 | 105 | 107 | 133,6768 |
| 1996 | 105 | 105 | 152,2072 |
| 1997 | 105 | 106 | 207,7832 |

| BELLUX'ÜN İTALYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|-----------------------------|--------------------------|--|
| Tarih | İtalya'nın Üreticini Fiyatı | Bellux'ün İhracat Fiyatı | Bellux'ün İtalya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 104 | 101 | 104,6045 |
| 1993 | 105 | 100 | 106,1846 |
| 1994 | 109 | 105 | 112,6527 |
| 1995 | 114 | 107 | 121,0394 |
| 1996 | 116 | 105 | 127,6384 |
| 1997 | 125 | 106 | 149,3469 |

| BELLUX'ÜN ALMANYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|------------------------------|--------------------------|---|
| Tarih | Almanya'nın Üreticisi Fiyatı | Bellux'ün İhracat Fiyatı | Bellux'ün Almanya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 103 | 101 | 110,115 |
| 1993 | 104 | 100 | 118,4581 |
| 1994 | 105 | 105 | 143,7728 |
| 1995 | 105 | 107 | 197,6381 |
| 1996 | 105 | 105 | 270,2033 |
| 1997 | 106 | 106 | 436,1176 |

| BELLUX'ÜN AVUSTURYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|--------------------------------|--------------------------|---|
| Tarih | Avusturya'nın Üreticisi Fiyatı | Bellux'ün İhracat Fiyatı | Bellux'ün Avusturya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 102 | 101 | 148,6685 |
| 1993 | 103 | 100 | 152,735 |
| 1994 | 105 | 105 | 166,1806 |
| 1995 | 105 | 107 | 196,1424 |
| 1996 | 105 | 105 | 212,0795 |
| 1997 | 105 | 109 | 257,7167 |

| BELLUX'ÜN FİNLANDIYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|---------------------------------|--------------------------|--|
| Tarih | Finlandiya'nın Üreticisi Fiyatı | Bellux'ün İhracat Fiyatı | Bellux'ün Finlandiya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 106 | 101 | 111,2264 |
| 1993 | 110 | 100 | 114,5539 |
| 1994 | 114 | 105 | 119,7759 |
| 1995 | 117 | 107 | 128,0824 |
| 1996 | 118 | 105 | 138,9231 |
| 1997 | 118 | 106 | 171,4799 |

| BELLUX'ÜN İRLANDA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|------------------------------|--------------------------|---|
| Tarih | İrlanda'nın Üreticisi Fiyatı | Bellux'ün İhracat Fiyatı | Bellux'ün İrlanda Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 102 | 101 | 123,4154 |
| 1993 | 102 | 100 | 123,2154 |
| 1994 | 104 | 105 | 129,127 |
| 1995 | 107 | 107 | 141,8258 |
| 1996 | 110 | 105 | 158,6891 |
| 1997 | 113 | 106 | 194,6734 |

| BELLUX'ÜN HOLLANDA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|-------------------------------|--------------------------|--|
| Tarih | Hollanda'nın Üreticisi Fiyatı | Bellux'ün İhracat Fiyatı | Bellux'ün Hollanda Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 103 | 101 | 116,1644 |
| 1993 | 103 | 100 | 123,0753 |
| 1994 | 105 | 105 | 140,3784 |
| 1995 | 105 | 107 | 174,5104 |
| 1996 | 105 | 105 | 219,4695 |
| 1997 | 106 | 106 | 268,9896 |

| BELLUX'ÜN İSVEÇ PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|---------------------------|--------------------------|---|
| Tarih | İsveç'in Üreticisi Fiyatı | Bellux'ün İhracat Fiyatı | Bellux'ün İsveç Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 104 | 101 | 112,0682 |
| 1993 | 112 | 100 | 117,6924 |
| 1994 | 115 | 105 | 126,0018 |
| 1995 | 119 | 107 | 137,6994 |
| 1996 | 122 | 105 | 162,0535 |
| 1997 | 126 | 106 | 224,289 |

| BELLUX'ÜN BÜTÜN PAZARLARDAKİ TOPLAM İHRACAT REKABETİ | | |
|--|--------------------------|---|
| Tarih | Bellux'ün İhracat Fiyatı | Bellux'ün Bütün Pazarlardaki Rakiplerinin Hesaplanan Ortalama İhracat Fiyatları |
| 1992 | 101 | 109,7198 |
| 1993 | 101 | 115,1169 |
| 1994 | 108 | 132,0434 |
| 1995 | 106 | 165,322 |
| 1996 | 108 | 216,9826 |
| 1997 | 109 | 316,8998 |

| BELLUX'ÜN İTHALAT REKABETİ | | |
|----------------------------|---------------------------------|--|
| Tarih | Bellux'ün Yurtiçi Üretim Fiyatı | Bellux Pazarına İhracat Yapan Ülkelerin Hesaplanan Ortalama İhracat Fiyatı |
| 1992 | 101 | 105,699 |
| 1993 | 101 | 108,9041 |
| 1994 | 108 | 123,7799 |
| 1995 | 106 | 148,0186 |
| 1996 | 108 | 175,538 |
| 1997 | 109 | 287,5845 |

| İRLANDA'NIN TÜRKİYE PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|-------------------------------|----------------------------|---|
| Tarih | Türkiye'nin Üreticinin Fiyatı | İrlanda'nın İhracat Fiyatı | İrlanda'nın Türkiye Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 242 | 102 | 236,3906 |
| 1993 | 372 | 102 | 366,0649 |
| 1994 | 860 | 104 | 844,7694 |
| 1995 | 1626 | 107 | 1588,488 |
| 1996 | 2581 | 110 | 2472,791 |
| 1997 | 4751 | 113 | 4533,585 |

| İRLANDA'NIN FRANSA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|------------------------------|----------------------------|--|
| Tarih | Fransa'nın Üreticinin Fiyatı | İrlanda'nın İhracat Fiyatı | İrlanda'nın Fransa Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 101 | 102 | 103,7745 |
| 1993 | 99 | 102 | 104,1103 |
| 1994 | 101 | 104 | 112,0655 |
| 1995 | 102 | 107 | 124,9863 |
| 1996 | 101 | 110 | 138,3932 |
| 1997 | 102 | 113 | 185,3423 |

| İRLANDA'NIN YUNANİSTAN PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|---------------------------------|----------------------------|--|
| Tarih | Yunanistan'ın Üreticinin Fiyatı | İrlanda'nın İhracat Fiyatı | İrlanda'nın Yunanistan Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 127 | 102 | 122,7199 |
| 1993 | 137 | 102 | 130,3464 |
| 1994 | 147 | 104 | 139,3853 |
| 1995 | 159 | 107 | 152,4653 |
| 1996 | 169 | 110 | 169,9885 |
| 1997 | 179 | 113 | 212,1049 |

| İRLANDA'NIN İSPANYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|-------------------------------|----------------------------|---|
| Tarih | İspanya'nın Üreticinin Fiyatı | İrlanda'nın İhracat Fiyatı | İrlanda'nın İspanya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 105 | 102 | 106,4591 |
| 1993 | 106 | 102 | 107,5898 |
| 1994 | 109 | 104 | 112,3057 |
| 1995 | 113 | 107 | 119,7992 |
| 1996 | 114 | 110 | 127,8545 |
| 1997 | 116 | 113 | 146,5551 |

| İRLANDA'NIN PORTEKİZ PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|-------------------------------|----------------------------|--|
| Tarih | Portekiz'in Üreticinin Fiyatı | İrlanda'nın İhracat Fiyatı | İrlanda'nın Portekiz Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 103 | 102 | 103,8818 |
| 1993 | 107 | 102 | 106,5595 |
| 1994 | 111 | 104 | 111,8101 |
| 1995 | 116 | 107 | 116,1984 |
| 1996 | 117 | 110 | 120,3541 |
| 1997 | 118 | 113 | 128,3583 |

| İRLANDA'NIN İNGİLTERE PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|---------------------------------|----------------------------|---|
| Tarih | İngiltere'nin Üreticinin Fiyatı | İrlanda'nın İhracat Fiyatı | İrlanda'nın İngiltere Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 108 | 102 | 108,8957 |
| 1993 | 110 | 102 | 112,7676 |
| 1994 | 112 | 104 | 123,1269 |
| 1995 | 115 | 107 | 142,0745 |
| 1996 | 117 | 110 | 166,4299 |
| 1997 | 118 | 113 | 221,445 |

| İRLANDA'NIN DANİMARKA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|---------------------------------|----------------------------|---|
| Tarih | Danimarka'nın Üreticinin Fiyatı | İrlanda'nın İhracat Fiyatı | İrlanda'nın Danimarka Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 101 | 102 | 108,6046 |
| 1993 | 102 | 102 | 108,7458 |
| 1994 | 103 | 104 | 117,1858 |
| 1995 | 105 | 107 | 134,422 |
| 1996 | 105 | 110 | 152,8589 |
| 1997 | 105 | 113 | 208,5292 |

| İRLANDA'NIN İTALYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|------------------------------|----------------------------|--|
| Tarih | İtalya'nın Üreticinin Fiyatı | İrlanda'nın İhracat Fiyatı | İrlanda'nın İtalya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 104 | 102 | 104,6308 |
| 1993 | 105 | 102 | 106,2133 |
| 1994 | 109 | 104 | 112,7134 |
| 1995 | 114 | 107 | 121,0482 |
| 1996 | 116 | 110 | 127,6479 |
| 1997 | 125 | 113 | 149,2999 |

| İRLANDA'NIN BELLUX PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|----------------------------|----------------------------|--|
| Tarih | Bellux'un Üreticisi Fiyatı | İrlanda'nın İhracat Fiyatı | İrlanda'nın Bellux Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 101 | 102 | 101,136 |
| 1993 | 101 | 102 | 101,1582 |
| 1994 | 108 | 104 | 108,3114 |
| 1995 | 106 | 107 | 107,0423 |
| 1996 | 108 | 110 | 109,476 |
| 1997 | 109 | 113 | 111,9875 |

| İRLANDA'NIN AVUSTURYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|--------------------------------|----------------------------|---|
| Tarih | Avusturya'nın Üreticisi Fiyatı | İrlanda'nın İhracat Fiyatı | İrlanda'nın Avusturya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 102 | 102 | 130,7531 |
| 1993 | 103 | 102 | 135,7032 |
| 1994 | 105 | 104 | 149,7819 |
| 1995 | 105 | 107 | 166,307 |
| 1996 | 105 | 110 | 183,769 |
| 1997 | 105 | 113 | 228,4371 |

| İRLANDA'NIN FİNLANDİYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|---------------------------------|----------------------------|--|
| Tarih | Finlandiya'nın Üreticisi Fiyatı | İrlanda'nın İhracat Fiyatı | İrlanda'nın Finlandiya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 106 | 102 | 107,5607 |
| 1993 | 110 | 102 | 110,9574 |
| 1994 | 114 | 104 | 116,3807 |
| 1995 | 117 | 107 | 124,5953 |
| 1996 | 118 | 110 | 135,6915 |
| 1997 | 118 | 113 | 168,5283 |

| İRLANDA'NIN ALMANYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|------------------------------|----------------------------|---|
| Tarih | Almanya'nın Üreticisi Fiyatı | İrlanda'nın İhracat Fiyatı | İrlanda'nın Almanya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 103 | 102 | 110,8925 |
| 1993 | 104 | 102 | 118,9839 |
| 1994 | 105 | 104 | 144,5859 |
| 1995 | 105 | 107 | 198,4599 |
| 1996 | 105 | 110 | 271,0273 |
| 1997 | 106 | 113 | 436,844 |

| İRLANDA'NIN HOLLANDA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|-------------------------------|----------------------------|--|
| Tarih | Hollanda'nın Üreticisi Fiyatı | İrlanda'nın İhracat Fiyatı | İrlanda'nın Hollanda Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 103 | 102 | 117,2206 |
| 1993 | 103 | 102 | 122,695 |
| 1994 | 105 | 104 | 141,0185 |
| 1995 | 105 | 107 | 175,2791 |
| 1996 | 105 | 110 | 220,7689 |
| 1997 | 106 | 113 | 271,8917 |

| İRLANDA'NIN İSVEÇ PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|---------------------------|----------------------------|---|
| Tarih | İsveç'in Üreticisi Fiyatı | İrlanda'nın İhracat Fiyatı | İrlanda'nın İsveç Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 104 | 102 | 111,7327 |
| 1993 | 112 | 102 | 117,2678 |
| 1994 | 115 | 104 | 126,3339 |
| 1995 | 119 | 107 | 137,1007 |
| 1996 | 122 | 110 | 162,1451 |
| 1997 | 126 | 113 | 224,4986 |

| İRLANDA'NIN BÜTÜN PAZARLARDAKİ TOPLAM İHRACAT REKABETİ | | |
|--|----------------------------|---|
| Tarih | İrlanda'nın İhracat Fiyatı | İrlanda'nın Bütün Pazarlardaki Rakiplerinin Hesaplanan Ortalama İhracat Fiyatları |
| 1992 | 102 | 108,7787 |
| 1993 | 102 | 113,0294 |
| 1994 | 104 | 124,8827 |
| 1995 | 107 | 151,3463 |
| 1996 | 110 | 207,983 |
| 1997 | 113 | 357,8872 |

| İRLANDA'NIN İTHALAT REKABETİ | | |
|------------------------------|-----------------------------------|---|
| Tarih | İrlanda'nın Yurtiçi Üretim Fiyatı | İrlanda Pazarına İhracat Yapan Ülkelerin Hesaplanan Ortalama İhracat Fiyatı |
| 1992 | 102 | 108,5942 |
| 1993 | 102 | 111,8577 |
| 1994 | 104 | 119,9429 |
| 1995 | 107 | 139,0127 |
| 1996 | 110 | 165,5111 |
| 1997 | 113 | 229,7635 |

| HOLLANDA'NIN TÜRKİYE PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|------------------------------|-----------------------------|--|
| Tarih | Türkiye'nin Üreticini Fiyatı | Hollanda'nın İhracat Fiyatı | Hollanda'nın Türkiye Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 242 | 103 | 236,5863 |
| 1993 | 372 | 103 | 366,2453 |
| 1994 | 860 | 105 | 845,3929 |
| 1995 | 1626 | 105 | 1589,838 |
| 1996 | 2581 | 105 | 2477,079 |
| 1997 | 4751 | 106 | 4542,688 |

| HOLLANDA'NIN FRANSA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|-----------------------------|-----------------------------|---|
| Tarih | Fransa'nın Üreticini Fiyatı | Hollanda'nın İhracat Fiyatı | Hollanda'nın Fransa Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 101 | 103 | 103,5695 |
| 1993 | 99 | 103 | 103,8808 |
| 1994 | 101 | 105 | 111,8418 |
| 1995 | 102 | 105 | 124,8012 |
| 1996 | 101 | 105 | 138,2063 |
| 1997 | 102 | 106 | 185,117 |

| HOLLANDA'NIN YUNANİSTAN PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|--------------------------------|-----------------------------|---|
| Tarih | Yunanistan'ın Üreticini Fiyatı | Hollanda'nın İhracat Fiyatı | Hollanda'nın Yunanistan Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 127 | 103 | 122,6186 |
| 1993 | 137 | 103 | 130,3274 |
| 1994 | 147 | 105 | 139,387 |
| 1995 | 159 | 105 | 152,511 |
| 1996 | 169 | 105 | 170,0853 |
| 1997 | 179 | 106 | 212,2646 |

| HOLLANDA'NIN İSPANYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|------------------------------|-----------------------------|--|
| Tarih | İspanya'nın Üreticini Fiyatı | Hollanda'nın İhracat Fiyatı | Hollanda'nın İspanya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 105 | 103 | 106,4784 |
| 1993 | 106 | 103 | 107,6076 |
| 1994 | 109 | 105 | 112,3373 |
| 1995 | 113 | 105 | 119,8635 |
| 1996 | 114 | 105 | 127,9704 |
| 1997 | 116 | 106 | 146,6611 |

| HOLLANDA'NIN PORTEKİZ PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|------------------------------|-----------------------------|---|
| Tarih | Portekiz'in Üreticini Fiyatı | Hollanda'nın İhracat Fiyatı | Hollanda'nın Portekiz Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 103 | 103 | 103,7177 |
| 1993 | 107 | 103 | 106,461 |
| 1994 | 111 | 105 | 111,7199 |
| 1995 | 116 | 105 | 116,1152 |
| 1996 | 117 | 105 | 120,2679 |
| 1997 | 118 | 106 | 128,2252 |

| HOLLANDA'NIN İNGİLTERE PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|--------------------------------|-----------------------------|--|
| Tarih | İngiltere'nin Üreticini Fiyatı | Hollanda'nın İhracat Fiyatı | Hollanda'nın İngiltere Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 108 | 103 | 108,9528 |
| 1993 | 110 | 103 | 112,8287 |
| 1994 | 112 | 105 | 123,1749 |
| 1995 | 115 | 105 | 142,2008 |
| 1996 | 117 | 105 | 166,5009 |
| 1997 | 118 | 106 | 221,4785 |

| HOLLANDA'NIN DANİMARKA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|--------------------------------|-----------------------------|--|
| Tarih | Danimarka'nın Üreticini Fiyatı | Hollanda'nın İhracat Fiyatı | Hollanda'nın Danimarka Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 101 | 103 | 107,6108 |
| 1993 | 102 | 103 | 107,7179 |
| 1994 | 103 | 105 | 116,0786 |
| 1995 | 105 | 105 | 133,2387 |
| 1996 | 105 | 105 | 151,7538 |
| 1997 | 105 | 106 | 207,3209 |

| HOLLANDA'NIN İTALYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|-----------------------------|-----------------------------|---|
| Tarih | İtalya'nın Üreticini Fiyatı | Hollanda'nın İhracat Fiyatı | Hollanda'nın İtalya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 104 | 103 | 104,6051 |
| 1993 | 105 | 103 | 106,1892 |
| 1994 | 109 | 105 | 112,6944 |
| 1995 | 114 | 105 | 121,0485 |
| 1996 | 116 | 105 | 127,659 |
| 1997 | 125 | 106 | 149,3452 |

| HOLLANDA'NIN BELLUX PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|----------------------------|-----------------------------|---|
| Tarih | Bellux'un Üreticini Fiyatı | Hollanda'nın İhracat Fiyatı | Hollanda'nın Bellux Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 101 | 103 | 101,1074 |
| 1993 | 101 | 103 | 101,1418 |
| 1994 | 108 | 105 | 108,3151 |
| 1995 | 106 | 105 | 107,0341 |
| 1996 | 108 | 105 | 109,4799 |
| 1997 | 109 | 106 | 111,9924 |

| HOLLANDA'NIN AVUSTURYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|--------------------------------|-----------------------------|--|
| Tarih | Avusturya'nın Üreticini Fiyatı | Hollanda'nın İhracat Fiyatı | Hollanda'nın Avusturya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 102 | 103 | 130,3908 |
| 1993 | 103 | 103 | 135,3175 |
| 1994 | 105 | 105 | 149,3661 |
| 1995 | 105 | 105 | 165,5725 |
| 1996 | 105 | 105 | 183,3113 |
| 1997 | 105 | 106 | 227,9063 |

| HOLLANDA'NIN FİNLANDIYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|---------------------------------|-----------------------------|---|
| Tarih | FİNLANDIYA'nın Üreticini Fiyatı | Hollanda'nın İhracat Fiyatı | Hollanda'nın FİNLANDIYA Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 106 | 103 | 107,1096 |
| 1993 | 110 | 103 | 110,5279 |
| 1994 | 114 | 105 | 116,0386 |
| 1995 | 117 | 105 | 124,2607 |
| 1996 | 118 | 105 | 135,3709 |
| 1997 | 118 | 106 | 168,2361 |

| HOLLANDA'NIN İRLANDA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|------------------------------|-----------------------------|--|
| Tarih | İrlanda'nın Üreticini Fiyatı | Hollanda'nın İhracat Fiyatı | Hollanda'nın İrlanda Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 102 | 103 | 121,0923 |
| 1993 | 102 | 103 | 121,1877 |
| 1994 | 104 | 105 | 127,9058 |
| 1995 | 107 | 105 | 140,5184 |
| 1996 | 110 | 105 | 157,6481 |
| 1997 | 113 | 106 | 193,754 |

| HOLLANDA'NIN ALMANYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|------------------------------|-----------------------------|--|
| Tarih | Almanya'nın Üreticini Fiyatı | Hollanda'nın İhracat Fiyatı | Hollanda'nın Almanya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 103 | 103 | 110,1223 |
| 1993 | 104 | 103 | 118,4946 |
| 1994 | 105 | 105 | 144,0109 |
| 1995 | 105 | 105 | 197,7784 |
| 1996 | 105 | 105 | 270,3523 |
| 1997 | 106 | 106 | 436,1919 |

| HOLLANDA'NIN İSVEÇ PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|---------------------------|-----------------------------|--|
| Tarih | İsveç'in Üreticini Fiyatı | Hollanda'nın İhracat Fiyatı | Hollanda'nın İsveç Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 104 | 103 | 108,193 |
| 1993 | 112 | 103 | 113,3785 |
| 1994 | 115 | 105 | 122,4442 |
| 1995 | 119 | 105 | 132,4544 |
| 1996 | 122 | 105 | 157,4152 |
| 1997 | 126 | 106 | 220,154 |

| HOLLANDA'NIN BÜTÜN PAZARLARDAKİ TOPLAM İHRACAT REKABETİ | | |
|---|-----------------------------|--|
| Tarih | Hollanda'nın İhracat Fiyatı | Hollanda'nın Bütün Pazarlardaki Rakiplerinin Hesaplanan Ortalama İhracat Fiyatları |
| 1992 | 103 | 102,416 |
| 1993 | 103 | 107,9999 |
| 1994 | 105 | 125,2844 |
| 1995 | 105 | 159,6233 |
| 1996 | 105 | 214,546 |
| 1997 | 106 | 258,7271 |

| HOLLANDA'NIN İTHALAT REKABETİ | | |
|-------------------------------|------------------------------------|--|
| Tarih | Hollanda'nın Yurtiçi Üretim Fiyatı | Hollanda Pazarına İhracat Yapan Ülkelerin Hesaplanan Ortalama İhracat Fiyatı |
| 1992 | 103 | 109,1377 |
| 1993 | 103 | 124,8906 |
| 1994 | 105 | 160,0659 |
| 1995 | 105 | 229,7206 |
| 1996 | 105 | 319,3611 |
| 1997 | 106 | 367,4889 |

| İSVEÇ'İN TÜRKİYE PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|------------------------------|-------------------------|--|
| Tarih | Türkiye'nin Üreticisi Fiyatı | İsveç'in İhracat Fiyatı | İsveç'in Türkiye Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 242 | 104 | 236,3727 |
| 1993 | 372 | 112 | 366,0404 |
| 1994 | 860 | 115 | 844,7687 |
| 1995 | 1626 | 119 | 1588,447 |
| 1996 | 2581 | 122 | 2472,812 |
| 1997 | 4751 | 126 | 4533,226 |

| İSVEÇ'İN FRANSA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|-----------------------------|-------------------------|---|
| Tarih | Fransa'nın Üreticisi Fiyatı | İsveç'in İhracat Fiyatı | İsveç'in Fransa Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 101 | 104 | 103,7958 |
| 1993 | 99 | 112 | 104,1165 |
| 1994 | 101 | 115 | 112,0813 |
| 1995 | 102 | 119 | 125,0221 |
| 1996 | 101 | 122 | 138,4187 |
| 1997 | 102 | 126 | 185,3514 |

| İSVEÇ'İN YUNANİSTAN PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|--------------------------------|-------------------------|---|
| Tarih | Yunanistan'ın Üreticisi Fiyatı | İsveç'in İhracat Fiyatı | İsveç'in Yunanistan Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 127 | 104 | 122,7192 |
| 1993 | 137 | 112 | 130,3408 |
| 1994 | 147 | 115 | 139,3774 |
| 1995 | 159 | 119 | 152,4565 |
| 1996 | 169 | 122 | 169,9799 |
| 1997 | 179 | 126 | 212,0933 |

| İSVEÇ'İN İSPANYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|------------------------------|-------------------------|--|
| Tarih | İspanya'nın Üreticisi Fiyatı | İsveç'in İhracat Fiyatı | İsveç'in İspanya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 105 | 104 | 106,5993 |
| 1993 | 106 | 112 | 107,6887 |
| 1994 | 109 | 115 | 112,4371 |
| 1995 | 113 | 119 | 119,9503 |
| 1996 | 114 | 122 | 128,0637 |
| 1997 | 116 | 126 | 146,7435 |

| İSVEÇ'İN PORTEKİZ PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|------------------------------|-------------------------|---|
| Tarih | Portekiz'in Üreticisi Fiyatı | İsveç'in İhracat Fiyatı | İsveç'in Portekiz Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 103 | 104 | 103,8686 |
| 1993 | 107 | 112 | 106,5291 |
| 1994 | 111 | 115 | 111,7912 |
| 1995 | 116 | 119 | 116,1744 |
| 1996 | 117 | 122 | 120,3274 |
| 1997 | 118 | 126 | 128,3305 |

| İSVEÇ'İN İNGİLTERE PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|--------------------------------|-------------------------|--|
| Tarih | İngiltere'nin Üreticisi Fiyatı | İsveç'in İhracat Fiyatı | İsveç'in İngiltere Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 108 | 104 | 109,3167 |
| 1993 | 110 | 112 | 113,0349 |
| 1994 | 112 | 115 | 123,4362 |
| 1995 | 115 | 119 | 142,3974 |
| 1996 | 117 | 122 | 166,7749 |
| 1997 | 118 | 126 | 221,7083 |

| İSVEÇ'İN DANİMARKA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|--------------------------------|-------------------------|--|
| Tarih | Danimarka'nın Üreticisi Fiyatı | İsveç'in İhracat Fiyatı | İsveç'in Danimarka Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 101 | 104 | 108,2066 |
| 1993 | 102 | 112 | 108,0257 |
| 1994 | 103 | 115 | 116,388 |
| 1995 | 105 | 119 | 133,1532 |
| 1996 | 105 | 122 | 151,4233 |
| 1997 | 105 | 126 | 206,9116 |

| İSVEÇ'İN İTALYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|-----------------------------|-------------------------|---|
| Tarih | İtalya'nın Üreticisi Fiyatı | İsveç'in İhracat Fiyatı | İsveç'in İtalya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 104 | 104 | 104,6255 |
| 1993 | 105 | 112 | 106,1931 |
| 1994 | 109 | 115 | 112,6876 |
| 1995 | 114 | 119 | 121,0195 |
| 1996 | 116 | 122 | 127,616 |
| 1997 | 125 | 126 | 149,277 |

| İSVEÇ'İN BELLUX PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|----------------------------|-------------------------|---|
| Tarih | Bellux'un Üreticisi Fiyatı | İsveç'in İhracat Fiyatı | İsveç'in Bellux Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 101 | 104 | 101,1363 |
| 1993 | 101 | 112 | 101,158 |
| 1994 | 108 | 115 | 108,3105 |
| 1995 | 106 | 119 | 107,0407 |
| 1996 | 108 | 122 | 109,4741 |
| 1997 | 109 | 126 | 111,9858 |

| İSVEÇ'İN AVUSTURYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|--------------------------------|-------------------------|--|
| Tarih | Avusturya'nın Üreticisi Fiyatı | İsveç'in İhracat Fiyatı | İsveç'in Avusturya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 102 | 104 | 130,7166 |
| 1993 | 103 | 112 | 135,6655 |
| 1994 | 105 | 115 | 149,7473 |
| 1995 | 105 | 119 | 166,2315 |
| 1996 | 105 | 122 | 183,7054 |
| 1997 | 105 | 126 | 228,3417 |

| İSVEÇ'İN FİNLANDİYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|---------------------------------|-------------------------|---|
| Tarih | Finlandiya'nın Üreticisi Fiyatı | İsveç'in İhracat Fiyatı | İsveç'in Finlandiya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 106 | 104 | 106,6134 |
| 1993 | 110 | 112 | 110,0089 |
| 1994 | 114 | 115 | 115,4189 |
| 1995 | 117 | 119 | 123,5078 |
| 1996 | 118 | 122 | 134,1639 |
| 1997 | 118 | 126 | 166,69 |

| İSVEÇ'İN İRLANDA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|------------------------------|-------------------------|--|
| Tarih | İrlanda'nın Üreticisi Fiyatı | İsveç'in İhracat Fiyatı | İsveç'in İrlanda Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 102 | 104 | 121,8228 |
| 1993 | 102 | 112 | 121,6697 |
| 1994 | 104 | 115 | 128,3364 |
| 1995 | 107 | 119 | 141,025 |
| 1996 | 110 | 122 | 158,1496 |
| 1997 | 113 | 126 | 194,3532 |

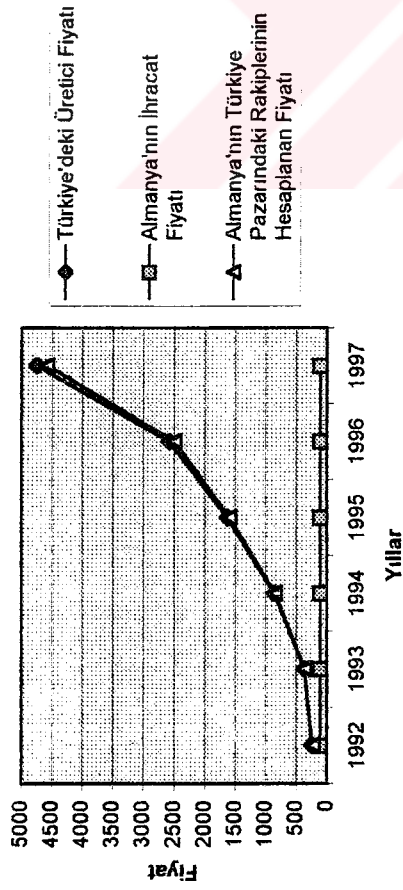
| İSVEÇ'İN HOLLANDA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|--|-------------------------------|-------------------------|---|
| Tarih | Hollanda'nın Üreticisi Fiyatı | İsveç'in İhracat Fiyatı | İsveç'in Hollanda Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 103 | 104 | 117,1071702 |
| 1993 | 103 | 112 | 122,5255519 |
| 1994 | 105 | 115 | 140,8877004 |
| 1995 | 105 | 119 | 175,0116367 |
| 1996 | 105 | 122 | 220,4150116 |
| 1997 | 106 | 126 | 270,8959595 |

| İSVEÇ'İN ALMANYA PAZARINDA İHRACAT REKABETİ | | | |
|---|------------------------------|-------------------------|--|
| Tarih | Almanya'nın Üreticisi Fiyatı | İsveç'in İhracat Fiyatı | İsveç'in Almanya Pazarındaki Rakiplerinin Hesaplanan Fiyatları |
| 1992 | 103 | 104 | 110,895 |
| 1993 | 104 | 112 | 118,9744 |
| 1994 | 105 | 115 | 144,5847 |
| 1995 | 105 | 119 | 198,4965 |
| 1996 | 105 | 122 | 271,0595 |
| 1997 | 106 | 126 | 436,8747 |

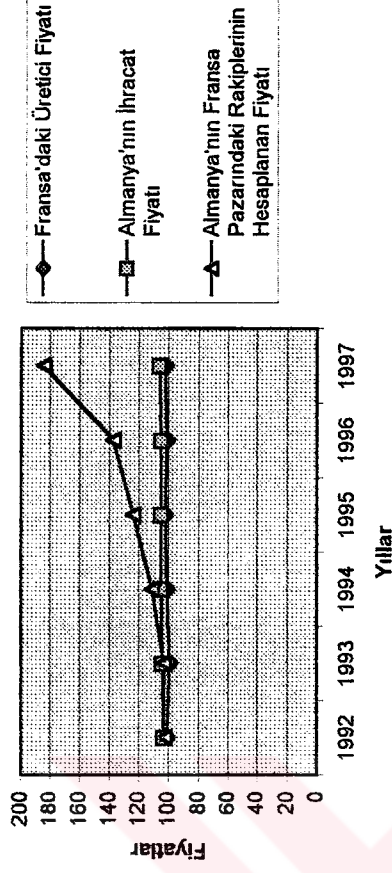
| İSVEÇ'İN BÜTÜN PAZARLARDAKİ TOPLAM İHRACAT REKABETİ | | |
|---|-------------------------|--|
| Tarih | İsveç'in İhracat Fiyatı | İsveç'in Bütün Pazarlardaki Rakiplerinin Hesaplanan Ortalama İhracat Fiyatları |
| 1992 | 104 | 109,3836 |
| 1993 | 112 | 113,8137 |
| 1994 | 115 | 128,1296 |
| 1995 | 119 | 146,1626 |
| 1996 | 122 | 182,6591 |
| 1997 | 126 | 256,7406 |

| İSVEÇ'İN İTHALAT REKABETİ | | |
|---------------------------|--------------------------------|---|
| Tarih | İsveç'in Yurtiçi Üretim Fiyatı | İsveç Pazarına İhracat Yapan Ülkelerin Hesaplanan Ortalama İhracat Fiyatı |
| 1992 | 104 | 109,0722 |
| 1993 | 112 | 112,4555 |
| 1994 | 115 | 126,614 |
| 1995 | 119 | 145,0523 |
| 1996 | 122 | 190,3099 |
| 1997 | 126 | 307,3595 |

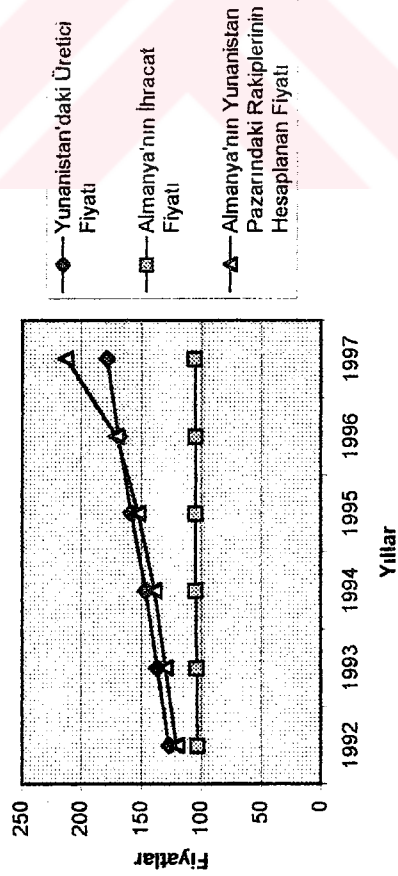
Almanya'nın Türkiye Pazarındaki İhracat Rekabeti



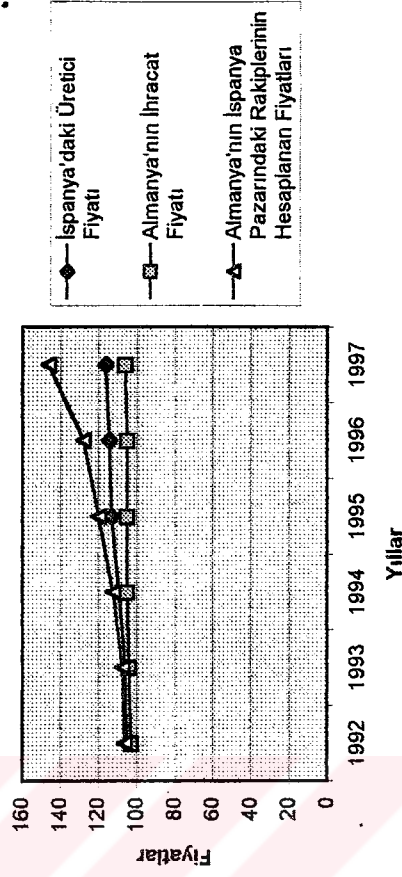
Almanya'nın Fransa Pazarındaki İhracat Rekabeti



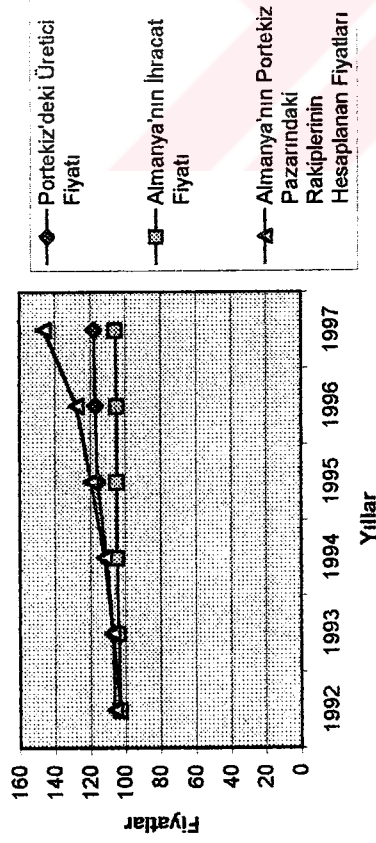
Almanya'nın Yunanistan Pazarındaki İhracat Rekabeti



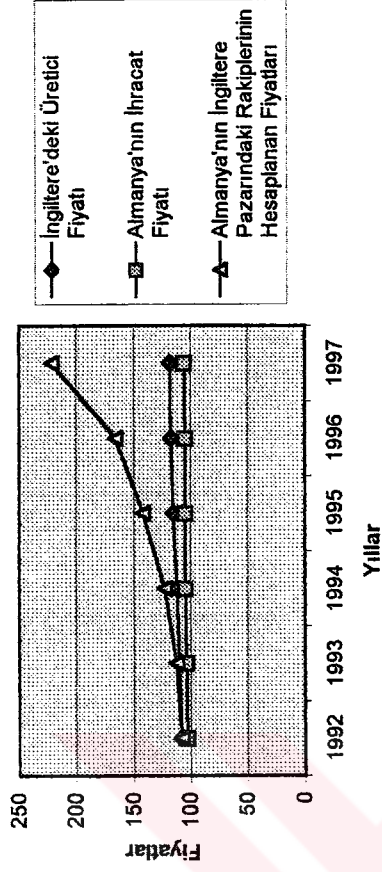
Almanya'nın İspanya Pazarındaki İhracat Rekabeti



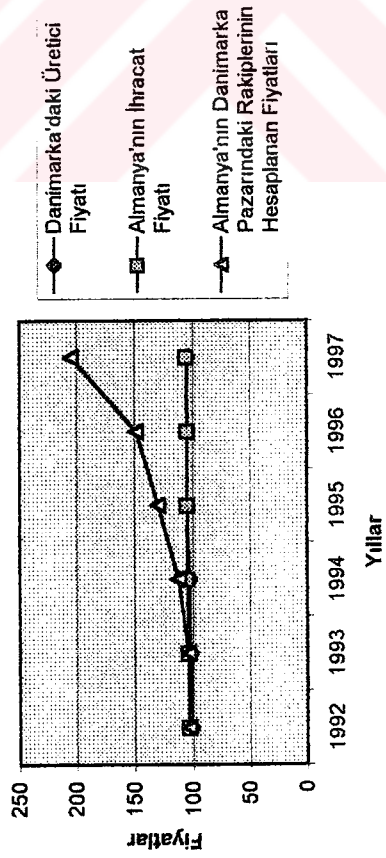
Almanya'nın Portekiz Pazarındaki İhracat Rekabeti



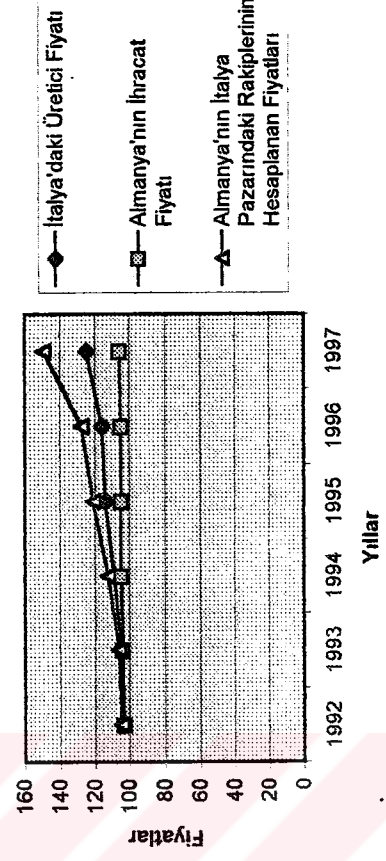
Almanya'nın İngiltere Pazarındaki İhracat Rekabeti



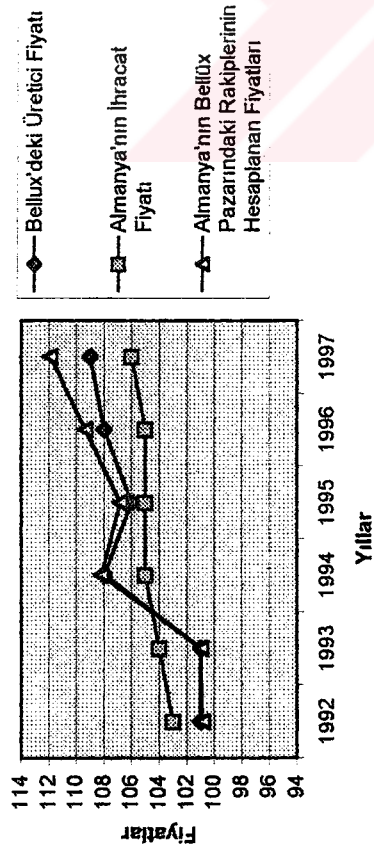
Almanya'nın Danimarka Pazarındaki İhracat Rekabeti



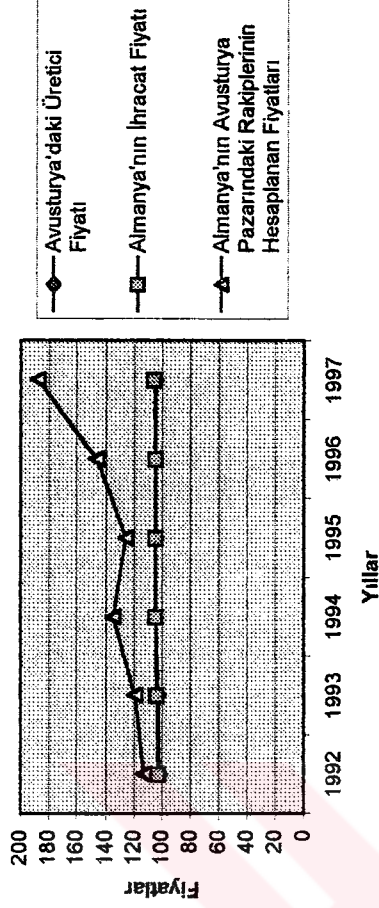
Almanya'nın İtalya Pazarındaki İhracat Rekabeti



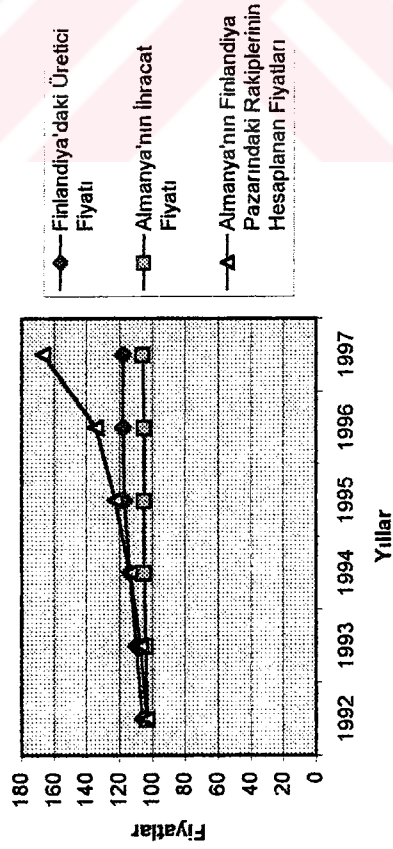
Almanya'nın Bellux Pazarındaki İhracat Rekabeti



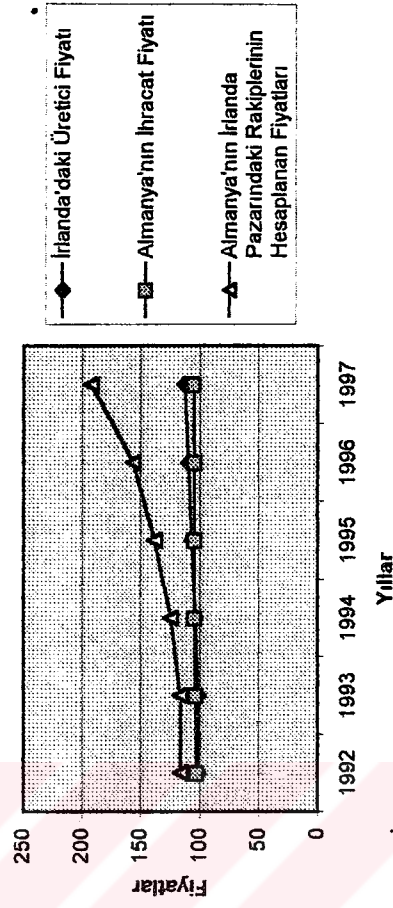
Almanya'nın Avusturya Pazarındaki İhracat Rekabeti



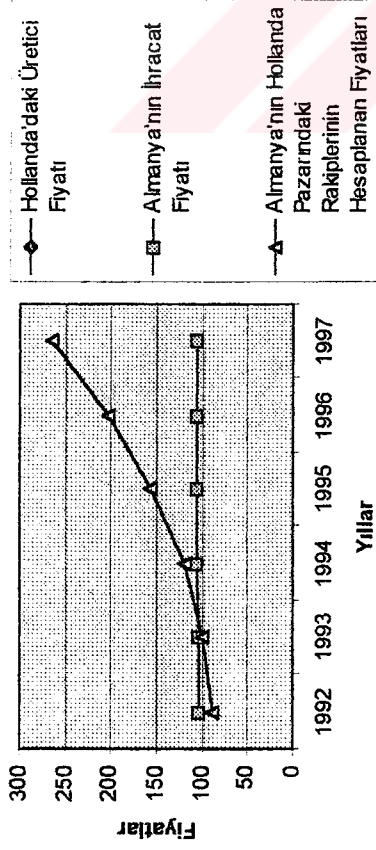
Almanya'nın Finlandiya Pazarındaki İhracat Rekabeti



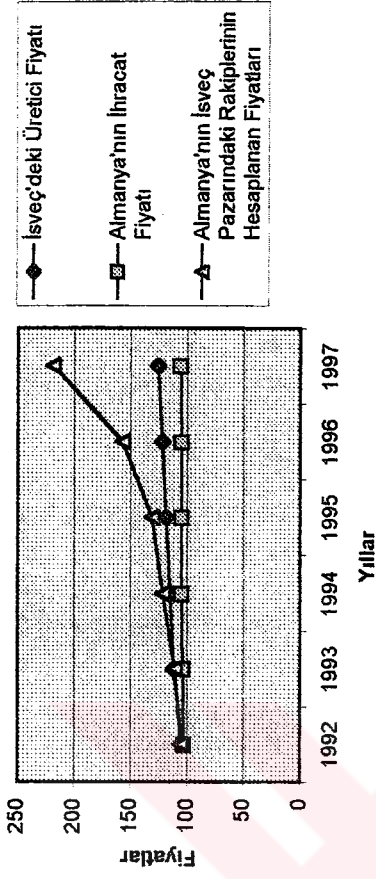
Almanya'nın İrlanda Pazarındaki İhracat Rekabeti



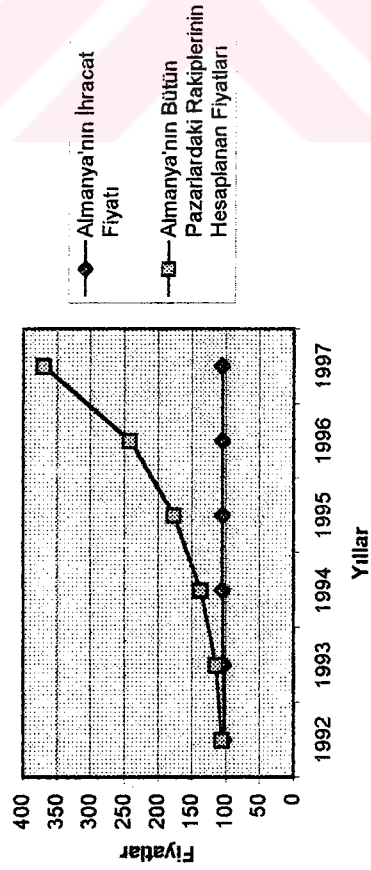
Almanya'nın Hollanda Pazarındaki İhracat Rekabeti



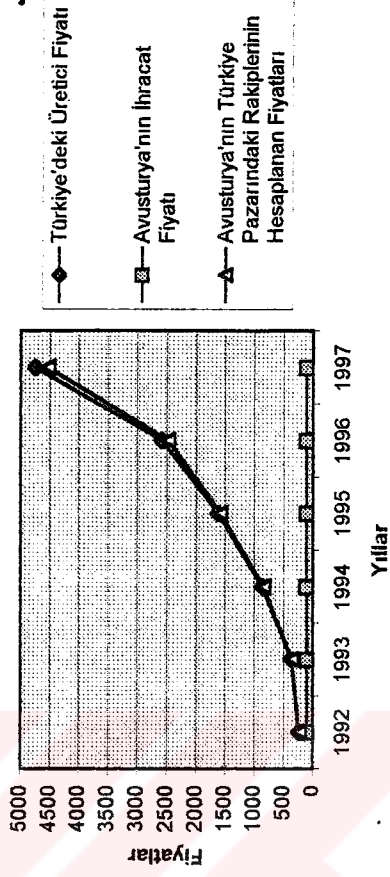
Almanya'nın İsveç Pazarındaki İhracat Rekabeti



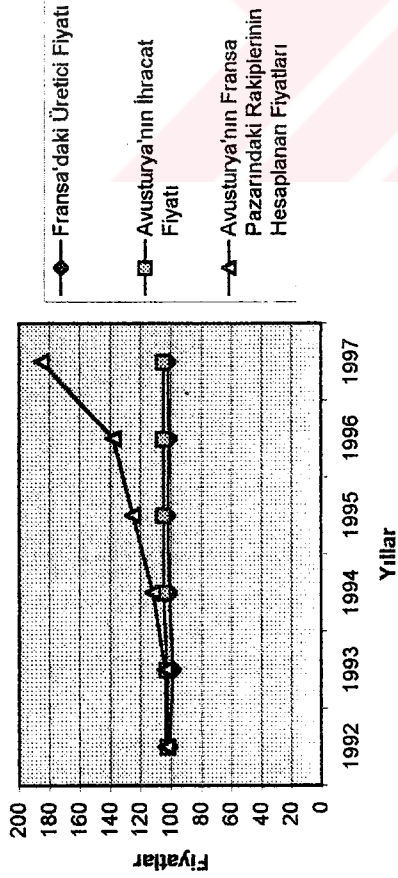
Almanya'nın Bütün Pazarlardaki İhracat Rekabeti



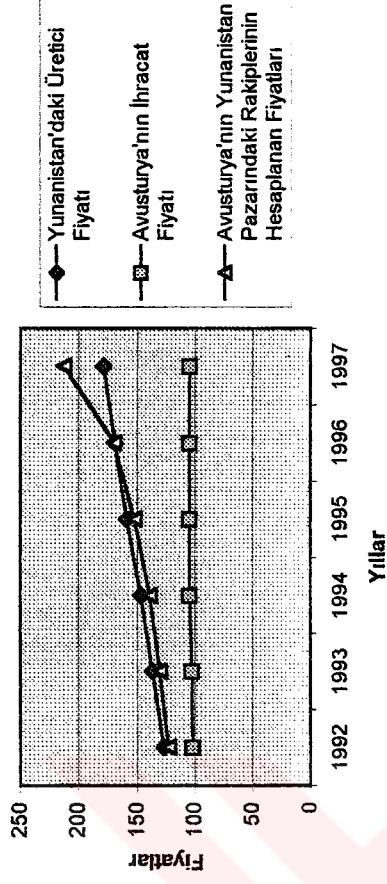
Avusturya'nın Türkiye Pazarındaki İhracat Rekabeti



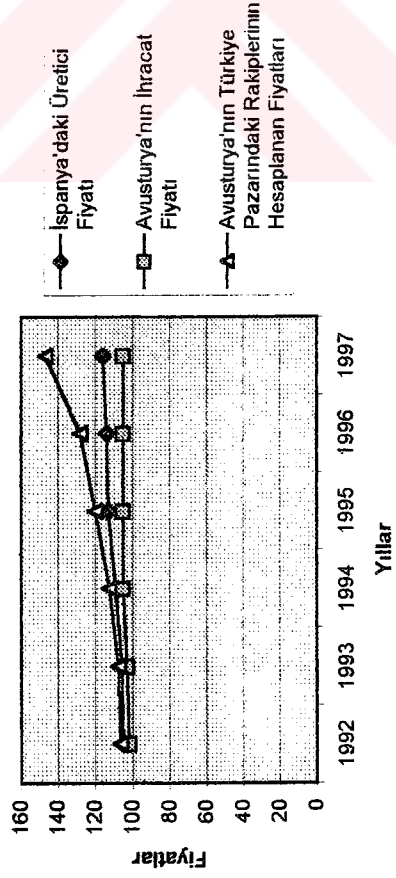
Avusturya'nın Fransa Pazarındaki İhracat Rekabeti



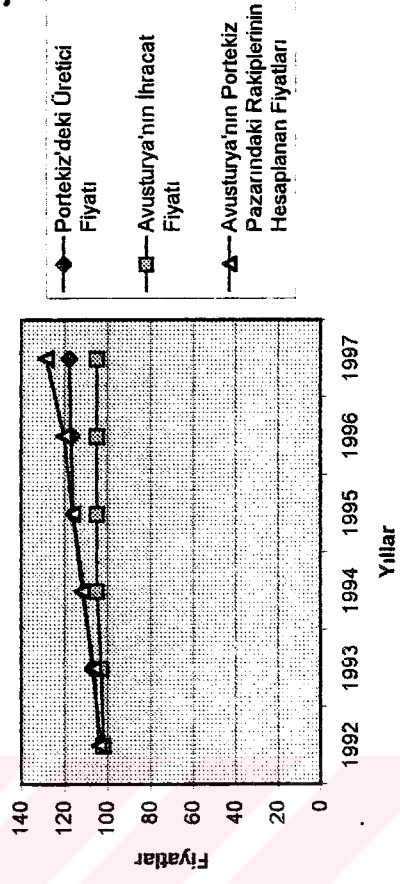
Avusturya'nın Yunanistan Pazarındaki İhracat Rekabeti



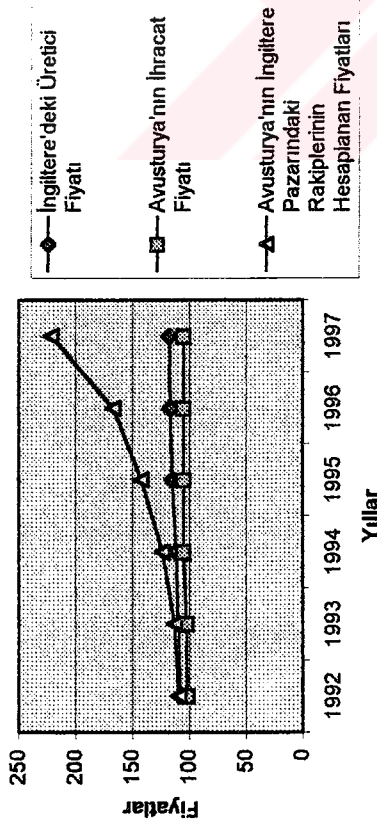
Avusturya'nın İspanya Pazarındaki İhracat Rekabeti



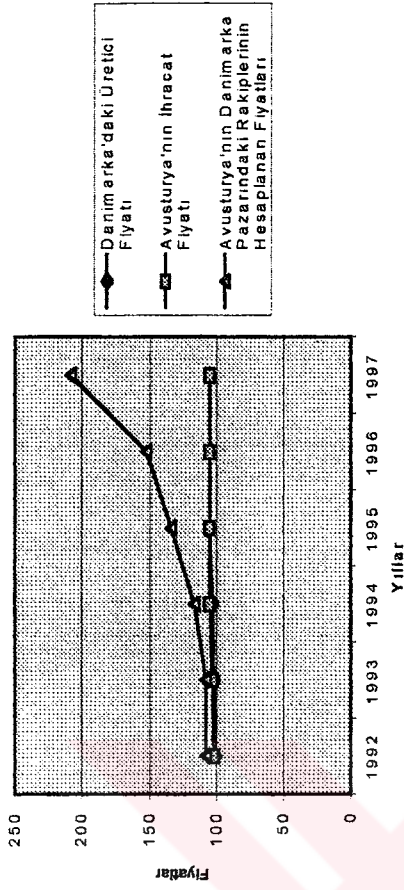
Avusturya'nın Portekiz Pazarındaki İhracat Rekabeti



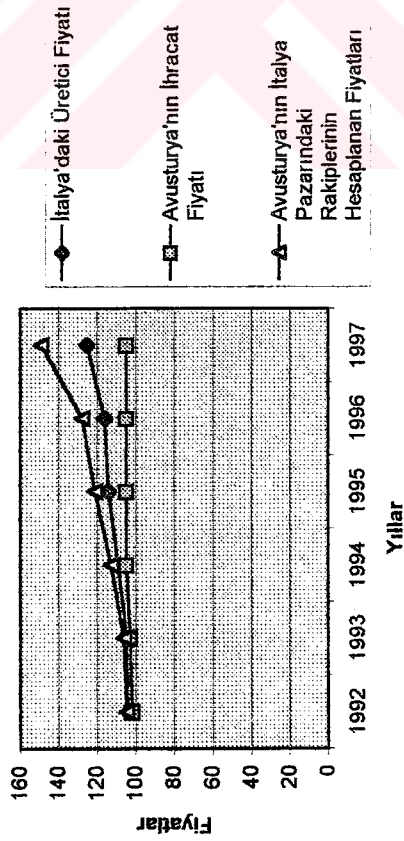
Avusturya'nın İngiltere Pazarındaki İhracat Rekabeti



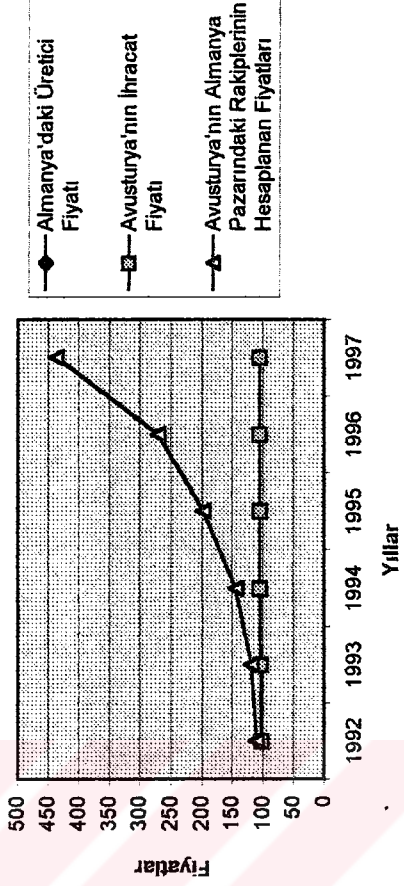
Avusturya'nın Danimarka Pazarındaki İhracat Rekabeti



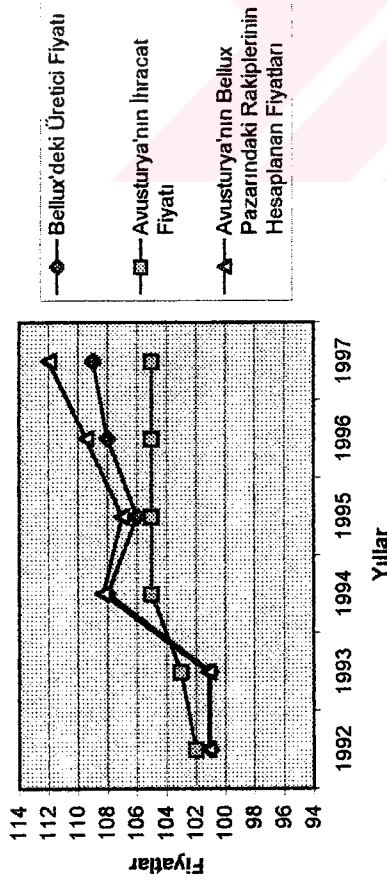
Avusturya'nın İtalya Pazarındaki İhracat Rekabeti



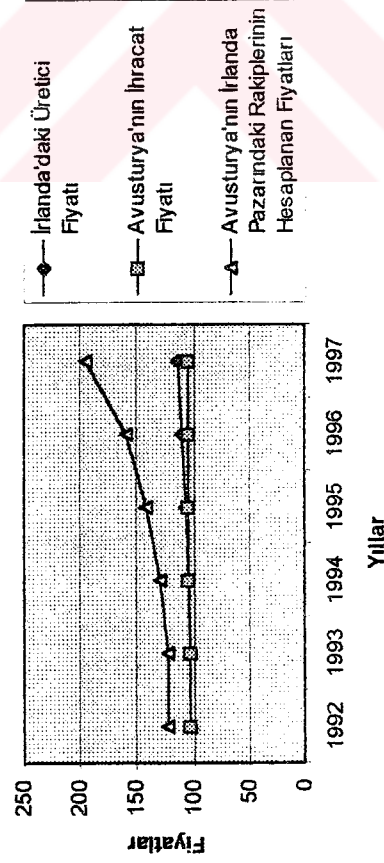
Avusturya'nın Almanya Pazarındaki İhracat Rekabeti



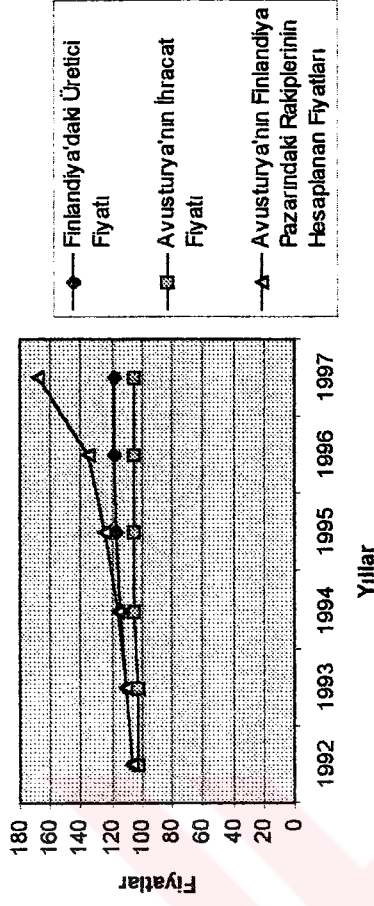
Avusturya'nın Bellux Pazarındaki İhracat Rekabeti



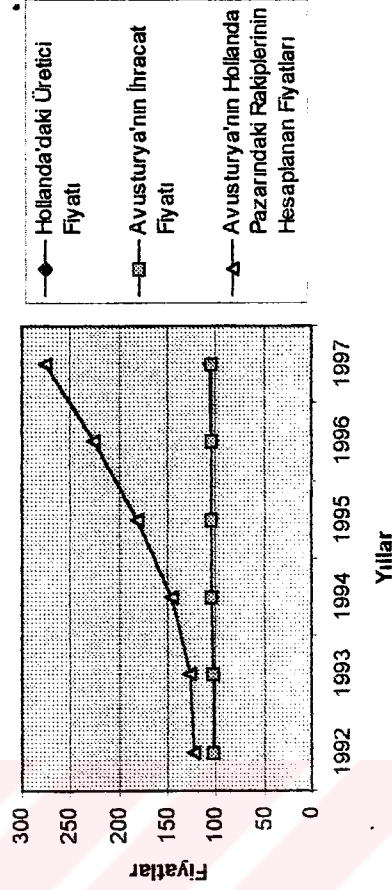
Avusturya'nın İrlanda Pazarındaki İhracat Rekabeti



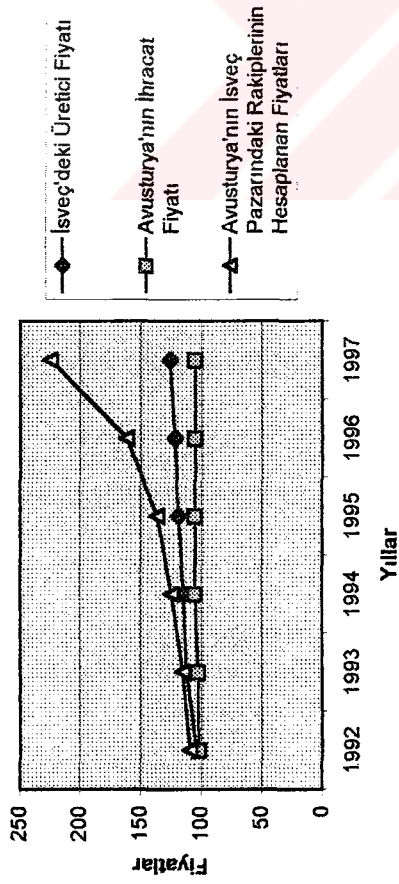
Avusturya'nın Finlandiya Pazarındaki İhracat Rekabeti



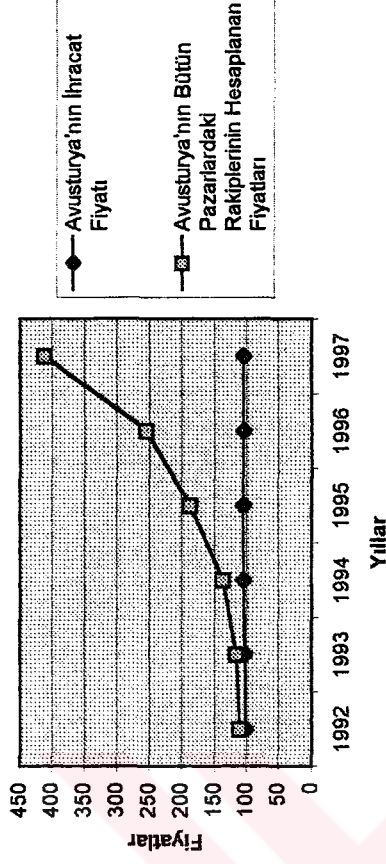
Avusturya'nın Hollanda Pazarındaki İhracat Rekabeti



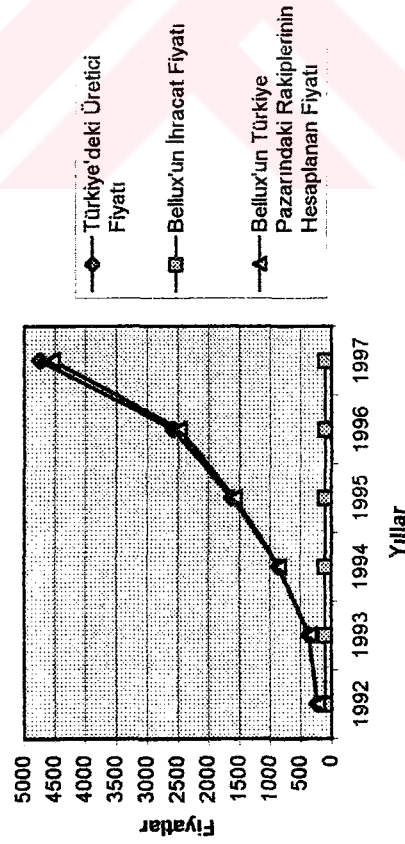
Avusturya'nın İsveç Pazarındaki İhracat Rekabeti



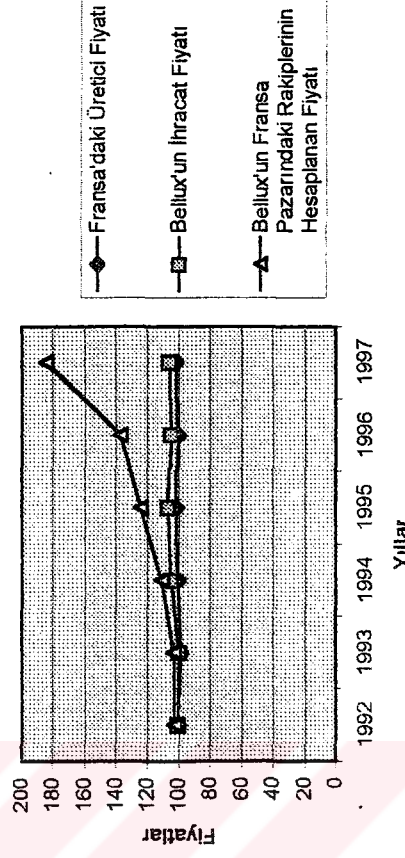
Avusturya'nın Toplam İhracat Rekabeti



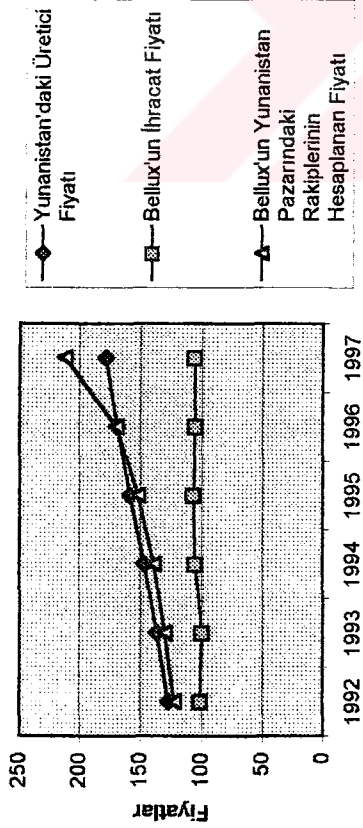
Bellux'un Türkiye Pazarında İhracat Rekabeti



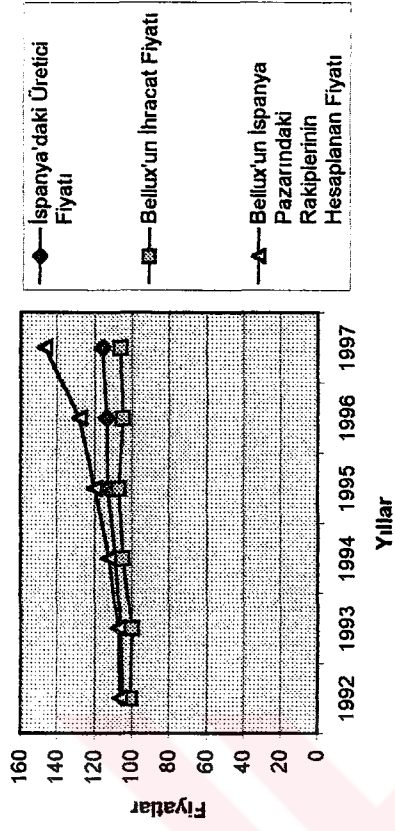
Bellux'un Fransa Pazarında İhracat Rekabeti



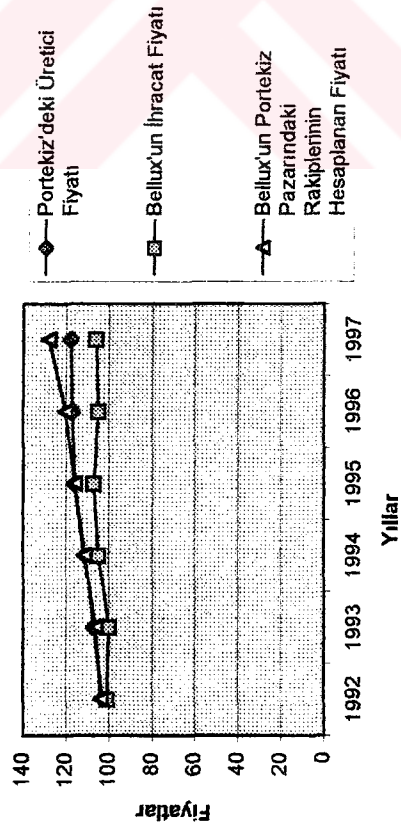
Bellux'un Yunanistan Pazarında İhracat Rekabeti



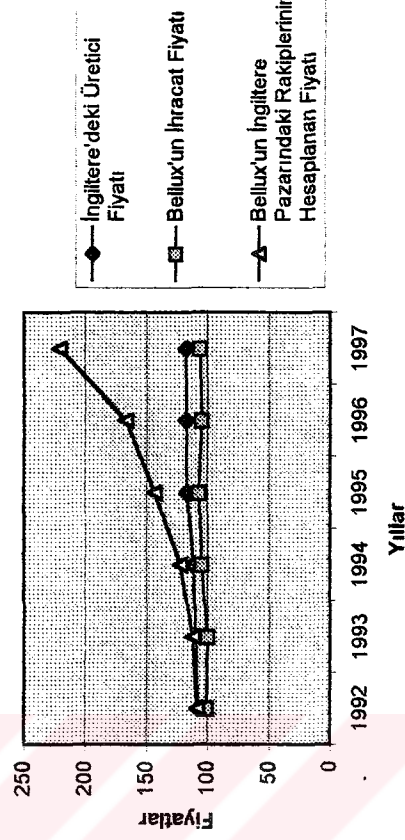
Bellux'un İspanya Pazarında İhracat Rekabeti



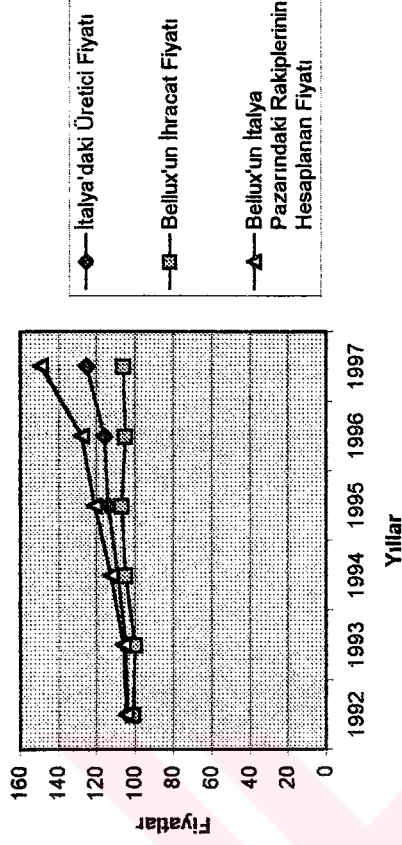
Bellux'un Portekiz Pazarında İhracat Rekabeti



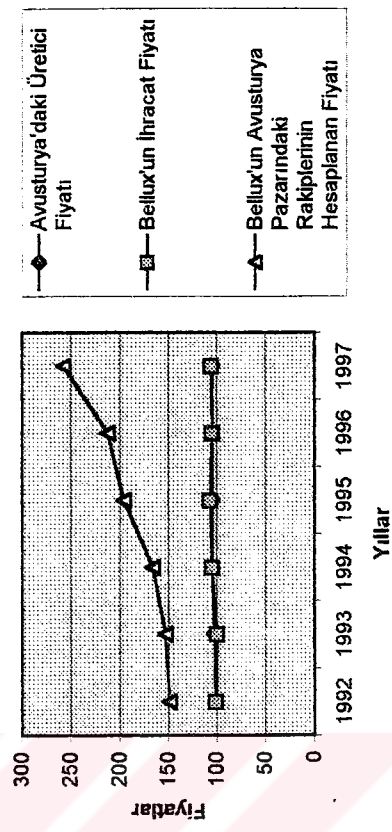
Bellux'un İngiltere Pazarında İhracat Rekabeti



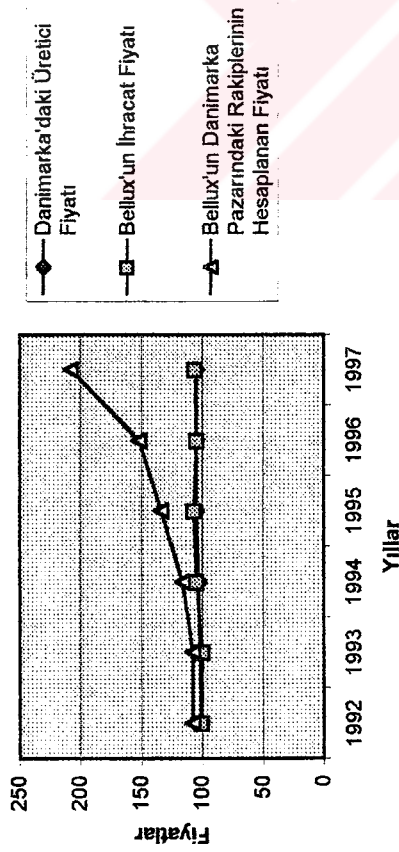
Bellux'un İtalya Pazarında İhracat Rekabeti



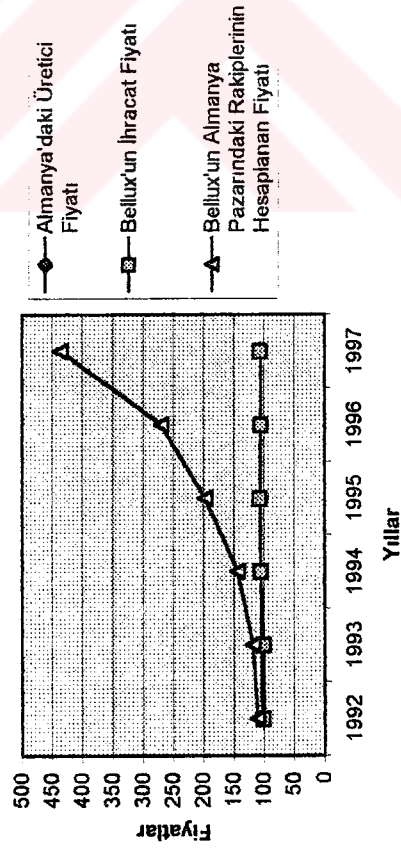
Bellux'un Avusturya Pazarında İhracat Rekabeti



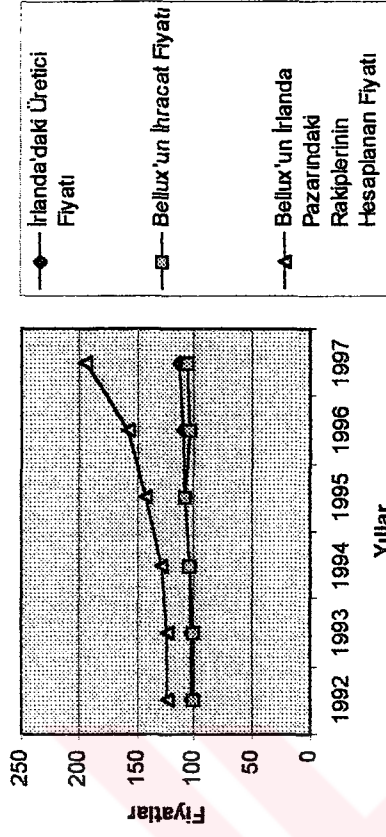
Bellux'un Danimarka Pazarında İhracat Rekabeti



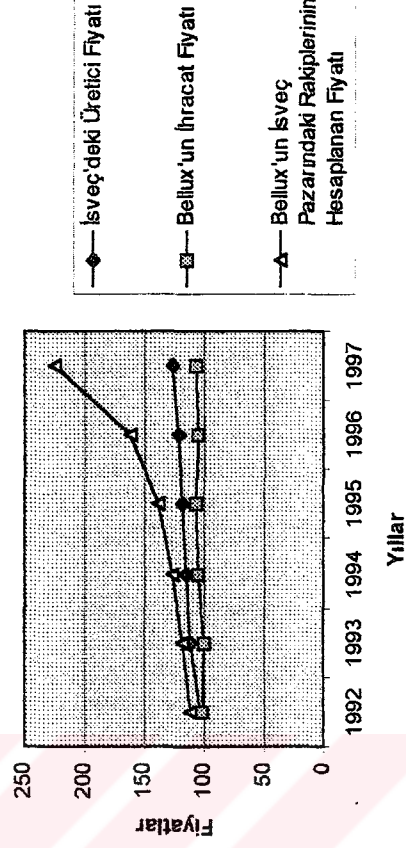
Bellux'un Almanya Pazarında İhracat Rekabeti



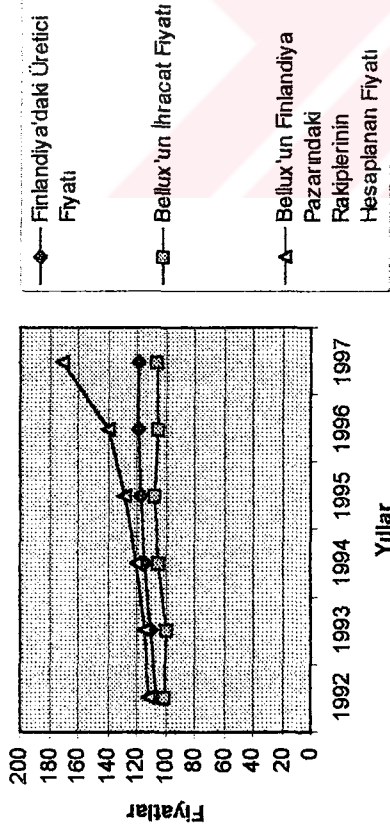
Bellux'un İrlanda Pazarında İhracat Rekabeti



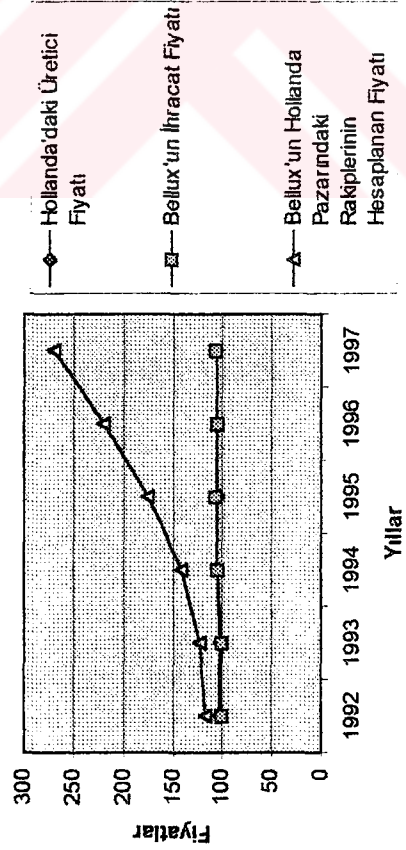
Bellux'un İsveç Pazarında İhracat Rekabeti



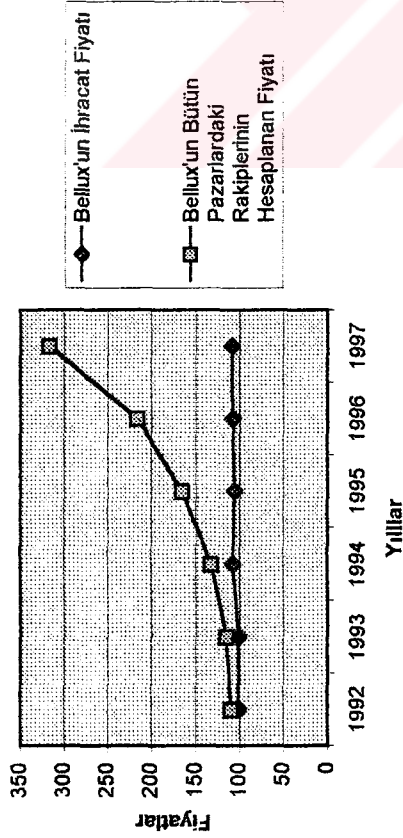
Bellux'un Finlandiya Pazarında İhracat Rekabeti



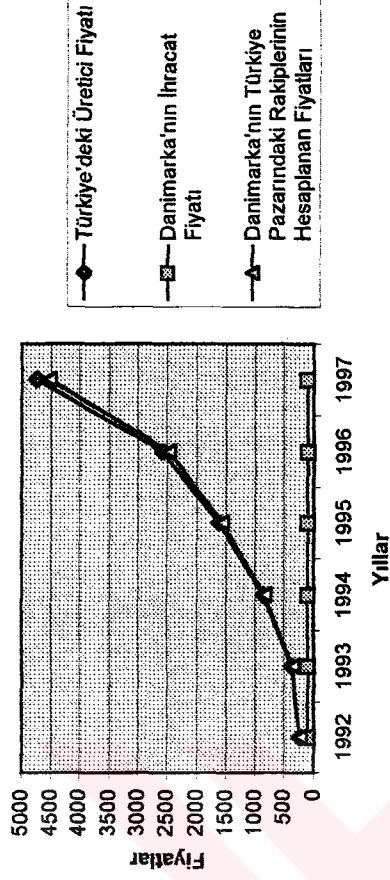
Bellux'un Hollanda Pazarında İhracat Rekabeti



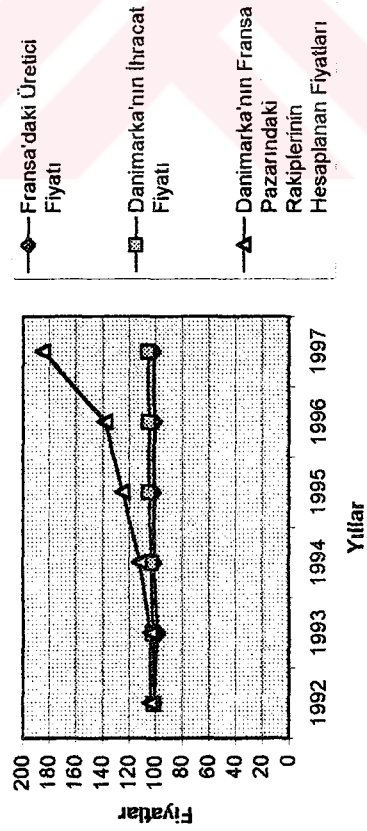
Bellux'un Bütün Pazarlardaki İhracat Rekabeti



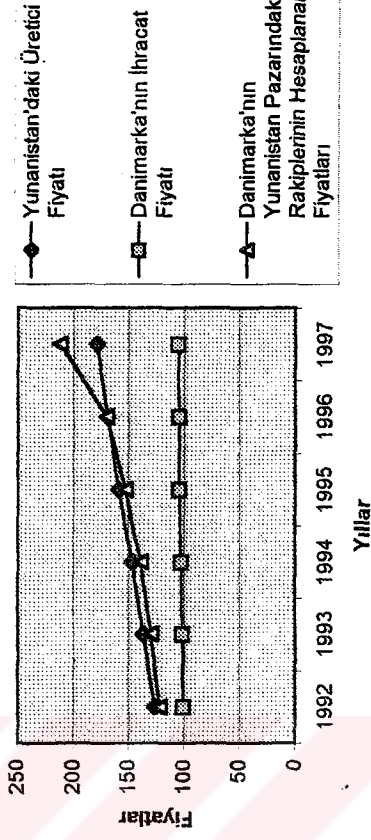
Danimarka'nın Türkiye Pazarındaki İhracat Rekabeti



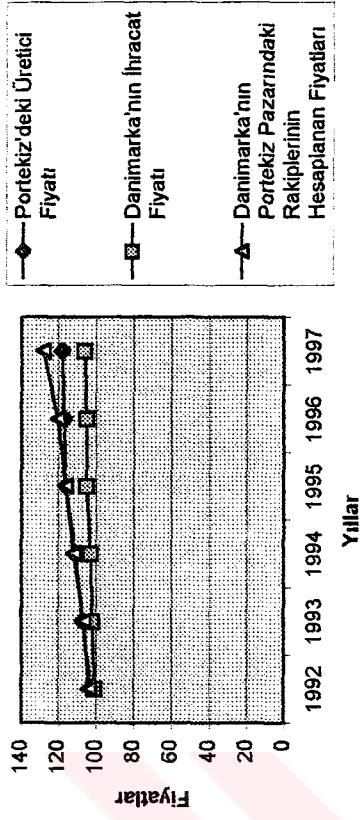
Danimarka'nın Fransa Pazarındaki İhracat Rekabeti



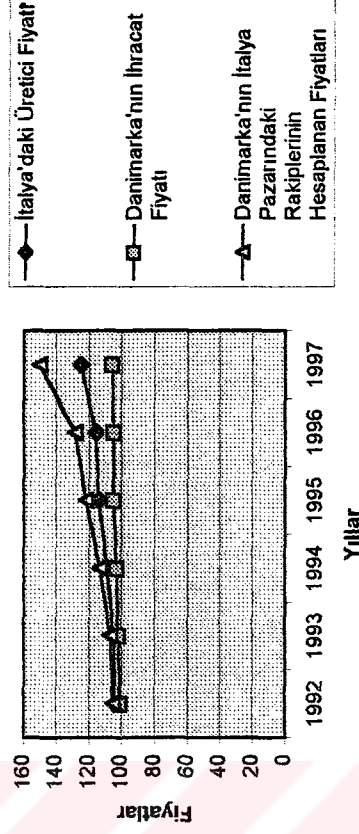
Danimarka'nın Yunanistan Pazarındaki İhracat Rekabeti



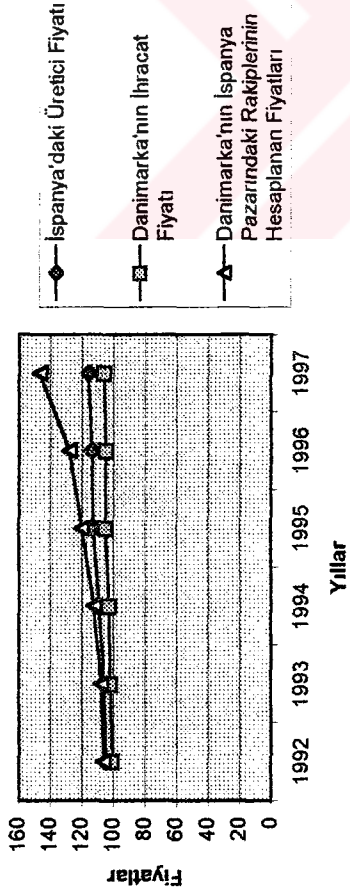
Danimarka'nın Portekiz Pazarındaki İhracat Rekabeti



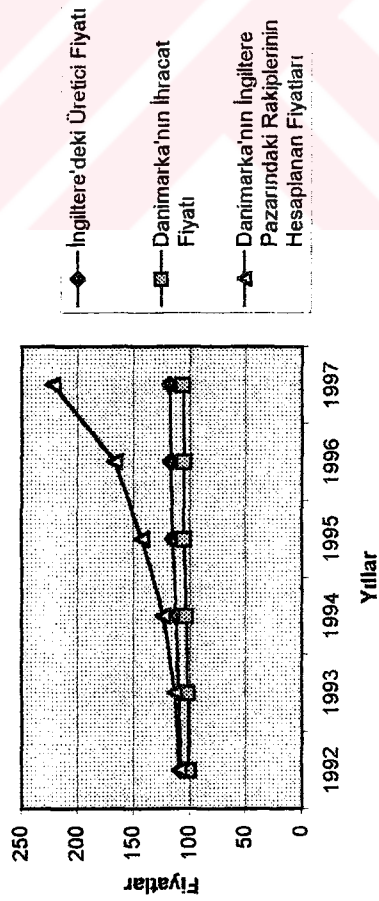
Danimarka'nın İtalya Pazarındaki İhracat Rekabeti



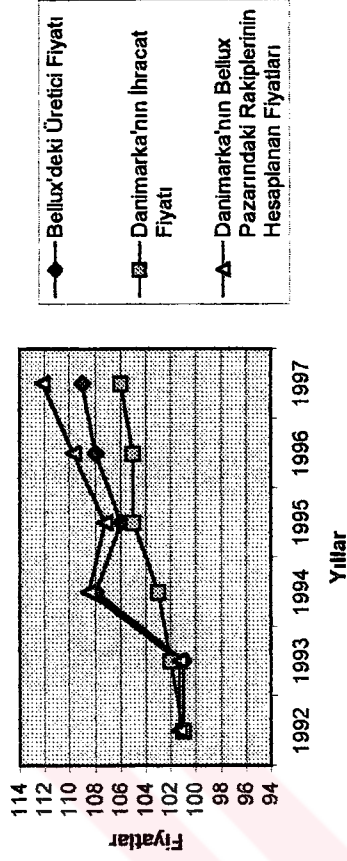
Danimarka'nın İspanya Pazarındaki İhracat Rekabeti



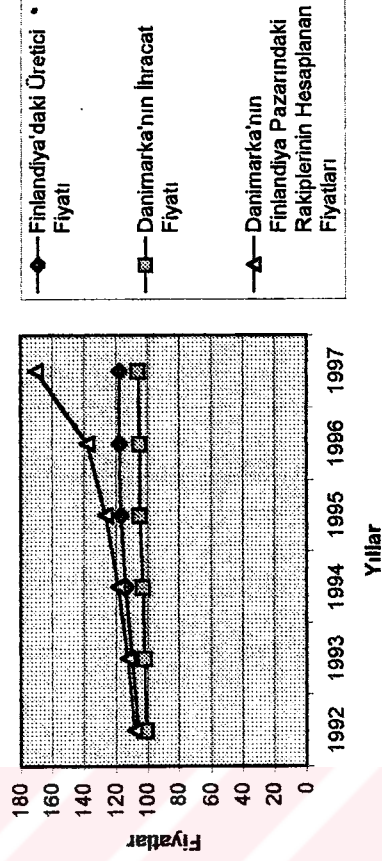
Danimarka'nın İngiltere Pazarındaki İhracat Rekabeti



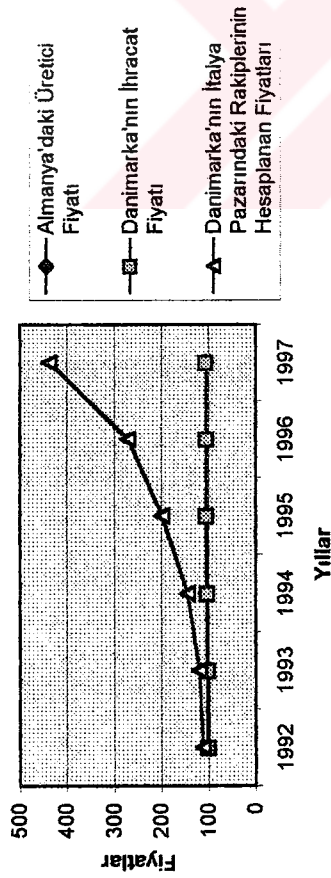
Danimarka'nın Bellux Pazarındaki İhracat Rekabeti



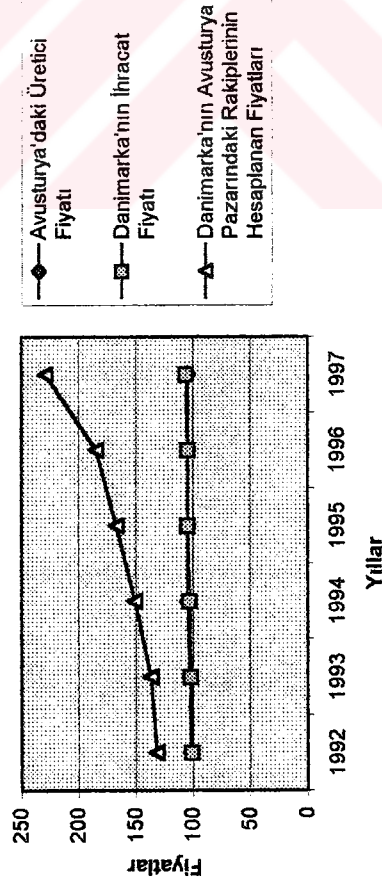
Danimarka'nın Finlandiya Pazarındaki İhracat Rekabeti



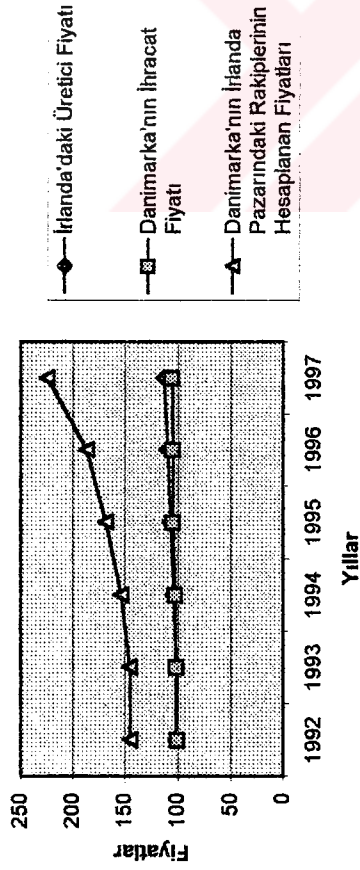
Danimarka'nın İtalya Pazarındaki İhracat Rekabeti



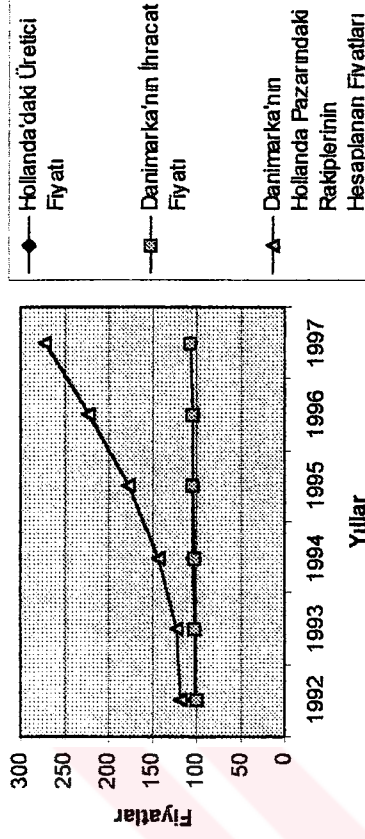
Danimarka'nın Avusturya Pazarındaki İhracat Rekabeti



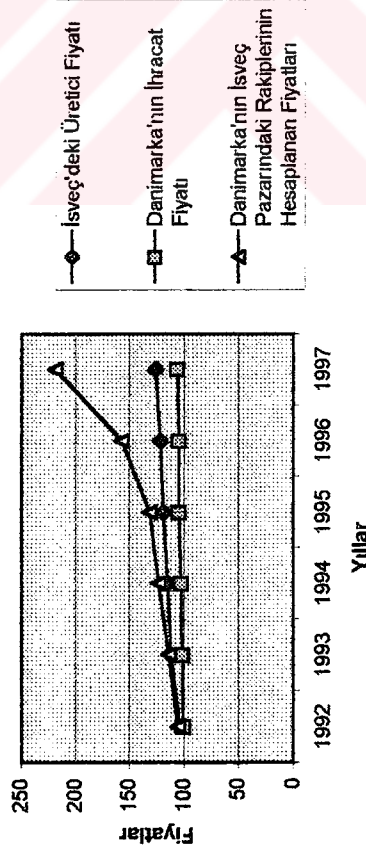
Danimarka'nın İrlanda Pazarındaki İhracat Rekabeti



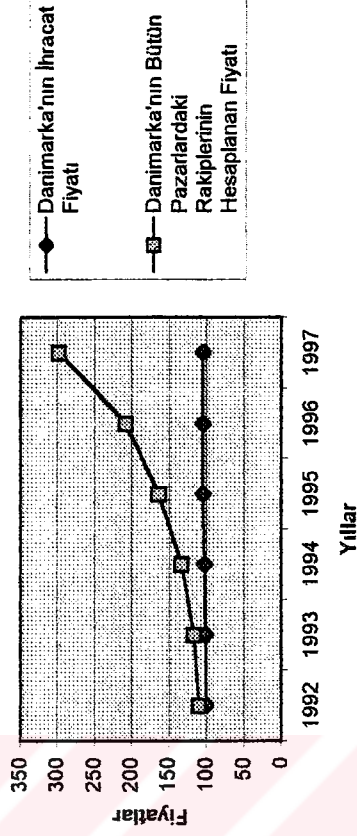
Danimarka'nın Hollanda Pazarındaki İhracat Rekabeti



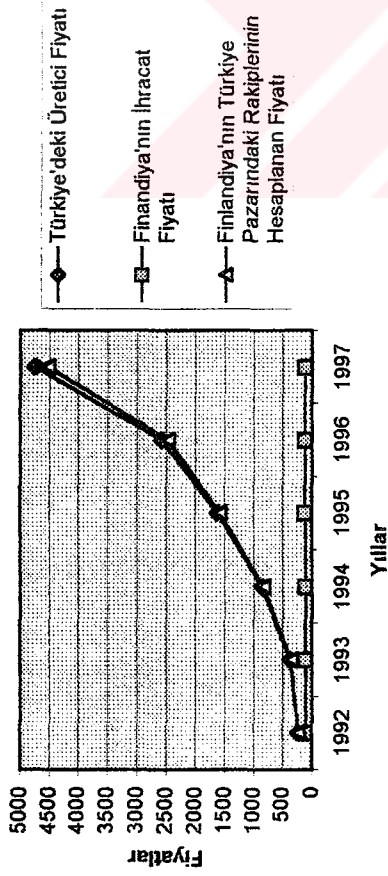
Danimarka'nın İsveç Pazarındaki İhracat Rekabeti



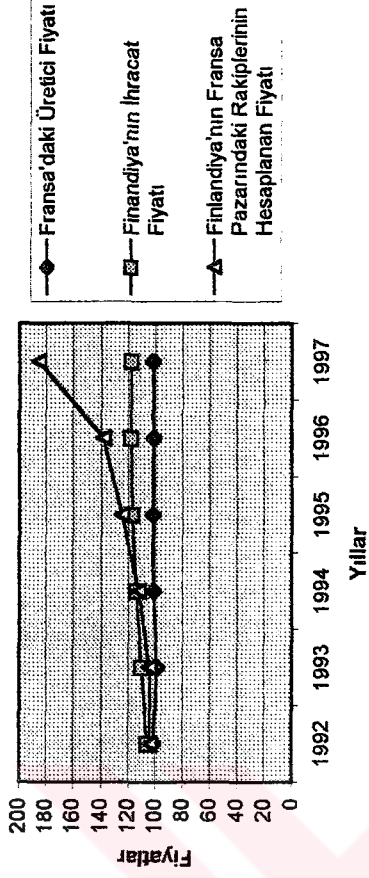
Danimarka'nın Bütün Pazarlardaki İhracat Rekabeti



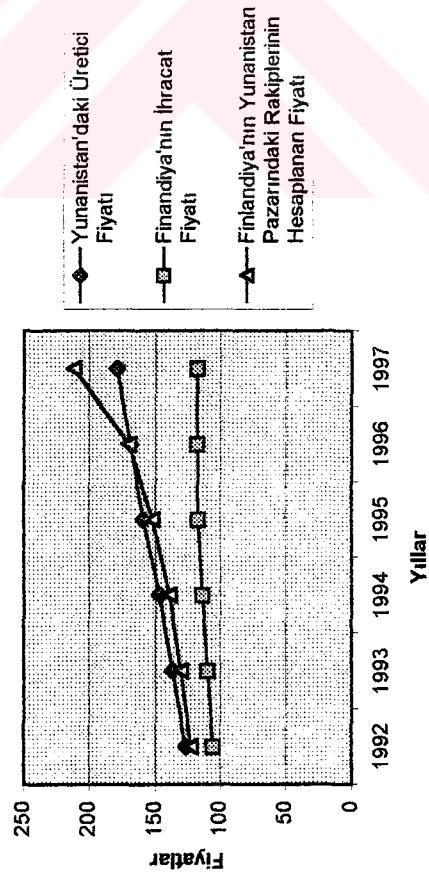
Finlandiya'nın Türkiye Pazarındaki Rekabeti



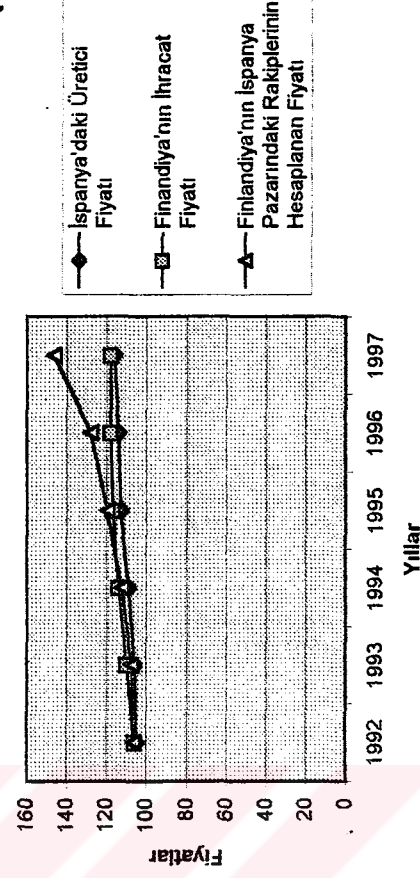
Finlandiya'nın Fransa Pazarındaki Rekabeti



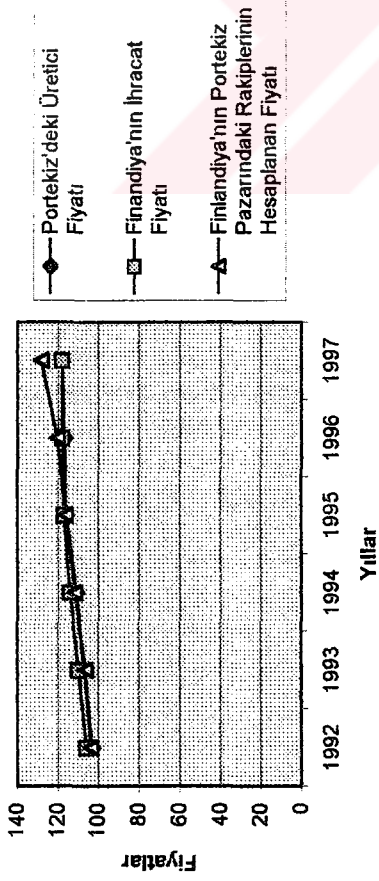
Finlandiya'nın Yunanistan Pazarındaki Rekabeti



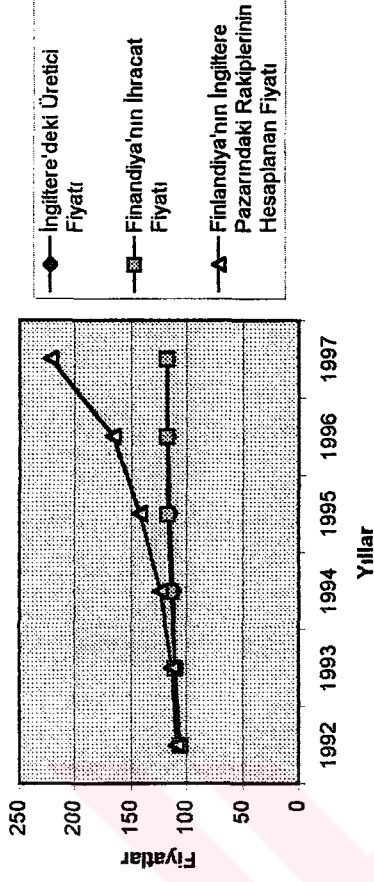
Finlandiya'nın İspanya Pazarındaki Rekabeti



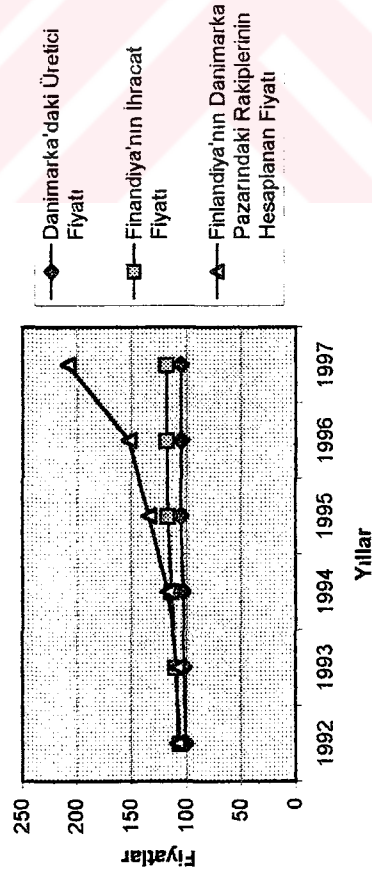
Finlandiya'nın Portekiz Pazarındaki Rekabeti



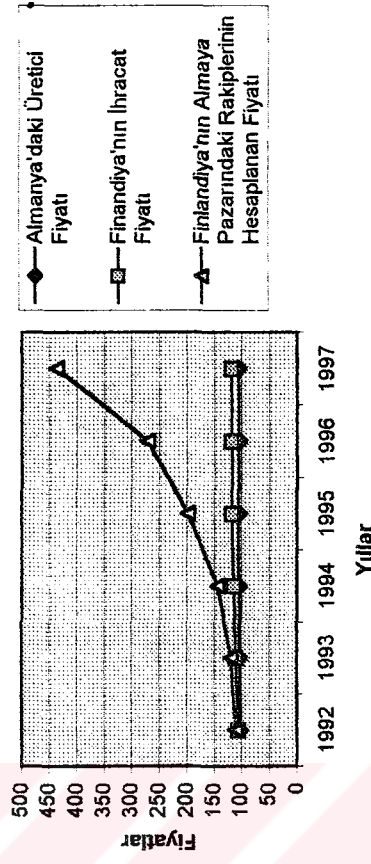
Finlandiya'nın İngiltere Pazarındaki Rekabeti



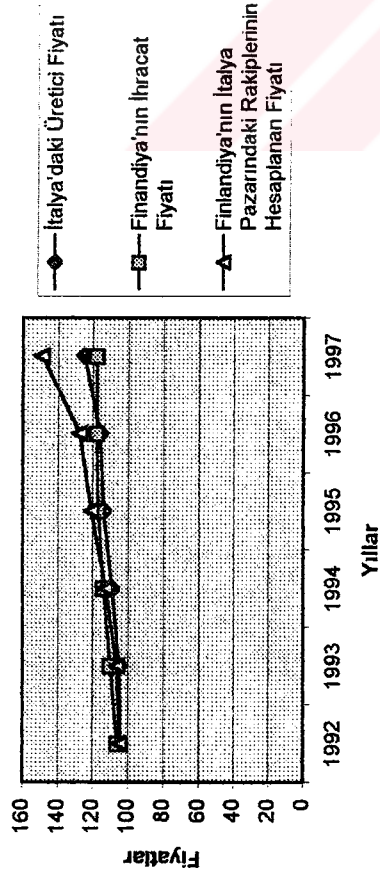
Finlandiya'nın Danimarka Pazarındaki Rekabeti



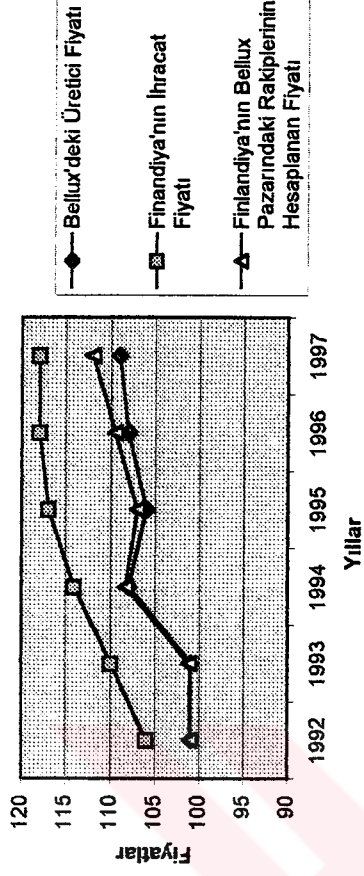
Finlandiya'nın Almanya Pazarındaki Rekabeti



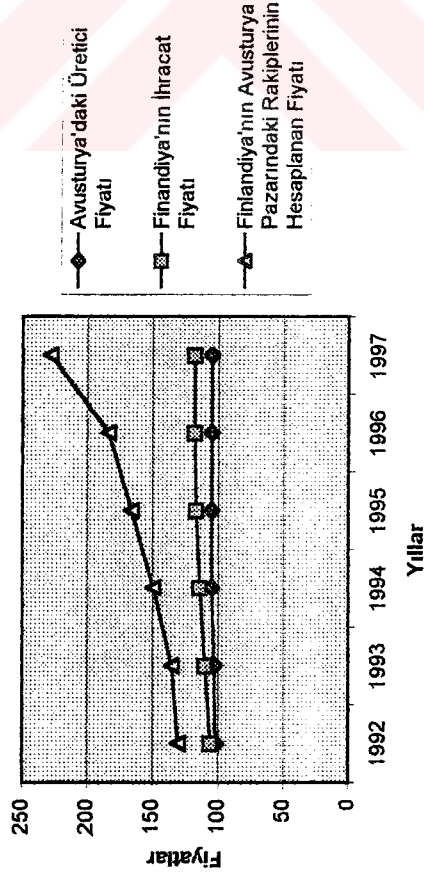
Finlandiya'nın İtalya Pazarındaki Rekabeti



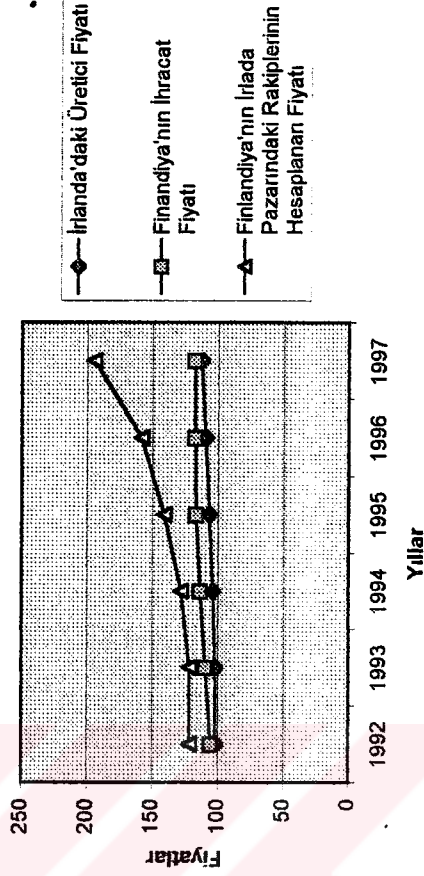
Finlandiya'nın Bellux Pazarındaki Rekabeti



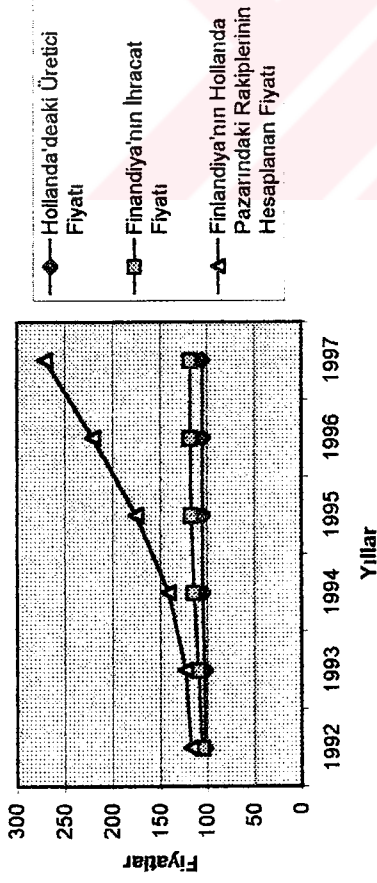
Finlandiya'nın Avusturya Pazarındaki Rekabeti



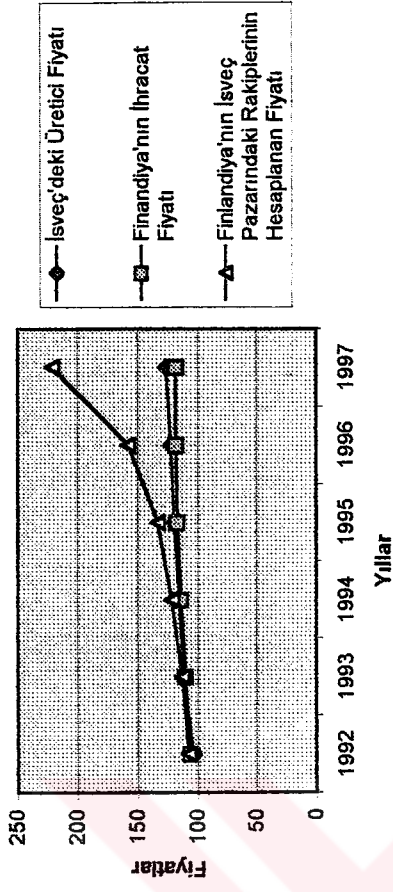
Finlandiya'nın İrlanda Pazarındaki Rekabeti



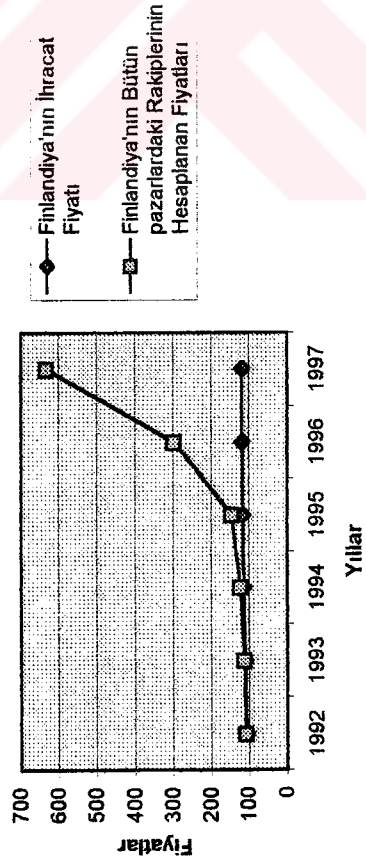
Finlandiya'nın Hollanda Pazarındaki Rekabeti



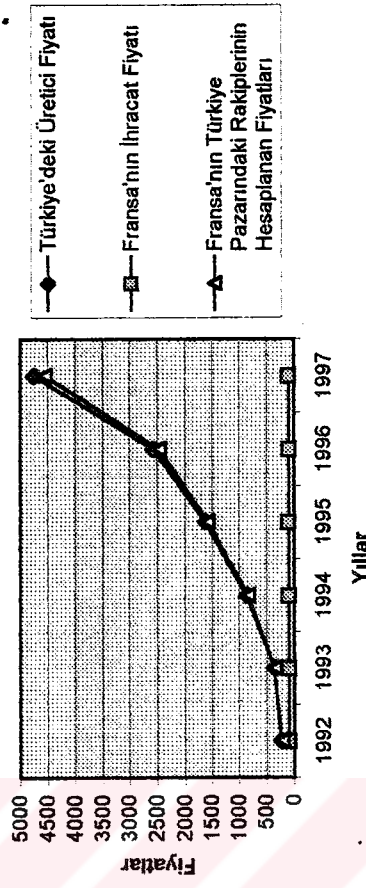
Finlandiya'nın İsveç Pazarındaki Rekabeti



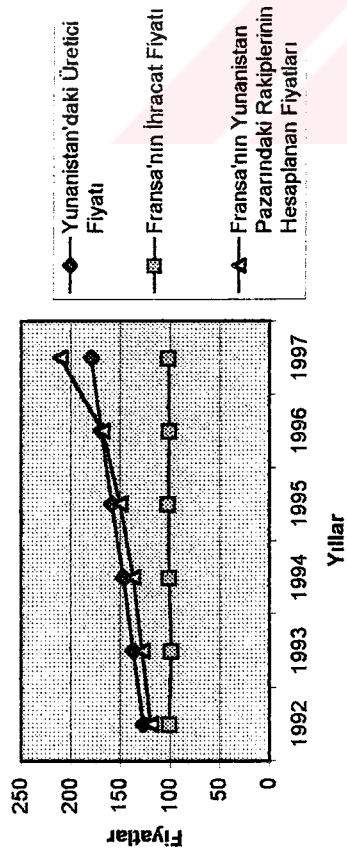
Finlandiya'nın Bütün Pazarlardaki İhracat Rekabeti



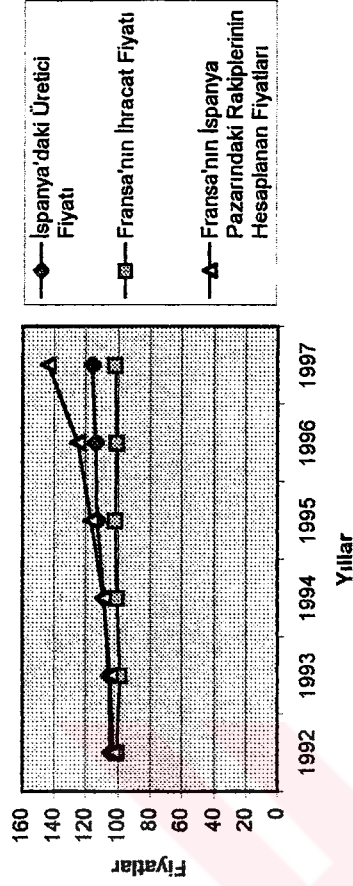
Fransa'nın Türkiye Pazarındaki İhracat Rekabeti



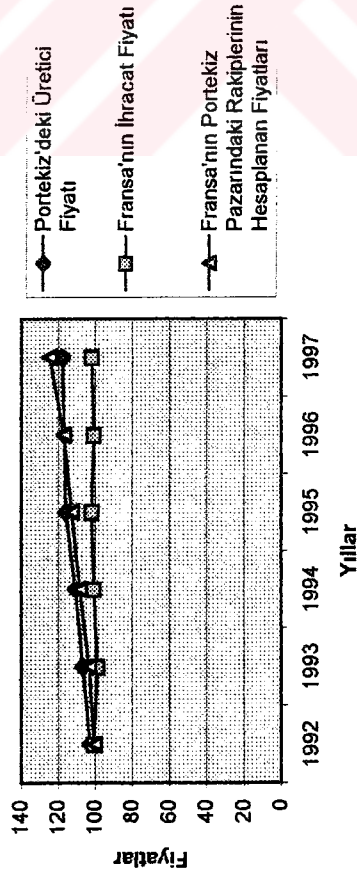
Fransa'nın Yunanistan Pazarındaki İhracat Rekabeti



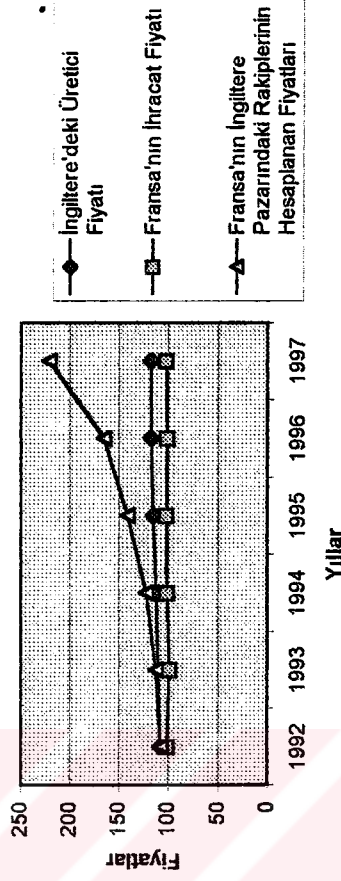
Fransa'nın İspanya Pazarındaki İhracat Rekabeti



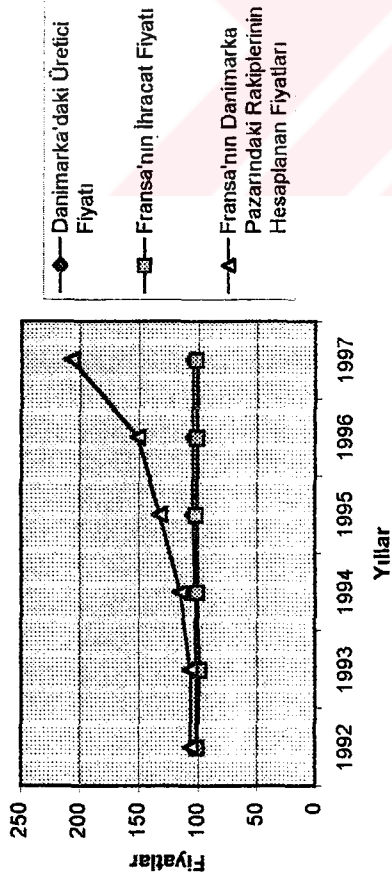
Fransa'nın Portekiz Pazarındaki İhracat Rekabeti



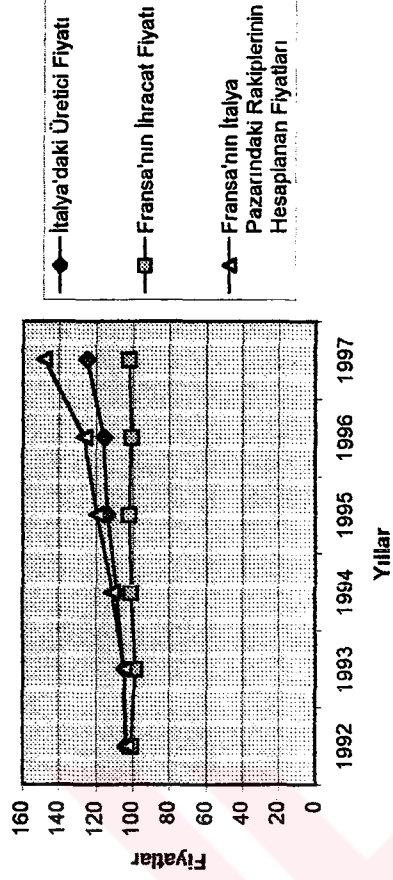
Fransa'nın İngiltere Pazarındaki İhracat Rekabeti



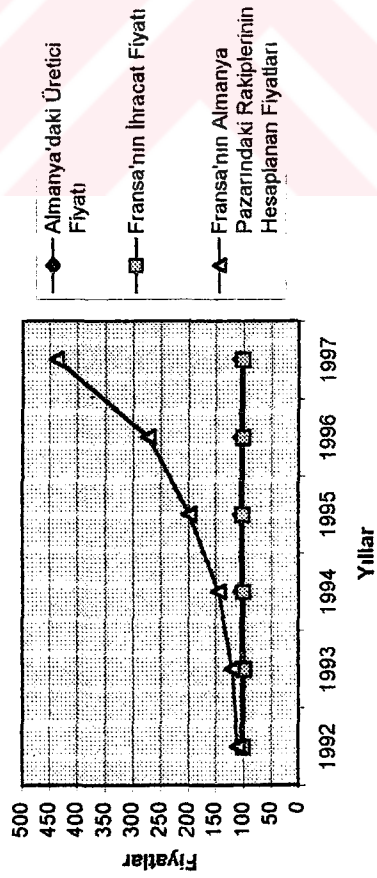
Fransa'nın Danimarka Pazarındaki İhracat Rekabeti



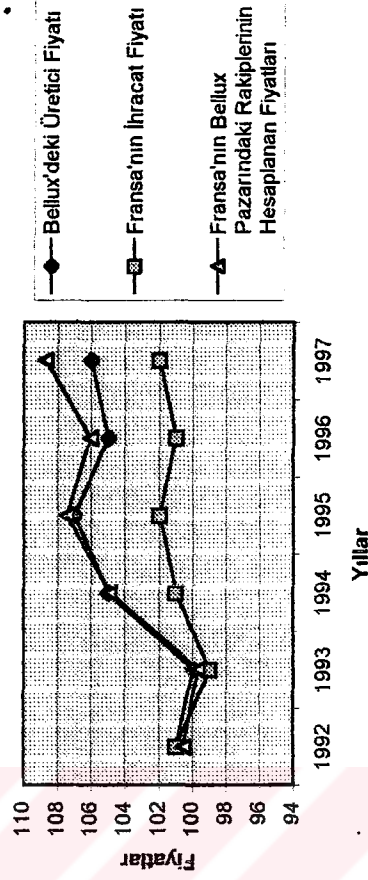
Fransa'nın İtalya Pazarındaki İhracat Rekabeti



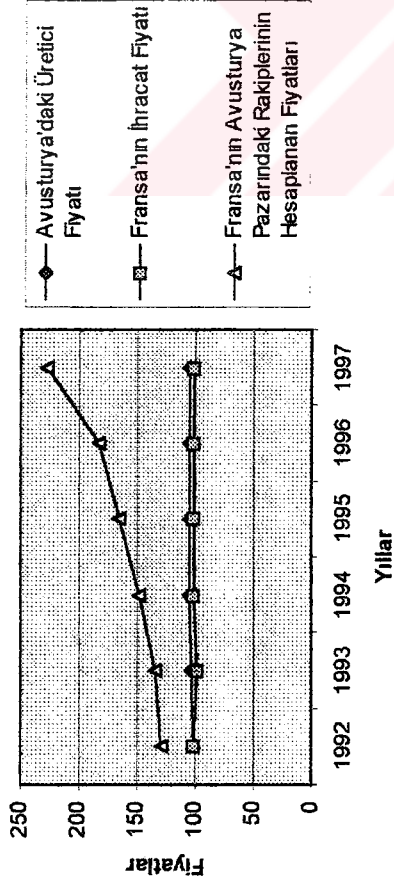
Fransa'nın Almanya Pazarındaki İhracat Rekabeti



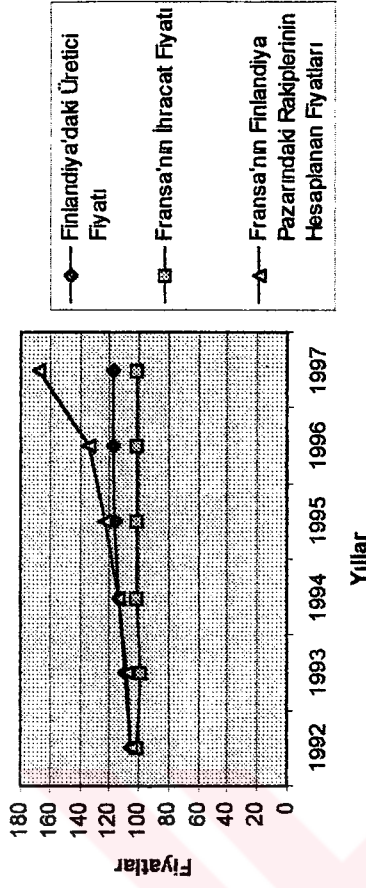
Fransa'nın Bellux Pazarındaki İhracat Rekabeti



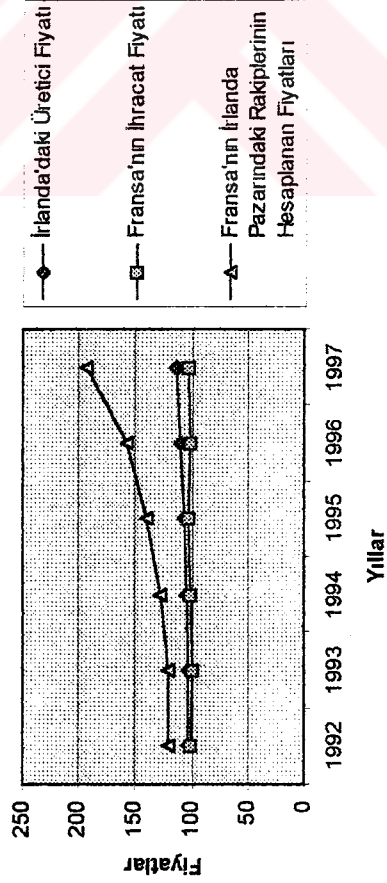
Fransa'nın Avusturya Pazarındaki İhracat Rekabeti



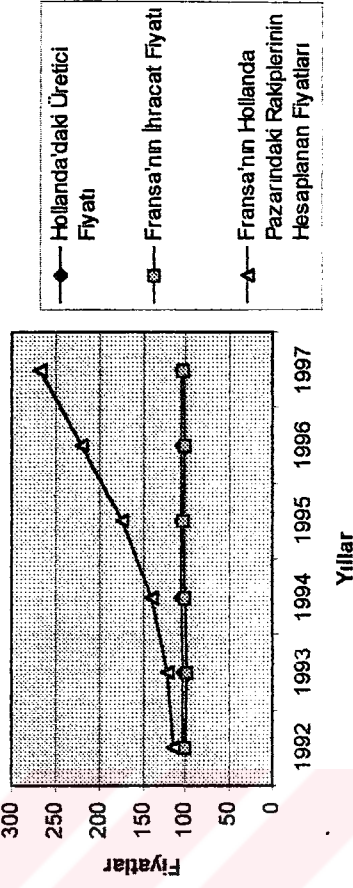
Fransa'nın Finlandiya Pazarındaki İhracat Rekabeti



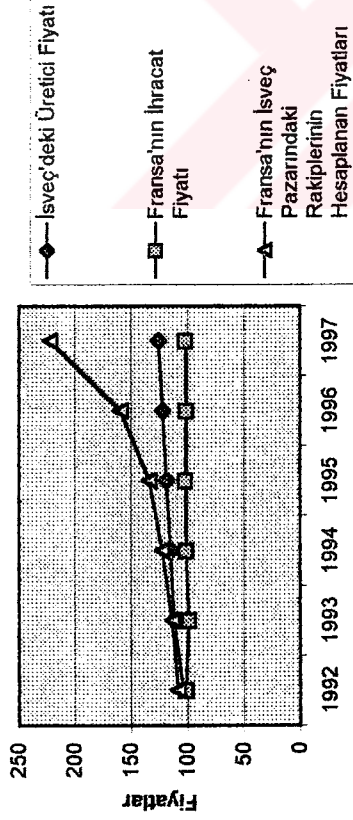
Fransa'nın İrlanda Pazarındaki İhracat Rekabeti



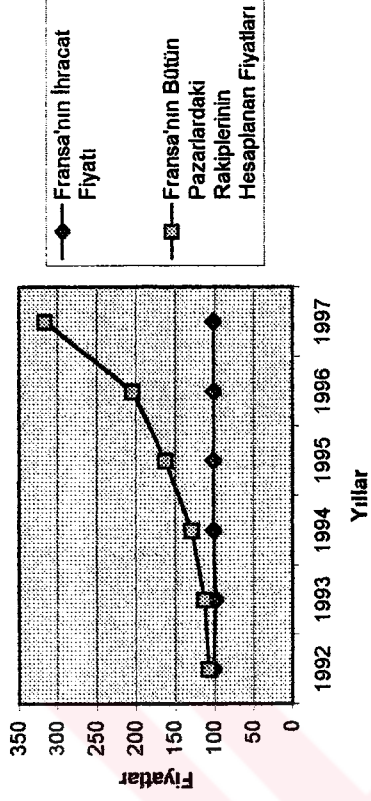
Fransa'nın Hollanda Pazarındaki İhracat Rekabeti



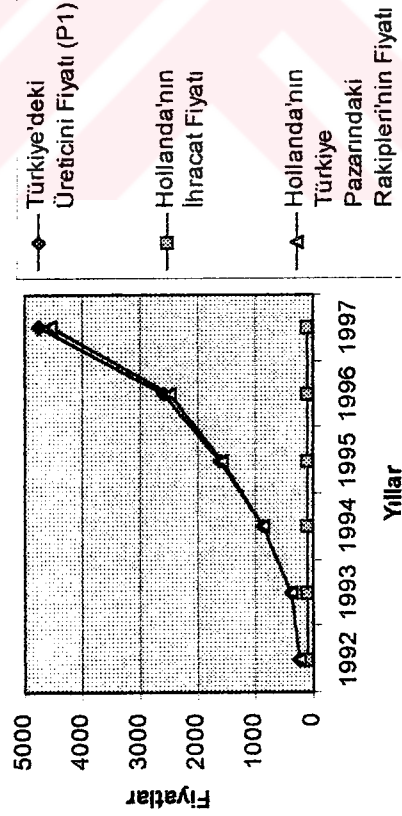
Fransa'nın İsveç Pazarındaki İhracat Rekabeti



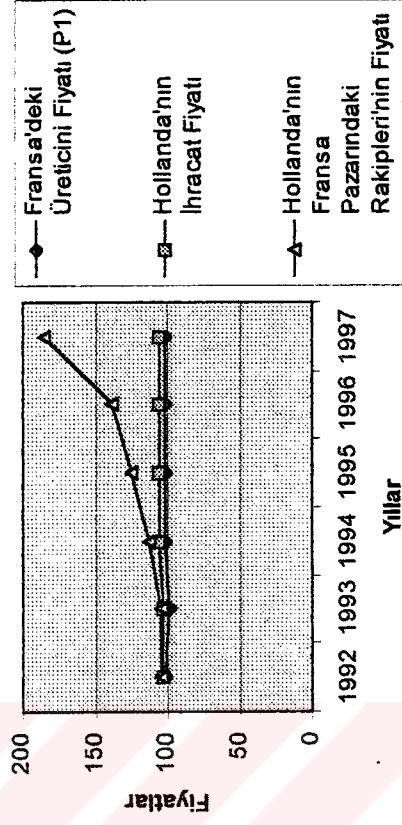
Fransa'nın Bütün Pazarlardaki İhracat Rekabeti



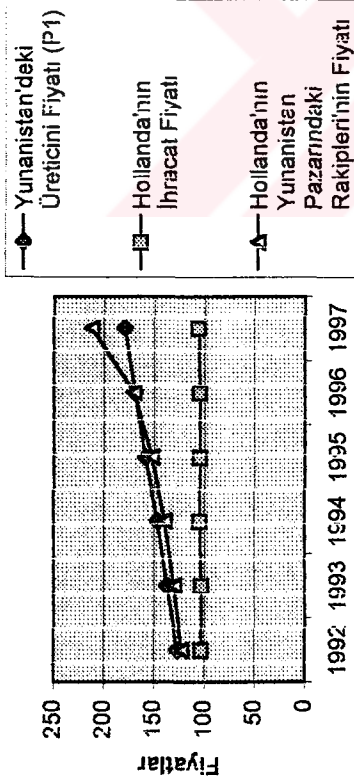
Hollanda'nın Türkiye Pazarındaki İhracat Rekabeti



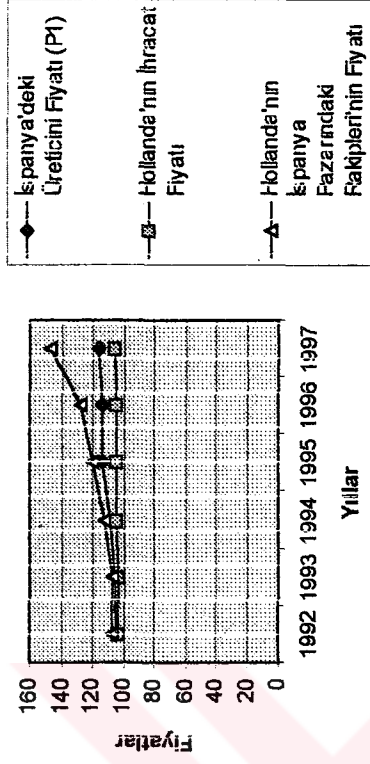
Hollanda'nın Fransa Pazarındaki İhracat Rekabeti



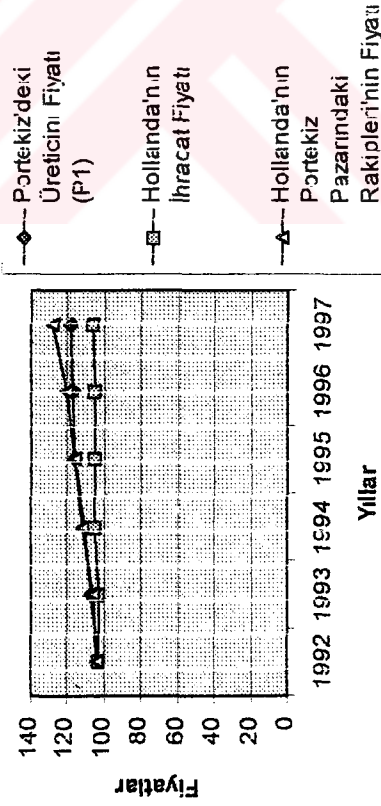
Hollanda'nın Yunanistan Pazarındaki İhracat Rekabeti



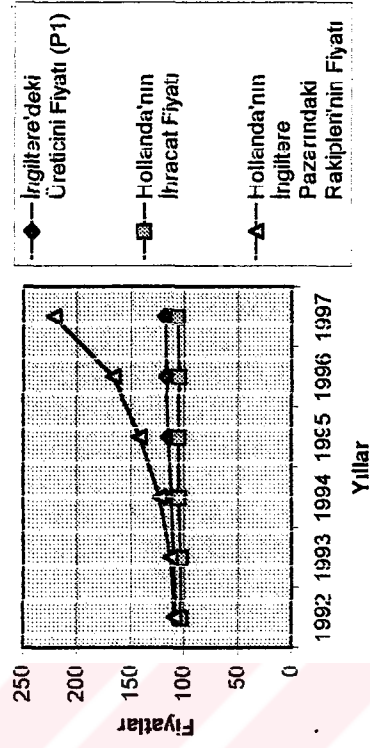
Hollanda'nın İspanya Pazarındaki İhracat Rekabeti



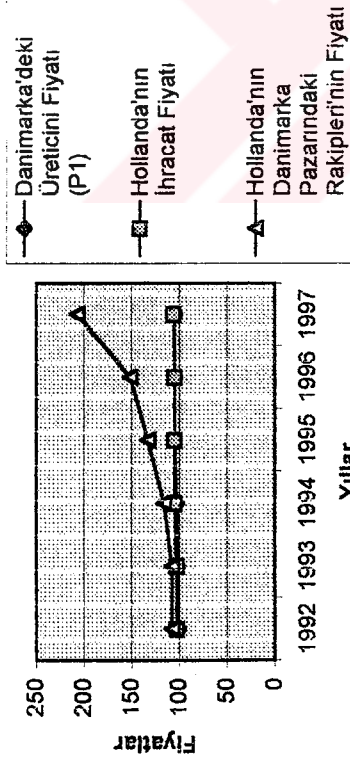
Hollanda'nın Portekiz Pazarındaki İhracat Rekabeti



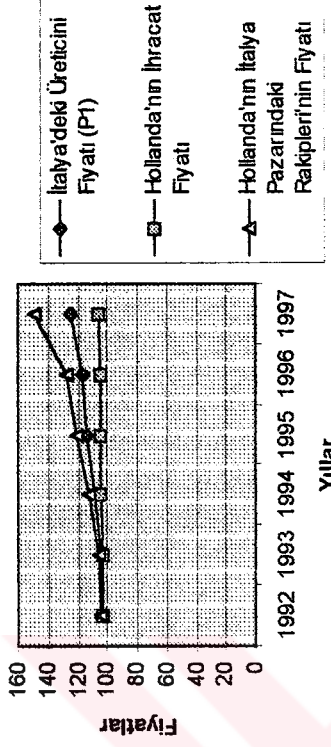
Hollanda'nın İngiltere Pazarındaki İhracat Rekabeti



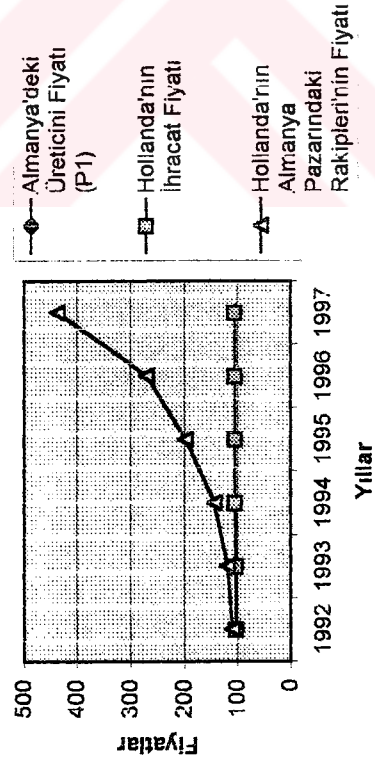
Hollanda'nın Danimarka Pazarındaki İhracat Rekabeti



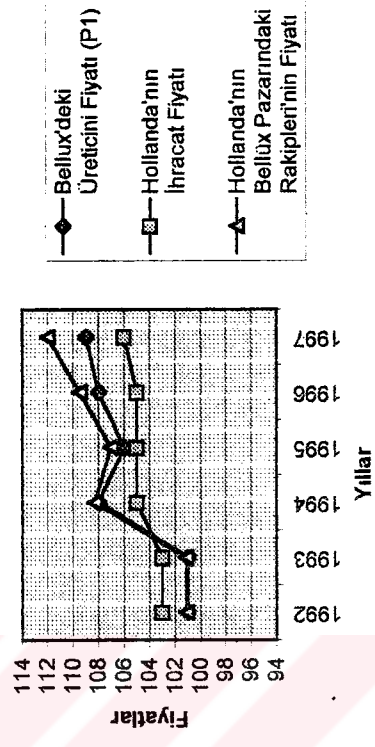
Hollanda'nın İtalya Pazarındaki İhracat Rekabeti



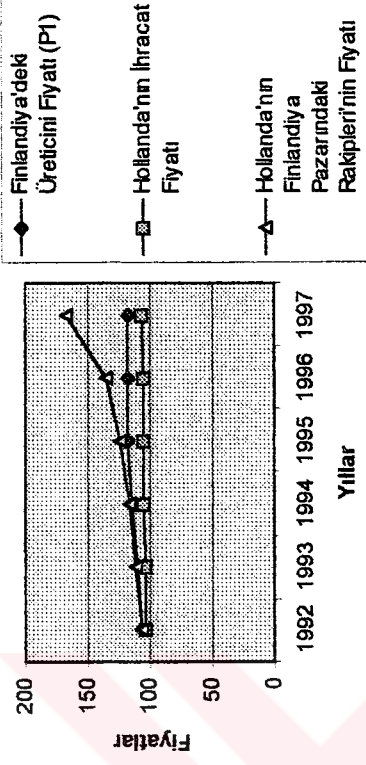
Hollanda'nın Almanya Pazarındaki İhracat Rekabeti



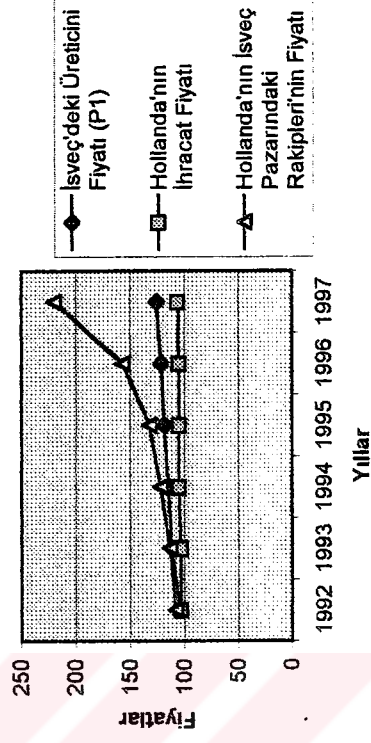
Hollanda'nın Belülük Pazarındaki İhracat Rekabeti



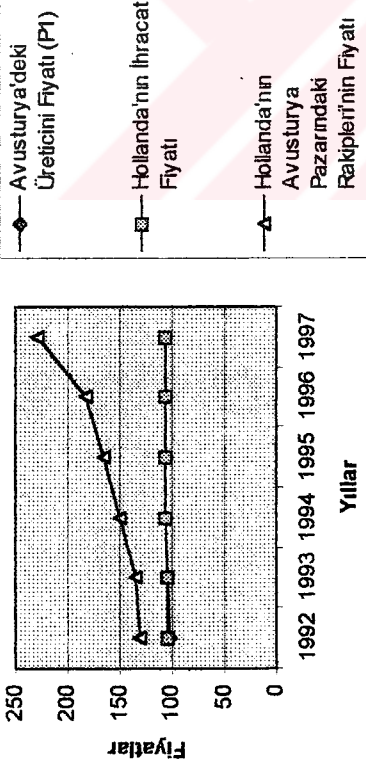
Hollanda'nın Finlandiya Pazarındaki İhracat Rekabeti



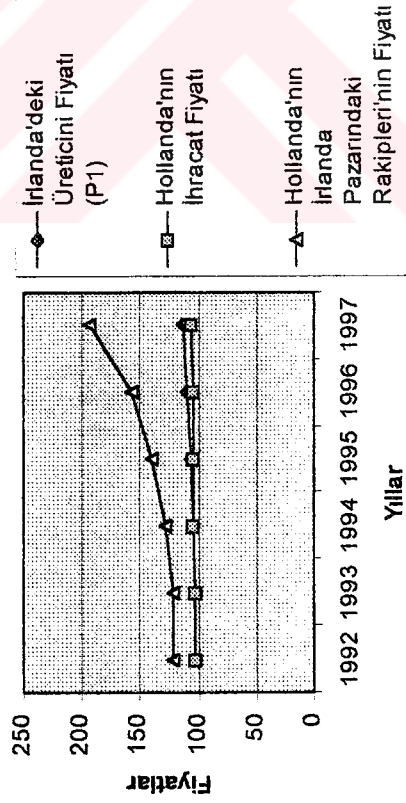
Hollanda'nın İsveç Pazarındaki İhracat Rekabeti



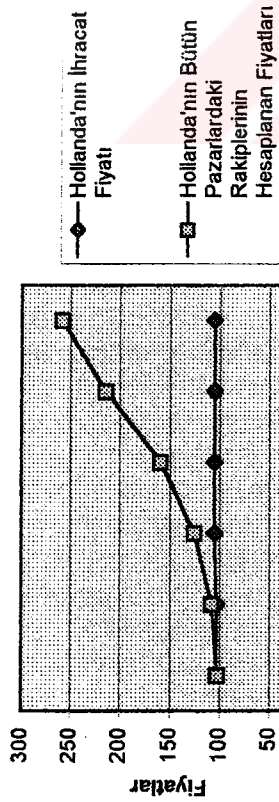
Hollanda'nın Avusturya Pazarındaki İhracat Rekabeti



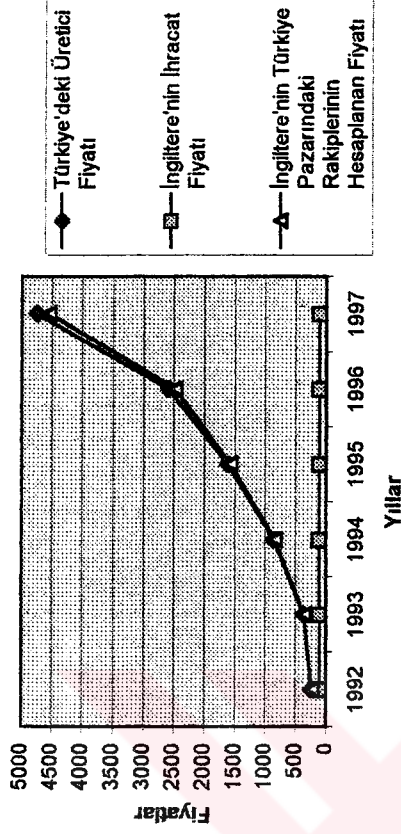
Hollanda'nın İrlanda Pazarındaki İhracat Rekabeti



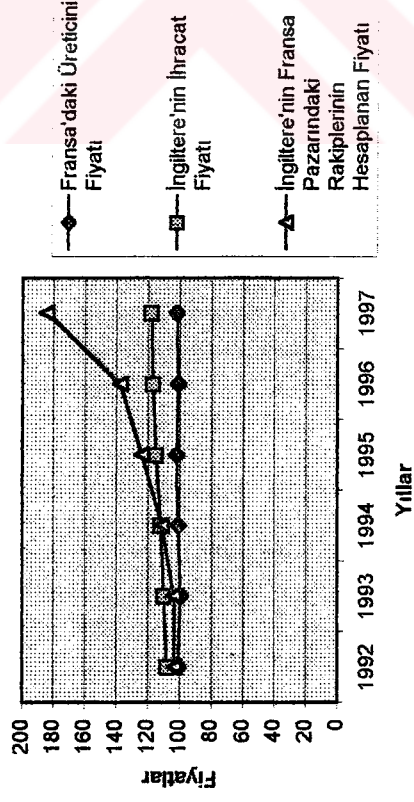
Hollanda'nın Bütün Pazarlardaki İhracat Rekabeti



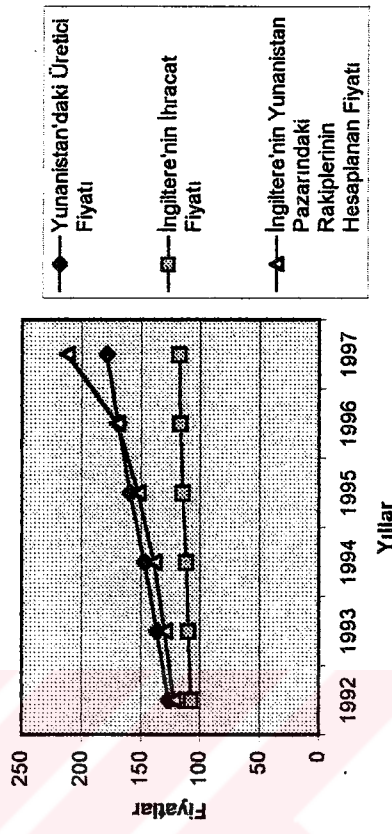
İngiltere'nin Türkiye Pazarındaki İhracat Rekabeti



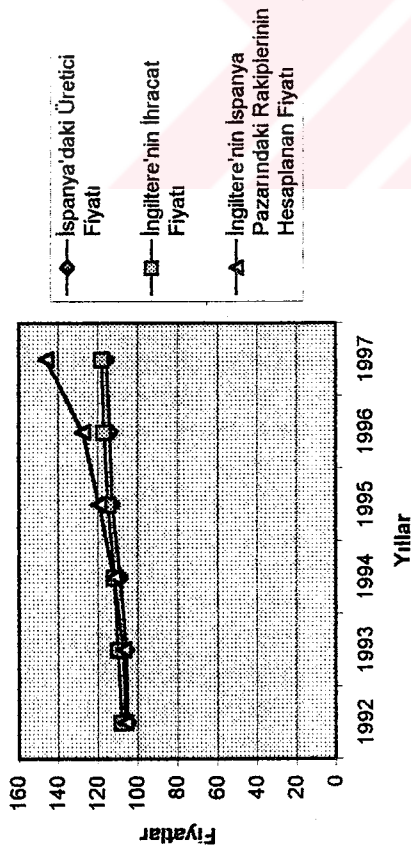
İngiltere'nin Fransa Pazarındaki İhracat Rekabeti



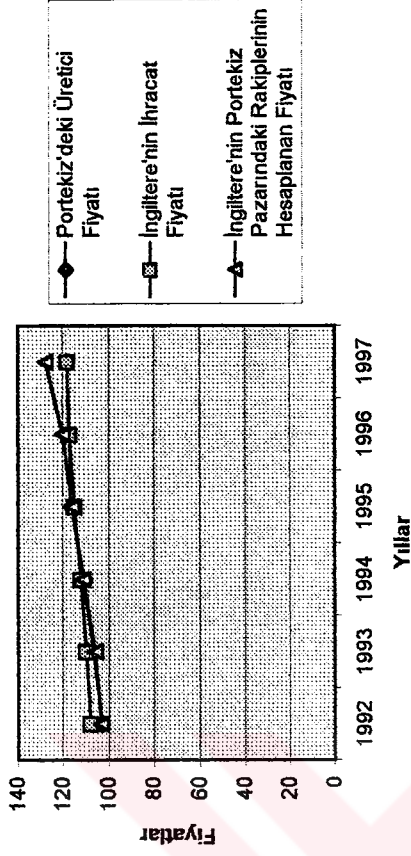
İngiltere'nin Yunanistan Pazarındaki İhracat Rekabeti



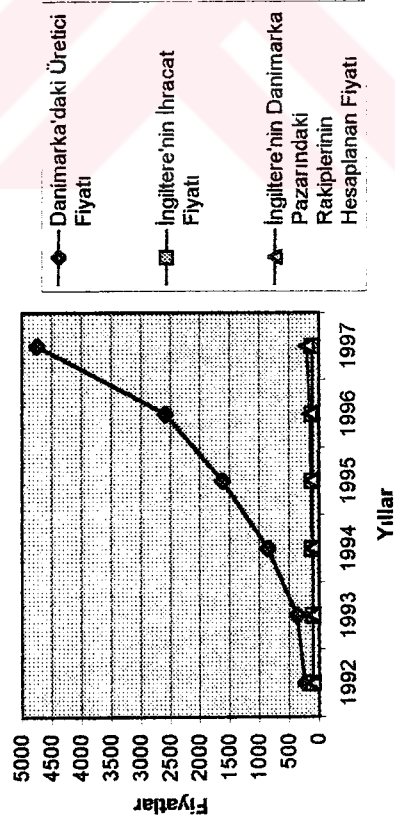
İngiltere'nin İspanya Pazarındaki İhracat Rekabeti



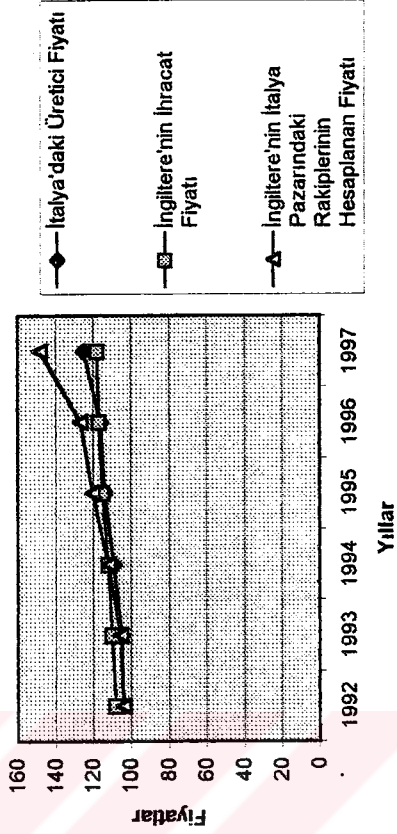
İngiltere'nin Portekiz Pazarındaki İhracat Rekabeti



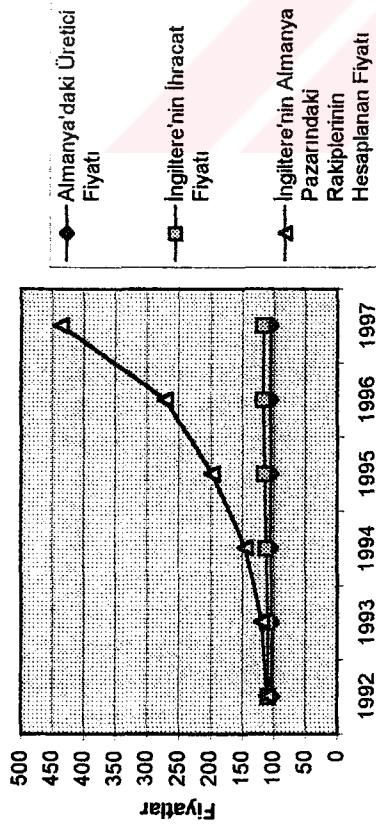
İngiltere'nin Danimarka Pazarındaki İhracat Rekabeti



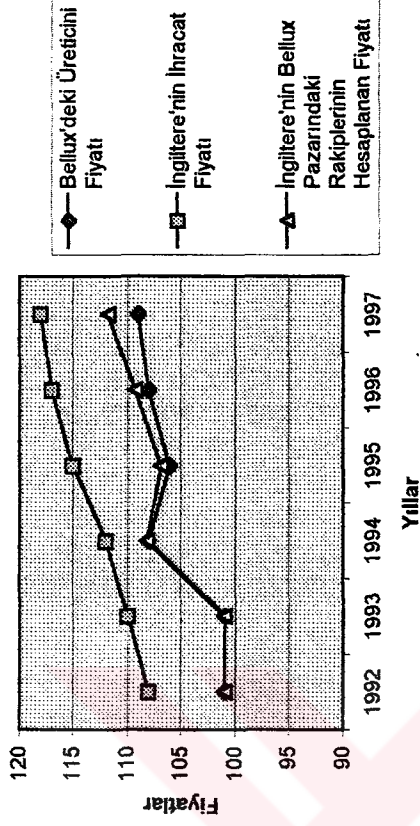
İngiltere'nin İtalya Pazarındaki İhracat Rekabeti



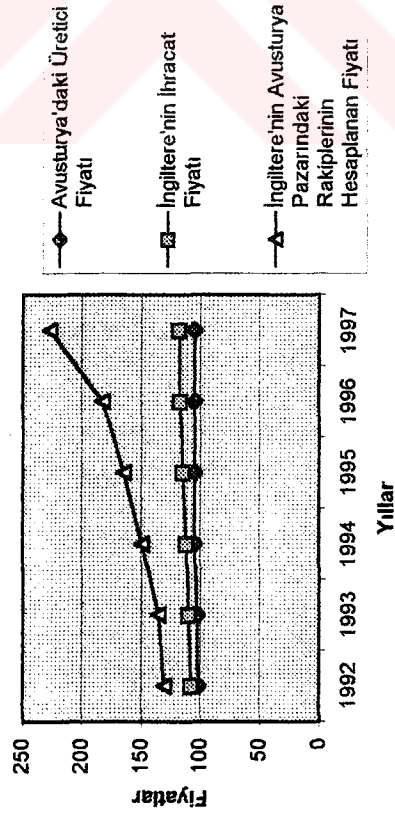
İngiltere'nin Almanya Pazarındaki İhracat Rekabeti



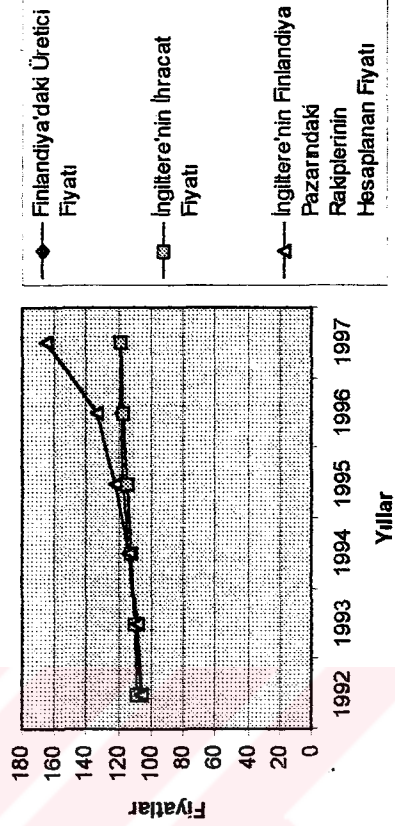
İngiltere'nin Bellux Pazarındaki İhracat Rekabeti



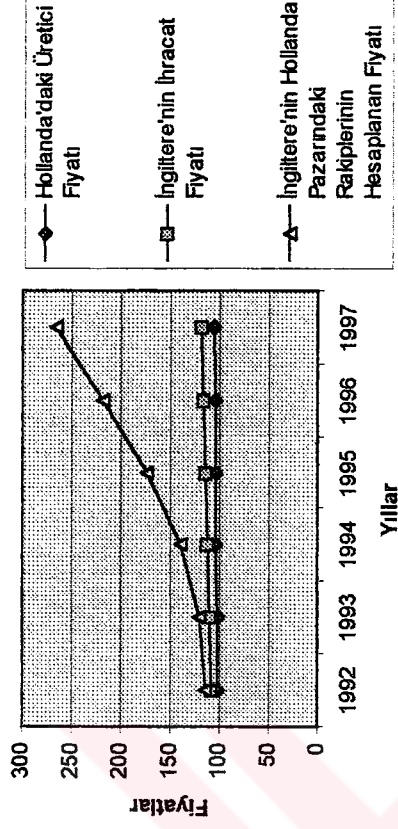
İngiltere'nin Avusturya Pazarındaki İhracat Rekabeti



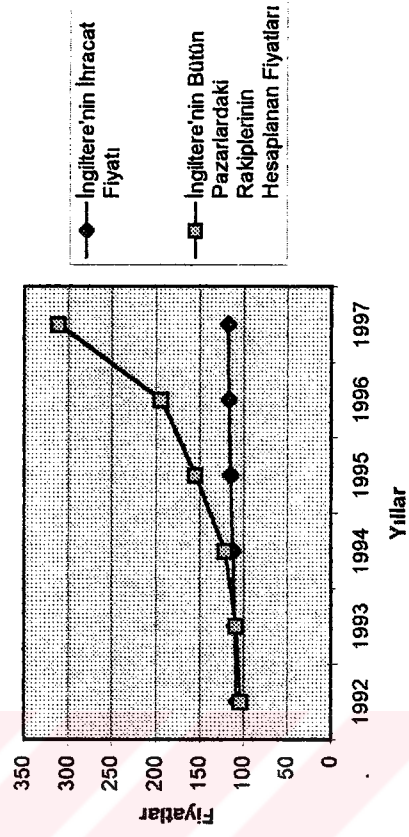
İngiltere'nin Finlandiya Pazarındaki İhracat Rekabeti



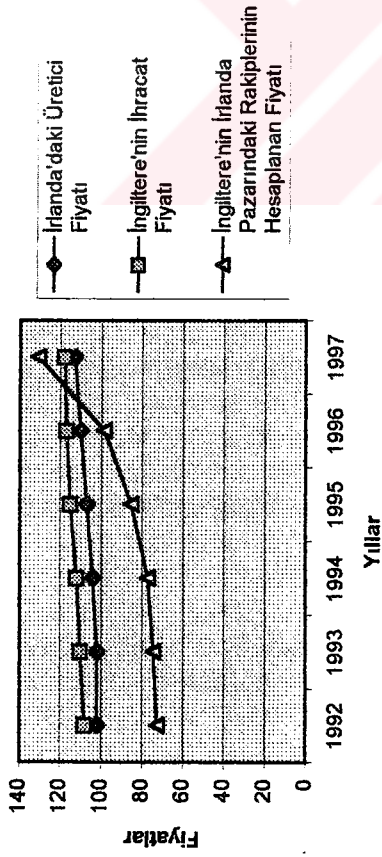
İngiltere'nin Hollanda Pazarındaki İhracat Rekabeti



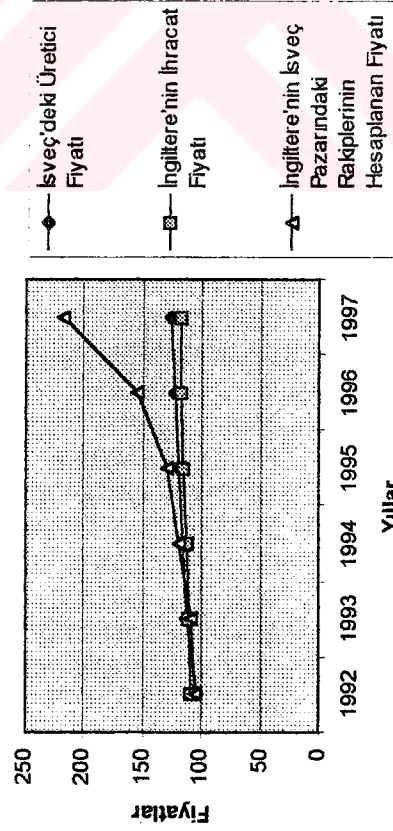
İngiltere'nin Toplam İhracat Rekabeti



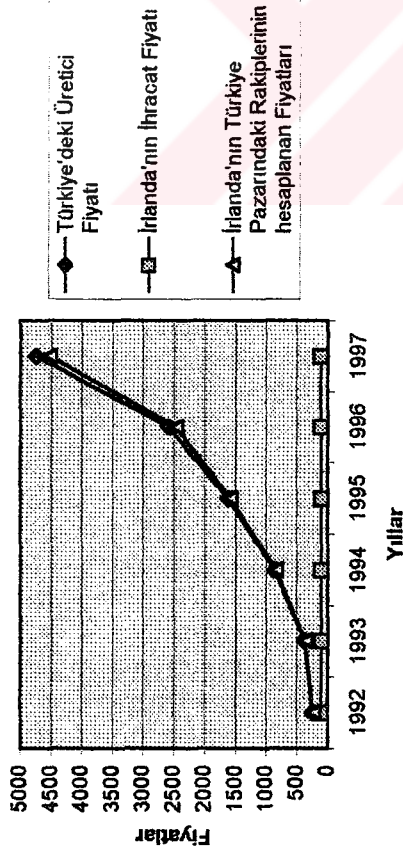
İngiltere'nin İrlanda Pazarındaki İhracat Rekabeti



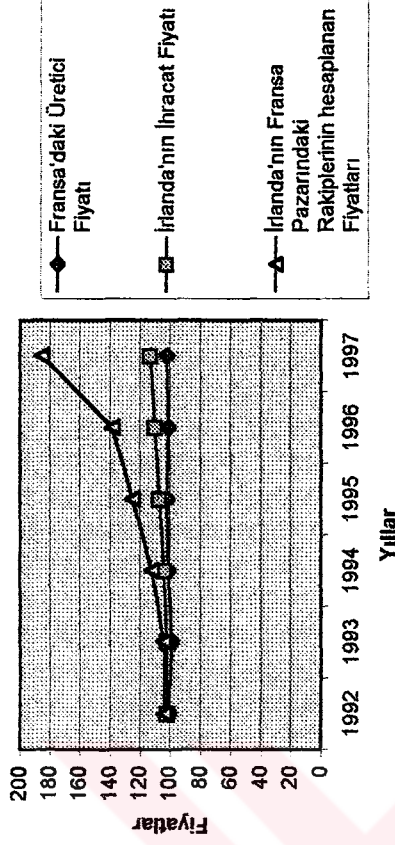
İngiltere'nin İsveç Pazarındaki İhracat Rekabeti



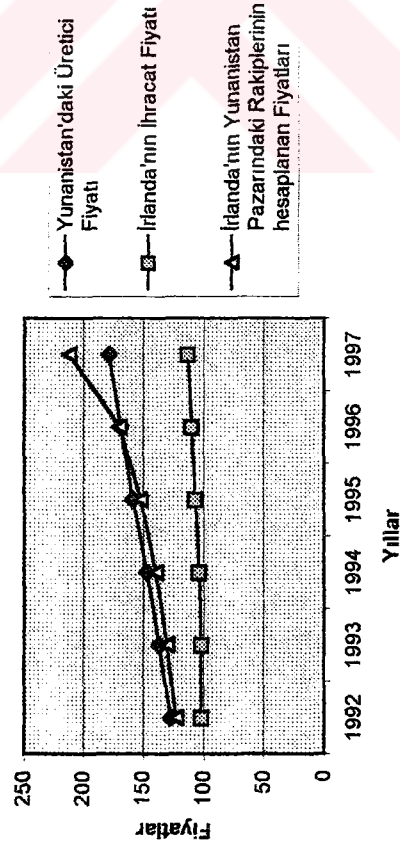
İrlanda'nın Türkiye Pazarındaki İhracat Rekabeti



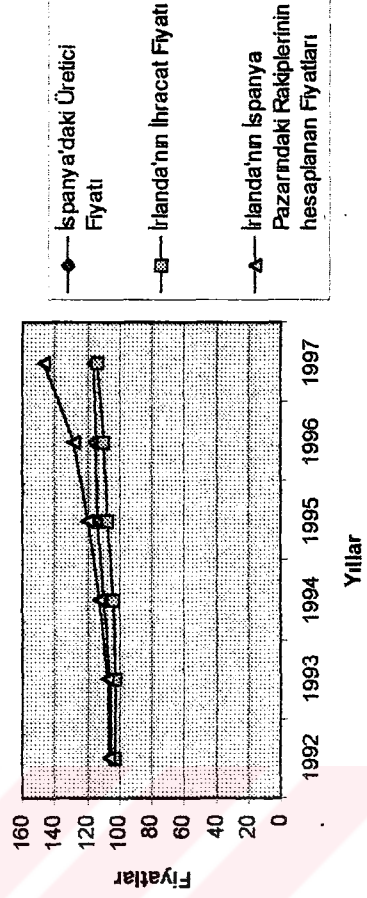
İrlanda'nın Fransa Pazarındaki İhracat Rekabeti



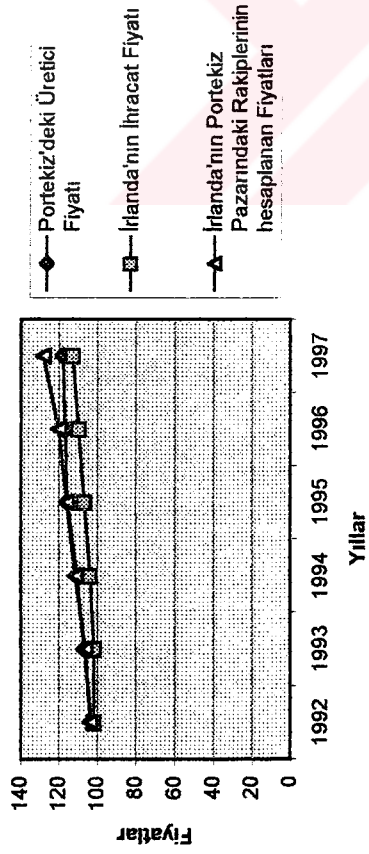
İrlanda'nın Yunanistan Pazarındaki İhracat Rekabeti



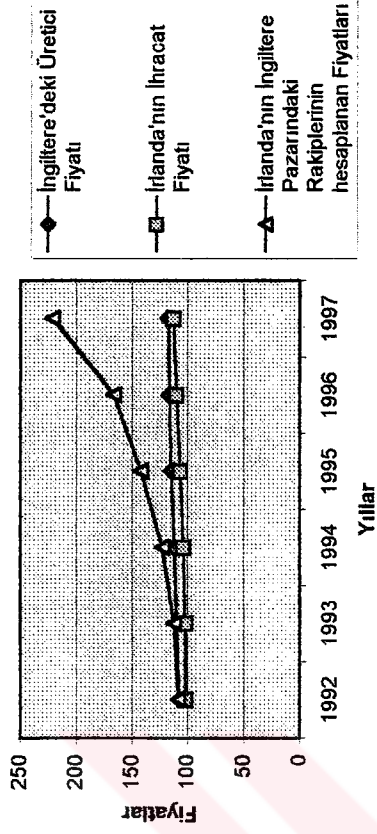
İrlanda'nın İspanya Pazarındaki İhracat Rekabeti



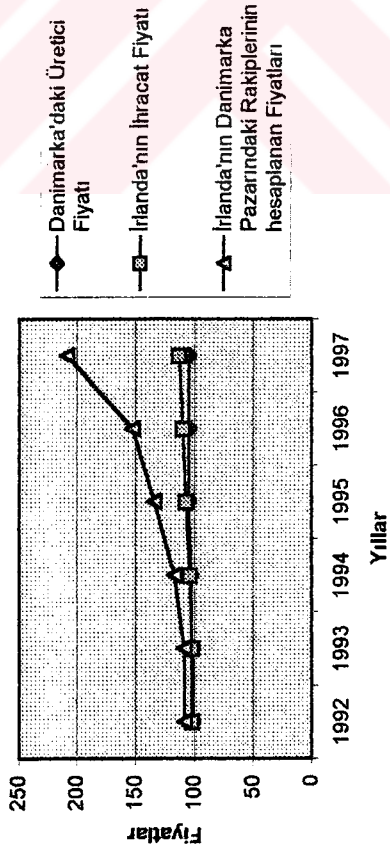
İrlanda'nın Portekiz Pazarındaki İhracat Rekabeti



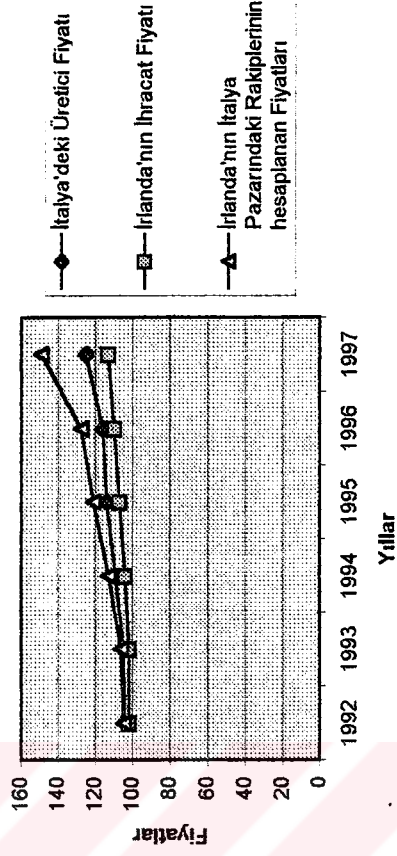
İrlanda'nın İngiltere Pazarındaki İhracat Rekabeti



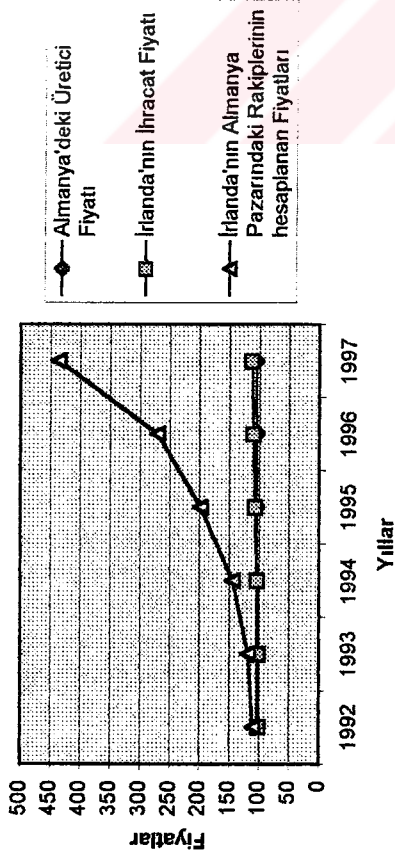
İrlanda'nın Danimarka Pazarındaki İhracat Rekabeti



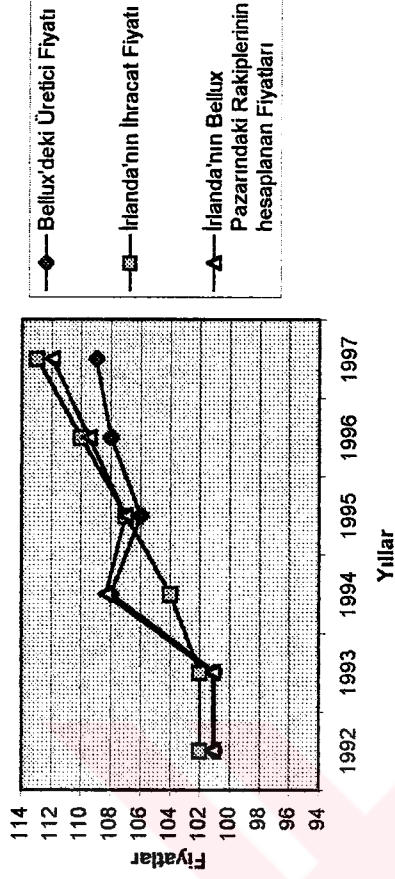
İrlanda'nın İtalya Pazarındaki İhracat Rekabeti



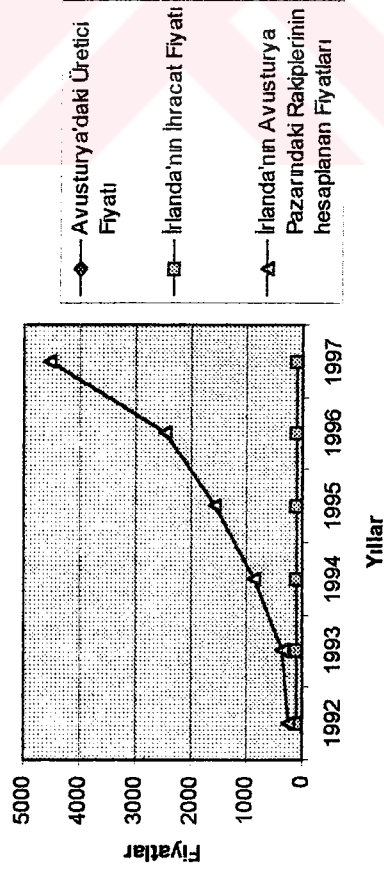
İrlanda'nın Almanya Pazarındaki İhracat Rekabeti



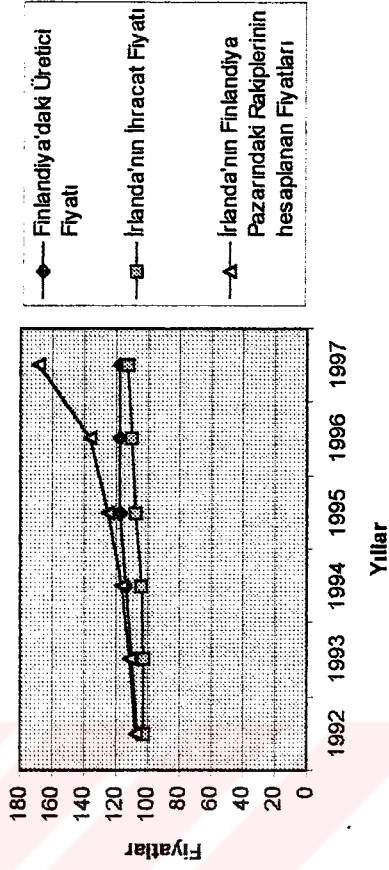
İrlanda'nın Bellux Pazarındaki İhracat Rekabeti



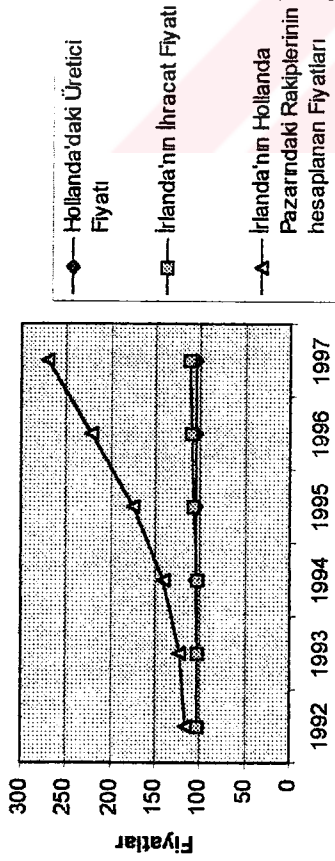
İrlanda'nın Avusturya Pazarındaki İhracat Rekabeti



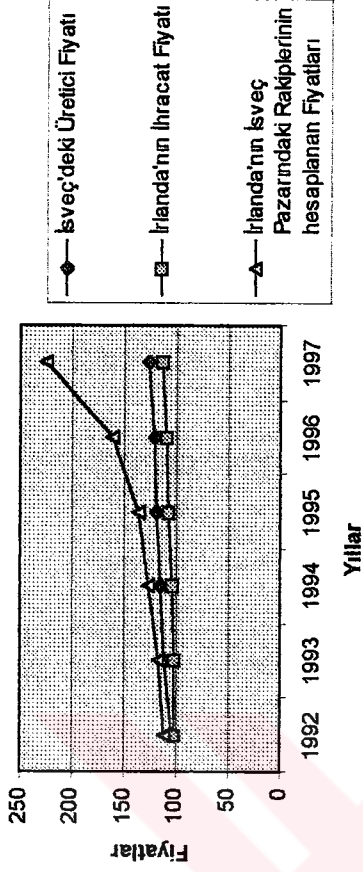
İrlanda'nın Finlandiya Pazarındaki İhracat Rekabeti



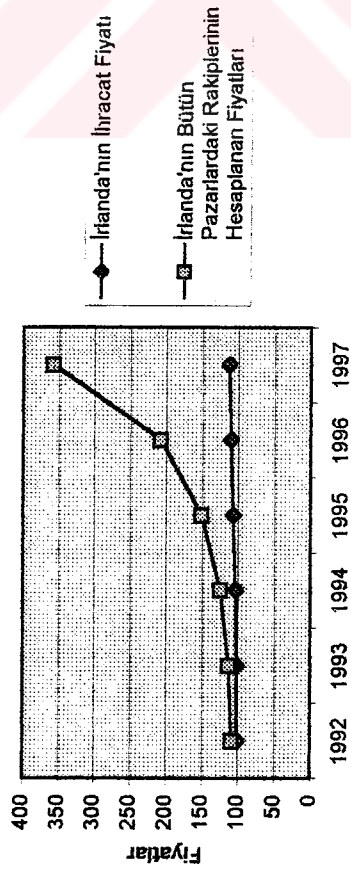
İrlanda'nın Hollanda Pazarındaki İhracat Rekabeti



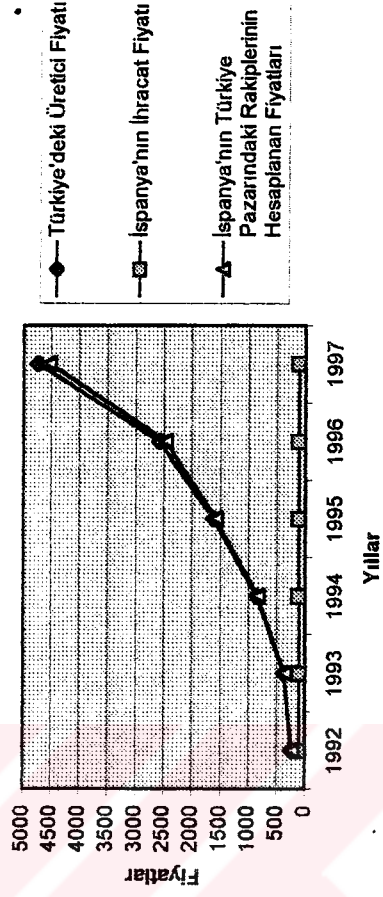
İrlanda'nın İsveç Pazarındaki İhracat Rekabeti



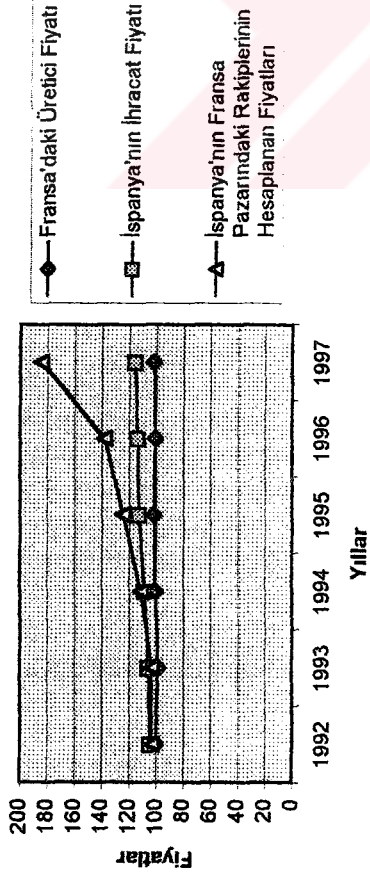
İrlanda'nın Bütün Pazarlardaki İhracat Rekabeti



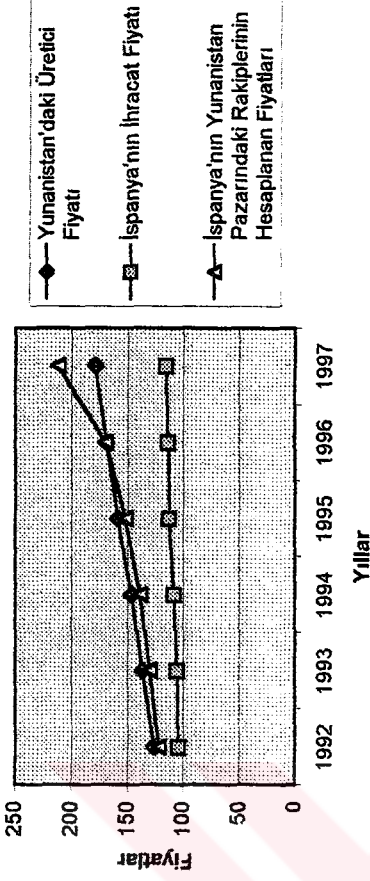
İspanya'nın Türkiye Pazarındaki İhracat Rekabeti



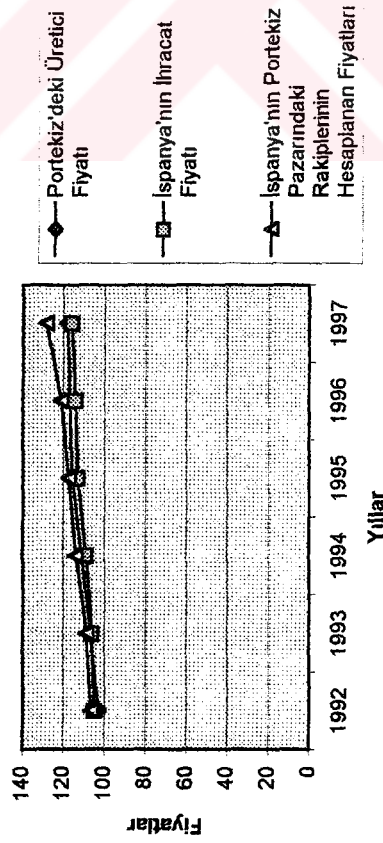
İspanya'nın Fransa Pazarındaki İhracat Rekabeti



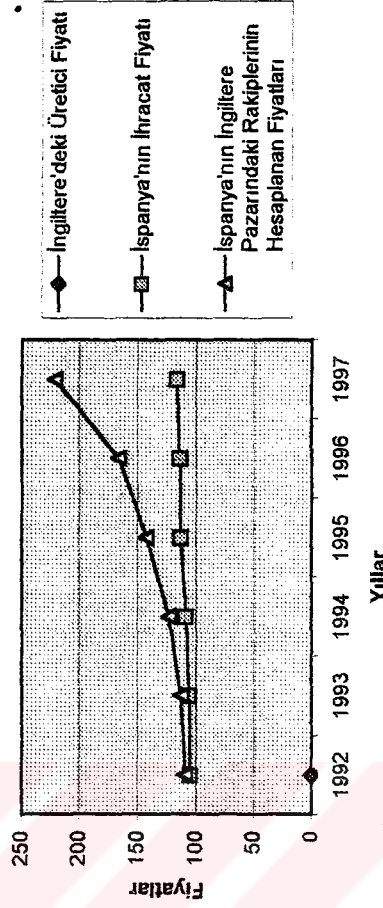
İspanya'nın Yunanistan Pazarındaki İhracat Rekabeti



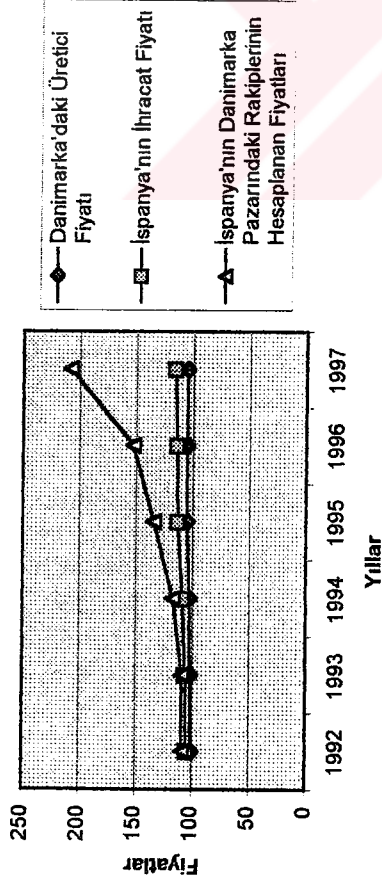
İspanya'nın Portekiz Pazarındaki İhracat Rekabeti



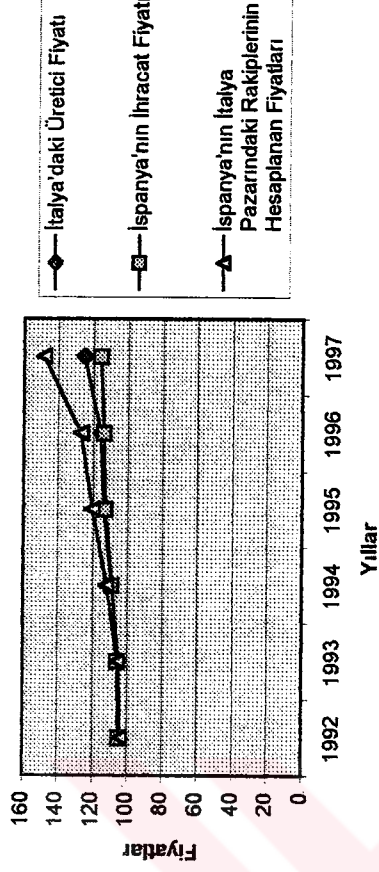
İspanya'nın İngiltere Pazarındaki İhracat Rekabeti



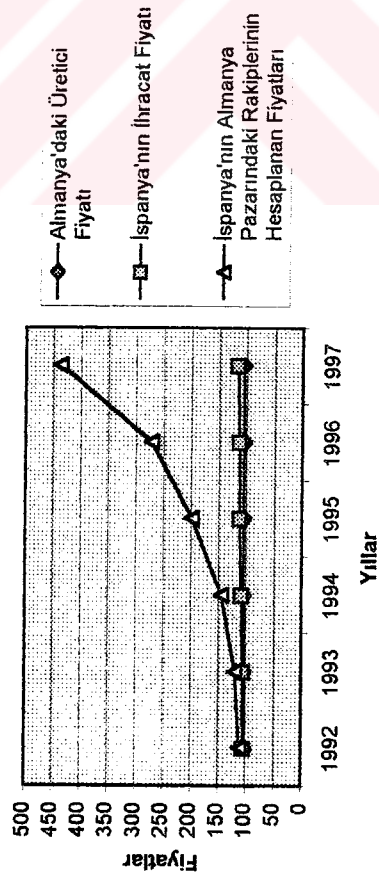
İspanya'nın Danimarka Pazarındaki İhracat Rekabeti



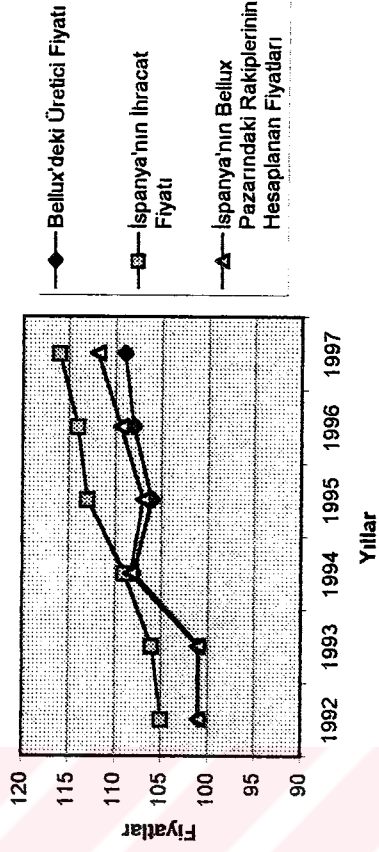
İspanya'nın İtalya Pazarındaki İhracat Rekabeti



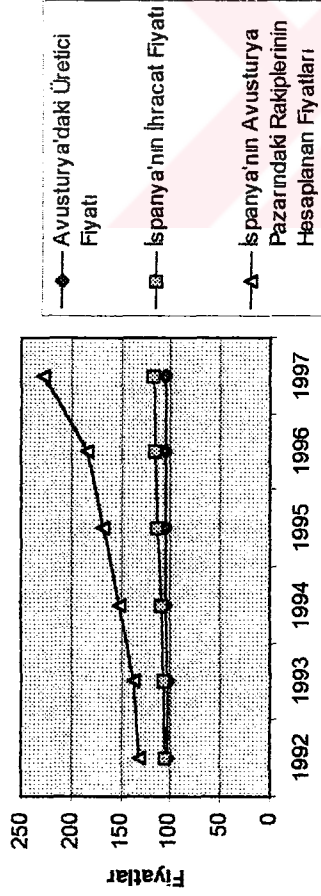
İspanya'nın Almanya Pazarındaki İhracat Rekabeti



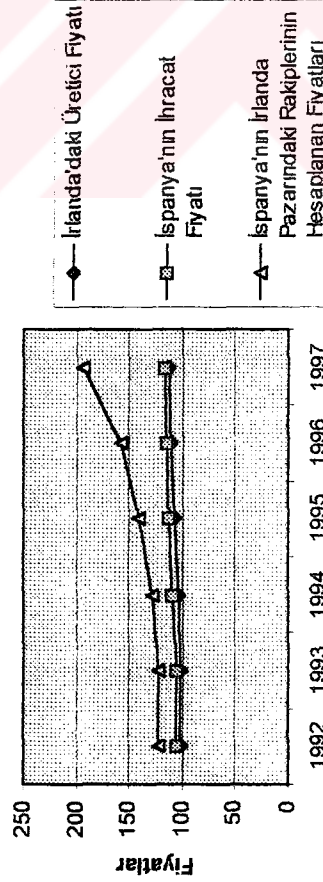
İspanya'nın Bellux Pazarındaki İhracat Rekabeti



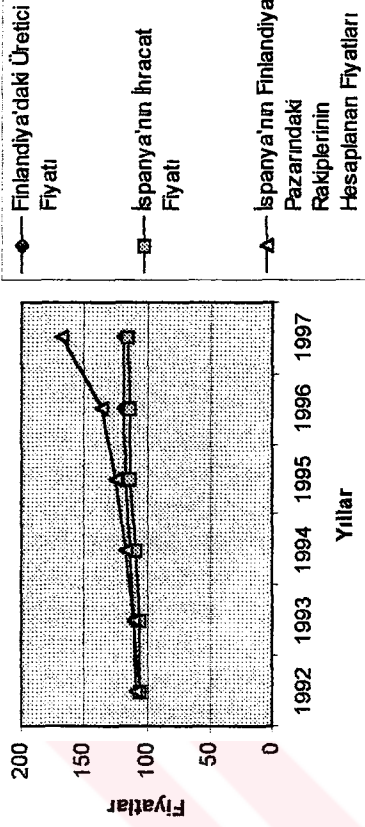
İspanya'nın Avusturya Pazarındaki İhracat Rekabeti



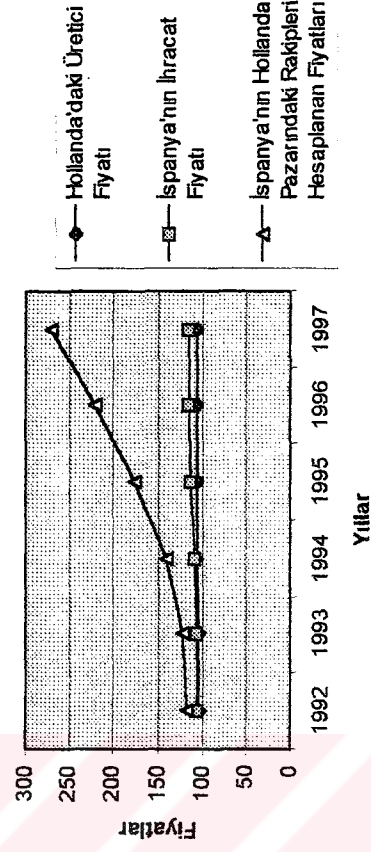
İspanya'nın İrlanda Pazarındaki İhracat Rekabeti



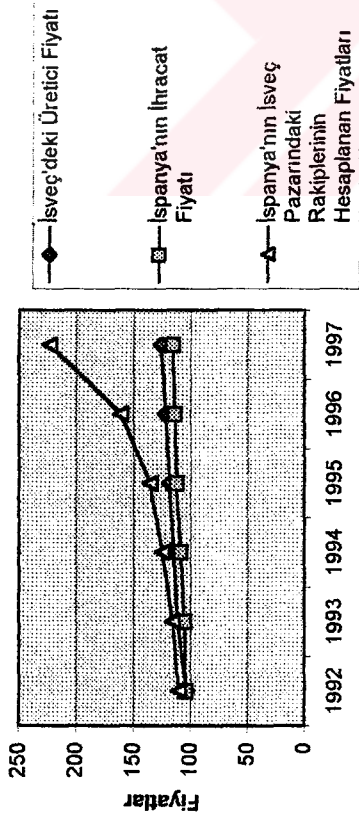
İspanya'nın Finlandiya Pazarındaki İhracat Rekabeti



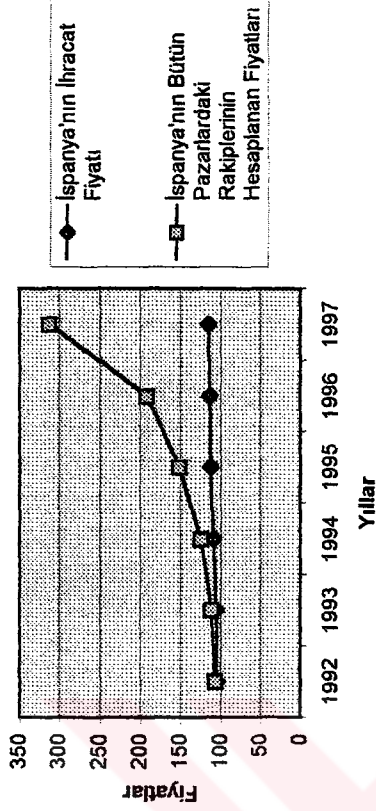
İspanya'nın Hollanda Pazarındaki İhracat Rekabeti



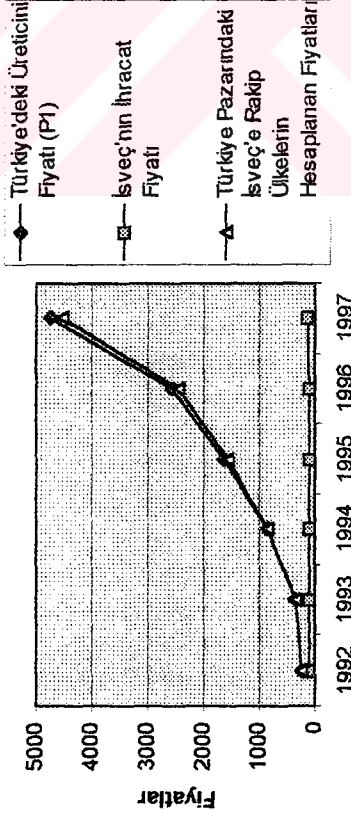
İspanya'nın İsveç Pazarındaki İhracat Rekabeti



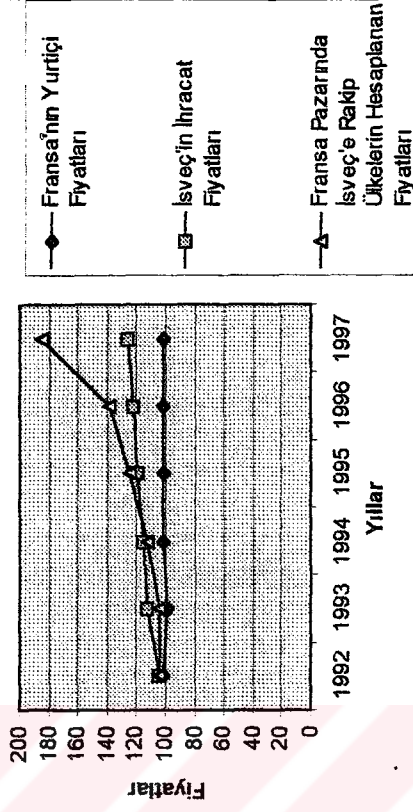
İspanya'nın Bütün Pazarlardaki İhracat Rekabeti



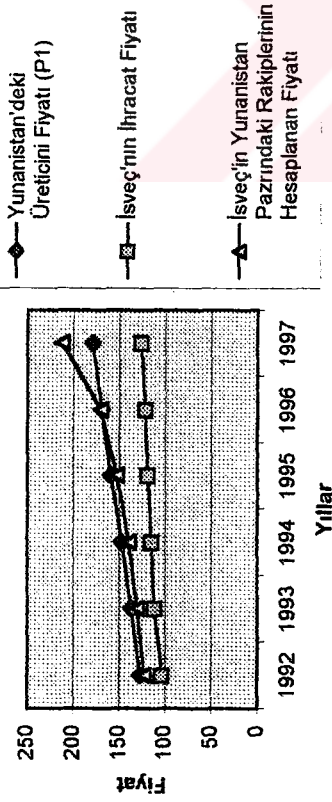
İsveç'in Türkiye Pazarındaki İhracat Rekabeti



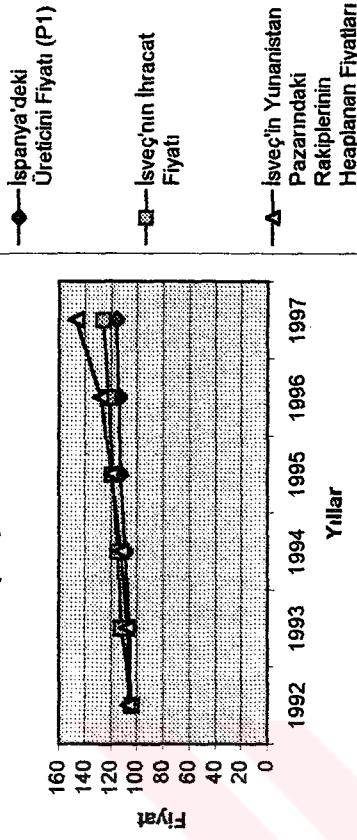
İsveç'in Fransa Pazarında İhracat Fiyat Rekabeti



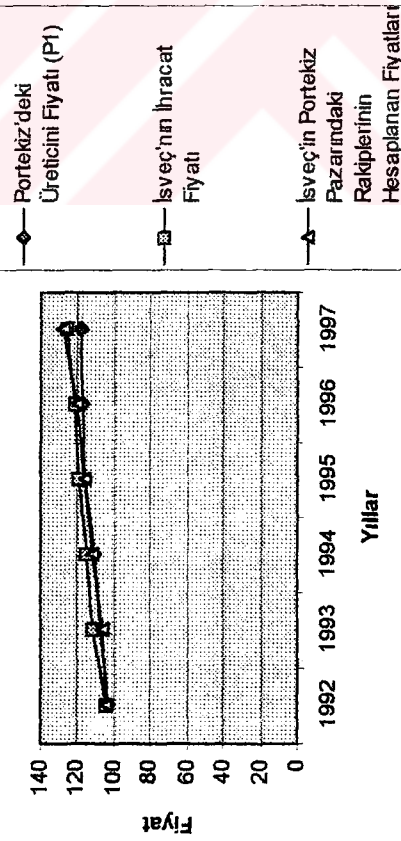
İsveç'in Yunanistan Pazarındaki İhracat Rekabeti



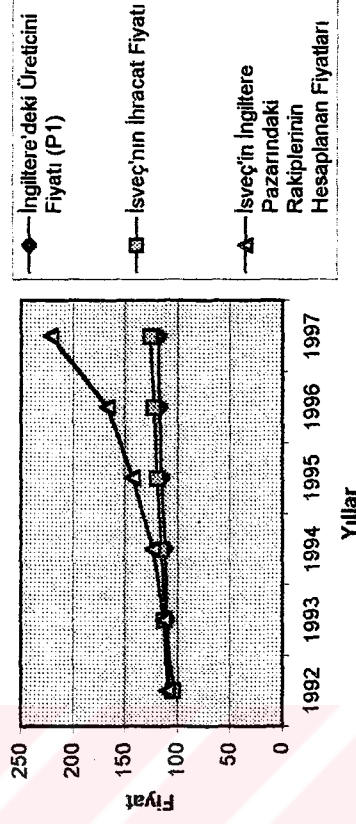
İsveç'in İspanya Pazarındaki İhracat Rekabeti



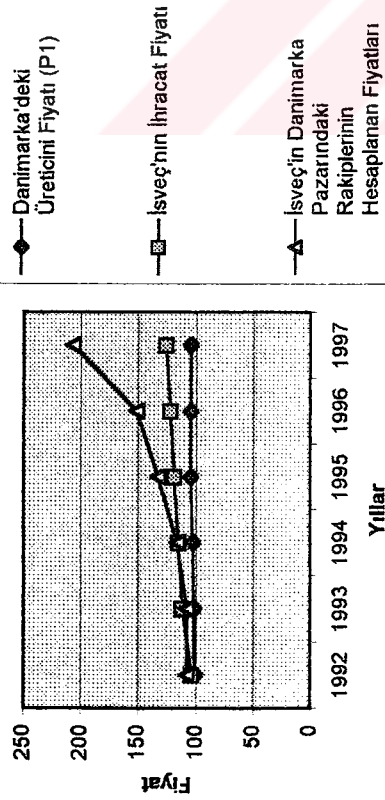
İsveç'in Portekiz Pazarında İhracat Fiyat Rekabeti



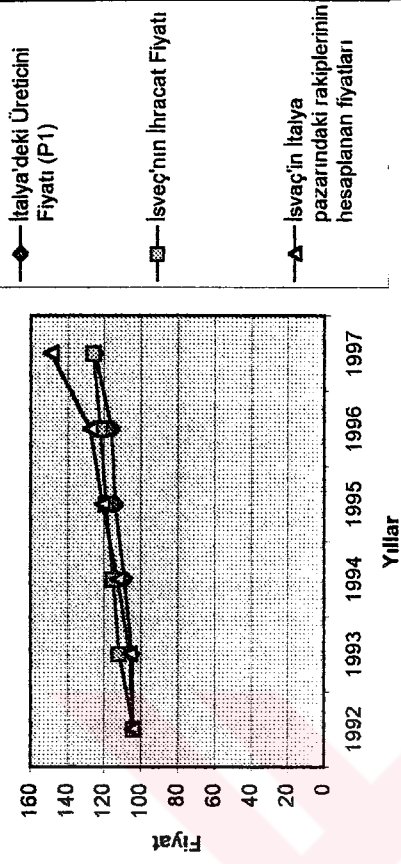
İsveç'in İngiltere Pazarındaki İhracat Rekabeti



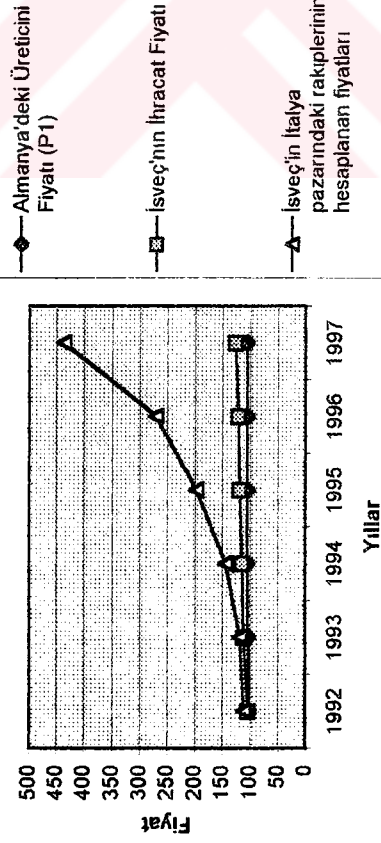
İsveç'in Danimarka Pazarındaki İhracat Rekabeti



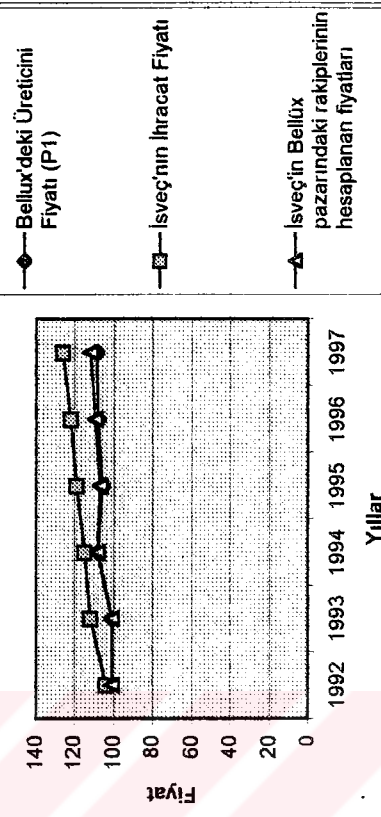
İsveç'in İtalya Pazarındaki İhracat Rekabeti



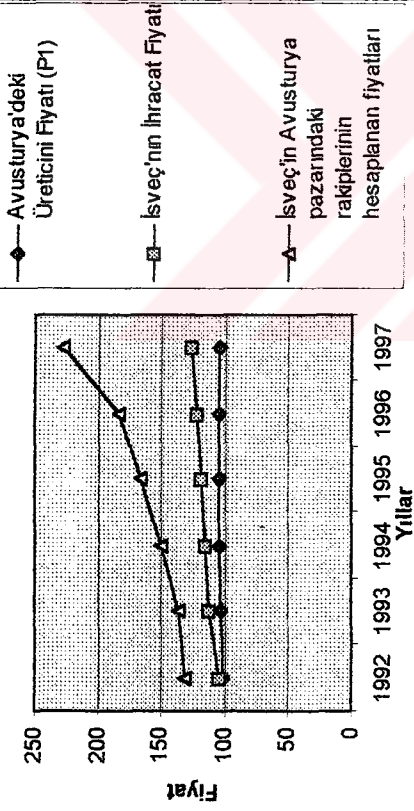
İsveç'in Almanya Pazarındaki İhracat Rekabeti



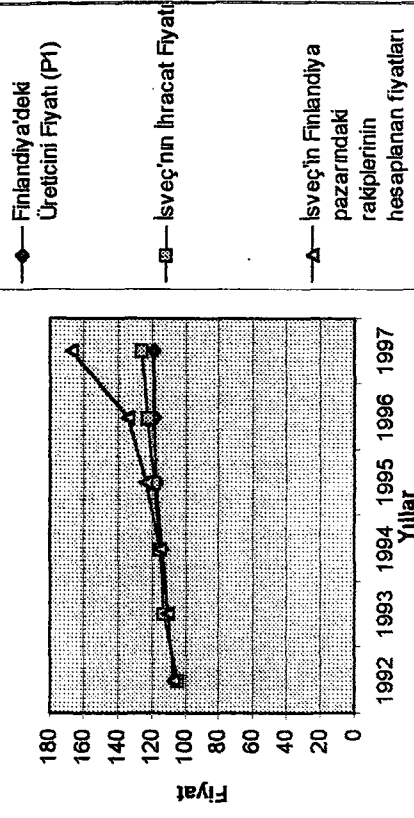
İsveç'in Bellux Pazarındaki İhracat Rekabeti



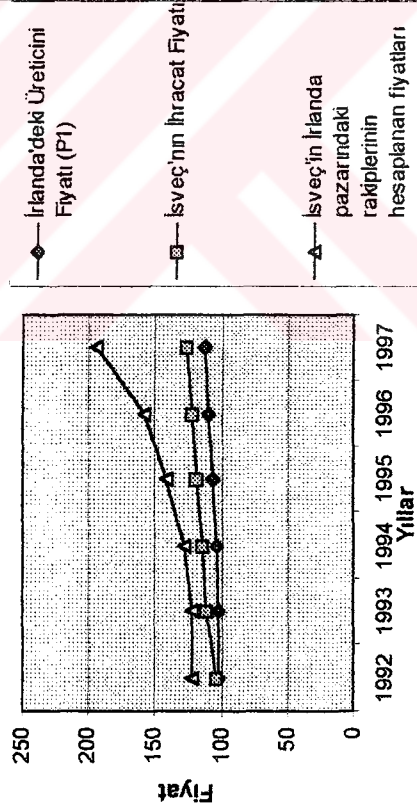
İsveç'in Avusturya Pazarındaki İhracat Rekabeti



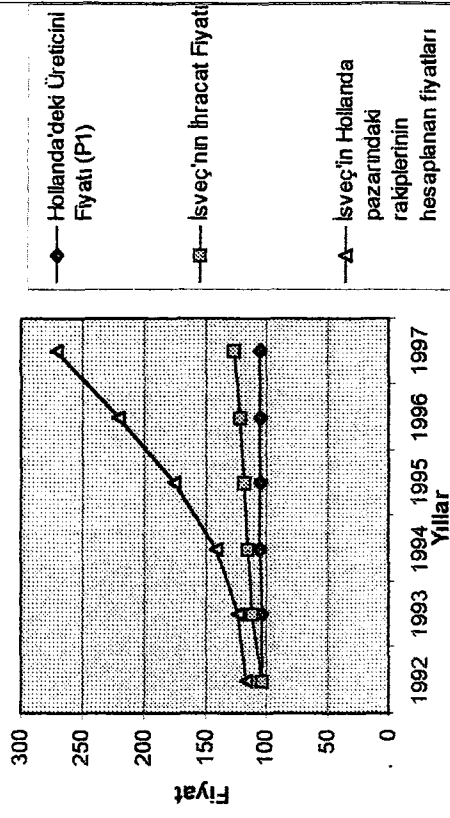
İsveç'in Finlandiya Pazarındaki İhracat Rekabeti



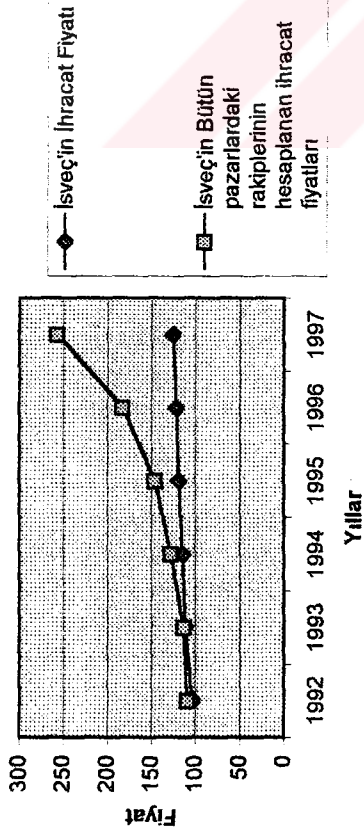
İsveç'in İrlanda Pazarındaki İhracat Rekabeti



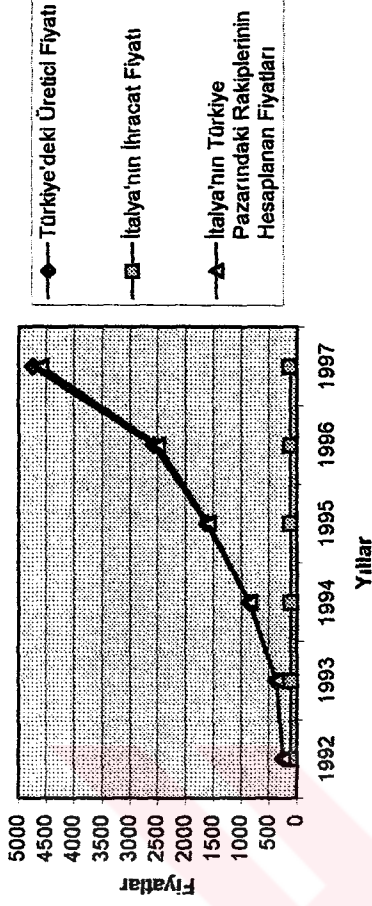
İsveç'in Hollanda Pazarındaki İhracat Rekabeti



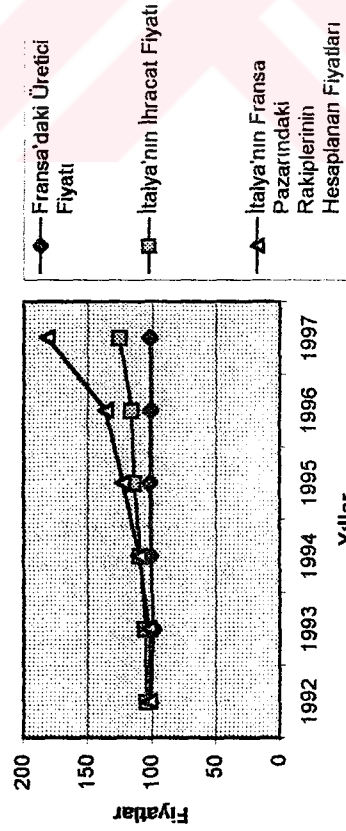
İsveç'in Bütün Pazarlardaki İhracat Rekabeti



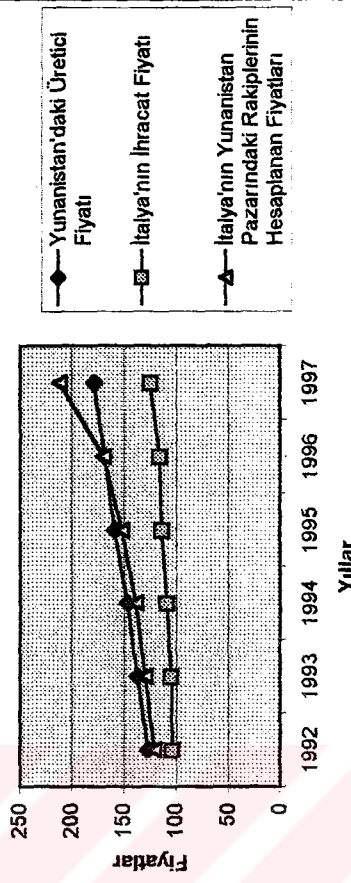
İtalya'nın Türkiye Pazarındaki İhracat Rekabeti



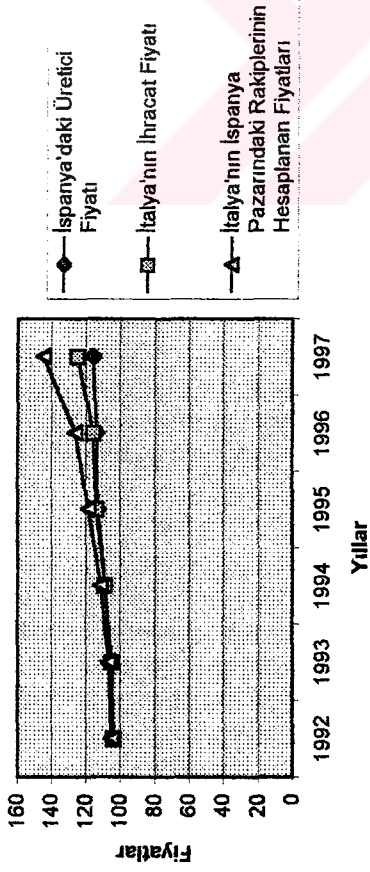
İtalya'nın Fransa Pazarındaki İhracat Rekabeti



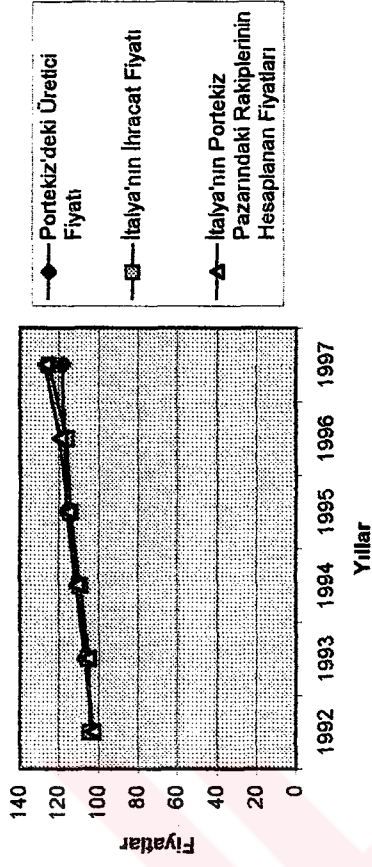
İtalya'nın Yunanistan Pazarındaki İhracat Rekabeti



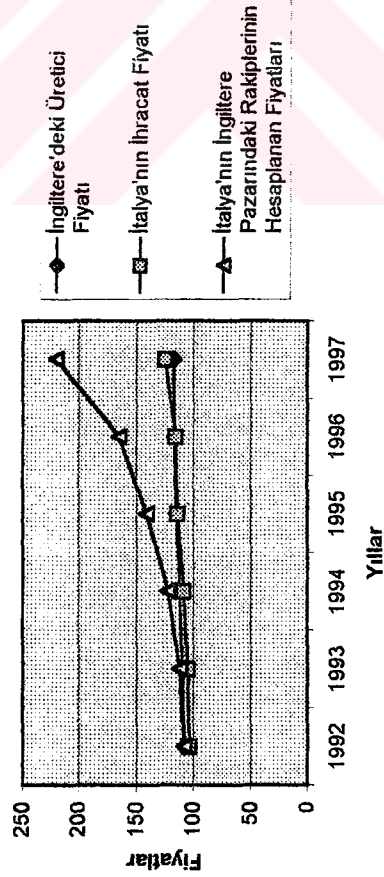
İtalya'nın İspanya Pazarındaki İhracat Rekabeti



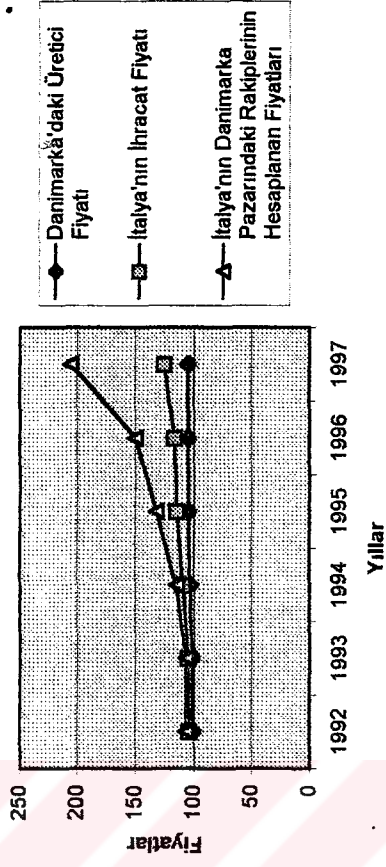
İtalya'nın Portekiz Pazarındaki İhracat Rekabeti



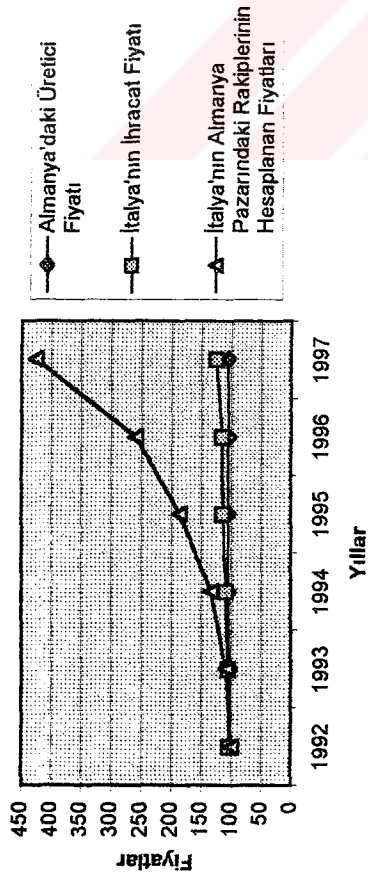
İtalya'nın İngiltere Pazarındaki İhracat Rekabeti



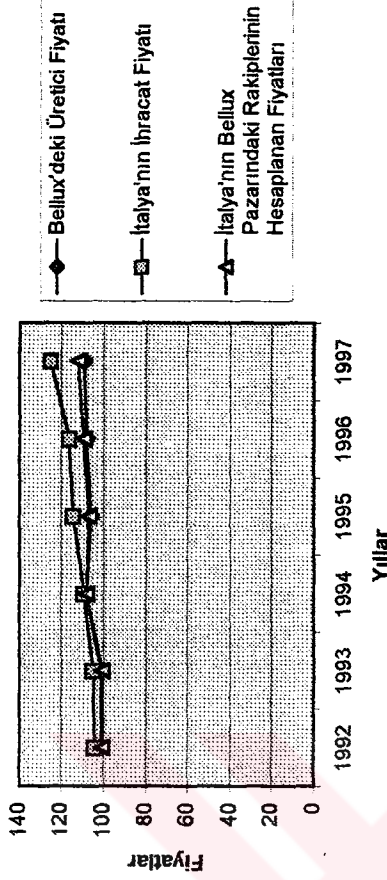
İtalya'nın Danimarka Pazarındaki İhracat Rekabeti



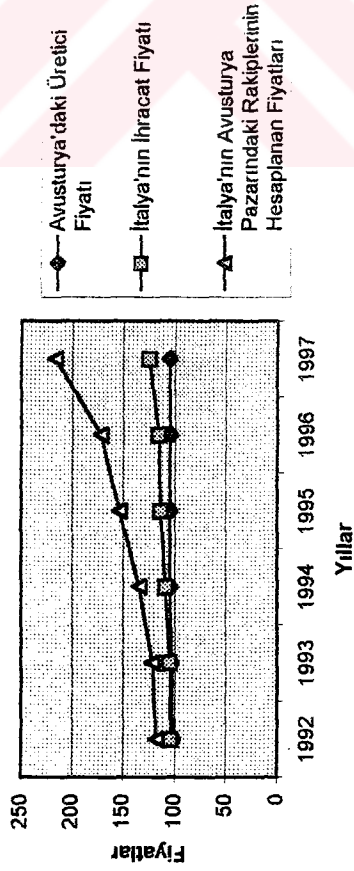
İtalya'nın Almanya Pazarındaki İhracat Rekabeti



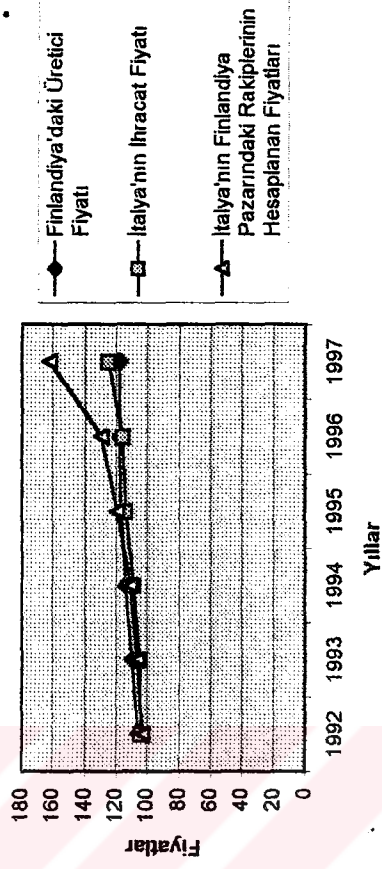
İtalya'nın Bellux Pazarındaki İhracat Rekabeti



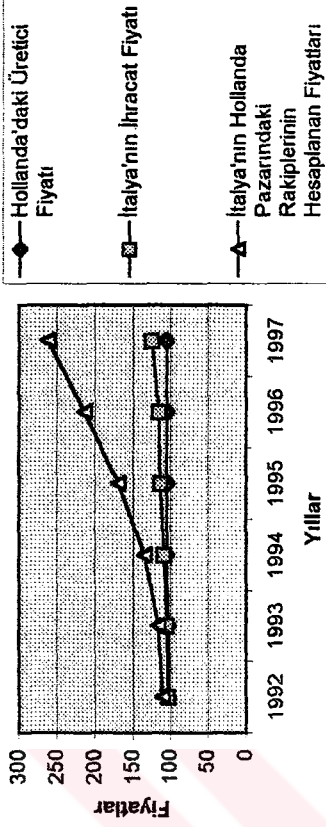
İtalya'nın Avusturya Pazarındaki İhracat Rekabeti



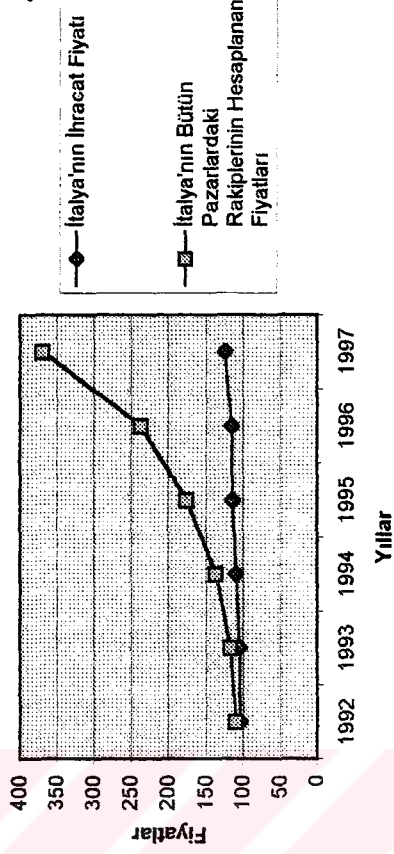
İtalya'nın Finlandiya Pazarındaki İhracat Rekabeti



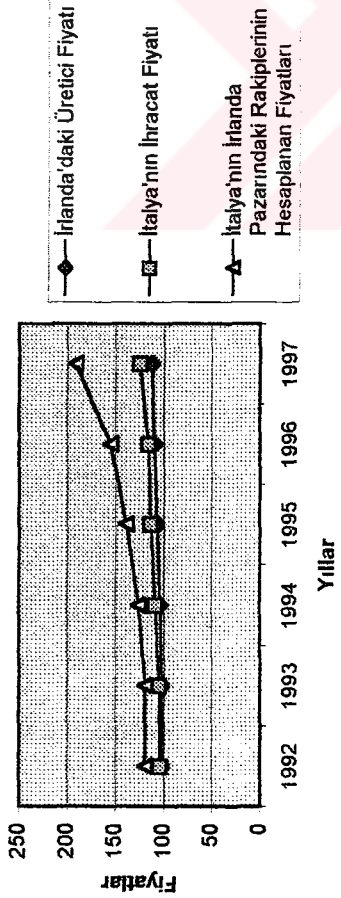
İtalya'nın Hollanda Pazarındaki İhracat Rekabeti



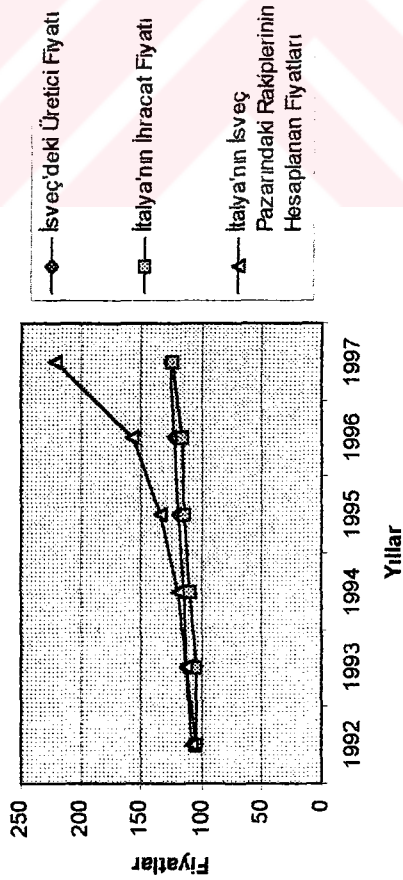
İtalya'nın Bütün Pazarlardaki İhracat Rekabeti



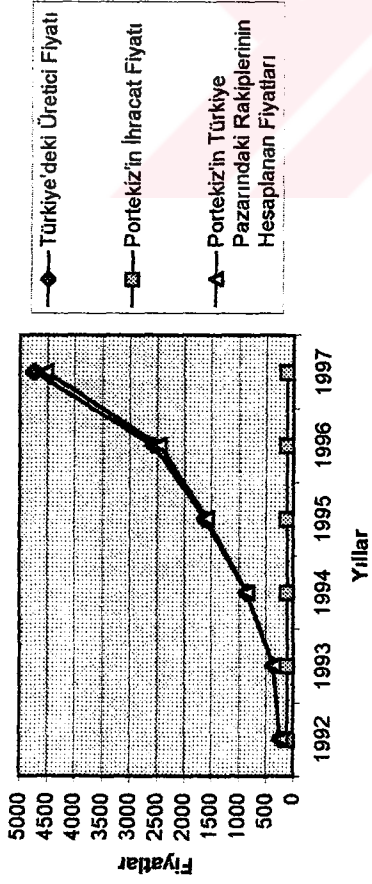
İtalya'nın İrlanda Pazarındaki İhracat Rekabeti



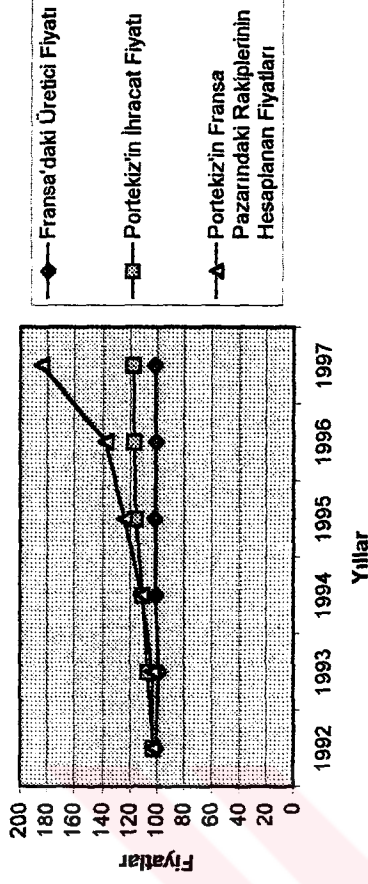
İtalya'nın İsveç Pazarındaki İhracat Rekabeti



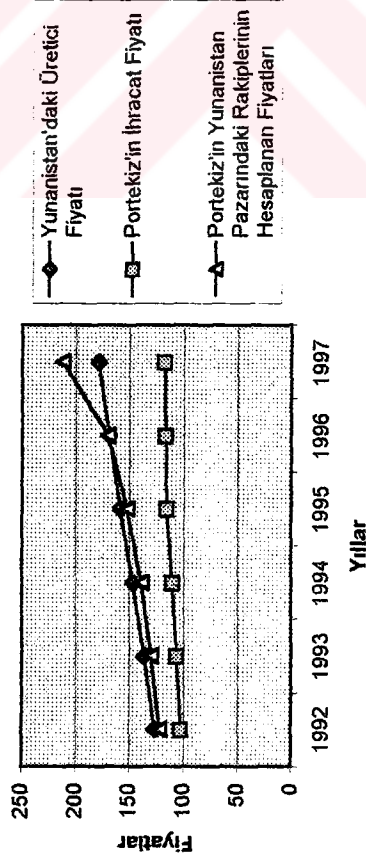
Portekiz'in Türkiye Pazarındaki İhracat Rekabeti



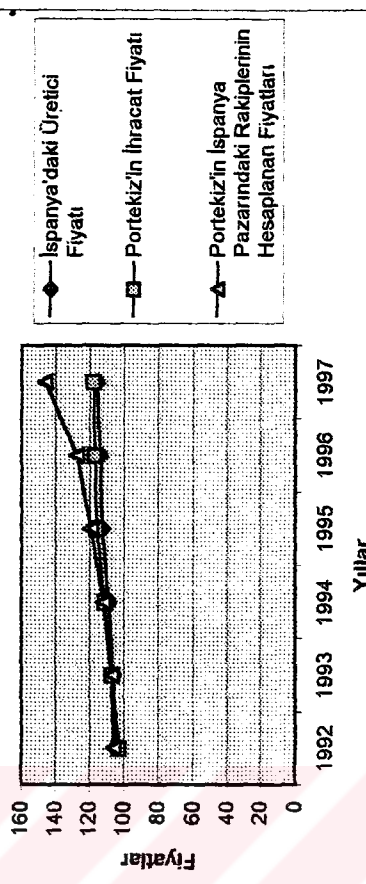
Portekiz'in Fransa Pazarındaki İhracat Rekabeti



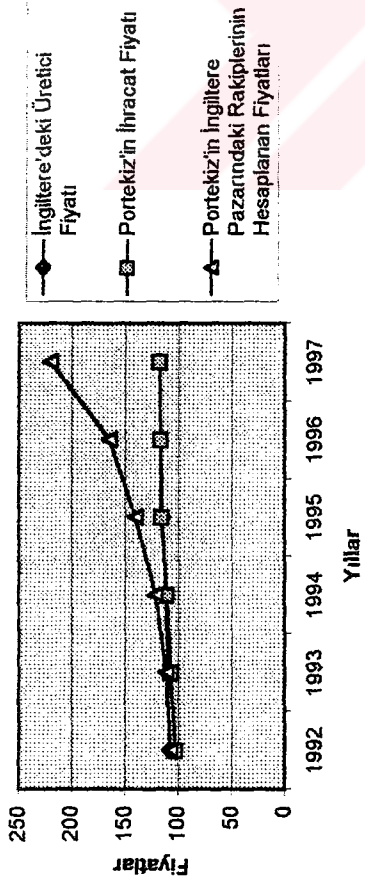
Portekiz'in Yunanistan Pazarındaki İhracat Rekabeti



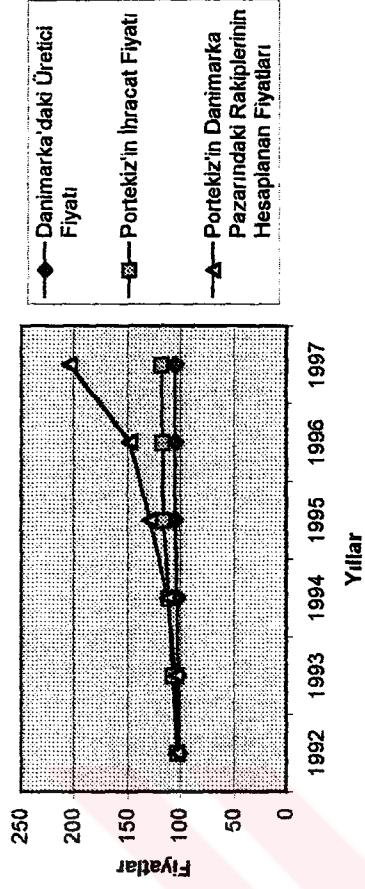
Portekiz'in İspanya Pazarındaki İhracat Rekabeti



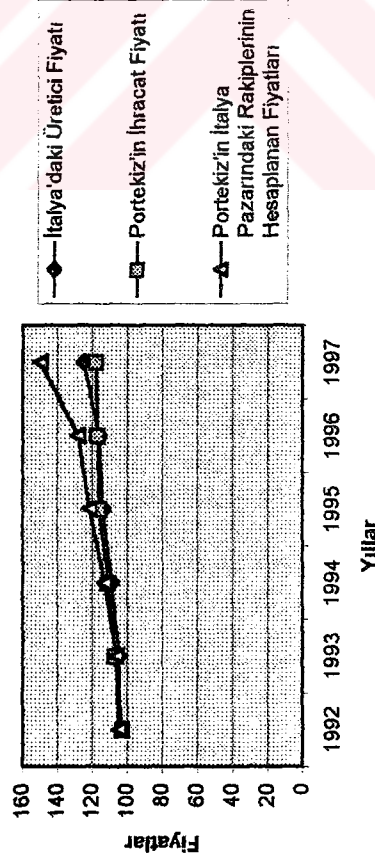
Portekiz'in İngiltere Pazarındaki İhracat Rekabeti



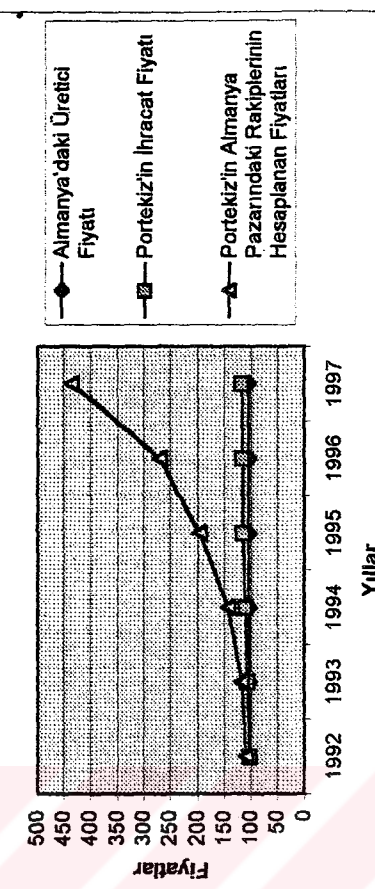
Portekiz'in Danimarka Pazarındaki İhracat Rekabeti



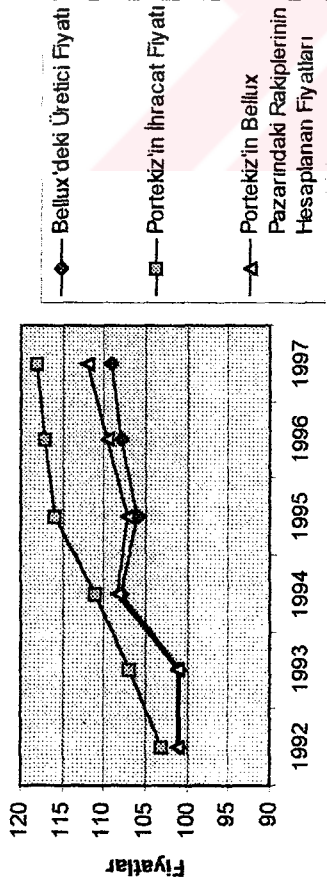
Portekiz'in İtalya Pazarındaki İhracat Rekabeti



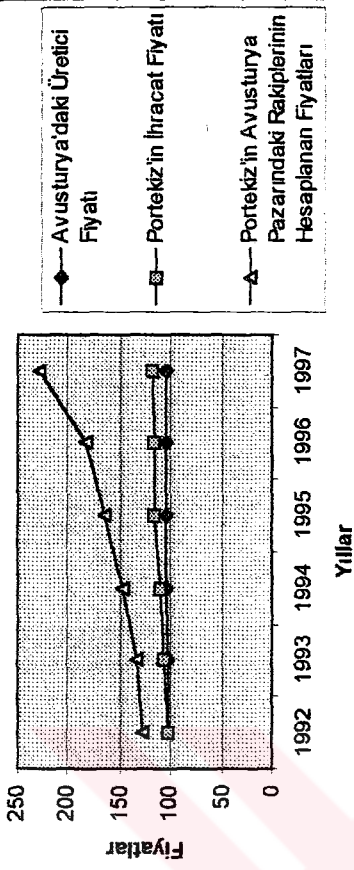
Portekiz'in Almanya Pazarındaki İhracat Rekabeti



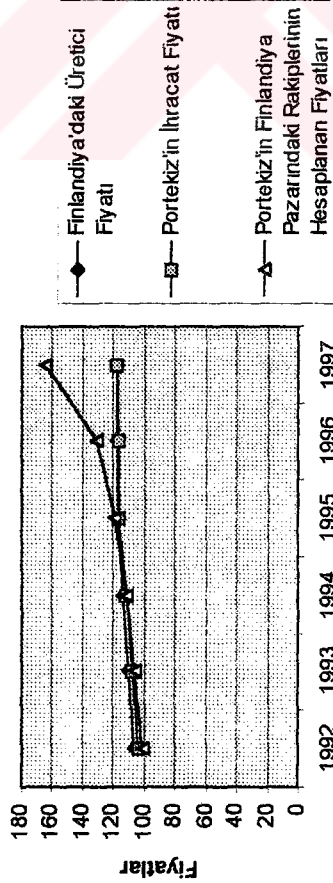
Portekiz'in Bellux Pazarındaki İhracat Rekabeti



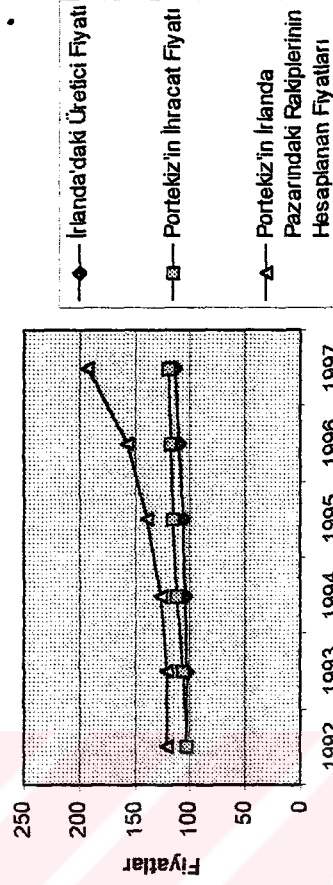
Portekiz'in Avusturya Pazarındaki İhracat Rekabeti



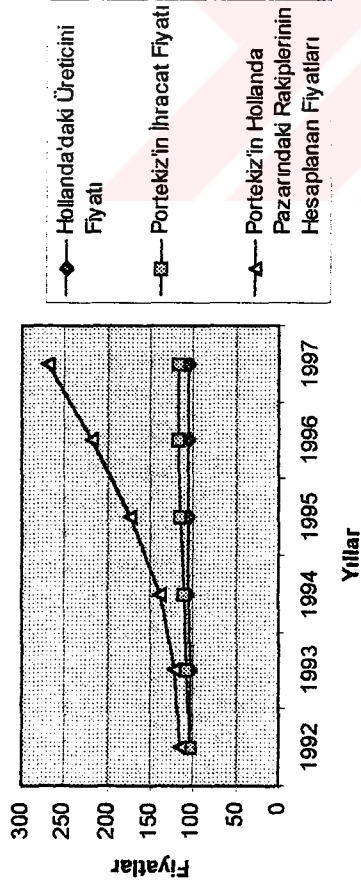
Portekiz'in Finlandiya Pazarındaki İhracat Rekabeti



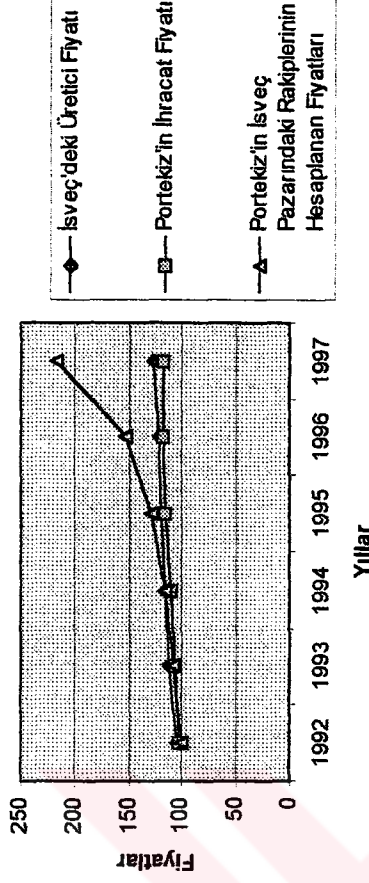
Portekiz'in İrlanda Pazarındaki İhracat Rekabeti



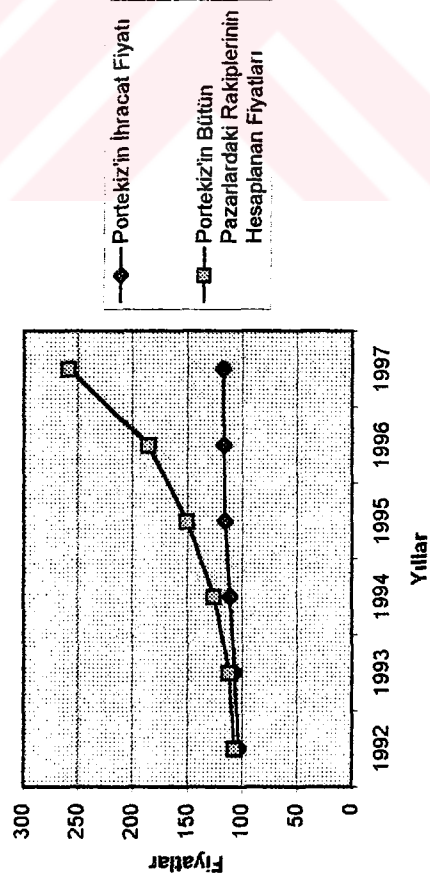
Portekiz'in Hollanda Pazarındaki İhracat Rekabeti



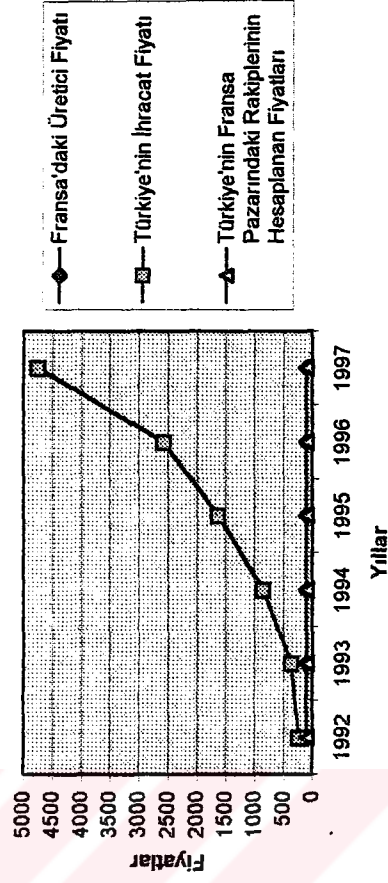
Portekiz'in İsveç Pazarındaki İhracat Rekabeti



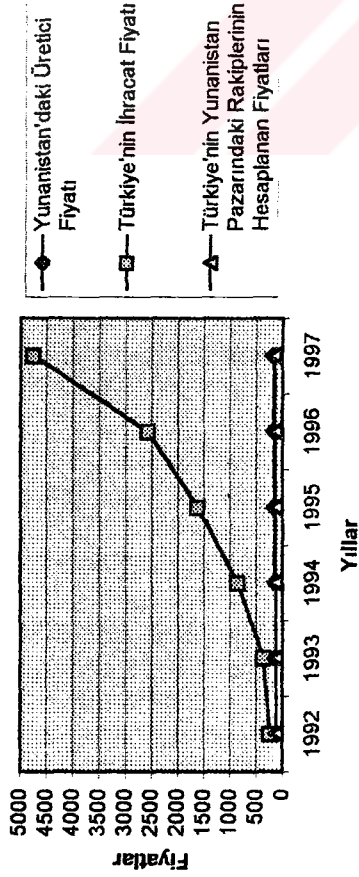
Portekiz'in Bütün Pazarlardaki İhracat Rekabeti



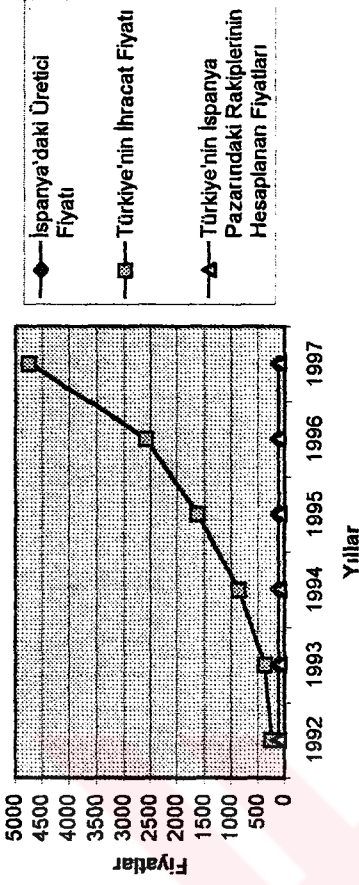
Türkiye'nin Fransa Pazarındaki İhracat Rekabeti



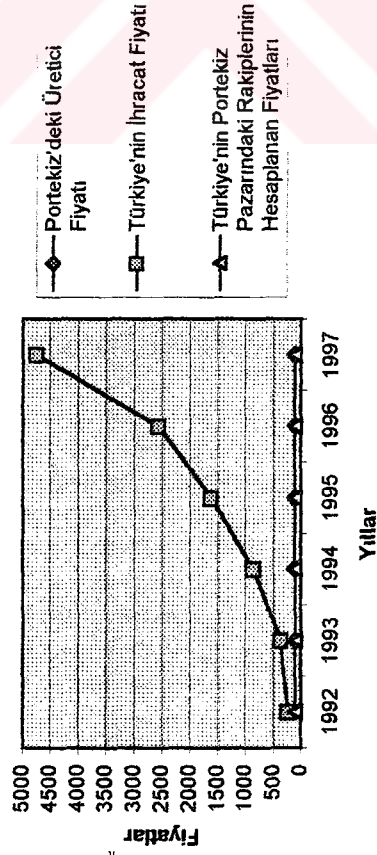
Türkiye'nin Yunanistan Pazarındaki İhracat Rekabeti



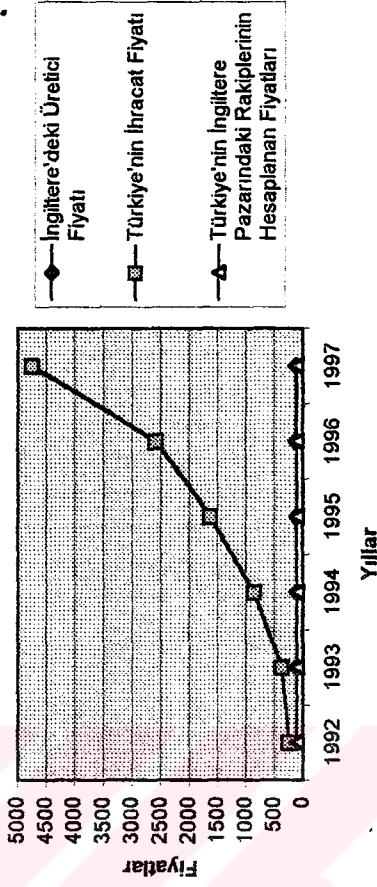
Türkiye'nin İspanya Pazarındaki İhracat Rekabeti



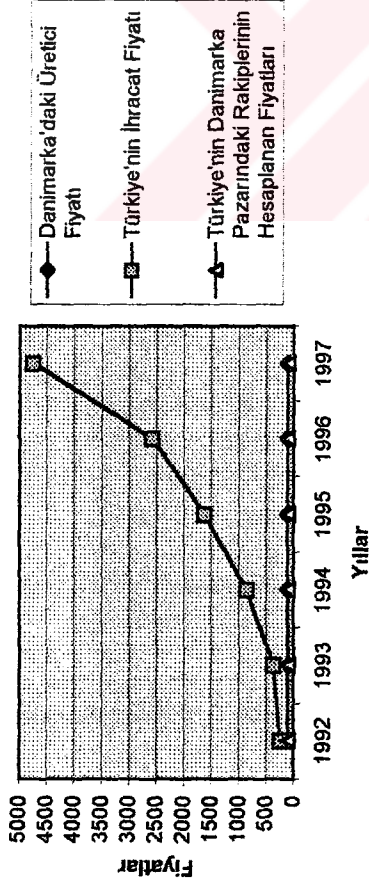
Türkiye'nin Portekiz Pazarındaki İhracat Rekabeti



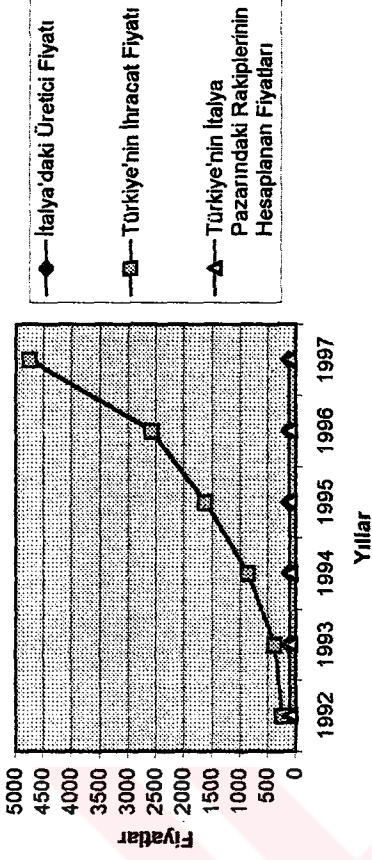
Türkiye'nin İngiltere Pazarındaki İhracat Rekabeti



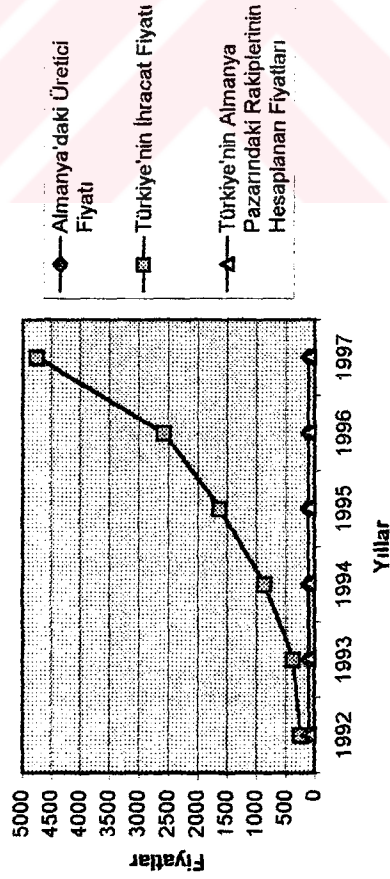
Türkiye'nin Danimarka Pazarındaki İhracat Rekabeti



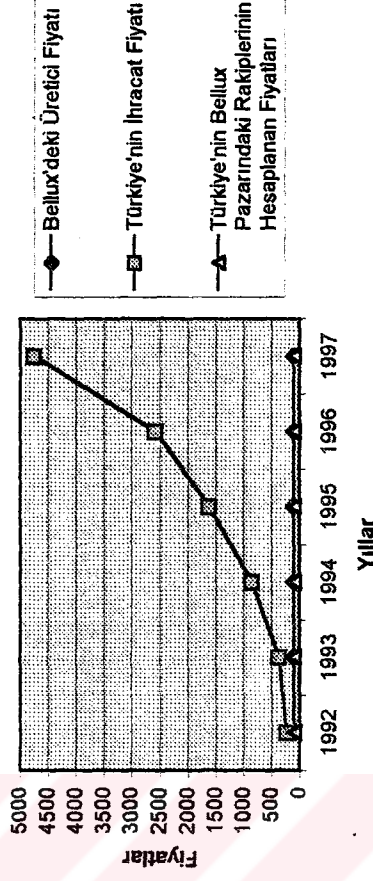
Türkiye'nin İtalya Pazarındaki İhracat Rekabeti



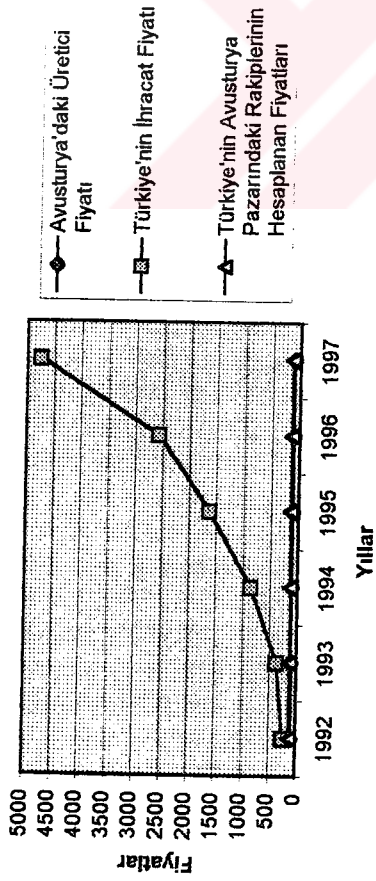
Türkiye'nin Almanya Pazarındaki İhracat Rekabeti



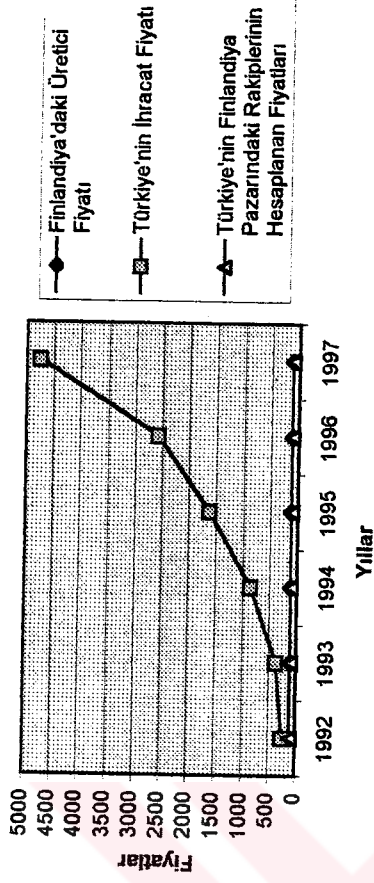
Türkiye'nin Bellux Pazarındaki İhracat Rekabeti



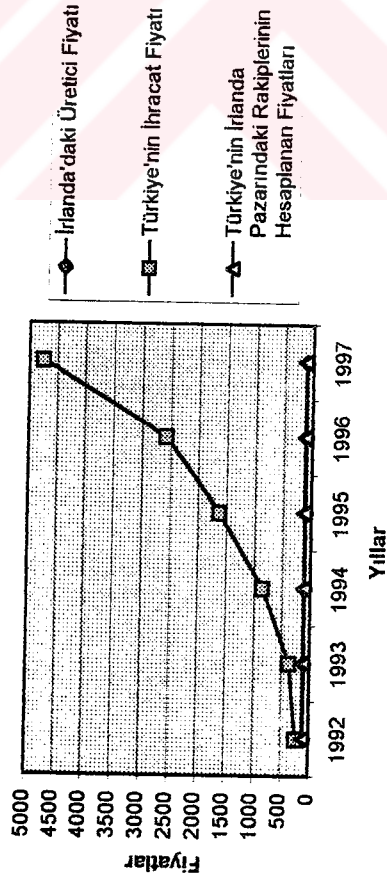
Türkiye'nin Avusturya Pazarındaki İhracat Rekabeti



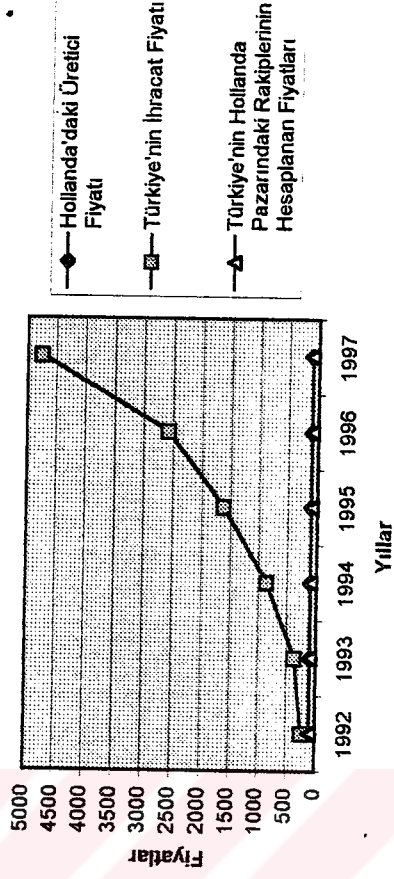
Türkiye'nin Finlandiya Pazarındaki İhracat Rekabeti



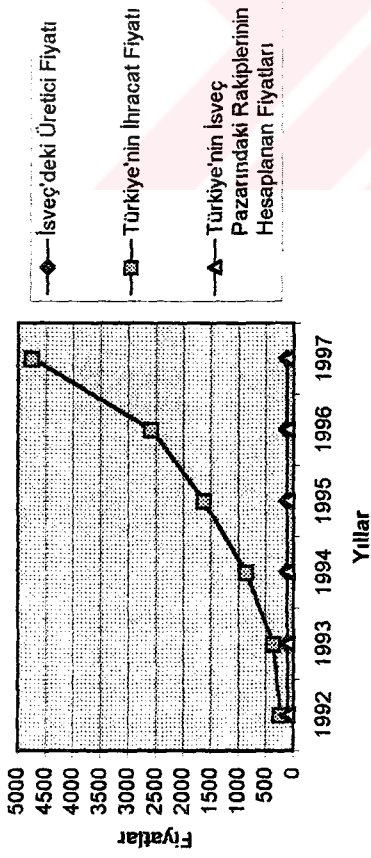
Türkiye'nin İrlanda Pazarındaki İhracat Rekabeti



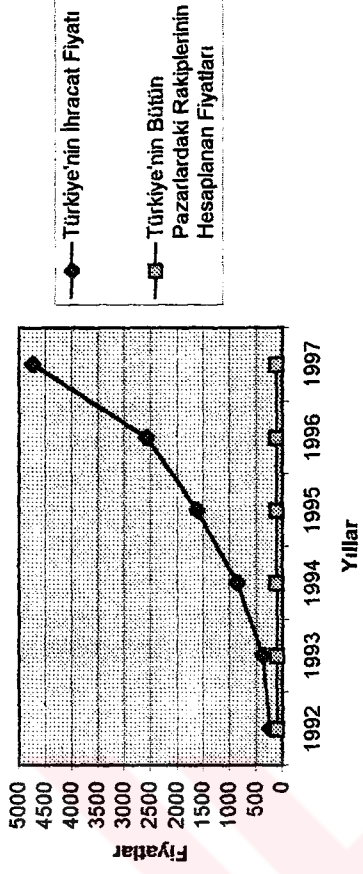
Türkiye'nin Hollanda Pazarındaki İhracat Rekabeti



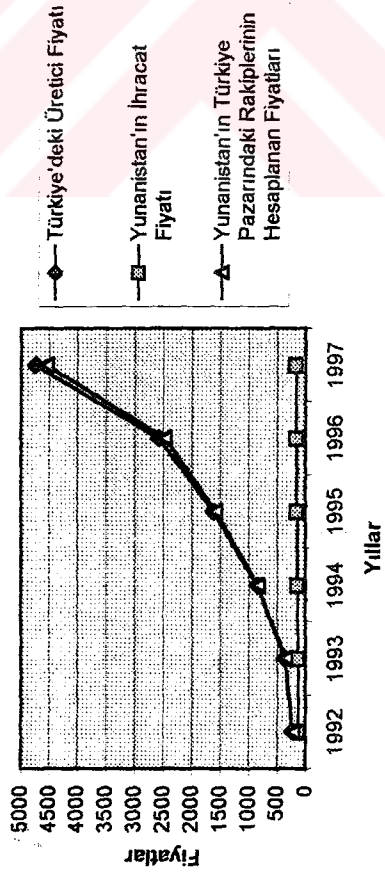
Türkiye'nin İsveç Pazarındaki İhracat Rekabeti



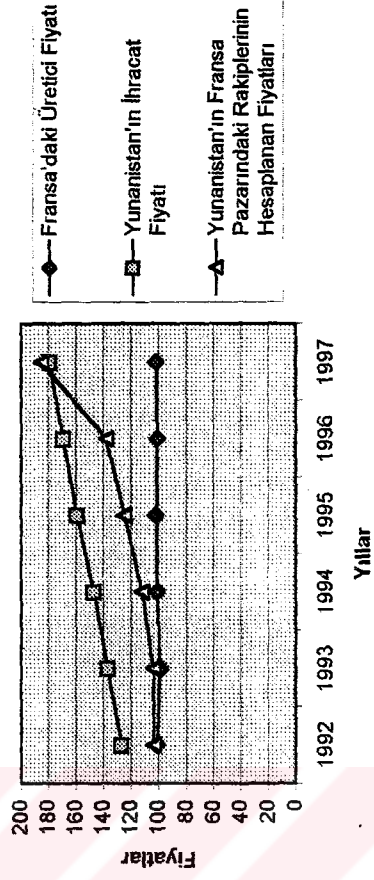
Türkiye'nin Bütün Pazarlardaki İhracat Rekabeti



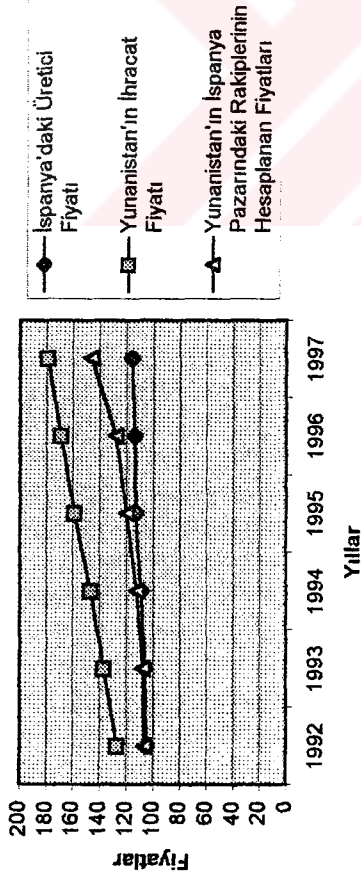
Yunanistan'ın Türkiye Pazarındaki İhracat Rekabeti



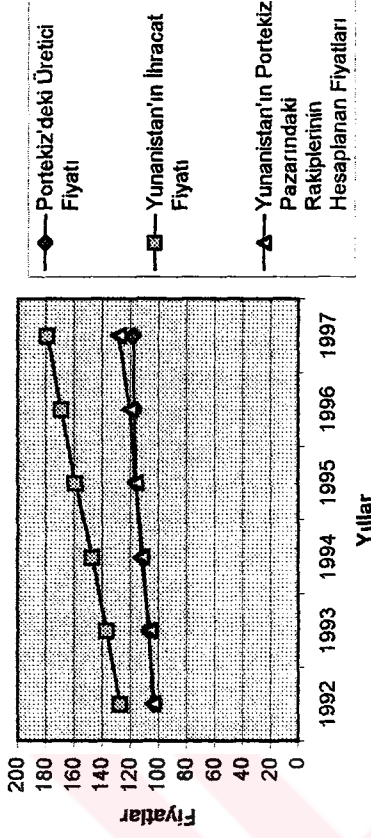
Yunanistan'ın Fransa Pazarındaki İhracat Rekabeti



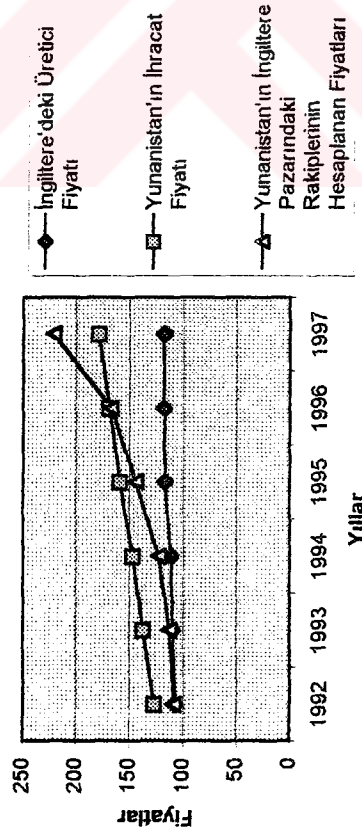
Yunansitan'ın İspanya Pazarındaki İhracat Rekabeti



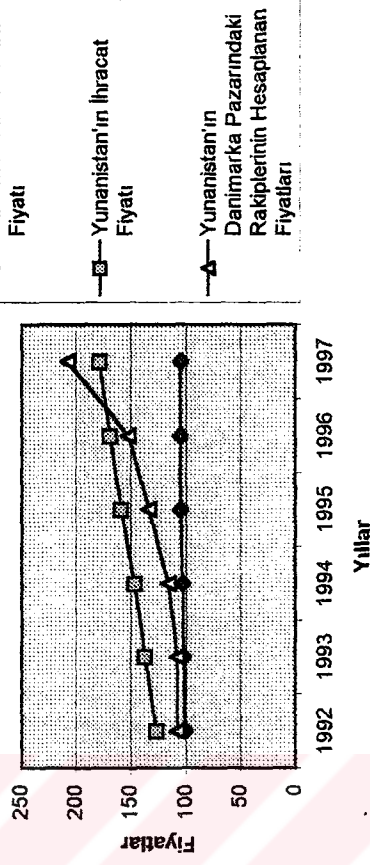
Yunansitan'ın Portekiz Pazarındaki İhracat Rekabeti



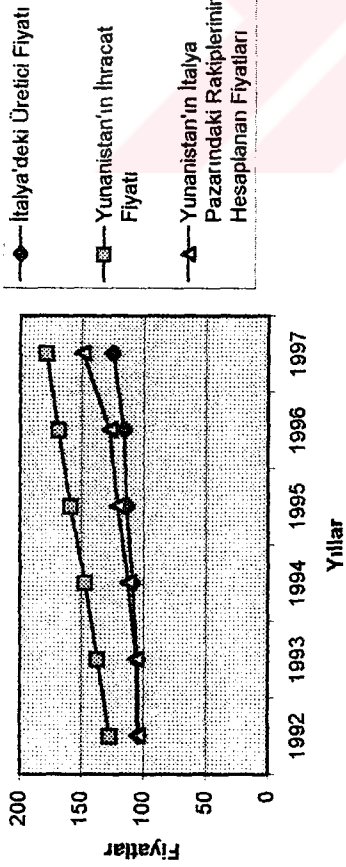
Yunansitan'ın İngiltere Pazarındaki İhracat Rekabeti



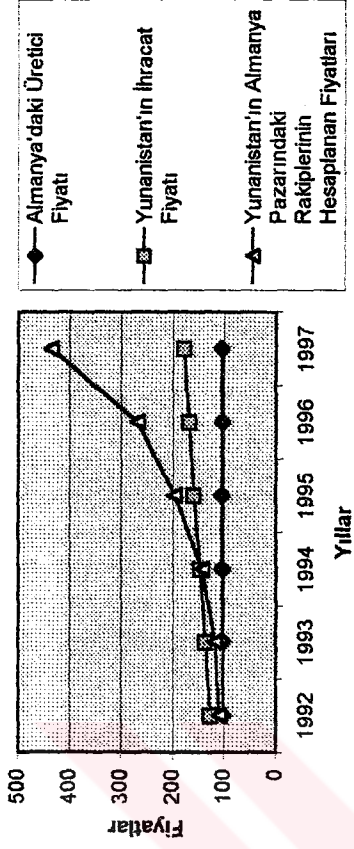
Yunansitan'ın Danimarka Pazarındaki İhracat Rekabeti



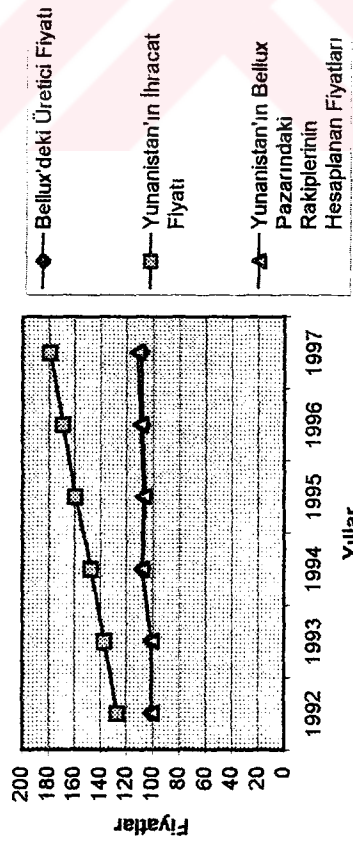
Yunanistan'ın İtalya Pazarındaki İhracat Rekabeti



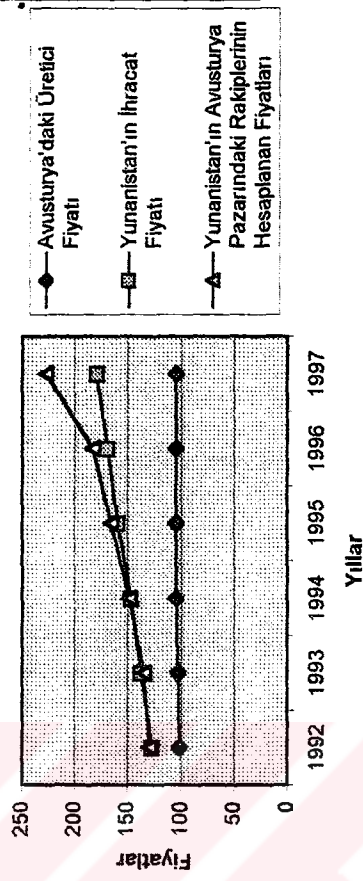
Yunanistan'ın Almanya Pazarındaki İhracat Rekabeti



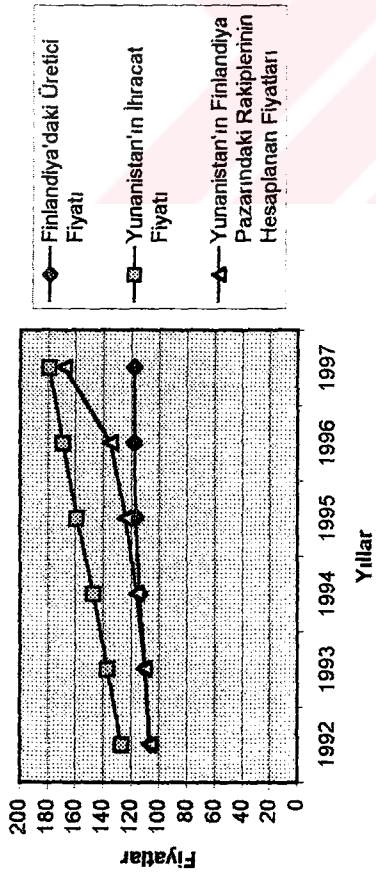
Yunanistan'ın Bellux Pazarındaki İhracat Rekabeti



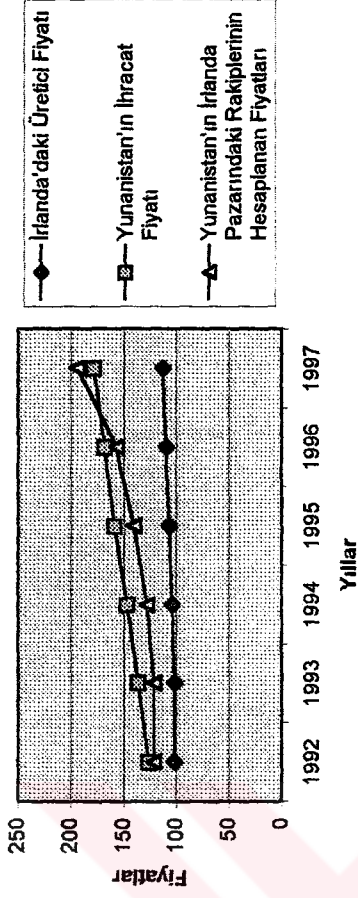
Yunanistan'ın Avusturya Pazarındaki İhracat Rekabeti



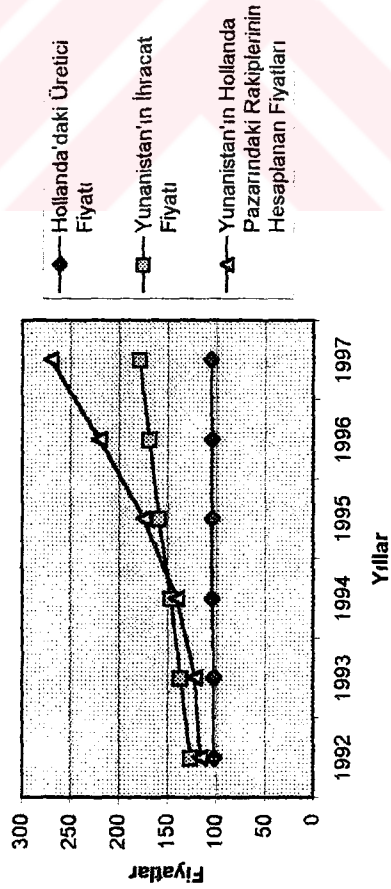
Yunanistan'ın Finlandiya Pazarındaki İhracat Rekabeti



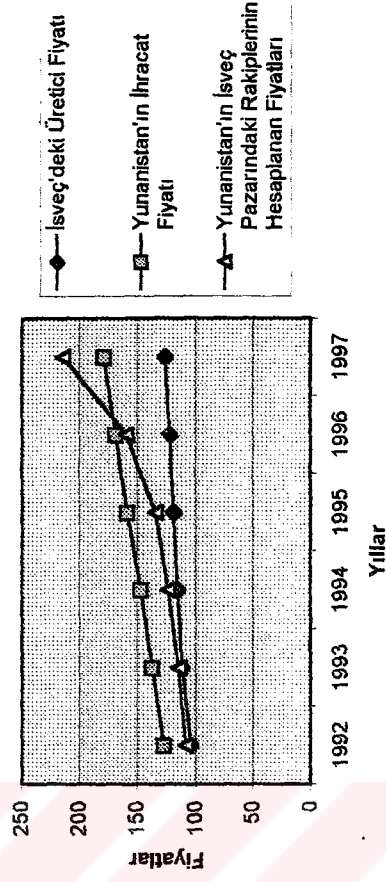
Yunanistan'ın İrlanda Pazarındaki İhracat Rekabeti



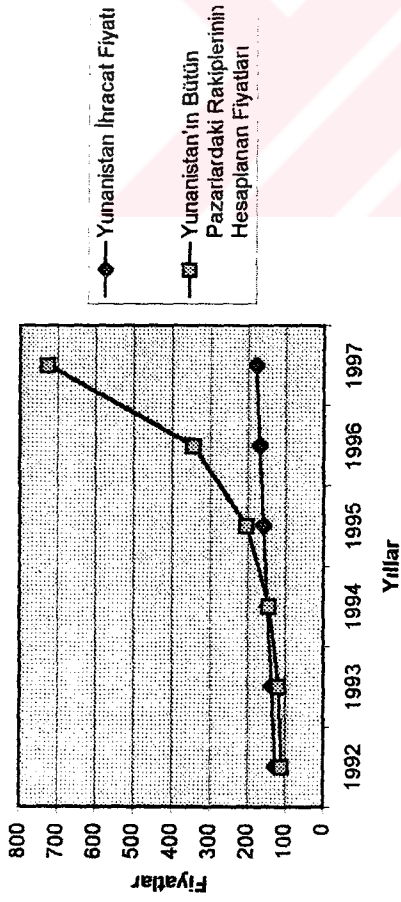
Yunanistan'ın Hollanda Pazarındaki İhracat Rekabeti



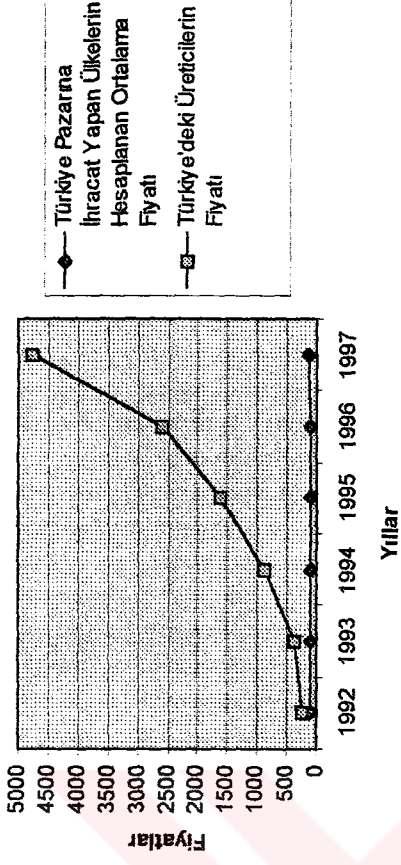
Yunanistan'ın İsveç Pazarındaki İhracat Rekabeti



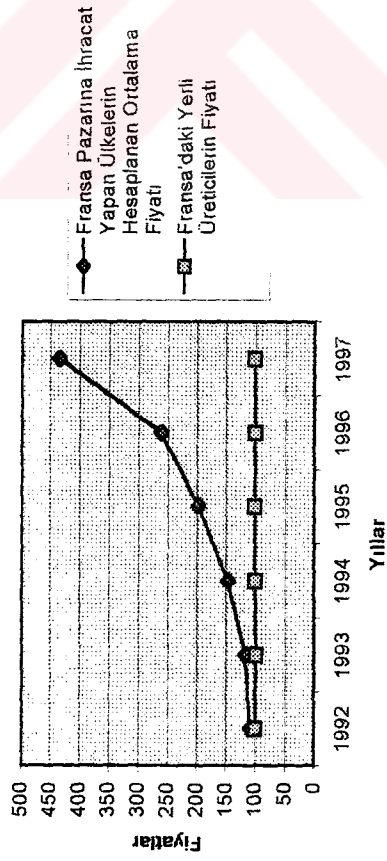
Yunanistan'ın Bütün Pazarlardaki İhracat Rekabeti



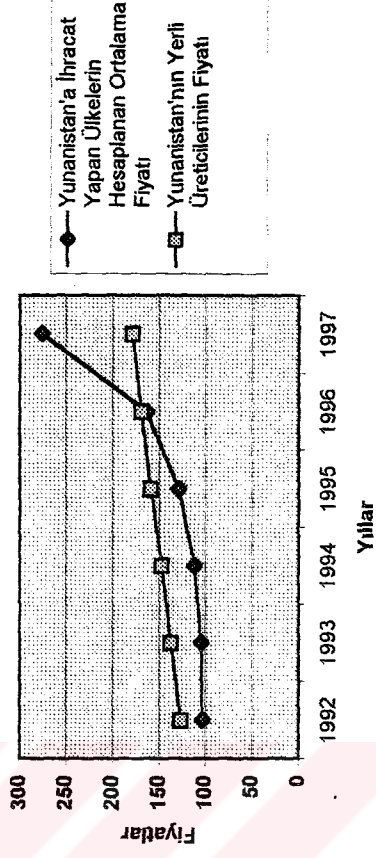
Türkiye'nin İthalat Rekabeti



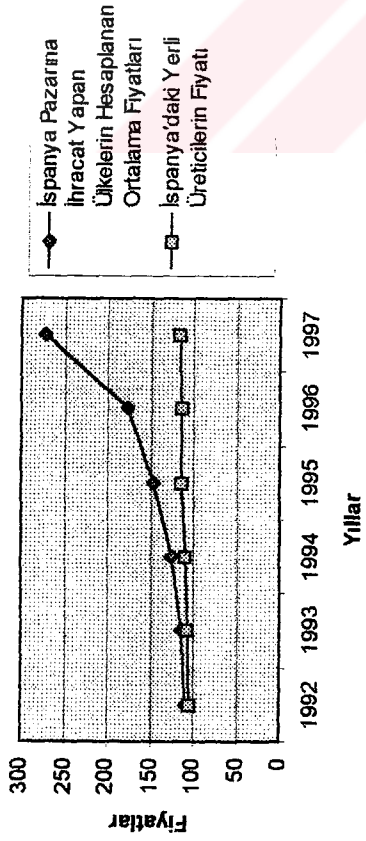
Fransa'nın İthalat Rekabeti



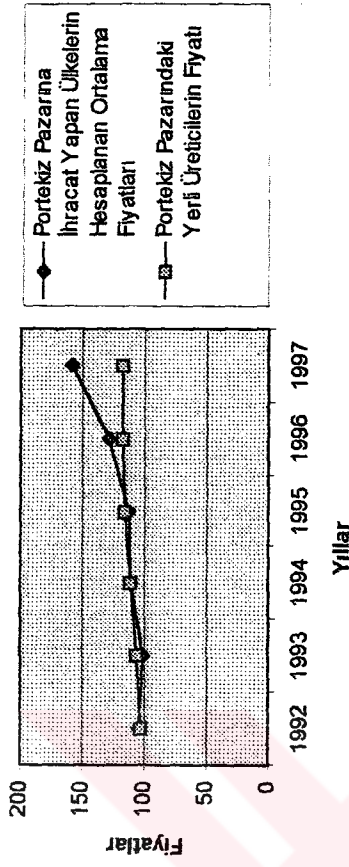
Yunanistan'ın İthalat Rekabeti



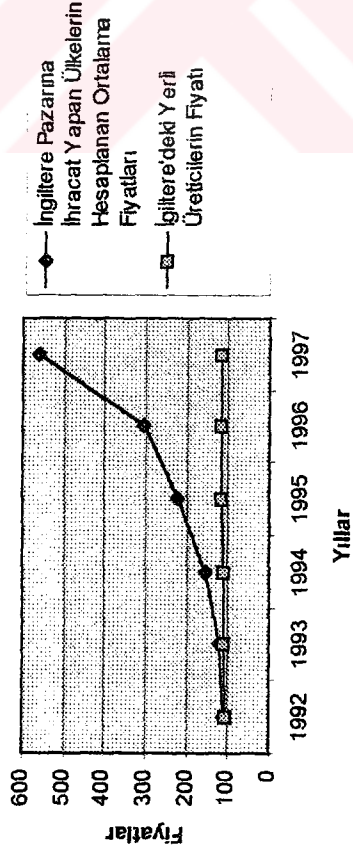
İspanya'nın İthalat Rekabeti



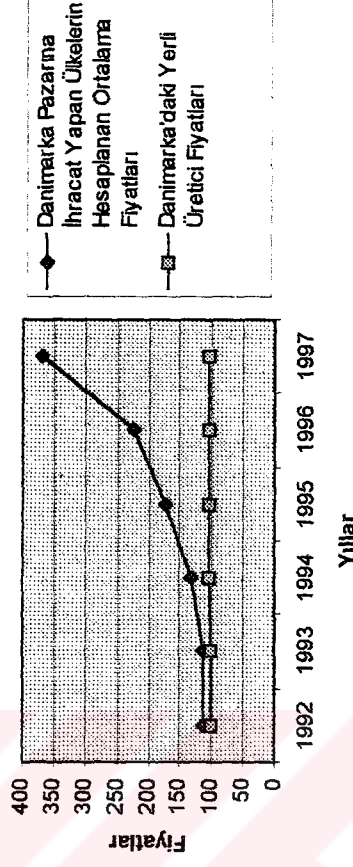
Portekiz'in İthalat Rekabeti



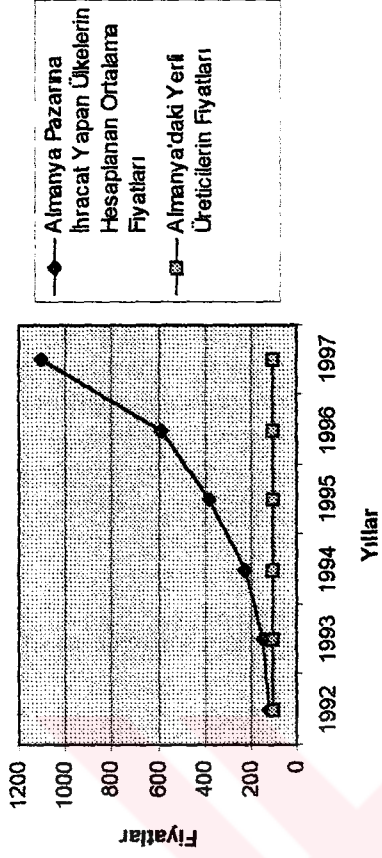
İngiltere'nin İthalat Rekabeti



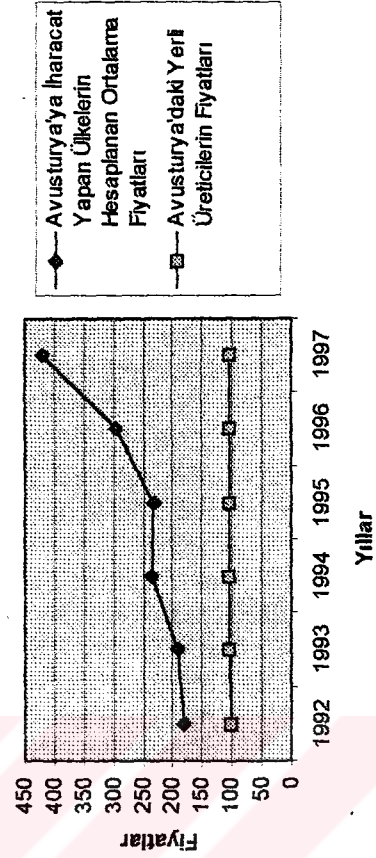
Danimarka'nın İthalat Rekabeti



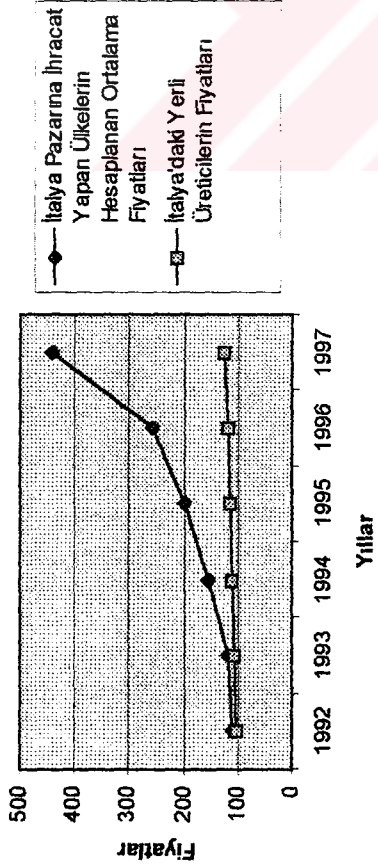
Almanya'nın İthalat Rekabeti



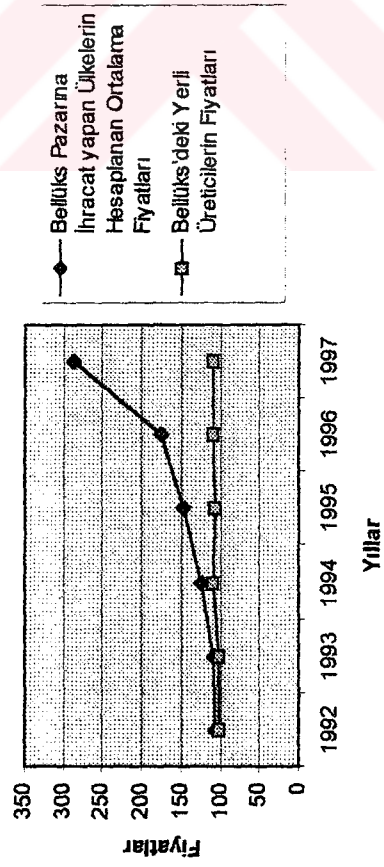
Avusturya'nın İthalat Rekabeti



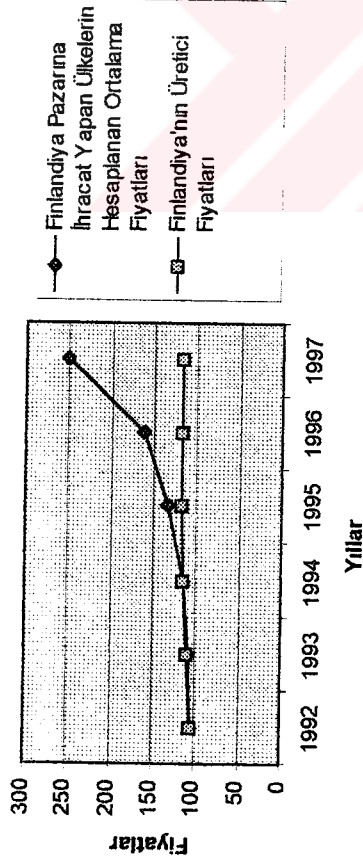
İtalya'nın İthalat Rekabeti



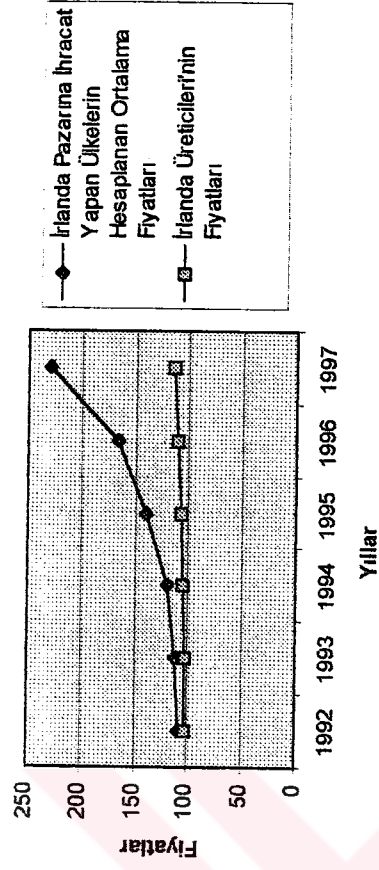
Bellük'sün İthalat Rekabeti



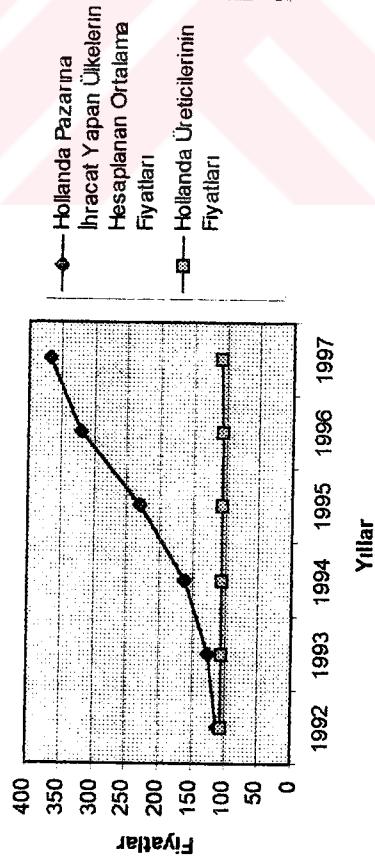
Finlandiya'nın İthalat Rekabeti



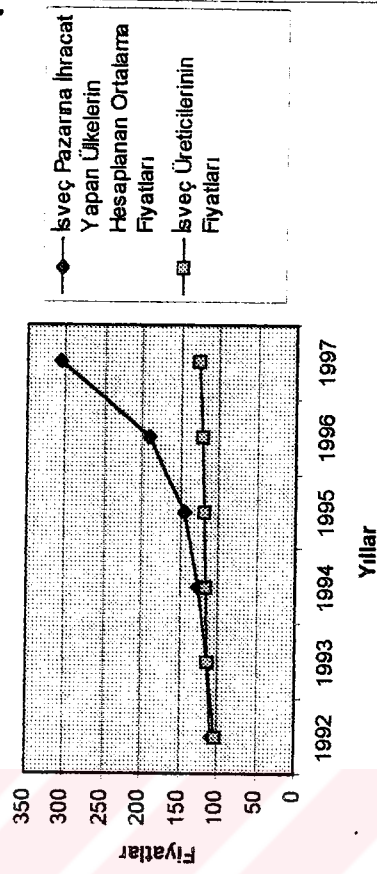
İrlanda'nın İthalat Rekabeti



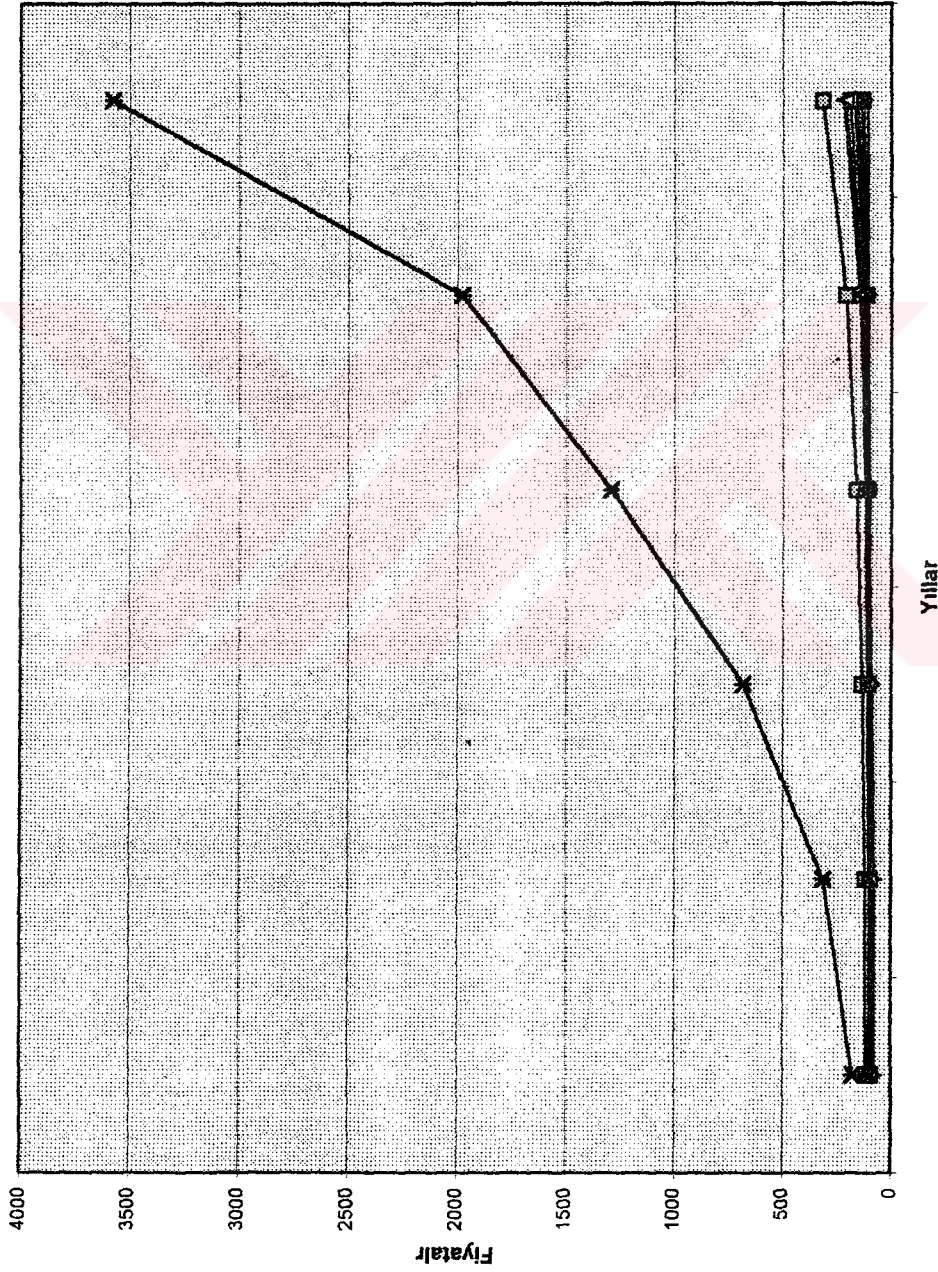
Hollanda'nın İthalat Rekabeti



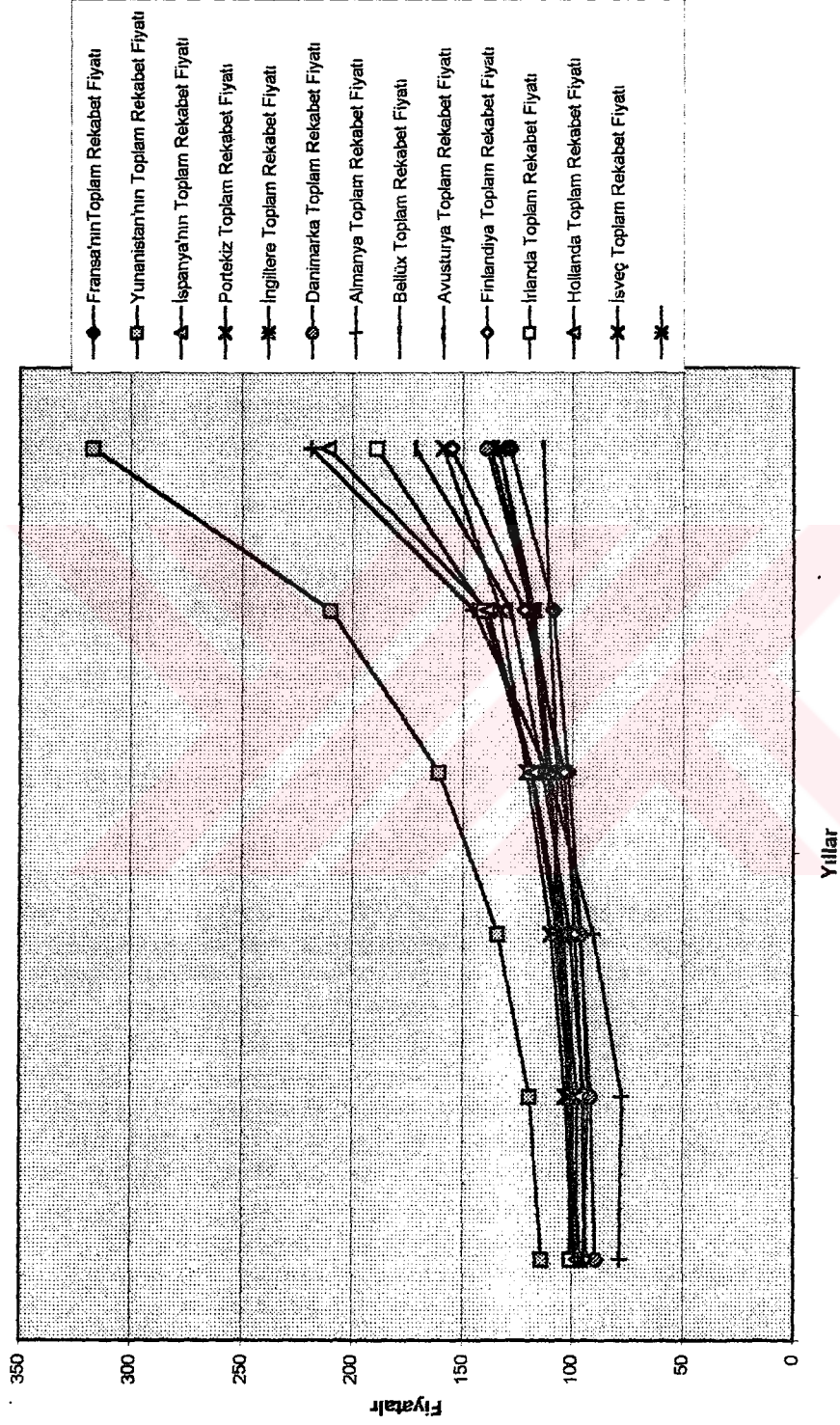
İsveç'in İthalat Rekabeti



Toplam Rekabet Hesaplamalarında Ülke Fiyatları



Toplam Rekabet Hesaplamalarında Üike Fiyatları Üike Fiyatları



Not: Türkiye hariç.

GEÇMİŞ (CV)**sel Bilgiler:**

Adı ve soyadı : Ünal ARSLAN
 Doğum yeri ve tarihi : Samandağ - Hatay; 20.11.1970
 Medeni durumu ve uyruğu : Bekar; T.C
 Ev adresi : Atatürk mah. Akdeniz cad. No: 14
 31800 Samandağ/HATAY
 Cep Tel : 0 532 5799329
 E-Posta : UArsln@netscape.net

ime İlişkin Bilgiler:

7-2000 Üniversite, Yüksek Lisans, Çukurova Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü, İktisat Anabilim Dalı (Gümrük Birliği'nin Türkiye'nin Tekstil ve Konfeksiyon Sektörleri Üzerine Etkileri)
 7-1995 Üniversite, Lisans (Ankara Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi Uluslar arası İlişkiler Bölümü)
 7-1988 Lise (Samandağ Lisesi - Fen Bölümü)
 7-1984 Ortaokul (Samandağ Ortaokulu)
 7-1981 İlkokul (Necatibey İlkokulu)

İş Yaşamı ile İlgili Bilgiler:

7-1997 - - Araştırma Görevlisi (Mustafa Kemal Üniversitesi. İİBF. İktisat Bölümü, İktisadi Gelişme ve Uluslararası İktisat Anabilim Dalı)

Özel Eğitim, Kurslar ve Sertifikalar:

7-1990 Yoğun Yabancı Dil Eğitim Programı (Ankara Üniversitesi - Siyasal Bilgiler Fakültesi)

Önemli Çalışma Alanları:

Entegrasyon, Uluslararası Rekabet, Avrupa Birliği.